శ్రీ శివరహస్యమ్

భీమాంశః-అష్టమాంశః

I

విషయాలు

|| ప్రథమోऽధ్యాయః || 3
|| ద్వితీయోऽధ్యాయః || 8
|| తృతీయోऽధ్యాయః || 18
|| చతుర్థోऽధ్యాయః || 23
|| పఞ్చమోऽధ్యాయః || 31
|| షష్ఠోऽధ్యాయః || 39
|| సప్తమోऽధ్యాయః || 47
|| అష్టమోऽధ్యాయః || 53
|| నవమోऽధ్యాయః || 61
|| దశమోऽధ్యాయః || 67
|| ఏకాదశోऽధ్యాయః || 71
|| ద్వాదశోऽధ్యాయః || 76
|| త్రయోదశోऽధ్యాయః || 82
|| చతుర్దశోऽధ్యాయః || 90
|| పఞ్చదశోऽధ్యాయః || 95
|| షోడశోऽధ్యాయః || 100
|| సప్తదశోऽధ్యాయః || 107
|| అష్టదశోऽధ్యాయః || 113
|| ఏకోనవింశోऽధ్యాయః || 117
|| వింశోऽధ్యాయః || 122
|| ఏకవింశోऽధ్యాయః || 128
|| ద్వావింశోऽధ్యాయః || 131

|| త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||..136
|| చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||..140
|| పఞ్చవింశోఽధ్యాయః ||..145
|| షడ్వింశోఽధ్యాయః ||..151
|| సప్తవింశోఽధ్యాయః || 158
|| అష్టావింశోఽధ్యాయః || 165
|| ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||..171
|| త్రింశోఽధ్యాయః ||..183

|| శ్రీమహా గణపతయే నమః ||

|| శ్రీ సామ్బశివాయ నమః |||

|| శ్రీగురుభ్యో నమః ||

|| శ్రీ శివరహస్యమ్ ||

|| భీమోఽష్టమాంశః||

|| ప్రథమోఽధ్యాయః ||

|| प्रथमोऽध्यायः ||

दिङ्नागबृन्दसदृशानननागभूष-
प्रेमास्पदाङ्गमगजानुखपद्ममित्रम् ।
तं नोनुमः प्रणतविघ्नहरं गणेश-
मीशात्मजं शरवणोद्भववन्द्यमाद्यम् ।। १ ।।

దిఙ్నాగబృన్దసదృశాననాగభూష-
ప్రేమాస్పదాఙ్గమగజానుఖపద్మమిత్రమ్ |
తం నోనుమః ప్రణతవిఘ్నహరం గణేశ-
మీశాత్మజం శరవణోద్భవవన్ద్యమాద్యమ్ || 1 ||

श्रीसूतः (उवाच)

जैगीषव्यः प्रणम्यान्यं प्रश्नं चक्रे मुनीश्वराः ।
स्कन्दं नन्दितमन्दारबृन्दं संहृततारकम् ।। २ ।।

శ్రీ సూతః ఉవాచ -

జైగీషవ్యః ప్రణమ్యాన్యం ప్రశ్నం చక్రే మునీశ్వరాః |
స్కన్దం నన్దితమన్దారబృన్దం సంహృతతారకమ్ || 2 ||

जैगीषव्यः (उवाच)

श्रुतं ते तारकाराते आनन्दवनवैभवम् ।
सहस्रनाम यच्छम्भोर्दिव्यं रुद्रसमन्वितम् ।। ३ ।।

జైగీషవ్యః ఉవాచ -

శృతం తే తారకారాతే ఆనన్దవనవైభవమ్ |

సహస్రనామ యచ్ఛమ్భోర్దివ్యం రుద్రసమన్వితమ్ || 3 ||

क्षेत्राणां महिमा शम्भोः शिवधर्माः सनातनाः ।
विष्णोश्च पुष्पदन्तस्य महिम्नं श्रुतमुत्तमम् ।। ४ ।।
క్షేత్రాణాం మహిమా శమ్భోః శివధర్మాః సనాతనాః |
విష్ణోశ్చ పుష్పదన్తస్య మహిమ్నం శృతముత్తమమ్ || 4 ||

सप्तमांशे कथाश्चित्रास्त्वत्तः शिवतनूभव ।
अष्टमांशे कथाः शम्भोरष्टमूर्तेर्वदस्व मे ।। ५ ।।
సప్తమాంశే కథాశ్చిత్రాస్త్వత్తః శివతనూభవ |
అష్టమాంశే కథాః శమ్భోరష్టమూర్తేర్వదస్వ మే || 5 ||

शेषेण च तपस्तप्तं शिवपादार्चकेन हि ।
सर्पैश्च पूजितः शम्भुरित्युक्तं प्रथमांशके ।। ६ ।।
శేషేణ చ తపస్తప్తం శివపాదార్చకేన హి |
సర్పైశ్చ పూజితః శమ్భురిత్యుక్తం ప్రథమాంశకే || 6 ||

कालकालकथाख्यानैर्नेयः कालोऽधुना मया ।
कृपया त्वत्पदाम्भोजमनुलोके वदस्व मे ।। ७ ।।
కాలకాలకథాఖ్యానైర్నేయః కాలోఽధునా మయా |
కృపయా త్వత్పదామ్భోజమనులోకే వదస్వ మే || 7 ||

यथा त्वया श्रुतं देव्या वदनस्पन्दि सन्मधु ।
मच्चित्तभ्रमरो नित्यं पातुमिच्छति षण्मुख ।। ८ ।।
యథా త్వయా శృతం దేవ్యా వదనస్పన్ది సన్మధు |
మచ్చిత్తభ్రమరో నిత్యం పాతుమిచ్ఛతి షణ్ముఖ || 8 ||

शम्भोश्चरित्रं पापघ्नं वद तारकसंहर ।
त्वत्कृपापात्रभूतो यः स त्रिणेत्रप्रियो भवेत् ।। ९ ।।
శమ్భోశ్చరిత్రం పాపఘ్నం వద తారకసంహర |
తత్కృపాపాత్రభూతో యః స త్రిణేత్రప్రియో భవేత్ || 9 ||

श्रुतिश्रवणभूषस्य चरित्रं पातकौघभित् ।
वदैव (तत्) शूरसंहार मारमारप्रियात्मज ।। १० ।।
శృతిశ్రవణభూషస్య చరిత్రం పాతకౌఘభిత్ |
వదైవ(తత్) శూరసంహార మారమారప్రియాత్మజ || 10 ||

सूत उवाच

तदानीं शाम्भवस्यास्य वचः श्रुत्वा हरात्मजः ।
अकथिष्टोदन्तमेतं शिपिविष्टकथाश्रयम् ।। ११ ।।

సూత ఉవాచ -

తదానీం శామ్భవస్యాస్య వచః శృత్వా హరాత్మజః |
అకథిష్టోదన్తమేతం శిపివిష్ఠకథాశ్రయమ్ || 11 ||

नागैः प्रपूजनं शम्भोर्नागभूषस्य चेशितुः ।
कद्रूसुपर्णीसंवादो गरुडेन पराभवः ।। १२ ।।
నాగైః ప్రపూజనం శమ్భోర్నాగభూషస్య చేశితుః |
కద్రూసుపర్ణీసంవాదో గరుడేన పరాభవః || 12 ||

शिवधर्मप्रसङ्ख्यानं गरुडाय दृढार्थदम् ।
काश्यपस्य च संवादो गरुडेन मुनीश्वराः ।। १३ ।।
శివధర్మప్రసఙ్ఖ్యానం గరుడాయ దృఢార్థదమ్ |
కశ్యపస్య చ సంవాదో గరుడేన మునీశ్వరాః || 13 ||

यथापर्णामुखे दूत्यं शिवेन कथितं रहः ।
पुण्यं शिवरहस्याख्यं मधु शैवाङ्गपुष्टिदम् ।। १४ ।।
యథాపర్ణాముఖే దూత్యం కథితం రహః |
పుణ్యం శివరహస్యాఖ్యం మధు శైవాఙ్గపుష్టిదమ్ || 14 ||

शाम्भवाः षट्पदा एव तज्जिघृक्षव उत्तमाः ।
मुनिं प्राह तदा स्कन्दो गणेन्द्रानमरोत्तमान् ।. १५ ।।
శామ్భవాః షట్పదా ఏవ తజ్జిఘృక్షవ ఉత్తమాః |
మునిం ప్రాహ తదా స్కన్దో గణేన్ద్రానమరోత్తమాన్ || 15 ||

नमस्कृत्य महादेवमम्बां हेरम्बमेव च ।
दध्यौ चिरं प्रसन्नात्मा स्वहृत्पङ्कजसंस्थितम् ।। १६ ।।
నమస్కృత్య మహాదేవమమ్బాం హేరమ్బమేవ చ |
దధ్యౌ చిరం ప్రసన్నాత్మా స్వహృత్పఙ్కజసంస్థితమ్ || 16 ||

पुरुषं परमेशानं सर्वभूतगुहाशयम् ।
व्याप्य व्यापकताहीनं कारणानां च कारणम् ।। १७ ।।
పురుషం పరమేశానం సర్వభూతగుహాశయమ్ |
వ్యాప్య వ్యాపకతాహీనం కారణానాం చ కారణమ్ || 17 ||

पतीनां पतिमीशानमुमापतिमनामयम् ।
गणानां च पतिं देवं शिवं गृत्सपतिं प्रभुम् ।। १८ ।।
పతీనాం పతిమీశానముమాపతిమనామయమ్ |
గణానాం చ పతిం దేవం శివం గృత్సపతిం ప్రభుమ్ || 18 ||

कुलुञ्चानां पतिं शम्भुं हरं व्रातपतिं विभुम् ।
दिशां च पतिमीशानमुग्रं देवं कपर्दिनम् ।। १९ ।।
కులుఞ్చానాం పతిం శమ్భుం హరం వ్రతపతిం విభుమ్ |

దిశాం చ పతిమీశానముగ్రం దేవం కపర్దినమ్ || 19 ||

अम्बिकेशं पशुपतिं पथीनां पतिमीश्वरम् ।
अन्नानां च पतिं देवं बब्लूशं मीढुषं शिवम् ।। २० ।।
అమ్బికేశం పశుపతిం పథీనాం పతిమీశ్వరమ్ |
అన్నానాం చ పతిం దేవం బబ్లూశం మీడుషం శివమ్ || 20 ||

भवोद्भवं महादेवं पुष्टानां पतिमीश्वरम् ।
जगतां पतिमाशास्यं वनानां च पतिं भवम् ।। २१ ।।
భవోద్భవం మహాదేవం పుష్టానాం పతిమీశ్వరమ్ |
జగతాం పతిమాశాస్యం వనానాం చ పతిం భవమ్ || 21 ||

क्षेत्राणां च पतिं भीमं वृक्षाणां शर्वमीश्वरम् ।
कक्षाणां च पतिं व्योमकेशं कोशादिवर्जितम् ।। २२ ।।
క్షేత్రాణాం చ పతిం భీమం వృక్షాణాం శర్వమీశ్వరమ్ |
కక్షాణాం చ పతిం వ్యోమకేశం కోశాదివర్జితమ్ || 22 ||

जगतां चैव विश्वेशमोषधीनां महेश्वरम् ।
पत्तीनां मेरुधनुषं सत्वानां बाणधारकम् ।। २३ ।।
జగతాం చైవ విశ్వేశమోషధీనాం మహేశ్వరమ్ |
పత్తీనాం మేరుధనుషం సత్వానాం బాణధారకమ్ || 23 ||

सहमानं महेशानमाव्याधिपतिमीश्वरम् ।
सर्वेषां तस्थुषाणां (षां चैव) च जङ्गमानां पतिं प्रभुम् ।।
సహమానం మహేశానమావ్యాధిపతిమీశ్వరమ్ |
సర్వేషాం తస్థుషాణాం (షాం చైవ) చ జఙ్గమానాం పతిం ప్రభుమ్ || 24 ||

सर्वैश्वर्येण सम्पन्नं नाम्ना सर्वेश्वरं शिवम् ।
अनामरूपं देवेशं सर्वावासं च दूरगम् ।। २५ ।।
సర్వైశ్వర్యేణ సమ్పన్నం నామ్నా సర్వేశ్వరం శివమ్ |
అనామరూపం దేవేశం సర్వావాసం చ దూరగమ్ || 25 ||

सर्वभूतैकशरणं शरण्यं शरणार्थिनाम् ।
महाकारुणिकं साम्बं भक्तानामभयप्रदम् ।। २६ ।।
సర్వభూతైకశరణం శరణ్యం శరణార్థినామ్ |
మహాకారుణికం సామ్బం భక్తానామభయప్రదమ్ || 26 ||

सर्वेन्द्रियार्थसहितं विषयादिविवर्जितम् ।
सर्वेन्द्रियगुणातीतं सर्वाधारमनामयम् ।। २७ ।।
సర్వేన్ద్రియార్థసహితం విషయాదివివర్జితమ్ |
సర్వేన్ద్రియగుణాతీతం సర్వాధారమనామయమ్ || 27 ||

सर्वस्य प्रभुमीशानं नात्यकिंचिन्तमं (?) स्तवैः ।
ध्यात्वा हृत्पङ्कजे देवमुमया सहितं शिवम् ।। २८ ।।
సర్వస్య ప్రభుమీశానం నాత్యకించిన్తమం స్తవైః |
ధ్యాత్వా హృత్పఙ్కజే దేవముమయా సహితం శివమ్ || 28 ||

सर्वेन्द्रियार्थरहितं महानन्दाम्बुमग्नधीः ।
अवशेन जगादेदं स्कन्दो नन्दाम्बुमग्नधीः ।। २९ ।।
సర్వేన్ద్రియార్థరహితం మహానన్దామ్బుమగ్నధీః |
అవశేన జగాదేదం స్కన్దో నన్దామ్బుమగ్నధీః || 29 ||

स्कन्द उवाच-

लोकानुग्रहविग्रह त्रिजगतां संहारकोग्र प्रभो
यस्तं मामहिनेव सोममगजाकान्तोरुपापात्मना ।
भक्ते चापि भवाननुग्रमनसा पश्याद्य निग्राह्यम-
प्यग्राह्यं शशिशेखरार्चकमहङ्ग्राह्याग्रगण्ये न किम् ।। ३० ।।

స్కన్ద ఉవాచ -

లోకానుగ్రహవిగ్రహ త్రిజగతాం సంహారకోగ్ర ప్రభో
యస్తం మామహినేవ సోమమగజాకాన్తోరుపాపాత్మనా |
భక్తే చాపి భవాననుగ్రమనసా పశ్యాద్య నిగ్రాహ్యమ-
ప్యగ్రాహ్యం శశిశేఖరార్చకమహఙ్గ్రాహ్యాగ్రగణ్యే న కిమ్ || 30 ||

आतार्यालाद्य शम्भो भव हर भगवन् रुद्र भद्र त्रिणेत्र
भीमोग्राध्वरदक्षपक्षसुरताऽऽमिक्षाभुजां शिक्षक ।
उक्षाधीश्वरवाह कक्षवसते शम्भो भगाक्षिक्षय
ध्वाङ्क्षाक्षिप्रभ दक्षदीक्षितमहादीक्षाविनाशाव माम् ।। ३१ ।।
ఆతార్యాలాద్య శమ్భో భవ హర భగవన్ రుద్ర భద్ర త్రిణేత్ర
భీమోగ్రాధ్వరదక్షపక్షసురతాఽఽమిక్షాభుజాం శిక్షక |
ఉక్షాధీశ్వరవాహ కక్షవసతే శమ్భో భగాక్షిక్షయ
ధ్వాఙ్క్షాక్షిప్రభ దక్షదీక్షితమహాదీక్షావినాశావ మామ్ || 31 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे जैगीषव्यप्रश्ने स्कन्दध्यानं नाम
प्रथमोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే జైగీషవ్యప్రశ్నే స్కన్దధ్యానం నామ
ప్రథమోఽధ్యాయః ||

|| ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

|| द्वितीयोऽध्यायः ||

स्कन्द उवाच

श्रृणु तूर्णं कृपाम्भोधेः कथाख्यानं मुनीश्वर ।
जैगीषव्य महाशैव जितषड्वैरिविक्रम || १ ||

స్కన్ద ఉవాచ -

శృణు తూర్ణ కృపామ్భోధేః కథాఖ్యానం మునీశ్వర |
జైగీషవ్య మహాశైవ జితషడ్వైరివిక్రమ || 1 ||

पञ्चेषुमत्तमातङ्ग हर पञ्चास्यविक्रम ।
अपर्णारमणार्चानां भवानभ्यर्ण एव हि || २ ||

పఞ్చేషుమత్తమాతఙ్గ హర పఞ్చాస్యవిక్రమ |
అపర్ణారమణార్చానాం భవానభ్యర్ణ ఏవ హి || 2||

मया षड्वदनाम्भोजश्रवणैः श्रुतमैश्वरम् ।
माहात्म्यं परमेशस्य महिमानं(नो) महाघभित् || ३ ||

మయా షడ్వదనామ్భోజశ్రవణైః శృతమైశ్వరమ్ |
మాహాత్మ్యం పరమేశస్య మహిమానం(నో) మహాఘభిత్ || 3 ||

दिव्योत्फुल्लमुखाम्भोजमरन्दस्यन्दिसुन्दरम् ।
पुण्यं शिवरहस्याख्यं मधुमुत्तममुत्तमम्[1] || ४ ||

దివ్యోత్ఫుల్ల-ముఖామ్భోజ-మరన్దస్యన్ది-సున్దరమ్ |
పుణ్యం శివరహస్యాఖ్యం మధుముత్తమముత్తమమ్ || 4 ||

अमृतादपि विप्रेन्द्र सारभूतमिदं ध्रुवम् ।
किं चामृतस्य पानेन नैव मुक्तिर्भविष्यति || ५ ||

అమృతాదపి విప్రేన్ద్ర సారభూతమిదం ధ్రువమ్ |
కిం చామృతస్య పానేన నైవ ముక్తిర్భవిష్యతి || 5 ||

एतच्छिवरहस्याख्यामृतपानं विमुक्तिदम् ।
त्वमेव पात्रं विप्रेषु श्रवणे ते धृता मतिः || ६ ||

ఏతచ్ఛివరహస్యాఖ్యామృతపానం విముక్తిదమ్ |
త్వమేవ పాత్రం విప్రేషు శ్రవణే తే ధృతా మతిః || 6 ||

अमी गणेन्द्रविप्रेन्द्रसुरेन्द्राश्च यथासुखम् ।
आनन्दघनकन्दस्य महिमानं महेशितुः || ७ ||

అమీ గణేన్ద్రవిప్రేన్ద్రసురేన్ద్రాశ్చ యథాసుఖమ్ |
ఆనన్దఘనకన్దస్య మహిమానం మహేశితుః || 7 ||

अस्मिन्नंशे महादेव्यै महेशेनोपवर्णितः ।
भीमोऽष्टमांशः कथितो देवेशस्य प्रसादकृत् ।। ८ ।।
అస్మిన్నంశే మహాదేవ్యై మహేశేనోపవర్ణితః |
భీమోఽష్టమాంశః కథితో దేవేశస్య ప్రసాదకృత్ || 8 ||

भीमेन कथितो देव्यै अघोरास्येन शाङ्कर ।
श्रृणु कर्णसुखाख्यानं सहैभिर्मुनिपुङ्गवैः ।। ९ ।।
భీమేన కథితో దేవ్యై అఘోరాస్యేన శాఙ్కర |
శృణు కర్ణసుఖాఖ్యానం సహైభిర్మునిపుఙ్గవైః || 9 ||

चरित्रं तत् त्रिणेत्रस्य पवित्रं पापनाशनम् ।
विचित्रं पुण्यदं स्वर्ग्यं स्मरणादस्य सत्तम ।। १० ।।
చరిత్రం తత్ త్రిణేత్రస్య పవిత్రం పాపనాశనమ్ |
విచిత్రం పుణ్యదం స్వర్గ్యం స్మరణాదస్య సత్తమ || 10 ||

श्रृण्वतां श्रवणैस्तूर्णं मुक्तिरेव भविष्यति ।
निस्तीर्णः स तु संसाराद्भवोद्भवकृपारसैः ।। ११ ।।
శృణ్వతాం శ్రవణైస్తూర్ణం ముక్తిరేవ భవిష్యతి |
నిస్తీర్ణః స తు సంసారాద్భవోద్భవకృపారసైః || 11 ||

भविष्यत्येव सहसा भीमपादाम्बुजाश्रयात् ।
यो महेशकथासिन्धुतरङ्गाप्लाविमानसः ।। १२ ।।
భవిష్యత్యేవ సహసా భీమపాదామ్బుజాశ్రయాత్ |
యో మహేశకథాసిన్ధుతరఙ్గాప్లావిమానసః || 12 ||

स्वमनः पद्मसद्मोत्थसम्फुल्लानन्दमेदुरः ।
भवेज्जन्मसहस्रेषु कश्चिच्छाम्भसत्तमः ।। १३ ।।
స్వమనః పద్మసద్మోత్థసమ్ఫుల్లానన్దమేదురః |
భవేజ్జన్మసహస్రేషు కశ్చిచ్ఛామ్భసత్తమః || 13 ||

भावी भवानीरमणपदध्यानहताशुभः ।
भवत्यत्यन्तभाग्याय भवनाशाय केवलम् ।। १४ ।।
భావీ భవానీరమణపదధ్యానహతాశుభః |
భవత్యత్యన్తభాగ్యాయ భవనాశాయ కేవలమ్ || 14 ||

भुक्तिमुक्तिप्रदं पुंसामेतस्य श्रवणं सदा ।
योऽम्शस्याध्यायपादं वा श्लोकार्धं श्रृणुयाद्यदि ।। १५ ।।
భుక్తిముక్తిప్రదం పుంసామేతస్య శ్రవణం సదా |
యోఽమ్శస్యాధ్యాయపాదం వా శ్లోకార్ధం శృణుయాద్యది || 15 ||

स एव शाम्भवो लोके सदा शर्वपदाश्रयः ।
इदमेव परं श्रेयो मङ्गलानां च मङ्गलम् ।। १६ ।।

స ఏవ శామ్భవో లోకే సదా శర్వపదాశ్రయః |
ఇదమేవ పరం శ్రేయో మఙ్గలానాం చ మఙ్గలమ్ || 16 ||

मङ्गलापदपादाब्जभक्तिदं मुक्तिसेतुदम् ।
अमङ्गलहरं पुंसां पुमर्थदमनुत्तमम् ।। १७ ।।
మఙ్గలాపదపాదాబ్జభక్తిదం ముక్తిసేతుదమ్ |
అమఙ్గలహరం పుంసాం పుమర్థదమనుత్తమమ్ || 17 ||

इदं शिवरहस्याख्यं शशिशेखरभाषितम् ।
देव्यै देवेन कथितमष्टमूर्तिप्रियं सदा ।। १८ ।।
ఇదం శివరహస్యాఖ్యం శశిశేఖరభాషితమ్ |
దేవ్యై దేవేన కథితమష్టమూర్తిప్రియం సదా || 18 ||

नाऽशाम्भवैः श्राव्यमेतद् भावैः श्राव्यमिदं मुने ।
अशाम्भवे वदन् विप्रः शिवद्रोहमवाप्नुयात् ।। १९ ।।
నాఽశామ్భవైః శ్రావ్యమేతద్ భావైః శ్రావ్యమిదం మునే |
అశామ్భవే వదన్ విప్రః శివద్రోహమవాప్నుయాత్ || 19 ||

पुरा चित्ररथो नाम गन्धर्वाधिपतिः किल ।
वीर्यवान् बलसम्पन्नः सदास्त्रीजनवल्लभः ।। २० ।।
పురా చిత్రరథో నామ గన్ధర్వాధిపతిః కిల |
వీర్యవాన్ బలసమ్పన్నః సదాస్త్రీజనవల్లభః || 20 ||

तरुणो रूपसम्पन्नो गानवृत्तविशारदः ।
पुष्पकेण सदा विप्र सपक्षेण मुदा सदा ।। २१ ।।
తరుణో రూపసమ్పన్నో గానవృత్తవిశారదః |
పుష్పకేణ సదా విప్ర సపక్షేణ ముదా సదా || 21 ||

पर्यटन् पृथिवीं चैव सुरलोकेषु सत्तमः ।
स गन्धर्वकुलश्रेष्ठो ददर्शाश्रममुत्तमम् ।। २२ ।।
పర్యటన్ పృథివీం చైవ సురలోకేషు సత్తమః |
స గన్ధర్వకులశ్రేష్ఠో దదర్శాశ్రమముత్తమమ్ || 22 ||

मुञ्जपृष्ठे सदारम्यं फलपुष्पसमाकुलम् ।
लतावितानबहुलं मृगपक्षिगणाकुलम् ।। २३ ।।
ముఞ్జపృష్ఠే సదారమ్యం ఫలపుష్పసమాకులమ్ |
లతావితానబహులం మృగపక్షిగణాకులమ్ || 23 ||

हौण्डिर्नाम मुनिस्तत्र उवास शिवभावनः ।
भस्मरुद्राक्षसम्पन्नस्त्रिपुण्ड्रोज्ज्वलफालकः ।। २४ ।।
హౌణ్డిర్నామ మునిస్తత్ర ఉవాస శివభావనః |

భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నస్త్రిపుణ్డ్రోజ్జ్వలఫాలకః || 24 ||

फालाक्षध्याननिरतः शर्वार्चनपरायणः ।
तादृशैरेव मुनिभिरावृतो हारसत्तमैः ।। २५ ।।

ఫాలాక్షధ్యాననిరతః శర్వార్చనపరాయణః |
తాదృశైరేవ మునిభిరావృతో హారసత్తమైః ||25 ||

तस्यासीद्रूपसम्पन्ना कन्या कमललोचना ।
रूपयौवनसम्पन्ना सदा सौदामिनीव सा ।। २६ ।।

తస్యాసీద్రూపసమ్పన్నా కన్యా కమలలోచనా |
రూపయౌవనసమ్పన్నా సదా సౌదామినీవ సా || 26 ||

तां दृष्ट्वा रूपसम्पन्नां चकमे काममोहितः ।
पितुर्लिङ्गार्चनार्थाय पुष्पापचयतत्पराम् ।। २७ ।।

తాం దృష్ట్వా రూపసమ్పన్నాం చకమే కామమోహితః |
పితుర్లిఙ్గార్చనార్థాయ పుష్పాపచయతత్పరామ్ || 27 ||

वनवाटीषु रम्यासु रहो'वाचोरुविक्रमः ।

गन्धर्वः (उवाच)

अयि रम्भोरु कासि त्वं कस्य कन्या वदस्व मे ।। २८ ।।

వనవాటీషు రమ్యాసు రహోఽవాచోరువిక్రమః |

గన్ధర్వః ఉవాచ -

అయి రమ్భోరు కాసి త్వం కస్య కన్యా వదస్వ మే || 28 ||

तावद्य सङ्गमं याचे फुल्लासु वनराजिषु ।
कुसुमेषुशरा(भृशा)र्तं मां परित्रातुमिहार्हसि ।। २९ ।।

తావద్య సఙ్గమం యాచే ఫుల్లాసు వనరాజిషు |
కుసుమేషుశరా(భృశా)ర్తం మాం పరిత్రాతుమిహార్హసి || 29 ||

इत्युन्मत्तवचः श्रुत्वा गन्धर्वस्य द्विजात्मजा ।
तमाह नम्रवदना भीत्या चालोकयन्(द्) दिशः ।। ३० ।।

ఇత్యున్మత్తవచః శ్రుత్వా గన్ధర్వస్య ద్విజాత్మజా |
తమాహ నమ్రవదనా భీత్యా చాలోకయన్(ద్)దిశః ||30 ||

कन्योवाच

हौण्डेरहं शाम्भवस्य कन्या गन्धर्वसत्तम ।
तमेव शरणं गच्छ तदादिष्टा त्वया सह ।। ३१ ।।

కన్యోవాచ -

హౌణ్డేరహం శామ్భవస్య కన్యా గన్ధర్వసత్తమ |

తమేవ శరణం గచ్ఛ తదాదిష్టా త్వయా సహ || 31 ||

समन्त्रदत्ता कन्याहं त्वां वरं वरये पतिम् ।
इत्युक्तं स तदा श्रुत्वा तामाकर्षितुमागतः ।। ३२ ।।

సమన్త్రదత్తా కన్యాహం త్వాం వరం వరయే పతిమ్ |
ఇత్యుక్తం స తదా శృత్వా తామాకర్షితుమాగతః || 32 ||

मूढो दृढं शरैर्विद्धो मारस्य नितरां मुने ।
सा भीता प्राद्रवद्वेगात्त्यक्त्वा पुष्पाणि कन्यका ।। ३३ ।।

మూఢో దృఢం శరైర్విద్ధో మారస్య నితరాం మునే |
సా భీతా ప్రాద్రవద్వేగాత్త్యక్త్వా పుష్పాణి కన్యకా || 33 ||

पितरं साश्रुपूर्णाक्षी प्राह गन्धर्वचेष्टितम् ।
तदा स शाम्भवो हैण्डिः शशाप मुनिसत्तमः ।। ३४ ।।

పితరం సాశ్రుపూర్ణాక్షీ ప్రాహ గన్ధర్వచేష్టితమ్ |
తదా స శామ్భవో హైణ్డిః శశాప మునిసత్తమః || 34 ||

हैण्डिरुवाच

यस्मान्मत्कन्यकां पाप प्राधर्षीः काममोहितः ।
अपस्मारगृहीतस्त्वं भवेति मुनिराह हि ।। ३५ ।।

హైణ్డిరువాచ -

యస్మాన్మత్కన్యకాం పాప ప్రాధర్షీః కామమోహితాః |
అపస్మారగృహీతస్త్వం భవేతి మునిరాహ హి || 35 ||

स गन्धर्वो मुनेः शापान्मदोन्मत्तो विचेतनः ।
बभ्राम स पिशाचार्तो वदन्नुन्मत्तवत्तदा ।। ३६ ।।

స గన్ధర్వో మునేః శాపాన్మదోన్మత్తో విచేతనః |
బభ్రామ స పిశాచార్తో వదన్నున్మత్తవత్తదా || 36 ||

रहः उवाच उरुविक्रमः इति वक्तव्येऽयं शब्द प्रयोगः ।
सखा तस्याभवद्विप्र तुम्बुरुः शिववल्लभः ।
कैलासे शङ्करं नत्वा तस्य निष्कृतिमाह वै ।। ३७ ।।

రహః ఉవాచ ఉరువిక్రమః ఇతి వక్తవ్యోఽయం శబ్ద ప్రయోగః |
సఖా తస్యాభవద్విప్ర తుమ్బురుః శివవల్లభః |
కైలాసే శఙ్కరం నత్వా తస్య నిష్కృతిమాహ వై || 37 ||

तुम्बुरुः (उवाच)

शम्भो विश्वेश विश्वात्मन् सखा चित्ररथो मम ।
तेन शाम्भववर्यस्य कन्यापहृतचेतसा ।। ३८ ।।

తుమ్బురుః ఉవాచ -

శమ్భో విశ్వేశ విశ్వాత్మన్ సఖా చిత్రరథో మమ |
తేన శామ్భవవర్యస్య కన్యాపహృతచేతసా || 38 ||

अनुष्ठितमिदं शम्भो तमुद्धर महेश्वर ।
भगवानपि देवेशस्तुम्बुरुं प्राह हर्षितः ।। ३९ ।।

అనుష్ఠితమిదం శమ్భో తముద్ధర మహేశ్వర |
భగవానపి దేవేశస్తుమ్బురుం ప్రాహ హర్షితః || 39 ||

ईश्वरः (उवाच)

मद्द्रोहशाम्भवद्रोहावुभौ तुल्यौ हि तुम्बुरो ।
तस्मात्त्वद्भावितः प्रीत्या तद्गन्धर्वविमोचने ।। ४० ।।

ఈశ్వరః ఉవాచ -

మద్ద్రోహశామ్భవద్రోహావుభౌ తుల్యౌ హి తుమ్బురో |
తస్మాత్త్వద్భావితః ప్రీత్యా తద్గన్ధర్వవిమోచనే || 40 ||

उपायमेकं वक्ष्यामि मन्नाम्नां स्मृतिमात्रतः ।
अपस्मारग्रहान्मुक्तः स भविष्यति तुम्बुरो ।। ४१ ।।

ఉపాయమేకం వక్ష్యామి మన్నామ్నాం స్మృతిమాత్రతః |
అపస్మారగ్రహాన్ముక్తః స భవిష్యతి తుమ్బురో || 41 ||

इत्थं शम्भोर्वचः श्रुत्वा स प्रणम्य महेश्वरम् ।
ययौ चित्ररथो यत्र स्थितोऽपस्मारसंयुतः ।। ४२ ।।

ఇత్థం శమ్భోర్వచః శృత్వా స ప్రణమ్య మహేశ్వరమ్ |
యయౌ చిత్రరథో యత్ర స్థితోఽపస్మారసంయుతః || 42 ||

उन्मत्तभूतो विकृतकराळोन्नतकेशवान् ।
तं बद्ध्वा वल्लकीहस्तो जगौ कर्णरसायनम् ।। ४३ ।।

ఉన్మత్తభూతో వికృతకరాళోన్నతకేశవాన్ |
తం బద్ధ్వా వల్లకీహస్తో జగౌ కర్ణరసాయనమ్ || 43 |

तुम्बुरुः (उवाच)

शर्व गर्वपरिपूरितकाम-
स्तोमबाणविनिवारक शम्भो ।
त्वत्पदाब्जकलनेन न कालः
कामकाय दमनाव्ययमूर्ते ।। ४४ ।।

తుమ్బురుః ఉవాచ -

శర్వ గర్వపరిపూరితకామ-
స్తోమబాణవినివారక శమ్భో |

త్వత్పదాబ్జకలనేన న కాలః
కామకాయ దమనావ్యయమూర్తే || 44 ||

श्रीमत् त्रियम्बक सदाशिव वेदवेद्य
वैद्योत्तम प्रथमनाथ सुरासुरेड्य ।
श्रीविश्वनाथ मम नाथ समुद्धराशु
दुर्वारपापदवदग्धमिमं कृपालो ।। ४५ ।।

శ్రీమత్ త్రియమ్బక సదాశివ వేదవేద్య
వైద్యోత్తమ ప్రథమనాథ సురాసురేడ్య |
శ్రీవిశ్వనాథ మమ నాథ సముద్ధరాశు
దుర్వారపాదపదవదగ్ధమిమం కృపాలో || 45 ||

स्वर्णवर्णकृतनेत्रकर्णजा-
पारहार गगनान्तरसंस्थ ।
ऊर्णनाभिरिव त्वद्गतमेत-
ज्जागतं विसृजसेऽत्सि च तूर्णम् ।। ४६ ।।

స్వర్ణవర్ణకృతనేత్రకర్ణజా-
పారహార గగనాన్తరసంస్థ |
ఊర్ణనాభిరివ త్వద్గతమేత-
జ్జాగతం విసృజసేఽత్సి చ తూర్ణమ్ || 46 ||

शम्भुकर्णभरित स्तुतिजाते
भद्रकर्णकृतशङ्खनिनादैः ।
नन्दिवाद्यभरतानुगताप्लैः
नृत्तरङ्गमपि ते हृदयान्तः ।।

శమ్భుకర్ణభరిత స్తుతిజాతే
భద్రకర్ణకృతశఙ్ఖనినాదైః |
నన్దివాద్యభరతానుగతాప్లైః
ర్నృత్తరఙ్గమపి తే హృదయాన్తః || 47 ||

इत्थं तत्स्तुतिजातेन वीतपापोऽभवत्क्षणात् ।
स तु चित्ररथो विप्र क्षणाद्गन्धर्वरूपधृक् ।। ४८ ।।

ఇత్థం తత్స్తుతిజాతేన వీతపాపోఽభవత్క్షణాత్ |
స తు చిత్రరథో విప్ర క్షణాద్గన్ధర్వరూపధృక్ || 48 ||

एवं कथाप्रभावेण नाम्नां शम्भोः प्रसादतः ।
नन्दी(न्दि)भृङ्ग्यादयोऽप्येवं समाराध्य महेश्वरम् ।। ४९ ।।

ఏవం కథాప్రభావేణ నామ్నాం శమ్భోః ప్రసాదతః |

నన్దీ(న్ది)బృఙ్గ్యాదయోఽప్యేవం సమారాధ్య మహేశ్వరమ్ || 49 ||

गणेशत्वं च सम्प्राप्य मोदन्ति शिवसन्निधौ ।
तमाह विनयानम्रं नन्दिकेशं महेश्वरः ।। ५० ।।

గణేశత్వం చ సమ్ప్రాప్య మోదన్తి శివసన్నిధౌ |
తమాహ వినయానమ్రం నన్దికేశం మహేశ్వరః || 50 ||

ईश्वरः

स्कन्दे विघ्नाधिपे वा तव सदृशगुणं नाभिनन्दामि नन्दिन्
विश्वानन्दप्रदस्त्वं मम तनयवरो देवसङ्घैकवन्द्यः ।
गौर्याश्चापि प्रियस्त्वं तव शतयजुषां सारजप्यैः प्रियं मां
विद्धि त्वय्येव रक्तं गणवरविनुतं सत्यमित्यब्रवीत्तम् ।। ५१ ।।

ఈశ్వరః -

స్కన్దే విఘ్నాధిపే వా తవ సదృశగుణం నాభినన్దామి నన్దిన్
విశ్వానన్దప్రదస్త్వం మమ తనయవరో దేవసఙ్ఘైకవన్ద్యః |
గౌర్యాశ్చాపి ప్రియస్త్వం తవ శతయజుషాం సారజప్యైః ప్రియం మాం
విద్ధి త్వయ్యేవ రక్తం గణవరవినుతం సత్యమిత్యబ్రవీత్తమ్ || 51 ||

मत्सारूप्यधरो वसाद्य हृदयद्वारे च कैलासके
प्राप्तो मद्गणपुङ्गवस्य पदवीं हस्ताग्रवेत्राग्रधृक् ।
विष्णुब्रह्ममहेन्द्रमुख्यमकुटीनीराजिताशा हि ते
लोकेषु प्रचरिष्यतीति निपुणं त्वं मे शरीरं परम् ।। ५२ ।।

మత్సారుప్యధరో వసాద్య హృదయద్వారే చ కైలాసకే
ప్రాప్తో మద్గణపుఙ్గవస్య పదవీం హస్తాగ్రవేత్రాగ్రధృక్ |
విష్ణుబ్రహ్మమహేన్ద్రముఖ్యమకుటీనీరాజితాశా హి తే
లోకేషు ప్రచరిష్యతీతి నిపుణం త్వం మే శరీరం పరమ్ ||52 ||

नन्दी (उवाच)

भस्माभ्यक्ततनुर्भवे भसितयुक्पुण्ड्राङ्कगात्रो भवे,
भावोऽक्षादिविभूषितः शिवमुनिव्याहारमात्रादरः ।
रुद्राध्यायजपानुरक्तहृदयो लिङ्गार्चने सादरो
भूयां जन्मशतेषु एषविहितस्त्वत्पादपद्मेऽञ्जलिः ।। ५२ ।।

నన్దీ ఉవాచ -

భస్మాభ్యక్తతనుర్భవే భసితయుక్పుణ్డ్రాఙ్కగాత్రో భవే,
భావోఽక్షాదివిభూషితః శివమునివ్యాహారమాత్రాదరః |
రుద్రాధ్యాయజపానురక్తహృదయో లిఙ్గార్చనే సాదరో

భూయాం జన్మశతేషు ఏషవిహితస్త్వత్పాదపద్మేఽఞ్జలిః || 53 ||

इत्थं नन्दिवचः सुनन्दितहृदा स्मेराननः शङ्करः
प्राहानन्दभरेण वाक्यमधुना संवीक्ष्य पूर्वोदितम् ।
तन्मूर्ध्नि स्वकराम्बुजं च विदधन्नुच्चैर्वदन्तं हरः
सर्वेषामुपशृण्वतां सुरगणेन्द्राणां मुनीनामपि ।। ५४ ।।

ఇత్థం నన్దివచః సునన్దితహృదా స్మేరాననః శఙ్కరః
ప్రాహానన్దభరేణ వాక్యమధునా సంవీక్ష్య పూర్వోదితమ్ |
తన్మూర్ధ్ని స్వకరామ్బుజం చ విదధన్నుచ్చైర్వదన్తం హరః
సర్వేషాముపశృణ్వతాం సురగణేన్ద్రాణాం మునీనామపి || 54 ||

एवं प्रदक्षिणविधौ निरतः स भृङ्गी
भृङ्गोपमो रविरिवोदयपर्वतेन्द्रे ।
स्तुत्या च तोष्य भगवन्तमुमासहायं
लेभे गणेन्द्रपदवीमितरातिदूराम् ।। ५५ ।।

ఏవం ప్రదక్షిణవిధౌ నిరతః స భృఙ్గీ
భృఙ్గోపమో రవిరివోదయపర్వతేన్ద్రే |
స్తుత్యా చ తోష్య భగవన్తముమాసహాయం
లేభే గణేన్ద్రపదవీమితరాతిదూరామ్ || 55 ||

स्कन्दः (उवाच)

पुंसां पुमर्थदमनुत्तममीशपाद-
ध्यानानुरक्त हृदयैः परिसेवनीयम् ।
मान्यं च धुर्यमिदमेव वदान्यधुर्य-
माधुर्यधुर्यवचनैः परमेव सारम् ।। ५६ ।।

స్కన్దః ఉవాచ –

పుంసాం పుమర్థదమనుత్తమమీశపాద-
ధ్యానానురక్త హృదయైః పరిసేవనీయమ్ |
మాన్యం చ ధుర్యమిదమేవ వదాన్యధుర్య-
మాధుర్యధుర్యవచనైః పరమేవ సారమ్ || 56 ||

पुण्यं परं शिवरहस्यमधु प्रकृष्ट-
मुत्कृष्टभक्तिजनकं शिपिविष्टपादे ।
कष्टानि नाशयति पुष्टिमिदं ददाति
पुष्टिं प्रयच्छति सदैव विमुक्तिगृष्टिः ।। ५७ ।।

పుణ్యం పరం శివరహస్యమధు ప్రకృష్ట-
ముత్కృష్టభక్తిజనకం శిపివిష్టపాదే |

కష్టాని నాశయతి పుష్టిమిదం దదాతి

పుష్టిం ప్రయచ్ఛతి సదైవ విముక్తిగృష్టిః || 57 ||

भ्रष्टश्रियामपि सदैव तनुप्रकृष्ट-

मुत्कृष्टराजतनयाधिकसौख्यदायि ।

किं भोगभाग्य निकरैर्वरदन्तिबृन्दै-

र्वाज्युत्तमैर्वरथैर्धनधान्यगोभिः ।। ५८ ।।

భ్రష్టశ్రియామపి సదైవ తనుప్రకృష్ట-

ముత్కృష్టరాజతనయాధికసౌఖ్యదాయి |

కిం భాగభాగ్య నికరైర్వరదన్తిబృన్దై-

ర్వాజ్యుత్తమైర్వరథైర్ధనధాన్యగోభిః || 58 ||

किं नश्वरैर्वरमहेश्वरभक्तिभावं

वाञ्छन्ति नैव सुकुतैरकृतैः कृतार्थाः ।।

కిం నశ్వరైర్వరమహేశ్వరభక్తిభావం

వాఞ్ఛన్తి నైవ సుకుతైరకృతైః కృతార్థాః || 59 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे चित्ररथशापनिवृत्तिर्नाम

द्वितीयोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చిత్రరథశాపనివృత్తిర్నామ

ద్వితీయోఽధ్యాయః ||

|| తృతీయోఽధ్యాయః ||

।। तृतीयोऽध्यायः ।।

स्कन्द (उवाच)

श्रृणु त्वमगजाकान्तपादभक्तिविवर्धनम् ।
भवभक्तिकथोदारं वरं मधु महाघभित् ।। १

స్కన్ద ఉవాచ –

శృణు త్వమగజాకాన్తపాదభక్తివివర్ధనమ్ |
భవభక్తికథోదారం వరం మధు మహాఘభిత్ || 1 ||

हृत्तमोवारणं सद्यो मुक्तिकारणमद्भुतम् ।
त्वत्तो न पात्रमुद्दिश्य ग्रहणे धारणे मुने ।। २ ।।

హృత్తమోవారణం సద్యో ముక్తికారణమద్భుతమ్ |
త్వత్తో న పాత్రముద్దిశ్య గ్రహణే ధారణే మునే || 2||

रहस्यमेतद्भगवानगजापतिरेव हि ।
कैलासे स्वाङ्कसंस्थायै प्रीत्या प्राह स शङ्करः ।। ३ ।।

రహస్యమేతద్భగవానగజాపతిరేవ హి |
కైలాసే స్వాఙ్కసంస్థాయై ప్రీత్యా ప్రాహ స శఙ్కరః || 3 ||

तदन्तिकस्थेन मया श्रुतमेतद्वदामि ते ।
अष्टमूर्तेः प्रियं चैतदष्टमांशमिदं तव ।। ४ ।।

తదన్తికస్థేన మయా శృతమేతద్వదామి తే |
అష్టమూర్తేః ప్రియం చైతదష్టమాంశమిదం తవ || 4 ||

कथयिष्ये मुनिश्रेष्ठ श्रृण्वेभिर्मुनिपुङ्गवैः ।
श्रवणेऽधृतोऽसि त्वं भवानेवमतोऽद्य मे ।। ५ ।।

కథయిష్యే మునిశ్రేష్ఠ శృణ్వేభిర్మునిపుఙ్గవైః |
శ్రవణేఽధృతోఽసి త్వం భవానేవమతోఽద్య మే || 5 ||

कुरु चित्तमिहैकाग्रमुग्राख्यानं मनोहरम् ।
भावानां भवशान्त्यर्थं भवेनैव प्रकाशितम् ।। ६ ।।

కురు చిత్తమిహైకాగ్రముగ్రాఖ్యానం మనోహరమ్ |
భవానాం భవశాన్త్యర్థం భవేనైవ ప్రకాశితమ్ || 6 ||

भवेद्भवचरित्रेषु विश्रान्ताः किल शाङ्कराः ।
अविश्रान्तमुमाकान्त कथया श्रान्तिवर्जिताः ।। ७ ।।

భవద్భవచరిత్రేషు విశ్రాన్తాః కిల శాఙ్కరాః |

అవిశ్రాన్తముమాకాన్త కథయా శ్రాన్తివర్జితాః || 7 ||

भवतान्ता अपि सदा नितरां शान्तमानसाः ।
क्षणं त्र्यक्षप्रसादेन कुरु कर्णे कथारसम् ।। ८ ।।

భవతాన్తా అపి సదా నితరాం శాన్తమానసాః |
క్షణం త్ర్యక్షప్రసాదేన కురు కర్ణే కథారసమ్ || 8 ||

तूर्णमभ्यर्णमामुक्तिर्भविष्यति कृपावशात् ।
शम्भोर्विचित्रलीलस्य महेशस्य पिनाकिनः ।। ९ ।।

తూర్ణమభ్యర్ణమాముక్తిర్భవిష్యతి కృపావశాత్ |
శమ్భోర్విచిత్రలీలస్య మహేశస్య పినాకినః || 9 ||

स गौरीहृदयानन्द आनन्दाम्बुनिधिः स्वयम् ।
भक्त्या भक्तैः स्तुतो नित्यं वेदवेद्यो महेश्वरः ।। १० ।।

స గౌరీహృదయానన్ద ఆనన్దామ్బునిధిః స్వయమ్ |
భక్త్యా భక్తైః స్తుతో నిత్యం వేదవేద్యో మహేశ్వరః || 10 ||

ददाति मोक्षसाम्राज्यं प्राज्यं देवशिखामणिः ।
राज्यं वा शिवभक्तानां मन्त्रामाज्यप्लुतं सदा ।। ११ ।।

దదాతి మోక్షసామ్రాజ్యం ప్రాజ్యం దేవశిఖామణిః |
రాజ్యం వా శివభక్తానాం మన్త్రామాజ్యప్లుతం సదా || 11 ||

वाणीपतेरयं प्रादाद्वेदजालं कृपाबलात् ।
शर्वाणीपतिरेवाथ चारुचन्द्रलसच्छिराः ।। १२ ।।

వాణీపతేరయం ప్రాదాద్వేదజాలం కృపాబలాత్ |
శర్వాణీపతిరేవాథ చారుచన్ద్రలసచ్ఛిరాః || 12 ||

रमारमणहारीशः स गौरीरमणो हरः ।
ददात्येव हि भक्तेषु शाम्भवेषु कृपावशात् ।। १३ ।।

రమారమణహారీశః స గౌరీరమణో హరః |
దదాత్యేవ హి భక్తేషు శామ్భవేషు కృపావశాత్ || 13 ||

स एव गीयते वेदैर्वेदान्तैरपि शङ्करः ।
स एव सर्वदेवेशो मृत्युञ्जय उमापतिः ।। १४ ।।

స ఏవ గీయతే వేదైర్వేదాంతైరపి శఙ్కరః |
స ఏవ సర్వదేవేశో మృత్యుఞ్జయ ఉమాపతిః || 14 ||

स एव भगवाञ्छम्भुः श्रुतश्चाथर्वणे शिवः ।
यस्यैश्वर्यस्य नान्तोऽस्ति सर्वगः सर्वदा प्रभुः ।। १५ ।।

స ఏవ భగవాఞ్ఛమ్భుః శృతశ్చాథర్వణే శివః |
యస్యైశ్వర్యస్య నాన్తోఽస్తి సర్వగః సర్వదా ప్రభుః || 15 ||

यद्ध्यानेन परा मुक्तिः सुलभा शाम्भवोत्तमे ।
स गौरीरमणो देवः कालकामान्धनाशनः ।। १६ ।।
యద్ధ్యానేన పరా ముక్తిః సులభా శామ్భవోత్తమే |
స గౌరీరమణో దేవః కాలకామాన్ధనాశనః || 16 ||

स तु मृत्युञ्जयो नित्यमपारविभवाश्रयः ।
यस्य प्रसादलेशेन विष्णुब्रह्मेन्द्रपूर्वकाः ।। १७ ।।
స తు మృత్యుఞ్జయో నిత్యమపారవిభవాశ్రయః |
యస్య ప్రసాదలేశేన విష్ణుబ్రహ్మేన్ద్రపూర్వకాః || 17 ||

धिष्टितानि वृताः सर्वे शिपिविष्टपदार्चकाः ।
उदारतरगम्भीरो भवमायामलापहः ।। १८ ।।
ధిష్టితాని వృతాః సర్వే శిపిచిష్టపదార్చకాః |
ఉదారతరగమ్భీరో భవమాయామలాపహః || 18 ||

सर्वदुःखहरो देवो रुद्रो वै नीललोहितः ।
य एनं विदुरीशानं अमृतास्ते सदा मुने ।। १९ ।।
సర్వదుఃఖహరో దేవో రుద్రో వై నీలలోహితః |
య ఏనం విదురీశానం అనృతాస్తే సదా మునే || 19 ||

अथेतरे दुःखमेव प्राप्नुवन्ति पदे पदे ।
यस्य वामाङ्कगा देवी या सा सर्वेश्वरी शिवा ।। २० ।।
అథేతరే దుఃఖమేవ ప్రాప్నువన్తి పదే పదే |
యస్య వామాఙ్కగా దేవీ యా సా సర్వేశ్వరీ శివా || 20 ||

यन्मायया मोहिता वै ब्रह्मेन्द्राश्चाप्यधोक्षजः ।
यस्याः प्रसादलेशेन' न जानन्ति महेश्वरम् ।। २१ ।।
యన్మాయయా మోహితా వై బ్రహ్మేన్ద్రాశ్చాప్యధోక్షజః |
యస్యాః ప్రసాదలేశేన న జానన్తి మహేశ్వరమ్ || 21 ||

स्वात्मानं सर्वगं शान्तं सच्चिन्मयमुमाधवम् ।
यस्य पुत्रो गणाधीशः सर्वविघ्ननिवारकः ।। २२ ।।
స్వాత్మానం సర్వగం శాన్తం సచ్చిన్మయముమాధవమ్ |
యస్య పుత్రో గణాధీశః సర్వవిఘ్ననివారకః || 22 ||

यस्य पुत्रोऽहमेवाद्य साक्षाज्ज्ञानात्मको मुने ।
यस्य नन्द्यादयो विप्रगणः शाङ्करपुङ्गवाः ।। २३ ।।
యస్య పుత్రోఽహమేవాద్య సాక్షాజ్-జ్ఞనాత్మకో మునే |
యస్య నన్ద్యాదయో విప్రగణః శఙ్కరపుఙ్గవాః || 23 ||

यस्य धर्मो महाबाहो युगपादोऽमिततद्युतिः ।
यस्याष्टमूर्तिभिर्व्याप्तं जगदेतच्चराचरम् ।। २४ ।।
యస్య ధర్మో మహాబాహో యుగపాదోఽమితద్యుతిః ||
యస్యాష్టమూర్తిభిర్వ్యాప్తం జగదేతచ్చరాచరమ్ || 24 ||

यस्य लिङ्गं सदा कालं पूजयन्ति मरुद्गणाः ।
बलप्रमथनं साम्बं भक्तसंसारमोचकम् ।। २५ ।।
యస్య లిఙ్గం సదా కాలం పూజయన్తి మరుద్గణాః |
బలప్రమథనం సామ్బం భక్తసంసారమోచకమ్ || 25 ||

कारणम् जगतामीशमानन्दघनमद्वयम् ।
यो वै रुद्रो महादेवः शङ्करः शशिशेखरः ।। २६ ।।
కారణం జగతామీశమానన్దఘనమద్వయమ్ |
యో వై రుద్రో మహాదేవః శఙ్కరః శశిశేఖరః || 26 ||

यो वै रुद्रो महादेवः भूतं भव्यं भवज्जगत् ।
विश्वं भूतं च भवनं विचित्रं स हि शङ्करः ।। २७ ।।
యో వై రుద్రో మహాదేవః భూతం భవ్యం భవజ్జగత్ |
విశ్వం భూతం చ భవనం విచిత్రం స హి శఙ్కరః || 27 ||

भीमो रुद्रो महेशानो गीतश्रुतिषु स स्थिरः ।
सर्वाभयप्रदो विप्रो विश्वाधिक उमासखः ।। २८ ।।
భీమో రుద్రో మహేశానో గీతశృతిషు స స్థిరః |
సర్వాభయప్రదో విప్రో విశ్వాధిక ఉమాసఖః || 28 ||

पतित्वेन स्तुतो वेदैः सर्वेषामेव शङ्करः ।
भयापहोऽयं भक्तेषु शाम्भवेषु महात्मसु ।। २९ ।।
పతిత్వేన స్తుతో వేదైః సర్వేషామేవ శఙ్కరః |
భయాపహోఽయం భక్తేషు శామ్భవేషు మహాత్మసు || 29 ||

सर्वोपास्यो ह्यमेयात्मा सर्वेषां हृदयान्तरः ।
सर्वभूतगुहावासो वासिताजगतां त्रये ।। ३० ।।
సర్వోపాస్యో హ్యమేయాత్మా సర్వేషాం హృదయాన్తరః |
సర్వభూతగుహావాసో వాసితాజగతాం త్రయే || 30 ||

ईशावास्यमिदं सर्वं जगत् त्रिभुवनात्मकम् ।
यस्य रूपं च पृथिवी सूर्यचन्द्रमसौ मुने ।। ३१ ।।
ఈశావాస్యమిదం సర్వం జగత్ త్రిభువనాత్మకమ్ |
యస్య రూపం చ పృథివీ సూర్యచన్ద్రమసౌ మునే || 31 ||

पृथिवीदेवताः सर्वा न विदन्ति महेश्वरम् ।
प्रियोऽयं सर्वभूतेषु नास्त्यस्माज्जगदेव हि ।। ३२ ।।

పృథివీదేవతాః సర్వా న విదన్తి మహేశ్వరమ్ |
ప్రియోఽయం సర్వభూతేషు నాస్త్యస్మాజ్జగదేవ హి || 32 ||

स्कन्द उवाच

विभ्राजमानमिदमेतददभ्ररूप-
मुद्भ्रान्तचित्तकुदशा जगदेव सत्यम् ।
विभ्राजतेऽभ्रछदिव हृदभ्रगोष्ठी-
नटस्य चरणार्चनहीनदृष्टेः ।। ३३ ।।

స్కన్ద ఉవాచ -

విభ్రాజమానమిదమేతదదభ్రరూప -
ముద్భ్రాన్తచిత్తకుదశా జగదేవ సత్యమ్ |
విభ్రాజతేఽభ్రఛదివ హృదభ్రగోష్ఠీ-
నటస్య చరణార్చనహీనదృష్టేః || 33 ||

नो विष्णुर्नोविधाता हरिसुरनिकराभूसुरा भासुरा ये
वीरा वाप्यसुराः सुकिन्नरवराः संसारकारगृहे ।
भ्राम्यन्तोऽपि न जानते शिवपदं किं तु प्रसादाद्विभोः
नो बिभ्यन्ति (?)भयेषु शङ्करपदध्यानानुरागादराः ।। ३४

నో విష్ణుర్నో విధాతా హరిసురనికరాభూసురా భాసురా యే
వీరా వాప్యసురాః సుకిన్నరవరాః సంసారకారగృహే |
భ్రామ్యన్తోఽపి న జానతే శివపదం కిం తు ప్రసాదాద్విభోః
నో బిభ్యన్తి భయేషు శఙ్కరపదధ్యానానురాగాదరాః || 34 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे तृतीयोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే తృతీయోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్థోఽధ్యాయః ||

|| चतुर्थोऽध्यायः ||

स्कन्द उवाच

विज्ञानात्मा परात्मायं सर्वात्माऽयं महेश्वरः ।
येषां तु हृदयाराम एव भूतपतिः शिवः ।। १ ।।

స్కన్ద ఉవాచ -

విజ్ఞానాత్మా పరాత్మాయం సర్వాత్మాఽయం మహేశ్వరః |
యేషాం తు హృదయారామ ఏవ భూతపతిః శివః || 1 ||

स एव परमानन्दो रसोऽयममृतो हरः ।
एष विप्रैर्महादेवः सर्वदाभीष्टदो मुने ।। २ ।।

స ఏవ పరమానన్దో రసోఽయమమృతో హరః |
ఏష విప్రైర్మహాదేవః సర్వదాభిష్టదో మునే || 2 ||

एनमेके वदन्त्यग्निं ब्रह्माणं हरिमिन्द्रकम् ।
एको रुद्रो महादेवो न द्वितीयोऽस्ति कश्चन ।। ३ ।।

ఏనమేకే వదన్త్యగ్నిం బ్రహ్మాణం హరిమిన్ద్రకమ్ |
ఏకో రుద్రో మహాదేవో న ద్వితీయోఽస్తి కశ్చన || 3 ||

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म पुरुषः कृष्णपिङ्गलः ।
ऊर्ध्वरेता विरूपाक्षो विश्वरूपो महेश्वरः ।। ४ ।।

ఋతం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషః కృష్ణపిఙ్గలః |
ఊర్ధ్వరేతా విరూపాక్షో విశ్వరూపో మహేశ్వరః || 4 ||

यो वेदादौ स्वरः शम्भुः वेदान्तेषु प्रतिष्ठितः ।
ईशानः सर्वविद्यानां सर्वभूतादिरीश्वरः ।। ५ ।।

యో వేదాదౌ స్వరః శమ్భుః వేదాన్తేషు ప్రతిష్ఠితః |
ఈశానః సర్వవిద్యానాం సర్వభూతాదిరీశ్వరః || 5 ||

ब्रह्मविष्ण्वादि देवानामधिपो विश्वतोमुखः ।
जनिता ब्रह्मविष्णूनां रुद्रेन्द्राणां महेश्वरः ।। ६ ।।

బ్రహ్మవిష్ణ్వాది దేవానామధిపో విశ్వతోముఖః |
జనితా బ్రహ్మవిష్ణూనాం రుద్రేన్ద్రాణాం మహేశ్వరః || 6 ||

यमानिलानलार्काणां दिवः पृथ्व्या महेश्वरः ।
ब्रह्माणं यो व्याधादग्रे तस्मै वेदानुपादिशत् ।। ७ ।।

యమానిలానలార్కాణాం దివః పృథ్వ్యా మహేశ్వరః |
బ్రహ్మాణం యో వ్యాధాదగ్రే తస్మై వేదానుపాదిశత్ || 7 ||

विश्वतश्चक्षुरीशान विश्वतो बाहुरीश्वरः ।
विश्वतः पाणिपादोऽयं सहस्राक्षः सहस्रपात् ।। ८ ।।

విశ్వతశ్చక్షురీశాన విశ్వతో బాహురీశ్వరః |
విశ్వతః పాణిపాదోఽయం సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ || 8 ||

अत्यतिष्ठदिदं सर्वमीशानोऽयं दशाङ्गुलम् ।
यद्भूतं यच्च वै भव्यं वर्तमानं महेश्वरः ।। ९ ।।

అత్యతిష్ఠదిదం సర్వమిశానోఽయం దశాఙ్గులమ్ |
యద్భూతం యచ్చ వై భవ్యం వర్తమానం మహేశ్వరః || 9 ||

एतावानस्य महिमाऽतो ज्यायांश्च पूरुषः ।
भीषैव पवते वायुः भीषैवोदेति भानुमान् ।। १० ।।

ఏతావానస్య మహిమాఽతో జ్యాయాంశ్చ పూరుషః |
భీషైవ పవతే వాయుః భీషైవోదేతి భానుమాన్ || 10 ||

भीषैव अग्निरिन्द्राद्या मृत्युर्धावति भीतितः ।
अपाणिपादो जवनो ग्रहीताऽचक्षुरीश्वरः ।। ११ ।।

భీషైవ అగ్నిరిన్ద్రాద్యా మృత్యుర్ధావతి భీతితః |
అపాణిపాదో జవనో గ్రహీతాఽచక్షురీశ్వరః || 11 ||

स वेत्ति वेद्यजातं च न तं वेत्तीह कश्चन ।
तमाहुरेकं पुरुषं ज्योतिषां ज्योतिरीश्वरम् ।। १२ ।।

స వేత్తి వేద్యజాతం చ న తం వేత్తీహ కశ్చన |
తమాహురేకం పురుషం జ్యోతిషాం జ్యోతిరీశ్వరమ్ || 12 ||

हिरण्यबाहुमीशानं सर्वाङ्गेण हिरण्मयम् ।
एषोऽन्तरादित्यगतो नीलग्रीवो विलोहितः ।। १३ ।।

హిరణ్యబాహుమీశానం సర్వాఙ్గేణ హిరణ్మయమ్ |
ఏషోఽన్తరాదిత్యగతో నీలగ్రీవో విలోహితః || 13 ||

बभ्रुश्चायं महादेव उग्रेऽयं च सुमङ्गलः ।
यो वै रुद्रः स भगवान्गीतश्चाथर्वणोत्तमैः ।। १४ ।।

బభ్రుశ్చాయం మహాదేవ ఉగ్రేఽయం చ సుమఙ్గలః |
యో వై రుద్రః స భగవాన్గీతశ్చాథర్వణోత్తమైః || 14 ||

अन्नानां च पतिः शम्भुः क्षेत्राधिपतिरीश्वरः ।
मित्राधिपो महादेवस्तथा धनपतिः शिवः ।। १५ ।।

అన్నానాం చ పతిః శమ్భుః క్షేత్రాధిపతిరీశ్వరః |
మిత్రాధిపో మహాదేవస్తథా ధనపతిః శివః || 15 ||

भूमानन्दघनो ह्यात्मा सामगीतो महेश्वरः ।
एष ब्रह्मैष एवेन्द्रः ऋग्भिर्गीतो हरोऽव्ययः ।। १६ ।।

భూమానన్దఘనో హ్యాత్మా సామగీతో మహేశ్వరః |
ఏష బ్రహ్మైష ఏవేన్ద్రః ఋుగ్భిర్గీతో హరోఽవ్యయః || 16 ||

नमस्ते रुद्र इत्यादिवाक्यैश्च यजुषोद्भवैः ।
इतिहासपुराणेषु ईशो गीतः पुरातनैः ।। १७ ।।

నమస్తే రుద్ర ఇత్యాదివాక్యైశ్చ యజుషోద్భవైః |
ఇతిహాసపురాణేషు ఈశో గీతః పురాతనైః || 17 ||

महोपनिषदांसारैरयमेव हि गीयते ।
भिद्यते हृदयग्रन्थिश्छिद्यते सर्वसंशयः ।। १८ ।।

మహోపనిషదాంసారైరయమేవ హి గీయతే |
భిద్యతే హృదయగ్రన్థిశ్ఛిద్యతే సర్వసంశయః || 18 ||

हृत्तमोनाशनं तस्य ज्ञानादेव हि जायते ।
न प्राणो न मनश्चायमसङ्गी सङ्गिवत् स्थितः ।। १९ ।।

హృత్తమోనాశనం తస్య జ్ఞానాదేవ హి జాయతే |
న ప్రాణో న మనశ్చాయమసఙ్గీ సఙ్గివత్ స్థితః || 19 ||

सहैव सन्तमप्येनं न देवा न महर्षयः ।
न विदुर्ब्रह्मविष्ण्वाद्याः सेन्द्ररुद्रार्कवायवः ।। २० ।।

సహైవ సన్తమప్యేనం న దేవా న మహర్షయః |
న విదుర్బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యాః సేన్ద్రరుద్రార్కవాయవః || 20 ||

स ध्येयः परमेशान आकाशे दहरे हरः ।
सर्वे भीताः प्रमुह्यन्ति द्यावाभूम्योर्य आन्तरः ।। २१ ।।

స ధ్యేయః పరమేశాన ఆకాశే దహరే హరః |
సర్వే భీతాః ప్రముహ్యన్తి ద్యావాభూమ్యోర్య ఆన్తరః || 21 ||

अनन्तो ह्यव्ययात्मायं पुरुषः प्रकृतेः परः ।
यमज्ञात्वा महादेवं मोहिताः ससुरासुराः ।। २२ ।।

అనన్తో హ్యవ్యయాత్మాయం పురుషః ప్రకృతేః పరః |
యమజ్ఞాత్వా మహాదేవం మోహితాః ససురాసురాః || 22 ||

आत्मानं मन्यते सर्वे देहाहङ्कारसंवृताः ।
मायया देवदेवस्य चित्रलीलस्य वर्णिनः ।। २३ ।।

ఆత్మానం మన్యతే సర్వే దేహాహఙ్కారసంవృతాః |
మాయయా దేవదేవస్య చిత్రలీలస్య వర్ణినః || 23 ||

जितमायः स एवेश स कारणमुमापतिः ।
स नित्यो नित्यभूताना चेतनानां स चेतनः ।। २४ ।।

జితమాయః స ఏవేశ స కారణముమాపతిః |

స నిత్యో నిత్యభూతానాం చేతనానాం చ చేతనః || 24 ||

स कारणं कारणानां पतीनां पतिरीश्वरः ।
जगतः कालरूपस्य कालकालो महेश्वरः ।। २५ ।।

స కారణం కారణానాం పతీనాం పతిరీశ్వరః |

జగతః కాలరూపస్య కాలకాలో మహేశ్వరః || 25 ||

महाग्रासोऽयमीशानो यस्योदनमहर्निशम् ।
ब्रह्मक्षत्रात्मकं विश्वं मृत्युर्यस्योपचेतनम् ।। २६ ।।

మహాగ్రాసోఽయమీశానో యస్యోదనమహర్నిశమ్ |

బ్రహ్మక్షత్రాత్మకం విశ్వం మృత్యుర్యస్యోపచేతనమ్ || 26 ||

यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयिष्यन्ति मानुषाः ।
तदा शिवमविज्ञाय दुःखस्यान्तो भविष्यति ।। २७ ।।

యదా చర్మవదాకాశం వేష్టయిష్యన్తి మానుషాః |

తదా శివమవిజ్ఞాయ దుఃఖస్యాన్తో భవిష్యతి || 27 ||

यदा तमस्तन्न दिवा न रात्रिः स शिवः स्वयम् ।
स चाक्षरो नित्यमात्मा विधाता परमोऽसदृक् ।। २८ ।।

యదా తమస్తన్న దివా న రాత్రిః స శివః స్వయమ్ |

స చాక్షరో నిత్యమాత్మా విధాతా పరమోఽసదృక్ || 28 ||

प्रपञ्चपञ्चीकरणे निरता ये शिवं विना ।
ते वञ्चिता महेशेन सर्वे चैव सुरासुराः ।। २९ ।।

ప్రపఞ్చపఞ్చీకరణే నిరతా యే శివం వినా |

తే వాఞ్చితా మహేశేన సర్వే చైవ సురాసురాః || 29 ||

परवञ्चक ईशानो देवदेवस्त्रिशूलभृत् ।
य एनं विदुरीशानममृतास्ते भवन्ति वै ।। ३० ।।

పరవఞ్చక ఈశానో దేవదేవస్త్రిశూలభృత్ |

య ఏనం విదురీశానమమృతాస్తే భవన్తి వై || 30 ||

अथेतरे दुःखयुक्ताः संसारवशवर्तिनः ।
जरामरणसंयुक्ताः षड्वैरिपरिमोहिताः ।। ३१ ।।

అథేతరే దుఃఖయుక్తాః సంసారవశవర్తినః |

జరామరణసంయుక్తాః షడ్వైరిపరిమోహితాః || 31 ||

देहात्मवादिनः सर्वे दूषणाभिर्विमोहिताः ।
तापत्रितयमध्यस्था भ्रान्तिमोहसमाकुलाः ।। ३१ ।।

దేహాత్మవాదినః సర్వే దూషణాభిర్విమోహితాః |

తాపత్రితయమధ్యస్థా భ్రాన్తిమోహసమాకులాః || 32 ||

जायन्ते च म्रियन्ते च कीटा इव सुरा नराः ।
वानरा इव सर्वेऽपि पामरा दुःखभागिनः ।। ३२ ।।

జాయన్తే చ మ్రియన్తే చ కీటా ఇవ సురా నరాః |
వానరా ఇవ సర్వేఽపి పామరా దుఃఖభాగినః || 33 ||

यस्य रूपं मुने सर्वं जगदेतच्चराचरम् ।
भूमिरापोऽनिलो वायुराकाशं व्योमकेशभाक् ।। ३४ ।।

యస్య రూపం మునే సర్వం జగదేతచ్చరాచరమ్ |
భూమిరాపోఽనిలో వాయురాకాశం వ్యోమకేశభాక్ || 34 ||

के हि तद्देवदेवस्य महिमानं पिनाकिनः ।
यजन्ति यागैर्नियता यजमाना महेश्वरम् ।। ३५ ।।

కే హి తద్దేవదేవస్య మహిమానం పినాకినః |
యజన్తి యాగైర్నియతా యజమానా మహేశ్వరమ్ || 35 ||

भिक्षवः कक्षवत्सन्ति वेदान्तैश्च विजानते ।
योगिनो युञ्जते योगं यद्विज्ञानार्थमेव हि ।। ३६ ।।

భిక్షవః కక్షవత్సన్తి వేదాన్తైశ్చ విజానతే |
యోగినో యుఞ్జతే యోగం యద్విజ్ఞానార్థమేవ హి || 36 ||

नानावर्णाश्रमैर्धर्मैरिष्टापूर्तैरुपासते ।
मन्त्रैर्मन्त्रविदः साम्बमुपासन्ते महेश्वरम् ।। ३७ ।।

నానావర్ణాశ్రమైర్ధర్మైరిష్టాపూర్తైరుపాసతే |
మన్త్రైర్మన్త్రవిదః సామ్బముపాసన్తే మహేశ్వరమ్ || 37 ||

लेभिरे स्वपदान्येव यस्य लिङ्गार्चनेन हि ।
ब्रह्मविष्ण्वादयो रुद्रा मुनयो मनवः सुराः ।। ३८ ।।

లేభిరే స్వపదాన్యేవ యస్య లిఙ్గార్చనేన హి |
బ్రహ్మవిష్ణ్వాదయో రుద్రా మునయో మానవః సురాః || 38 ||

असुरा नृपवर्याश्च गन्धर्वाप्सरसोरगाः ।
विपद्भिः(द्भ्यो)मोचिता एव सम्पद्भिश्च नियोजिताः ।।

అసురా నృపవర్యాశ్చ గన్ధర్వాప్సరసోరగాః |
విపద్భ్యఃమోచితా ఏవ సమ్పద్భిశ్చ నియోజితాః || 39 ||

सर्व विश्वाधिकस्यैव निःश्वासाज्जायते जगत् ।
जातं च वर्धते नित्यं स्थीयते लीयतेऽस्ति च ।। ४० ।।

సర్వ విశ్వాధికస్యైవ నిఃశ్వాసాజ్జాయతే జగత్ |
జాతం చ వర్ధతే నిత్యం స్థీయతే లీయతేఽస్తి చ || 40 ||

यस्याष्टमूर्तिभिर्व्याप्तं जगदेतत् त्रिशूलिनः ।
अग्निः शिव उमा सोमो आभ्यां व्याप्तं जगत् त्रयम् ।। ४१
యస్యాష్టమూర్తిభిర్వ్యాప్తం జగదేతత్ త్రిశూలినః |
అగ్నిః శివ ఉమా సోమో ఆభ్యాం వ్యాప్తం జగత్ త్రయమ్ || 41 ||

अग्नीषोमात्मकं विश्वं जानन्ति परमर्षयः ।
न देवाङ्कयुतं चैव भगलिङ्गाङ्कितं सदा ।। ४२ ।।
అగ్నీషోమాత్మకం విశ్వం జానన్తి పరమర్షయః |
న దేవాఙ్కయుతం చైవ భగలిఙ్గాఙ్కితం సదా || 42 ||

पुंप्रकृत्योरिदं रूपं तस्माच्छिवमयं जगत् ।
अनङ्गमातङ्गहरो हाराणां हृदये स्थितः ।। ४३ ।।
పుంప్రకృత్యోరిదం రూపం తస్మాచ్ఛివమయం జగత్ |
అనఙ్గమాతఙ్గహరో హారాణాం హృదయే స్థితః || 43 ||

स परः पुरषः प्राणः परमात्मा सदाशिवः ।
अद्वैतोऽयं चतुर्थोऽयं पञ्चकोशातिगोह्ययम् ।। ४४ ।।
స పరః పురుషః ప్రాణః పరమాత్మా సదాశివః |
అద్వైతోఽయం చతుర్థోఽయం పఞ్చకోశాతిగోహ్యయమ్ || 44 ||

यस्माद्ब्रह्मा तथा रुद्रो विष्णुर्विश्वं प्रजायते ।
सर्वमन्यत्परित्यज्य ध्येयः साम्बस्त्रिलोचनः ।। ४५ ।।
యస్మాద్బ్రహ్మా తథా రుద్రో విష్ణుర్విశ్వం ప్రజాయతే |
సర్వమన్యత్పరిత్యజ్య ధ్యేయః సామ్బస్త్రిలోచనః || 45 ||

उमासहायो भगवान्मायाया ईश ईश्वरः ।
मङ्गलापतिरीशानो भक्तानां मङ्गलप्रदः ।। ४६ ।।
ఉమాసహాయో భగవాన్మాయాయా ఈశ ఈశ్వరః |
మఙ్గలాపతిరీశానో భక్తానాం మఙ్గలప్రదః || 46 ||

अमङ्गलं हरत्येव भक्त्या भक्तैरुपासितः ।
सर्वेश्वरो महादेवः सर्वैश्वर्यसमन्वितः ।। ४७ ।।
అమఙ్గలం హరత్యేవ భక్త్యా భక్తైరుపాసితః |
సర్వేశ్వరో మహాదేవః సర్వైశ్వర్యసమన్వితః || 47 ||

जितमायो महादेवस्तन्मायाविजिताः सुराः ।
क्षेत्राणां च पतिर्देवः पशुपाशविनाशकः ।। ४८ ।।
జితమాయో మహాదేవస్తన్మాయావిజితాః సురాః |
క్షేత్రాణాం చ పతిర్దేవః పశుపాశవినాశకః || 48 ||

माया पाशैर्निबध्नाति जगत्ससुरमानुषम् ।
मोचयेदम्बिकानाथः पशुभ्यः सचराचरम् ।। ४९ ।।

మయా పాశైర్నిబధ్నాతి జగత్ససురమానుషమ్ |
మోచయేదమ్బికానాథః పశుభ్యః సచరాచరమ్ || 49 ||

भक्त्या प्रसादितो देवः साक्षात्पशुपतिः शिवः ।
यस्य निःश्वसनं वेदानामनन्ति मुनीश्वराः ।। ५० ।।

భక్త్యా ప్రసాదితో దేవః సాక్షాత్పశుపతిః శివః |
యస్య నిఃస్వసనం వేదానామనన్తి మునీశ్వరాః || 50 ||

यः सोमभारैरिज्येत सोमः सोमार्धशेखरः ।
पार्वतीनायको नेता स्थावरस्य चरस्य च ।। ५१ ।।

యః సోమభారైరిజ్యేత సోమః సోమార్ధశేఖరః |
పార్వతీనాథకో నేతా స్థావరస్య చరస్య చ || 51 ||

यस्यांशलेशं हि जगत् भूतं भावि भवत्तथा ।
सर्वं शिवमयं विश्वं नाशिवं विद्यते मुने ।। ५२ ।।

యస్యాంశలేశం హి జగత్ భూతం భావి భవత్తథా |
సర్వం శివమయం విశ్వం నాశివం విద్యతే మునే || 52 ||

सूतः

सर्वं शिवात्मकतया प्रतिभाति विश्वं
विश्वात्मकस्य कृपया खलु सर्वमेतत् ।
जानीहि शम्भुकृरया परिवर्ततेदं
भूम्यब्धिकाननसुरासुरमानवं च ।। ५३ ।।

సూతః

సర్వం శివాత్మకతయా ప్రతిభాతి విశ్వం
విశ్వాత్మకస్య కృపయా ఖలు సర్వమేతత్ |
జానీహి శమ్భుకృరయా పరివర్తతేదం
భూమ్యాబ్ధికాననసురాసురమానవం చ || 53 ||

नान्यद्भूतभवं जगत्सुरनरं क्ष्माप्तेजवाय्वादिखं ।
ज्योतिर्जालजलं जडाजडजगद् द्यावापृथिव्योत्तराम् ।।

నాన్యద్భూతభవం జగత్సురనరం క్ష్మాప్తేజవాయ్వాదిఖం |
జ్యోతిర్జాలజలం జడాజడజగద్ ద్యావాపృథివ్యోత్తరమ్ || 54 ||

ईशावास्यमिदं तदेव विहितं व्याप्यं व्ययं व्यापकं
चैकानेकपरम्पराप्रमुदितं जानीष्व सर्वं शिवम् ।। ५५ ।।

ఈశావాస్యమిదం తదేవ విహితం వ్యాప్యం వ్యయం వ్యాపకం |

చైకానేకపరమ్పరాప్రముదితం జానీష్వ సర్వం శివమ్ || 55 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे चतुर्थोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చతుర్థోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చమోఽధ్యాయః ||

।। पञ्चमोऽध्यायः ।।

जैगीषव्यः उवाच

धन्योऽस्म्यहं तारकारे श्रुतं सार्वात्म्यमीशितुः ।
तत्वोपनिषदं सोमं पृच्छामि पुरुषं पुनः ।। १ ।।

జైగీషవ్యః ఉవాచ

ధన్యోఽస్మ్యహం తారకారే శృతం సార్వాత్మ్యమీశితుః |
తత్వోపనిషదం సోమం పృచ్ఛామి పురుషం పునః || 1 ||

कथमीशस्य चरितं विस्मयावहमुत्तमम् ।
सर्वे सुरनराः सर्वे मुनयश्च तपोधनाः ।।

కథమీశస్య చరితం విస్మయావహముత్తమమ్ |
సర్వే సురనరాః సర్వే మునయశ్చ తపోధనాః || 2 ||

चित्रलिङ्गस्य देवस्य विश्वेशस्य कृपावशात् ।
तरन्ति दुस्तरं स्कन्द अघोरं भवसागरम् ।। ३ ।।

చిత్రలిఙ్గస్య దేవస్య విశ్వేశస్య కృపావశాత్ |
తరన్తి దుస్తరం స్కన్ద అఘోరం భవసాగరమ్ || 3 ||

यत्कृपालेश सम्भूतं जगदेतच्चराचरम् ।
महाकारुणिकः शम्भुः सर्वेषां च प्रसादकृत् ।। ४ ।।

యత్కృపాలేశ సమ్భూతం జగదేతచ్చరాచరమ్ |
మహాకారుణికః శమ్భుః సర్వేషాం చ ప్రసాదకృత్ || 4 ||

कथं देवस्य चरितं वद मह्यं कृपावशात् ।
नूनं मे (मद्) विस्मयप्राप्तिहेतुकं भक्तिवर्धनम् ।। ५ ।।

కథం దేవస్య చరితం వద మహ్యం కృపావశాత్ |
నూనం మే (మద్) విస్మయప్రాప్తిహేతుకం భక్తివర్ధనమ్ || 5 ||

उमापतिपदाम्भोजभक्तिदं मुक्तिदं मम ।
वद त्वं तारकाराते कथां कथय मे शुभाम् ।। ६ ।।

ఉమాపతిపదామ్భోజభక్తిదం ముక్తిదం మమ |
వద త్వం తారకారాతే కథాం కథయ మే శుభమ్ || 6 ||

सहैभिर्मुनिभिश्चैव गणेन्द्रैः सुरसत्तमैः ।
श्रोतुमुत्कण्ठितं चेतस्तन्मह्यं कृपया वद ।। ७ ।।

సహైభిర్మునిభిశ్చైవ గణేన్ద్రైః సురసత్తమైః |

శ్రోతుముత్కణ్ఠితం చేతస్తన్మహ్యం కృపయా వద || 7 ||

सूतः

इत्युक्तं तद्वचः श्रुत्वा मुनिं स्कन्दोऽभ्युवाच ह ।
महेश्वरस्य चरितं श्रृण्वतामघनाशनम् ।। ८ ।।

సూతః

ఇత్యుక్తం తద్వచః శృత్వా మునిం స్కన్దోఽభ్యువాచ హ |

మహేశ్వరస్య చరితం శృణ్వతామఘనాశనమ్ || 8 ||

स तु षड्वदनाम्भोजसम्भवैर्लोचनोत्पलैः ।
कृपावलोकनेनैव वीक्ष्य शाम्भवपुङ्गवम् ।। ९ ।।

స తు షడ్వదనామ్భోజసమ్భవైర్లోచనోత్పలైః |

కృపావలోకనేనైవ వీక్ష్య శామ్భవపుఙ్గవమ్ || 9 ||

गणेशानमरेन्दांश्च प्रशस्याह प्रसन्नवान् ।

గణేశానమరేన్ద్రాంశ్చ ప్రశస్యాహ ప్రసన్నవాన్ |

स्कन्द उवाच

भवत्सु नैव गोप्यं मे शाम्भवेषु महात्मसु ।। १० ।।

స్కన్ద ఉవాచ -

భవత్సు నైవ గోప్యం మే శామ్భవేషు మహాత్మసు || 10 ||

ईशाङ्गसङ्गो भङ्गाय दुःखानामेव केवलम् ।
भवतीशप्रसादेन भवनाशो महामुने ।। ११ ।।

ఈశాఙ్గసఙ్గో భఙ్గాయ దుఃఖానామేవ కేవలమ్ |

భవతీశప్రసాదేన భవనాశో మహామునే || 11 ||

शम्भोः कथाकर्णनेन कर्णौधन्यतरौ तव ।
मम वक्त्राणि धन्यानि लोचनावलिरेव मे ।। १२ ।।

శమ్భోః కథాకర్ణనేన కర్ణౌధన్యతరౌ తవ |

మమ వక్త్రాణి ధన్యాని లోచనావలిరేవ మే || 12 ||

शिवलिङ्गालोकनेन कैलासे शङ्करालये ।
तूर्णमभ्यर्णगा मुक्तिरपर्णापतिपूजया ।। १३ ।।

శివలిఙ్గాలోకనేన కైలాసే శఙ్కరాలయే |

తూర్ణమభ్యర్ణగా ముక్తిరపర్ణాపతిపూజయా || 13 ||

पापारण्यमहादावः शङ्करस्यैव पूजनम् ।
न विना शङ्करस्यार्चां संसारोत्तारणं भवेत् ।। १४ ।।

పాపారణ్యమహాదావః శఙ్కరస్యైవ పూజనమ్ |

న వినా శఙ్కరస్యార్చా సంసారోత్తరణం భవేత్ || 14 ||

भस्माङ्गरागो यो भूयाद्भावो' भवपदार्चकः ।
भावभावं भजत्येव भाव एव हि भाग्यवान् ।। १५ ।।
భస్మాఙ్గరాగో యో భూయాద్భావో భవపదార్చకః |
భావభావం భజత్యేవ భావ ఏవ హి భాగ్యవాన్ || 15 ||

शङ्गलिङ्गार्चनेनैव पापभङ्गः प्रजायते ।
अनङ्गमातङ्गहरपादार्चकजनप्रियः ।। १६ ।।
శఙ్గలిఙ్గార్చనేనైవ పాపభఙ్గః ప్రజాయతే |
అనఙ్గమాతఙ్గహరపాదార్చకజనప్రియః || 16 ||

भवत्येव विशेषेण शाम्भवो भुवि भाग्यवान् ।
महादेवस्मृतिः सद्यो विद्योतयति तं नरम् ।। १७ ।।
భవత్యేవ విశేషణ శమ్భవో భువి భాగ్యవాన్ |
మహాదేవస్మృతిః సాద్యో విద్యోతయతి తం నరమ్ || 17 ||

सुरं वा किन्नरं वापि उरगं यक्षमेव वा ।
गन्धर्वं गरुडं वापि कीटं पतगमेव वा ।। १८ ।।
సురం వా కిన్నరం వాపి ఉరగం యక్షమేవ వా |
గన్ధర్వం గరుడం వాపి కీటం పతగమేవ వా || 18 ||

करोति शङ्करकृपा मोक्षायैव न संशयः ।
न किं ददाति साम्राज्यं प्राज्यं भक्तेषु केवलम् ।। १९ ।।
కరోతి శఙ్కరకృపా మోక్షాయైవ న సంశయః |
న కిం దదాతి సామ్రాజ్యం ప్రాజ్యం భక్తేషు కేవలమ్ || 19 ||

यदुदारकथासारसारसानां महात्मनाम् ।
भवन्ति सम्पदो नित्यं सर्वेषु सुखहेतवे ।। २० ।।
యదుదారకథాసారసారసానాం మహాత్మనామ్ |
భవన్తి సమ్పదో నిత్యం సర్వేషు సుఖహేతవే || 20 ||

भावैकसुलभो देवो भक्तवश्यो भयापहः ।
भावग्राह्योह्यनिग्राह्य इत्याहाथर्वणी श्रुतिः ।। २१ ।।
భావైకసులభో దేవో భక్తవశ్యో భయాపహః |
భావగ్రాహ్యోహ్యనిగ్రాహ్య ఇత్యాహాథర్వణీ శృతిః || 21 ||

तेनैव सर्वमुक्त्यर्थं सृष्टं शङ्करपूजनम् ।
नास्त्यन्यत्तारणं नृणां विना विश्वेशपूजनम् ।। २२ ।।
తేనైవ సర్వముక్త్యర్థ సృష్టం శఙ్కరపూజనమ్ |
నాస్త్యన్యత్తారణం నృణాం వినా విశ్వేశపూజనమ్ || 22 ||

कः सन्तरेत भवदामसारां सारवासनाम् ।
तां मृत्युञ्जयपूजार्थमुपयुज्य सुखी भवेत् ।। २३ ।।
కః సన్తరేత భవదామసారాం సారవాసనామ్ |
తాం మృత్యుఞ్జయపూజార్థముపయుజ్య సుఖీ భవేత్ || 23 ||

तां विनान्यत्र धर्मेज्याकरणे मास्तु ते पदम् ।
श्रीमृत्युञ्जयपूजैव सुलभा मोक्षदायिनी ।। २४ ।।
తాం వినాన్యత్ర ధర్మేజ్యాకరణే మాస్తు తే పదమ్ |
శ్రీమృత్యుఞ్జయపూజైవ సులభా మోక్షదాయినీ || 24 ||

न पूजा पूजकोवाऽस्य स्वतन्त्रस्येश्वरस्य हि ।
किं तु सर्वाभयार्थं हि सृष्टं वै लिङ्गपूजनम् ।। २५ ।.
న పూజా పూజకోవాఽస్య స్వతన్త్రస్యేశ్వరస్య హి |
కిం తు సర్వాభయార్థం హి సృష్టం వై లిఙ్గపూజనమ్ || 25 ||

लिङ्गेऽर्चितो महादेवो ददाति विपुलां श्रियम् ।
विमुक्तिजनकं ज्ञानं ददात्येव महेश्वरः ।। २६ ।।
లిఙ్గేఽర్చితో మహాదేవో దదాతి విపులాం శ్రియమ్ |
విముక్తిజనకం జ్ఞానం దదాత్యేవ మహేశ్వరః || 26 ||

यः सकृद्बिल्वपत्रेण द्वित्रैर्वा पूजयेद्भवम् ।
भवो भवहरो भूयाद्भावानां नात्र संशयः ।। २७ ।।
యః సకృద్బిల్వపత్రేణ ద్విత్రైర్వా పూజయేద్భవమ్ |
భవో భవహరో భూయాద్భావానాం నాత్ర సంశయః || 27 ||

यस्य सम्पूजनादेव ब्रह्मविष्ण्वादयः सुराः ।
सेन्द्राः सवरुणा देवा निवसन्ति त्रिविष्टपे ।। २८ ।।
యస్య సమ్పూజనాదేవ బ్రహ్మవిష్ణ్వాదయః సురాః |
సేన్ద్రాః సవరుణా దేవా నివసన్తి త్రివిష్టపే || 28 ||

असुरा यक्षरक्षांसि मुनयो मनवस्तथा ।
प्रियं लिङ्गार्चनं शम्भोर्नान्यत्किञ्चिन्मुनीश्वर ।। २९ ।।
అసురా యక్షరక్షాంసి మునయో మనవస్తథా |
ప్రియం లిఙ్గార్చనం శమ్భోర్నాన్యత్కిఞ్చిన్మునీశ్వర || 29 ||

न दानैर्नैव तपसा न वर्णाश्रमधर्मतः ।
एतद्धि सार्थकं श्रौतं श्रीमहादेवपूजनम् ।। ३० ।।
న దానైర్నైవ తపసా న వర్ణాశ్రమధర్మతః |
ఏతద్ధి సార్థకం శ్రౌతం శ్రీమహాదేవపూజనమ్ || 30 ||

विश्वेशपूजया विश्वं सर्वं सम्पूजितं भवेत् ।
विश्वाधिको महादेवः सर्ववेदान्तसंस्तुतः ।। ३१ ।।
విశ్వేశపూజయా విశ్వం సర్వం సమ్పూజితం భవేత్ |
విశ్వాధికో మహాదేవః సర్వవేదాన్తసంస్తుతః || 31 ||

स्मृतः सम्पूजितो नित्यं ध्यातो वा मुक्तिदायकः ।
दर्शनं स्पर्शनं लङ्गे "अयं मे" इति मन्त्रतः ।। ३२ ।।
స్మృతః సమ్పూజితో నిత్యం ధ్యాతో వా ముక్తిదాయకః |
దర్శనం స్పర్శనం లజ్గే "అయం మే" ఇతి మన్త్రతః || 32 ||

सर्वपापक्षयायैव मुक्तये भवते नृणम् ।
यो महेशं सकृद्ध्यात्वा स्वहृदम्भोजमध्यगम् ।। ३३ ।।
సర్వపాపక్షయాయైవ ముక్తయే భవతే నృణమ్ |
యో మహేశం సకృద్ధ్యాత్వా స్వహృదమ్భోజమధ్యగమ్ || 33 ||

उमासहायं त्र्यक्षं च नीलकण्ठं स सत्यभाक् ।
मान्यः सुराणां सर्वेषां मुनीनामपि वै मुने ।। ३४ ।।
ఉమాసహాయం త్ర్యక్షం చ నీలకణ్ఠం స సత్యభాక్ |
మాన్యః సురాణాం సర్వేషాం మునీనామపి వై మునే || 34 ||

मन्ये महामन्युसमो न देवः करुणाकरः ।
अपराधिषु भक्तेषु सहमानः स एव हि ।। ३५ ।।
మన్యే మహామన్యుసమో న దేవః కరుణాకరః |
అపరాధిషు భక్తేషు సహమానః స ఏవ హి || 35 ||

चुलुकं जलमात्रं वा त्रुटितं बिल्वजं दलम् ।
ददाति नियमाद्यो वै तस्मै मुक्तिं प्रयच्छति ।। ३६ ।।
చులుకం జలమాత్రం వా త్రుటితం బిల్వజం దలమ్ |
దదాతి నియమాద్యో వై తస్మై ముక్తిం ప్రయచ్ఛతి || 36 ||

ब्रह्मादिदुर्लभं ज्ञानं ददात्येव महेश्वरः ।
विश्वनाथो ह्यनाथं तं सनाथं कुरुते नरम् ।। ३७ ।।
బ్రహ్మాదిదుర్లభం జ్ఞానం దదాత్యేవ మహేశ్వరః |
విశ్వనాథో హ్యనాథం తం సనాథం కురుతే నరమ్ || 37 ||

स्वभक्तं मन्मथारातिरनाथजनवत्सलः ।
तस्यैव भक्त्या सुलभो मोक्षो नो धर्मकोटिभिः ।। ३८ ।।
స్వభక్తం మన్మథారాతిరనాథజనవత్సలః |
తస్యైవ భక్త్యా సులభో మోక్షో నో ధర్మకోటిభిః || 38 ||

तस्येशस्य प्रसादार्थं सृष्टा हि विविधाः क्रियाः ।
जपहोमार्चनध्यानव्रतकृच्छ्राणि सत्तम ।। ३९ ।।

తస్యేశస్య ప్రసాదార్థం సృష్టా హి వివిధాః క్రియాః |
జపహోమార్చనధ్యానవ్రతకృచ్ఛ్రాణి సత్తమ || 39 ||

योगः साङ्ख्यं च तन्त्राणि स्मृतयो निगमा अपि ।
आगमाश्चापि विविधा यन्त्रतन्त्रपराणि च ।। ४० ।।

యోగః సఙ్ఖ్యం చ తన్త్రాణి స్మృతయో నిగమా అపి |
ఆగమాశ్చాపి వివిధా యన్త్రతన్త్రపరాణి చ || 40 ||

श्रुतयः स्मृतयः सर्वा वर्णाश्रमनिबन्धनाः ।
बन्धनायैव सर्वेषां न मुक्त्यै(क्तेः) कारणं (साधनं) भवेत् ।।

శ్రుతయః స్మృతయః సర్వా వర్ణాశ్రమనిబన్ధనాః |
బన్ధనాయైవ సర్వేషాం న ముక్త్యై(క్తేః) కార్ణం (సాధనం) భవేత్ || 41 ||

प्रसादकारणान्येव न प्रसादो भवेद्धि तैः ।
प्रसादकारणं शम्भोर्भक्तिर्या निश्चला शिवे ।। ४२ ।।

ప్రసాదకారణాన్యేవ న ప్రసాదో భవేద్ధి తైః |
ప్రసాదకారణం శమ్భోర్భక్తిర్యా నిశ్చలా శివే || 42 ||

भक्त्यैव भवपाशेभ्यो मोचनं जायते नृणाम् ।
भक्तिरेव विरूपाक्षे सदा कार्या मुनीश्वर ।। ४३ ।।

భక్త్యైవ భవపాశేభ్యో మోచనం జాయతే నృణామ్ |
భక్తిరేవ విరూపాక్షే సదా కార్యా మునీశ్వర || 43 ||

भस्माभ्यक्ततनुर्भावो भवलिङ्गं समर्चयन् ।
कालमृत्योश्च मुच्येत संसारोद्धतसर्पतः ।। ४४ ।।

భస్మాభ్యక్తతనుర్భావో భవలిఙ్గం సమర్చయన్ |
కాలమృత్యోశ్చ ముచ్యేత సంసారోద్ధతసర్పతః || 44 ||

रुद्राक्षमालाभरणो रुद्रसूक्तजपादरः ।
पञ्चाक्षरपरो नित्यं सर्वदा शिवपूजकः ।। ४५ ।।

రుద్రాక్షమాలాభరణో రుద్రసూక్తజపాదరః |
పఞ్చాక్షరపరో నిత్యం సర్వదా శివపూజకః || 45 ||

स एव मुक्तिकान्तायाः पतिरीशेन कल्पितः ।
रुद्रक्षेत्रादिनिरतो विरतो भवसागरात् ।। ४६ ।।

స ఏవ ముక్తికాన్తాయాః పతిరీశేన కల్పితః |
రుద్రక్షేత్రాదినిరతో విరతో భవసాగరాత్ || 46 ||

जागरुकः सदाऽतन्द्रो भवतीश्वरचिन्तकः ।
जरामृत्युजगज्जन्म सुखदुःखाकुलं जगत् ।। ४७ ।।

జాగరూకః సదాఽతన్ద్రో భవతీశ్వరచిన్తకః |
జరామృత్యుజగజ్జన్మ సుఖదుఃఖాకులం జగత్ || 47 ||

पश्यन्मा प्रमदो भूयाद्विश्वेशपदपूजने ।
आयुर्यात्येव नियतमामकुम्भे यथा पयः ।। ४८ ।।

పశ్యన్మా ప్రమదో భూయాద్విశ్వేశపదపూజనే |
ఆయుర్యాత్యేవ నియతమామకుమ్భే యథా పయః || 48 ||

सम्पदो विपदस्ता हि स्वर्गे धर्मे तु नश्वराः ।
शोकमोहसमाक्रान्ताः ससुरासुरमानवाः ।। ४९ ।।

సమ్పదో విపదస్తా హి స్వర్గే ధర్మే తు నశ్వరాః |
శోకమోహసమాక్రాన్తాః ససురాసురమానవాః || 49 ||

धनं क्षयान्तं सर्वेषां प्रियाणां विप्रयोगिता ।
परीक्ष्य सर्वं दुःखान्तं विरज्येतेति हि श्रुतिः ।। ५० ।।

ధనం క్షయాన్తం సర్వేషాం ప్రియాణాం విప్రయోగితా |
పరీక్ష్య సర్వం దుఃఖాన్తం విరజ్యేతేతి హి శృతిః || 50 ||

नायुरायाति हि गतं धर्माद्यर्थानुचिन्तया ।
स्वस्थो हृत्स्थं शिवं ध्यायेत्तेन दुःखैर्विमुच्यते ।। ५१ ।।

నాయురాయాతి హి గతం ధర్మాద్యార్థానుచిన్తయా |
స్వస్థో హృత్థ్సం శివం ద్యాయేత్తేన దుఃఖైర్విముచ్యతే || 51 ||

सूतः

कः सन्तरेत भवमेतमसारसारं
मूढात्मनां मृगदृशां परिचिन्तनं यत् ।
दुःखायतभ्रमवतां परिधावितं यत्
तृष्णाहरं भवति किं मृगतृष्णिकाम्भः ।। ५२ ।।

సూతః

కః సన్తరేత భవమేతమసారసారం
మూఢాత్మనాం మృగదృశాం పరిచిన్తనం యత్ |
దుఃఖాయతభ్రమవతాం పరిధావితం యత్
తృష్ణాహరం భవతి కిం మృగతృష్ణికాభ్యః || 52 ||

स्कन्दः (उवाच)

प्रकाश्यो नैवायं विधिरपि कदाचिद् द्विजपशौ
प्रदेयोऽयं शान्तेष्वसमभवभक्तेषु नियतम् ।
शिवं स्मृत्वा श्रुत्वावगतमिदमेवाद्य मधुरं
श्रृणु त्वं भक्त्यैव श्रुतिगतमिदं ज्ञानमधुना ।। ५३ ।।

స్కన్దః ఉవాచ -

ప్రకాశ్యతే నైవాయం విధిరపి కదాచిద్ ద్విజపశౌ
ప్రదేయోఽయం శాన్తేష్వసమభవభక్తేషు నియతమ్ |
శివం స్మృత్వా శ్రుత్వావగతమిదమేవాద్య మధురం
శృణు త్వం భక్త్యైవ శ్రుతిగతమిదం జ్ఞానమధునా || 53 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे स्कन्दजैगीषव्य संवादोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే స్కన్దజైగీషవ్య సంవాదోనామ పఞ్చమోఽధ్యాయః ||

|| షష్ఠోఽధ్యాయః ||

|| षष्ठोऽध्यायः ||

वक्ष्याम्यद्य मुनिश्रेष्ठ नागानां तपसः क्रियाम् ।
अपर्णापतिपादाब्जध्यानसक्ताः सुपर्णजाः ।। १ ।।

వక్ష్యామ్యద్య మునిశ్రేష్ఠ నాగానాం తపసః క్రియామ్ |
అపర్ణాపతిపాదాబ్జధ్యానసక్తాః సుపర్ణజాః || 1 ||

भयं त्यक्त्वा विजह्रुस्ते ह्याकल्पा अभवञ्छिवे ।
इममर्थं पुरा देवी कैलासे प्राह शङ्करम् ।। २ ।।

భయం త్యక్త్వా విజహ్రుస్తే హ్యాకల్పా అభవఞ్ఛివే |
ఇమమర్థం పురా దేవీ కైలాసే ప్రాహ శఙ్కరమ్ || 2 ||

विस्मितातीव सा वीक्ष्य भीता पन्नगसत्तमान् ।

విస్మితాతీవ సా వీక్ష్య భీతా పన్నగసత్తమాన్ |

देव्युवाच

नागैरेतैर्महादेव देवदेव जगत्पते ।। ३ ।।

దేవ్యువాచ

నాగైరేతైర్మహాదేవ దేవదేవ జగత్పతే || 3 ||

तवाङ्गसङ्गजनकं पुण्यदं[1] किमुपार्जितम् ।
किमेभिः शङ्गलिङ्गार्चा [2]भुजङ्गैः किं कृता शिवा ।।

తవాఙ్గసఙ్గజనకం పుణ్యదం కిముపార్జితమ్ |
కిమేభిః శఙ్గలిఙ్గార్చా భుజఙ్గైః కిం కృతా శివా || 4 ||

तन्मे वद विशेषेण करुणाकर शङ्कर ।
इत्थं गौर्या हरः पृष्टस्तदुत्तरमुवाच ह ।। ५ ।।

తన్మే వద విశేషేణ కరుణాకర శఙ్కర |
ఇత్థం గౌర్యా హరః పృష్టస్తదుత్తరమువాచ హ || 5 ||

श्रीमहादेव उवाच

श्रृणु देवि प्रवक्ष्यामि नागानां पूजनं मयि ।
आकल्पाह्यभवंस्तेऽद्य तेसर्पा[3] भाग्यगौरवैः ।। ६ ।।

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ

శృణు దేవి ప్రవక్ష్యామి నాగానాం పూజనం మయి |
ఆకల్పాహ్యభవంస్తేఽద్య తేసర్పా భాగ్యగౌరవైః || 6 ||

मम प्रियतराः सर्वे कन्दर्पारातिपूजया ।
कद्रूः सुपर्णी च पुरा विवदेत् शिवे किल ।। ७ ।।
మమ ప్రియతరాః సర్వే కన్దర్పారాతిపూజయా |
కద్రూః సుపర్ణీ చ పురా వివదేత్ శివే కిల || 7 ||

अश्ववालान्ततः कृष्णांश्चकार कुटिलेन हि ।
आशीविषविषेणैव फणिता साऽन्यया किल ।। ८ ।।
అశ్వవాలాన్తతః కృష్ణాంశ్చకార కుటిలేన హి |
ఆశీవిషవిషేణైవ ఫణితా సాఽన్యయా కిల || 8 ||

व्रीडायुक्ता सपत्नी सा सुपर्णी दास्यभावतः ।
सा दुःखिता सुतं प्राह [1]स्वस्य दास्यविमोक्षणे ।। ९ ।।
వ్రీడాయుక్తా సపత్నీ సా సుపర్ణీ దాస్యభావతః |
సా దుఃఖితా సుతం ప్రాహ స్వస్య దాస్యవిమోక్షణే || 9 ||

अमृताहरणार्थाय गरुत्मन्तं तदा मुने ।
कद्रूकौटिल्यतः पुत्र तत्पुत्रैश्च विषोल्बणैः ।। १० ।।
అమృతాహరణార్థాయ గరుత్మన్తం తదా మునే |
కద్రూకౌటిల్యతః పుత్ర తత్పుత్రైశ్చ విషోల్బణైః || 10 ||

फणितेन[2] मया पूर्वं देवगन्धर्ववालके ।
नित्यं श्वेता इति मया कृष्णा इति तया पुनः ।। ११ ।।
ఫణితేన మయా పూర్వం దేవగన్ధర్వవాలకే |
నిత్యం శ్వేతా ఇతి మయా కృష్ణా ఇతి తయా పునః || 11 ||

दास्यं तदावयोर्वाक्यात्सत्यभूतं भवत्विति ।
दृष्टा पुत्रैः कृता तस्याः वालानामसितक्रिया ।। १२ ।।
దాస్యం తదావయోర్వాక్యాత్సత్యభూతం భవత్వితి |
దృష్ట్వా పుత్రైః కృతా తస్యాః వాలానామసితాక్రియా || 12 ||

दास्यभावं समापन्ना सपत्न्याः पुत्र नाशय ।
अमृताहरणेनैव त्वया [3]तीर्णाण्डजेश्वर ।। १३ ।।
దాస్యభావం సమాపన్నా సపత్న్యాః పుత్ర నాశయ |
అమృతాహరణేనైవ త్వయా తీర్ణాణ్డజేశ్వర || 13 ||

एतदर्थं हि पितरौ पुत्रं काङ्क्षयतः सुत ।
पुंनाम्नो नरकात् त्राता पुत्र एव न संशयः ।। १४ ।।
ఏతదర్థం హి పితరౌ పుత్రం కాఙ్క్షయతః సుత |
పుంనామ్నో నరకాత్ త్రాతా పుత్ర ఏవ న సంశయః || 14 ||

यदामृतं ते दास्यामि तदा दास्यं न चैव मे ।
इति प्रोक्तं मया तस्यै तत्पुत्र परिपालय ।। १५ ।।

యదామృతం తే దాస్యామి తదా దాస్యం న చైవ మే |
ఇతి ప్రోక్తం మయా తస్యై తత్పుత్ర పరిపాలయ || 15 ||

यो दुःखात् त्रायते पुत्रः पितरौ स सुतोत्तमः ।
अस्मात् दुःखाम्बुसंरोधात्समुत्तारय मां द्रुतम् ।। १६ ।।

యో దుఃఖాత్ త్రాయతే పుత్రః పితరౌ స సుతోత్తమః |
అస్మాత్ దుఃఖామ్బుసంరోధాత్సముత్తారయ మాం ద్రుతమ్ || 16 ||

इति मातुर्वचः श्रुत्वा गरुडः पततां वरः ।
प्राह प्राणम्य तां देवीमेवमस्त्विति 'दर्पितः ।। १७ ।।

ఇతి మాతుర్వచః శృత్వా గరుడః పతతాం వరః |
ప్రాహ ప్రణమ్య తాం దేవీమేవమస్త్వితి దర్పితః || 17 ||

गतः स काश्यपिस्तस्मान्मेरोः शिखरमुत्तमम् ।
नानाद्रुमलतोपेतं फलपुष्पावनामितम् ।। १८ ।।

గతః స కాశ్యపిస్తస్మాన్మేరోః శిఖరముత్తమమ్ |
నానాద్రుమలతోపేతం ఫలపుష్పావనామితమ్ || 18 ||

मृगाण्डजवरैर्युक्तं स गत्वा पितुराश्रमम् ।
तपस्यन्तं तपोराशिं पितरं काश्यपं तदा ।। १९ ।।

మృగాణ్డజవరైర్యుక్తం స గత్వా పితురాశ్రమమ్ |
తపస్యాన్తం తపోరాశిం పితరం కాశ్యపం తదా || 19 ||

भस्मरुद्राक्षसम्पन्नं शिवाराधनतत्परम् ।
शाम्भवैर्मुनिभिर्युक्तं रुद्रसूक्तजपादरम् ।। २० ।।

భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నం శివారాధనతత్పరమ్ |
శామ్భవైర్మునిభిర్యుక్తం రుద్రసూక్త-జపాదరమ్ || 20 ||

प्रणम्य विनयेनैव स्थितस्तस्यैव सन्निधौ ।
तेनानुमोदितस्तत्र निषसादाण्डजेश्वरः ।। २१ ।।

ప్రణమ్య వినయేనైవ స్థితస్తస్యైవ సన్నిధౌ |
తేనానుమోదితస్తత్ర నిషసాదణ్డజేశ్వరః || 21 ||

तं दृष्ट्वा संवसुतं विप्रो गरुडं खिन्नमानसम् ।
उवाच विनयोदारं कश्यपोऽब्जजसम्भवः ।। २२ ।।

తం దృష్ట్వా సంవసుతం విప్రో గరుడం ఖిన్నమానసమ్ |
ఉవాచ వినయోదారం కశ్యపోఽబ్జజసమ్భవః || 22 ||

कुतः समागतं वत्स क्व वासं प्रतिगच्छसि ।
किं चिकीर्षुरिह प्राप्तः परिक्लिष्टोऽभि दृश्यते ।। २३ ।।
కుతః సమాగతం వత్స క్వ వాసం ప్రతిగచ్ఛసి |
కిం చికీర్షురిహ ప్రాప్తః పరిక్లిష్టోఽభి దృశ్యతే || 23 ||

तत्पितुर्वचनं श्रुत्वा प्राञ्जलिः प्राह तं मुनिम् ।
भगवंस्तपतां श्रेष्ठ साक्षादब्जजसम्भव ।। २४ ।।
తత్పితుర్వచనం శృత్వా ప్రాఞ్జలిః ప్రాహ తం మునిమ్ |
భగవంస్తపతాం శ్రేష్ఠ సాక్షాదబ్జజసమ్భవ || 24 ||

मात्रोर्विवदतोरेवं दास्यभावेन खेदितः ।
मातुर्दास्यविमोक्षाय त्वत्सकाशमिहागतः ।। २५ ।।
మాత్రోర్వివదతోరేవం దాస్యభావేన ఖేదితః |
మాతుర్దాస్యవిమోక్షాయ త్వత్సకాశమిహాగతః || 25 ||

भवान् पिता शाम्भवश्च महात्मा शिवभावनः ।
अमृताहरणे यत्नं कर्तुमिच्छामि साम्प्रतम् ।। २६ ।।
భవాన్ పితా శామ్భవశ్చ మహాత్మా శివభావనః |
అమృతాహరణే యత్నం కర్తుమిచ్ఛామి సామ్ప్రతమ్ || 26 ||

मातुरानृण्यमिच्छामि कृत्वा दास्यविमोचनम् ।
केन प्राप्तिर्भवेन्मह्यं तदुदाहर मां प्रति ।। २७ ।।
మాతురానృణ్యమిచ్ఛామి కృత్వా దాస్యవిమోచనమ్ |
కేన ప్రాప్తిర్భవేన్మహ్యం తదుదాహర మాం ప్రతి || 27 ||

तदद्य भगवानेव ब्रवीतु कृपया मयि ।
कं यायां शरणं लोके विहायैकं प्रजापतिम् ।। २८ ।।
తదద్య భగవానేవ బ్రవీతు కృపయా మయి |
కం యాయం శరణం లోకే విహాయైకం ప్రజాపతిమ్ || 28 ||

इत्यण्डजवचः श्रुत्वा काश्यपो ज्ञानचक्षुषा ।
समीक्ष्य पत्न्याः कौटिल्यं कनीयस्याः मुनीश्वरः ।। २९ ।।
ఇత్యణ్డజవచః శృత్వా కాశ్యపో జ్ఞానచక్షుషా |
సమీక్ష్య పత్న్యాః కౌటిల్యం కనీయస్యాః మునీశ్వరః || 29 ||

उवाच तपसांश्रेष्ठः शिपिविष्टपदाश्रयः ।
सापत्न्यं नाम लेकेषु पुत्र कौटिल्यदं सदा ।। ३० ।।
ఉవాచ తపసాం శ్రేష్ఠః శిపివిష్టపదాశ్రయః |
సాపత్న్యం నామ లోకేషు పుత్ర కౌటిల్యదం సదా || 30 ||

सापत्न्याद्धि महद्दुःखं देवैर्दैत्यैः पुरा सुत ।
सङ्गरोऽङ्गारसदृशः प्राप्तः स्वर्गेऽण्डजाश्रय ।। ३१ ।।

సాపత్న్యాద్ధి మహద్దుఃఖం దేవైర్దైత్యైః పురా సుత |
సఙ్గరోఽఙ్గారసదృశః ప్రాప్తః స్వర్గేఽణ్డజాశ్రయ || 31 ||

ध्रुवो दाशरथिश्चैव पाण्डवा दुःखभूमयः ।
सापत्न्येनैव कौटिल्यात्क्षत्रिया भ्रंशिताः पदात् ।। ३२ ।।

ధ్రువో దాశరథిశ్చైవ పాణ్డవా దుఃఖభూమయః |
సాపత్న్యేనైవ కౌటిల్యాత్క్షత్రియా భ్రంశితాః పదాత్ || 32 ||

नलोऽपि पुष्करेणैव विजितो नृपनन्दनः ।
पुनरभ्यर्च्य देवेशं स्वराज्यं लेभिरे नृपाः ।। ३३ ।।

నలోఽపి పుష్కరేణైవ విజితో నృపనన్దనః |
పునరభ్యర్చ్య దేవేశం స్వరాజ్యం లేభిరే నృపాః || 33 ||

बाह्याश्च शत्रवस्त्वन्ये सपत्न्योह्यान्तराः स्मृताः ।
काद्रवेयैः कृतं कर्म मातुस्ते दास्यकारणम् ।। ३४ ।।

బాహ్యాశ్చ శత్రవస్త్వన్యే సపత్న్యోహ్యాన్తరాః స్మృతాః |
కాద్రవేయైః కృతం కర్మ మాతుస్తే దాస్యకారణమ్ || 34 ||

अमृताहरणार्थाय सुराणां विजयाय च ।
उपायं ते प्रवक्ष्यामि विजयाय रणे द्विज ।। ३५ ।।

అమృతాహరణార్థాయ సురాణాం విజయాయ చ |
ఉపాయం తే ప్రవక్ష్యామి విజయాయ రణే ద్విజ || 35 ||

अनर्चितमहेशनो जयं नैवाप्स्यति ध्रुवम् ।
सामभ्यर्च्य महादेवं सुराश्च जितशत्रवः ।। ३६ ।।

అనర్చిత మహేశనో జయం నైవాప్స్యతి ధ్రువమ్ |
సమభ్యర్చ్య మహాదేవం సురాశ్చ జితశత్రవః || 36 ||

तस्मादाराधयेशानं जेतारमपराजितम् ।
क्षयद्वीरं महादेवं शङ्करं शरणं व्रज ।। ३७ ।।

తస్మాదారాధయేశానం జేతారమపరాజితమ్ |
క్షయద్వీరం మహాదేవం శఙ్కరం శరణం వ్రజ || 37 ||

यदि देवः शरण्यश्च जयस्तस्य न दुर्लभः ।
पुरा विष्णुश्च देतेयपीडितामरचोदितः ।। ३८ ।।

యది దేవః శరణ్యశ్చ జయస్తస్య న దుర్లభః |
పురా విష్ణుశ్చ దేతేయపీడితామరచోదితః || 38 ||

जगाम शरणं साम्बं देवदेवं कपर्दिनम् ।
सहस्रं शरदां वत्स भस्मरुद्राक्षभृत्स्वयम् ।। ३९ ।।

జగామ శరణం సామ్బం దేవదేవం కపర్దినమ్ |
సహస్రం శరదం వత్స భస్మరుద్రాక్షభృత్స్వయమ్ || 39 ||

पञ्चाक्षरजपासक्तः पञ्चास्यध्यानपूर्वकम् ।
समभ्यर्च्याम्बुजवरैर्नेत्रेणाभ्यर्च्य शूलिनम् ।। ४० ।।

పఞ్చాక్షరజపాసక్తః పఞ్చాస్యధ్యానపూర్వకమ్ |
సమభ్యర్చ్యామ్బుజవరైర్నేత్రేణాభ్యర్చ్య శూలినమ్ || 40 ||

शिपिविष्टात्स्वयं तुष्टाच्चक्रं लेभे सुदर्शनम् ।
तेनाजौ निहता दैत्याः कोटिशो बलवत्तराः ।। ४१ ।।

శిపివిష్టాత్స్వయం తుష్టాచ్చక్రం లేభే సుదర్శనమ్ |
తేనాజౌ నిహతా దైత్యాః కోటిశో బలవత్తరాః || 41 ||

हिरण्याक्षश्च कशिपुः कालकंज्याः पुलस्त्यजाः ।
मधुकैटभसंज्ञाश्च मुरकंसादयः पुरा ।। ४२ ।।

హిరణ్యాక్షశ్చ కశిపుః కాలకంజ్యాః పులస్త్యజాః |
మధుకైటభసంజ్ఞాశ్చ మురకంసాదయః పురా || 42 ||

कर्मदेवेषु स श्रैष्ठ्यमवाप ज्येष्ठपूजया ।
ब्रह्मणापि महादेवः पूजितो भक्तिभावतः ।। ४३ ।।

కర్మదేవేషు స శ్రైష్ఠ్యమవాప జ్యేష్ఠపూజయా |
బ్రహ్మణాపి మహాదేవః పూజితో భక్తిభావతః || 43 ||

अलभत्सृष्टिसामर्थ्यं वेदजालं महेश्वरात् ।
इन्द्रोऽपि वज्रं लेभे वै श्रीमहादेवपूजया ।। ४४ ।।

అలభత్సృష్టిసామర్థ్యం వేదజాలం మహేశ్వరాత్ |
ఇన్ద్రోఽపి వజ్రం లేభే వై శ్రీమహాదేవపూజయా || 44 ||

वृत्रासुरसमुद्धर्ता ब्रह्महत्यामवाप ह ।
दध्यौ सम्पूजयन् साम्बं तस्मात्पापाद्विमोचितः ।। ४५ ।।

వృత్రాసురేసముద్ధర్తా బ్రహ్మహత్యామవాప హ |
దద్యౌ సమ్పూజయన్ సామ్బం తస్మాత్పాపాద్విమోచితః || 45 ||

गुरोर्भार्यापहरणात्स्वभार्याणां [1]विवर्जनात् ।
रोहिण्यामतिकामेन [2]जायेन्यं समपद्यत ।। ४६ ।।

గురోర్భార్యాపహరణాత్స్వభార్యాణాం వివర్జనాత్ |
రోహిణ్యామతికామేన జాయేన్యం సమపద్యత || 46 ||

चन्द्रो यक्ष्मविनिर्मुक्तः सूर्यः कुष्ठाद्विमोचितः ।
दक्षो विनिन्दनात्कुम्भो लिङ्गार्चातो विमोचितः ।। ४७ ।।

చన్ద్రో యక్ష్మవినిర్ముక్తః సూర్యః కుష్ఠాద్విమోచితః |

దక్షో వినిన్దనాత్కుమ్భో లిఙ్గార్చాతో విమోచితః || 47 ||

दधीचिर्मङ्कणो गार्ग्यः कण्वो मेधातिथिर्मुनिः ।
गौतमः कवषो धौम्य उपमन्युर्महाद्युतिः ।। ४८ ।।

దదీచిర్మఙ్కణో గార్గ్యః కణ్వో మేధాతిథిర్మునిః |

గౌతమః కవషో ధౌమ్య ఉపమన్యుర్మహాద్యుతిః || 48 ||

क्षीरवारिधिमासाद्य मोदते शङ्करार्चकः ।
माकण्डेयो विजिग्येऽथ यमं सर्वभयप्रदम् ।। ४९ ।।

క్షీరవారిధిమాసాద్య మోదతే శఙ్కరార్చకః |

మాకణ్డేయో విజిగ్యేఽథ యమం సర్వభయప్రదమ్ || 49 ||

विश्वनाथार्चनेनैव सोऽब्धिपः कलशोद्भवः ।
दुर्वाससस्तपोवृद्धिरीशानुग्रहतो द्विज ।। ५० ।।

విశ్వనాథార్చనేనైవ సోఽబ్ధిపః కలశోద్భవః |

దుర్వాససస్తపోవృద్ధిరీశానుగ్రహతో ద్విజ || 50 ||

तथैवान्ये नृपतयः सोमसूर्यान्वयोद्भवाः ।
विमुक्तास्ते समभ्यर्च्य महादेवस्य पूजनम् ।। ५१ ।।

తథైవాన్యే నృపతయః సోమసూర్యాన్వయోద్భవాః |

విముక్తాస్తే సమభ్యర్చ్య మహాదేవస్య పూజనమ్ || 51 ||

न विना शङ्करस्यार्चां भुक्तिमुक्ती हि सिध्यतः ।
स्वर्गं पुत्र्यं यशस्यं च महादेवस्य पूजनम् ।। ५२ ।।

న వినా శఙ్కరస్యార్చాం భుక్తిముక్తి హి సిధ్యతః |

స్వర్గం పుత్ర్యం యశస్యం చ మహాదేవస్య పూజనమ్ || 52 ||

भक्त्या बिल्वैः समभ्यर्च्य भस्मरुद्राङ्गभूषणः ।
महापापैर्विमुच्येत किं पुनश्चोपपातकैः ।। ५३ ।।

భక్త్యా బిల్వైః సమభ్యర్చ్య భాస్మరుద్రాఙ్గభూషణః |

మహాపాపైర్విముచ్యేత కిం పునశ్చోపపాతకైః || 53 ||

भृगुरुज्जीवयामास स्वभार्यां निहतां पुरा ।
विष्णुर्हि छद्मना पूर्वं सुरकार्यर्थसिद्धये ।। ५४ ।।

భృగురుజ్జీవయామాస స్వభార్యా నిహతాం పురా |

విష్ణుర్హి ఛద్మనా పూర్వం సురకార్యర్థసిద్ధయే || 54 ||

शशाप विष्णुं विप्रोऽसौ सदा भर्गपदाश्रयः ।
मुनयो गणपाश्चैव अन्ये चैव सुरासुराः ।। ५५

శశాప విష్ణుం విప్రోఽసౌ సదా భర్గపదాశయః |

మునయో గణపాశ్చైవ అన్యే చైవ సురాసురాః || 55 ||

लेभिरे वञ्छितान्येव तस्मात्त्वमपि पूजय ।
शिवस्य लिगं दयितं बिलवैः (बिल्व)भस्माक्ष भूषणः ।। ५६
లేభిరే వఞ్ఛితాన్యేవ తస్మాత్త్వమపి పూజయ |
శివస్య లిగం దయితం బిల్వైః (బిల్వ) భస్మాక్ష భూషణః || 56 ||

विष्णुस्स्त्रीवधनिर्घृणो जनिजरानाशप्रदं शापक-
मागद्दैत्यवरैः सुराजिविजितैः सम्प्रार्थितोऽसौभृगुः ।
तेषु स्थानवरं दिदेश कृपया तद्विष्णुरालोक्य वै
चक्रीकृत्य तदीयभावभवतोन्यर्वाक् परावर्तत ।। ५७ ।।
విష్ణుస్త్స్రీవధనిర్ఘృణో జనిజరానాశప్రదం శాపక-
మాగద్దైత్యవరైః సురాజవిజితైః సమ్ప్రార్థితోఽసౌభృగుః |
తేషు స్థానవరం దిదేశ కృపయా తద్విష్ణురాలోక్య వై
చక్రీకృత్య తదీయభావభవతోన్యర్వాక్ పరావర్తత || 57 ||

तामुज्जीव्य भृगुः शशाप हरिमप्याजौ हि भर्गार्चको
योनिष्वप्यतिकुत्सितासु नितरां देवैस्तदा द्रुद्रुवे ।
दैत्यानाह गतव्यथाश्च निरुजाः प्रापद्यथाथो द्रुतं
पाताले निवसन्तु भोगिनिलये शम्भोः पदाब्जार्चकाः ।।
తాముజ్జీవ్య భృగుః శశాప హరిమప్యాజౌ హి భర్గార్చకో
యోనిష్వప్యతికుత్సితాసు నితరాం దేవైస్తదా ద్రుద్రువే |
దైత్యానాహ గతవ్యథాశ్చ నిరుజాః ప్రాపద్యథాథో ద్రుతం
పాతాలే నివసన్తు భోగినిలయే శమ్భోః పదాబ్జార్చకాః || 58 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे षष्ठोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే షష్ఠోఽధ్యాయః ||

|| సప్తమోఽధ్యాయః ||

।। सप्तमोऽध्यायः ।।

कश्यपः (उवाच)

अमृतं रक्षितं देवैर्नाकसद्मनि सर्वदा ।
उदायुधधरा देवास्तद्रक्षन्त्यनघं द्विजा ।। १ ।।

కశ్యపః ఉవాచ

అమృతం రక్షితం దేవైర్నాకసద్మని సర్వదా |
ఉదాయుధధరా దేవాస్తద్రక్షన్త్యనఘం ద్విజా || 1 ||

निद्रातन्द्रादिरहिताः शक्रस्याज्ञावशेन हि ।
तज्जयोपायमेतत्ते कथयाम्यण्डजेश्वर ।। २ ।।

నిద్రాతన్ద్రాదిరహితాః శక్రస్యాజ్ఞావశేన హి |
తజ్జయోపాయమేతత్తే కథయామ్యణ్డజేశ్వర || 2||

त्रिपुरा वञ्चितास्तेन विष्णुना वञ्चितो बलिः ।
मोहयामास तन्त्रेण कुशास्त्रेण सुरास्तदा ।। ३ ।।

త్రిపురా వఞ్చితాస్తేన విష్ణునా వఞ్చితో బలిః |
మోహయామాస తన్త్రేణ కుశాస్త్రేణ సురాస్తదా || 3 ||

पाषण्डांस्तान् स्वयं चक्रे शिवभक्ताञ्जितेन्द्रियान् ।
शिवार्चनपरिभ्रष्टान् भस्मरुद्राक्षवर्जितान् ।। ४ ।।

పాషణ్డాంస్తాన్ స్వయం చక్రే శివభక్తాఞ్జితేన్ద్రియాన్ |
శివార్చనపరిభ్రష్టాన్ భస్మరుద్రాక్షవర్జితాన్ || 4 ||

पञ्चाक्षरोज्झितांश्चक्रे रुद्राध्यायविवर्जितान् ।
कृत्वैव योधयामास विजिग्ये तान् हरिः पुरा ।। ५ ।।

పఞ్చాక్షరోజ్ఝితాంశ్చక్రే రుద్రాధ్యాయవివర్జితాన్ |
కృత్వైవ యోధయామాస విజిగ్యే తాన్ హరిః పురా || 5 ||

स्वयं गर्वेण तत्याज शिवचिह्नानि शूलिनः ।
वीरभद्रेण निहतो दक्षयज्ञे पुरा हरिः ।। ६ ।।

స్వయం గర్వేణ తత్యాజ శివచిహ్నాని శూలినః |
వీరభద్రేణ నిహతో దక్షయజ్ఞే పురా హరిః || 6 ||

तृतीयांशे स कथितो विस्तारश्चाण्डजेश्वर ।
तेन पापेन स हरिर्निहतः शूलपाणिना ।। ७ ।।

తృతీయాంశే స కథితో విస్తారశ్చాణ్డజేశ్వర |
తేన పాపేన స హరిర్నిహతః శూలపాణినా || 7 ||

मत्स्यकूर्मवराहादिनारसिंहातनूष्वापि ।
यः शाम्भवाचारहीनान् पाषण्डान् कुरुते नरान् ।। ८ ।।

మత్స్యకూర్మవరాహాదినారసింహతనూష్వాపి |

యః శామ్భవాచారహీనాన్ పాషణ్డాన్ కురుతే నరాన్ || 8 ||

कुतर्कवाक्यैर्यो मर्त्यो विप्रो वा नरकं व्रजेत् ।
अधोमुखोर्ध्वपादोऽसौ लम्बतेऽहर्निशं बलैः ।। ९ ।।

కుతర్కవాక్యైర్యో మర్త్యో విప్రో వా నరకం వ్రజేత్ |

అధోముఖోర్ధ్వపాదోఽసౌ లమ్బతేఽహర్నిశం బలైః || 9 ||

सर्वेषां निष्कृतिः प्रोक्ता पापानां नरकापहा ।
शिवद्रोहः शम्भवानां द्रोहो वा नरकावहः ।। १० ।।

సర్వేషాం నిష్కృతిః ప్రోక్తా పాపానాం నరకాపహా |

శివద్రోహః శమ్భవానాం ద్రోహో వా నరకావహః || 10 ||

नरकोतारणं नृणां नैव जातु भविष्यति ।
शिवद्रोहेषु सर्वेषु शरण्यः शिव एव हि ।। ११ ।।

నరకోత్తారణం నృణాం నైవ జాతు భవిష్యతి |

శివద్రోహేషు సర్వేషు శరణ్యః శివ ఏవ హి || 11 ||

स मोचको महादेवः शिवद्रोहेषु सत्तम ।
सहमानतया सर्वं भक्तानां पापनाशकम् ।। १२ ।।

స మోచకో మహాదేవః శివద్రోహేషు సత్తమ |

సహమానతయా సర్వం భక్తానాం పాపనాశకమ్ || 12 ||

नान्येषां निष्कृतिः प्रोक्ता शिवद्रोहेषु सत्तम ।
तस्मात्तं शरणं याहि सर्वां सिद्धिं प्रयच्छति ।। १३ ।।

నాన్యేషాం నిష్కృతిః ప్రోక్తా శివద్రోహేషు సత్తమ |

తస్మాత్తం శరణం యాహి సర్వాం సిద్ధిం ప్రయచ్ఛతి || 13 ||

विद्यां हृद्यां ददाम्येव तव पञ्चाक्षरात्मिकाम् ।
पञ्चाक्षरपरोमर्त्यः शिवज्ञानाय कल्पते ।। १४ ।।

విద్యాం హృద్యాం దదామ్యేవ తవ పఞ్చాక్షరాత్మికామ్ |

పఞ్చాక్షరపరోమర్త్యః శివజ్ఞానాయ కల్పతే || 14 ||

तेन मुक्तो भवत्येव विद्यया द्योततेऽण्डज ।
पितेवोपदिशेन्मन्त्रं गायत्र्याः सममेव हि ।। १५ ।।

తేన ముక్తో భవత్యేవ విద్యయా ద్యోతతోఽణ్డజ |

పితేవోపదిశేన్మన్త్రం గాయత్ర్యాః సమమేవ హి || 15 ||

गायन्तं त्रायते यस्मात् गायत्री भर्गचिह्निता ।
संसारभर्जको भर्गः शिव एवेति निश्चिनु ।। १६ ।।
గాయన్తం త్రాయతే యస్మాత్ గాయత్రీ భర్గచిహ్నితా |
సంసారభర్జకో భర్గః శివ ఏవేతి నిశ్చిను || 16 ||

पञ्चाक्षरं च गायत्री श्रौतमन्त्रद्वयं स्मृतम् ।
उभयोर्दैवतं यस्मात् महादेवो महेश्वरः ।। १७ ।।
పఞ్చాక్షరం చ గాయత్రీ శ్రౌతమన్త్రద్వయం స్మృతమ్ |
ఉభయోర్దైవతం యస్మాత్ మహాదేవో మహేశ్వరః || 17 ||

विप्रैरेव सदा मन्त्रो जपनीयः प्रयत्नतः ।
स्त्रीशूद्राणां नमोऽन्तेन जपः पञ्चाक्षरः परः ।। १८ ।।
విప్రైరేవ సదా మన్త్రో జపనీయః ప్రయత్నతః |
స్త్రీశూద్రాణాం నమోఽన్తేన జపః పఞ్చాక్షరః పరః || 18 ||

अभावे तु पितुः पुत्रस्तत्पिता पुत्र एव हि ।
यथैवोपनयेच्छास्त्रं तथा पञ्चाक्षरेऽपि च ।। १९ ।।
అభావే తు పితుః పుత్రస్తత్పితా పుత్ర ఏవహి |
యథైవోపనయేచ్ఛాస్త్రం తథా పఞ్చాక్షరేఽపి చ || 19 ||

गायत्रीवत्सदा जप्यो मन्त्रराजोऽयमुत्तमः ।
तस्मात्तवोपदेक्ष्यामि मन्त्रं पञ्चाक्षरं परम् ।। २० ।।
గాయత్రీవత్సదా జప్యో మన్త్రరాజోఽయముత్తమః |
తస్మాత్తవోపదేక్ష్యామి మన్త్రం పఞ్చాక్షరం పరమ్ || 20 ||

मन्त्रेणानेन देवेशं यः पूजयति शङ्करम् ।
सर्वपापविमुक्तश्च जायते नात्र संशयः ।। २१ ।।
మన్త్రేణానేన దేవేశం యః పూజయతి శఙ్కరమ్ |
సర్వపాపవిముక్తశ్చ జాయతే నాత్ర సంశయః || 21 ||

पञ्चाक्षरं सतारं यः प्रजपेत्प्रीतिपूर्वकम् ।
स तु मुक्तो भवत्येव षडक्षरसमाश्रयात् ।। २२ ।।
పఞ్చాక్షరం సతారం యః ప్రజపేత్ప్రీతిపూర్వకమ్ |
స తు ముక్తో భవత్యేవ షడక్షరసమాశ్రయాత్ || 22 ||

पञ्चास्यध्याननिरतः पञ्चाक्षरजपादरः ।
महापापयुतो वापि युक्तो वाप्युपपातकैः ।। २३ ।।
పఞ్చాస్యధ్యాననిరతః పఞ్చాక్షరజపాదరః |
మహాపాపయుతో వాపి యుక్తో వాప్యుపపాతకైః || 23 ||

विमुच्यते सद्य एव राहुमुक्त इवोडुराट् ।
न गायत्र्याः परो मन्त्रो न च पञ्चाक्षरान्मनुः ।। २४ ।।
విముచ్యతే సద్య ఏవ రాహుముక్త ఇవోడురాట్ |
న గాయత్ర్యాః పరో మన్త్రో న చ పఞ్చాక్షరాన్మనుః || 24 ||

द्विजत्वेनैव सा प्रोक्ता गायत्री भर्गदेवता ।
शिवप्रसादसिध्यर्थं श्रीमत्पञ्चाक्षरो मनुः ।। २५ ।।
ద్విజత్వేనైవ సా ప్రోక్తా గాయత్రీ భర్గదేవతా |
శివప్రసాదసిద్ధ్యర్థం శ్రీమత్పఞ్చాక్షరో మనుః || 25 ||

द्विजानामुभयो मन्त्रः सर्वेषामेव काम्यकः ।
परस्त्रीभिश्च शूद्रैश्च नमोऽन्तेन महामनुः ।। २६ ।।
ద్విజానాముభయో మన్త్రః సర్వేషామేవ కామ్యకః |
పరస్త్రీభిశ్చ శూద్రైశ్చ నమోఽన్తేన మహామనుః || 26 ||

गायत्रीति द्विजातीनामेवं त्रैवर्णिकेष्वपि ।
नान्येषां शूद्रजातीनां अङ्गनानां जपः समृतः ।। २७ ।।
గాయత్రీతి ద్విజాతీనామేవం త్రైవర్ణికేష్వపి |
నాన్యేషాం శూద్రజాతీనాం అఙ్గనానాం జపః సమృతః || 27 ||

शूद्रो जप्त्वा तु गायत्रीं नरके पच्यते चिरम् ।
वेदमाता च गायत्री वेदमध्यगते स्वयम् ।। २८ ।।
శూద్రో జప్త్వా తు గాయత్రీం నరకే పచ్యతే చిరమ్ |
వేదమాతా చ గాయత్రీ వేదమధ్యగతే స్వయమ్ || 28 ||

तस्मान्मन्त्रद्वयं देवि सर्वथा श्रुतिमध्यगम् ।
प्रलये समनुप्राप्ते वेदा लीयन्ति यत्र वै ।। २९ ।।
తస్మాన్మన్త్రద్వయం దేవి సర్వథా శ్రుతిమధ్యగమ్ |
ప్రలయే సమనుప్రాప్తే వేదా లీయన్తి యత్ర వై || 29 ||

गात्र्यामेव गायत्री भर्गशब्दे शिवात्मके ।
शिवः पञ्चाक्षराकारः पञ्चवर्णाः शिवस्य खे ।। ३० ।।
గాయత్ర్యామేవ గాయత్రీ భర్గశబ్దే శివాత్మకే |
శివః పఞ్చాక్షరాకారః పఞ్చవర్ణాః శివస్య ఖే || 30 ||

वर्णपञ्चाक्षरस्यास्य पञ्चास्यक्रमतः शिवे ।
लीयन्ते किल कल्पान्ते प्रणवो हृदये शिवे ।। ३१ ।।
వర్ణపఞ్చాక్షరస్యాస్య పఞ్చాస్యక్రమతః శివే |
లీయన్తే కిల కల్పాన్తే ప్రణవో హృదయే శివే || 31 ||

तस्माच्छ्रुतिषु सर्वत्र शिवो गीतः सदाशिवो ।
ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतकृत् ।। ३२ ।।

తస్మాచ్ఛ్రుతిషు సర్వత్ర శివో గీతః సదాశివో |

ఈశానః సర్వవిద్యానామీశ్వరః సర్వభూతకృత్ || 32 ||

ब्रह्मैव सर्वदा शम्भुः ब्रह्मणोऽधिपतिः शिवः ।
नकारश्च लयं याति सद्योजातास्यके शिवे ।। ३३ ।।

బ్రహ్మైవ సర్వదా శమ్భుః బ్రహ్మణోఽధిపతిః శివః |

నకారశ్చ లయం యాతి సద్యోజాతాస్యకే శివే ||

मकारोऽपि लयं याति वामदेवास्यके शिवे ।
शिकारोऽपि हि लीयेत अघोरास्ये महेश्वरे ।। ३४ ।।

మకారోఽపి లయం యాతి వామదేవాస్యకే శివే |

శికారోఽపి హి లీయేత అఘోరాస్యే మహేశ్వరే || 34 ||

वकारोऽपि च लीयेत शिवे तत्पुरुषात्मके ।
यकारोऽपि च लीयेत सर्वाङ्गेऽपि च शङ्करे ।। ३५ ।।

వకారోఽపి చ లీయేత శివే తత్పురుషాత్మకే |

యకారోఽపి చ లీయేత సర్వాఙ్గేఽపి చ శఙ్కరే || 35 ||

एवमेव महामन्त्रमविमुक्ते विशेषतः ।
सतारस्तारको मन्त्रः शैवेभ्य उपदिश्यते ।। ३६ ।।

ఏవమేవ మహామన్త్రమవిముక్తే విశేషతః |

సతారస్తారకో మన్త్రః శైవేభ్య ఉపదిశ్యతే || 36 ||

स न जीवेभ्य एवैश ईशानेन दयालुना ।
नातः परतरो मन्त्रस्तारकः पारमैश्वरः ।। ३७ ।।

స న జీవేభ్య ఏవైశ ఈశానేన దయాలునా |

నాతః పరతరో మన్త్రస్తారకః పారమైశ్వరః || 37 ||

यस्मादुच्चार्यमाणेन शिवरूपं विभासते ।
शिवस्वरूपभावेन स तु साक्षाच्छिवो भवेत् ।। ३८ ।।

యస్మాదుచ్చార్యమాణేన శివరూపం విభాసతే |

శివస్వరూపభావేన స తు సాక్షాచ్ఛివో భవేత్ || 38 ||

वर्णेभ्योऽपि परं सारं तारं शिवमयं विदुः ।
अविद्याकर्मपाशेभ्यस्तारणात्तारमेव हि ।। ३९ ।।

వర్ణేభ్యోఽపి పరం సారం తారం శివమయం విదుః |

అవిద్యాకర్మపాశేభ్యస్తారణాత్తారమేవ హి || 39 ||

वर्णास्त्वन्ये तु सगुणा निर्गुणं तारमेव हि ।
सतारं वर्णसहितं शिवरूपावभासकम् ।।
संशीलयन् परं याति शिवमेव हि निर्गुणम् ।। ४० ।।

వర్ణాస్త్వన్యే తు సగుణా నిర్గుణం తారమేవ హి |
సతారం వర్ణసహితం శివరూపావభాసకమ్ ||
సంశీలయన్ పరం యాతి శివమేవ హి నిర్గుణమ్ || 40 ||

गायत्रीमन्त्रसारं द्विजकुलतिलकाकार सिद्धत्वदायि
मन्त्रोऽयं शिवतोषकृत् सुविहितो वेदान्तभागेष्वपि ।
तारोऽयं परनिगुणप्रवटने शब्दादिरेवैष वै-
भिक्षूणामथ शाम्भवात्मकहृदा संशीलितो मुक्तिदः ।।

గాయత్రీమన్త్రసారం ద్విజకులతిలకాకార సిద్ధత్వదాయి |
మన్త్రోఽయం శివతోషకృత్ సువిహితో వేదాన్తభాగేష్వపి |
తారోఽయం పరనిగుణప్రవటనే శబ్దాదిరేవైష వై-
భిక్షూణామథ శామ్భవాత్మకహృదా సంశీలితో ముక్తిదః || 41 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे सप्तमोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సప్తమోఽధ్యాయః ||

|| అష్టమోఽధ్యాయః ||

।। अष्टमोऽध्यायः ।।

पतङ्गः

प्रदेहि परमं मन्त्रं संसारो नारकं गुरो ।
येन मुक्तो भवाम्यद्य संसारदघसागरात् ।। १ ।।

పతఙ్గః -

ప్రదేహి పరమం మన్త్రం సంసారో నారకం గురో |
యేన ముక్తో భవామ్యద్య సంసారదఘసాగరాత్ || 1 ||

सिद्धं च साधये काम्यं प्रसादात्परमेष्ठिनः ।
मातुरानृण्यमिच्छामि प्रसादादेव शूलिनः ।। २ ।।

సిద్ధిం చ సాధయే కామ్యం ప్రసాదాత్పరమేష్ఠినః |
మాతురానృణ్యమిచ్ఛామి ప్రసాదాదేవ శూలినః || 2 ||

त्वत्तो मन्त्रमिमं लब्ध्वा 'तव शम्भोः प्रसादकृत् ।
यः पुत्रः पितरं त्यक्त्वा शाम्भवं ज्ञानपारगम् ।। ३ ।।

త్వత్తో మన్త్రమిమం లబ్ధ్వా తవ శమ్భోః ప్రసాదకృత్ |
యః పుత్రః పితరం త్యక్త్వా శామ్భవం జ్ఞానపారగమ్ || 3 ||

पञ्चाक्षरं चान्यमुखाल्लब्ध्वा सम्पूजयेच्छिवम् ।
शनैर्वाधिक्कृतो भूयात्प्रसादात्परमेष्ठिनः[2] ।। ४ ।।

పఞ్చాక్షరం చాన్యముఖాల్లబ్ధ్వా సమ్పూజయేచ్ఛివమ్ |
శనైర్వాధిక్కృతో భూయాత్ప్రసాదాత్పరమేష్ఠినః || 4 ||

तत्वविद्भिश्च कथितं शिवोऽप्याहैवमेव हि ।
अशाम्भो यद्दयितो(तः) पुत्रश्चेच्छाम्भवो भवेत् ।। ५ ।।

తత్వవిద్భిశ్చ కథితం శివోఽప్యాహైవమేవ హి |
అశామ్భో యద్దయితో పుత్రశ్చేచ్ఛామ్భవో భవేత్ || 5 ||

शाम्भवादेव गृह्णीयात्तन्मन्त्रं वैदिकोत्तमात् ।
नाविद्वत्पितृतो मन्त्रमित्याह परमेश्वरः ।। ६ ।।

శామ్భవాదేవ గృహ్ణీయాత్తన్మన్త్రం వైదికోత్తమాత్ |
నావిద్వత్పితృతో మన్త్రమిత్యాహ పరమేశ్వరః || 6 ||

तस्माच्छिवोदितो मार्गो हेरम्बाय पुरा मुने ।
ददौ शिवायै च तथा स्कन्दाय प्रददौ शिवः ।। ७ ।।

తస్మాచ్ఛివోదితో మార్గో హేరమ్బాయ పురా మునే |

దదౌ శివాయై చ తథా స్కన్దాయ ప్రదదౌ శివః || 7 ||

गणानां प्रदौ मन्त्रं पञ्चाक्षरमनुत्तमम् ।
भर्तुः सकाशाद्भार्यापि लब्ध्वा मन्त्रं शिवं यजेत् ।। ८ ।।

గణానాం ప్రదౌ మన్త్రం పఞ్చాక్షరమౌత్తమమ్ |
భర్తుః సకాశాద్భార్యాపి లబ్ధ్వా మన్త్రం శివం యజేత్ || 8 ||

नमोऽन्तेनैव शूद्रोऽपि यतः स्त्री सममुच्यते ।
शूद्राणां नैव मन्त्रेषु अधिकारो मुने किल ।। ९ ।।

నమోఽన్తేనైవ శూద్రోఽపి యతః స్త్రీ సమముచ్యతే |
శూద్రాణాం నైవ మన్త్రేషు అధికారో మునే కిల || 9 ||

पञ्चाक्षरे न वै शूद्रानधिकृत्य वदेद्गुरुः ।
तन्मे वद विशेषेण संशयेऽस्मिन् हि काश्यप ।। १० ।।

పఞ్చాక్షరే న వై శూద్రానధికృత్య వదేద్గురుః |
తన్మే వద విశేషేణ సంశయేఽస్మిన్ హి కశ్యప || 10 ||

ततः पतगराजस्य श्रुत्वा वचनमीदृशम् ।
पद्मजातसुतः प्राह तदुद्बोधकरं वचः ।। ११ ।।

తతః పతగరాజస్య శృత్వా వచనమీదృశమ్ |
పద్మజాతసుతః ప్రాహ తదుద్బోధకరం వచః || 11 ||

सत्यमुक्तं त्वया पुत्र गुह्याद्गुह्यतरं वचः ।
तदद्य सम्प्रवक्ष्यामि यथाशिवमनोरथम् ।। १२ ।।

సత్యముక్తం త్వయా పుత్ర గుహ్యాద్గుహ్యతరం వచః |
తదద్య సమ్ప్రవక్ష్యామి యథాశివమనోరథమ్ || 12 ||

विरक्तानां तु शूद्राणां शाम्भवाचारवर्त्मनाम् ।
गुरुत्वेन द्विजः शूद्रैः परिग्रह्यो न शूद्रजः ।। १३ ।।

విరక్తానాం తు శూద్రాణాం శామ్భవాచారవర్త్మనామ్ |
గురుత్వేన ద్విజః శూద్రైః పరిగ్రహ్యో న శూద్రజః || 13 ||

विप्रोऽपि शाम्भवो युक्तं शूद्रं भस्माक्षधारणम् ।
परीक्ष्य नियतं धर्म्यं ग्राम्यं वा सङ्करं न च ।। १४ ।।

విప్రోఽపి శామ్భవో యుక్తం శూద్రం భస్మాక్షధారణమ్ |
పరీక్ష్య నియతం ధర్మ్యం గ్రామ్యం వా సఙ్కరం న చ || 14 ||

शिवालयतले गत्वा शिवतीर्थं निषेव्य च ।
सन्निधौ दक्षिणामूर्तेः भूर्जपत्रे लिखेन्मनुम् ।। १५ ।।

శివాలయతలే గత్వా శివతీర్థం నిషేవ్య చ |
సన్నిధౌ దక్షిణామూర్తేః భూర్జపత్రే లిఖేన్మనుమ్ || 15 ||

त्रिवारं वाचयेद्विप्रः शूद्राद्विधवयापि च ।
नमोऽन्तं विधवाशूद्रौ तथान्ये द्विजवत्स्मृताः ।। १६ ।।

త్రివారం వాచయేద్విప్ర శూద్రాద్విధవయాపి చ |
నమోఽన్తం విధవాశూద్రౌ తథాన్యే ద్విజవత్-స్మృతాః || 16 ||

न स्वयं तद्वदेत्कर्णे शूद्रास्य द्विजसत्तमः ।
स च शिष्यो भवेच्छूद्रो गुरुर्विप्रो न संशयः ।. १७ ।।

న స్వయం తద్వదేత్కర్ణో శూద్రస్య ద్విజసత్తమః |
స చ శిష్యో భవేచ్ఛూద్రో గురుర్విప్రో న సంశయః || 17 ||

एवमाहुः पुराचार्याः शिवाभिमतमुत्तमम् ।
स्त्रियोऽपि भर्तृमुखतः प्राप्यमन्त्रमिमं जपेत् ।। १८ ।।

ఏవమాహుః పురాచార్యాః శివాభిమతముత్తమమ్ |
స్త్రియోఽపి భర్తృముఖతః ప్రాప్యమన్త్రమిమం జపేత్ || 18 ||

अन्ये वर्णास्त्रयोऽप्येवं पितुः प्राप्य महामनुम् ।
जपेयुः पूजयेयुश्च मन्त्रेणानेन शङ्करम् ।। १९ ।।

అన్యే వర్ణాస్త్రయోఽప్యేవం పితుః ప్రాప్య మహామనుమ్ |
జపేయుః పూజయేయుశ్చ మన్త్రేణానేన శఙ్కరమ్ || 19 ||

बिल्यपत्रैः प्रसूनैर्वा त्रिवारं सकृदेव वा ।
मृल्लिङ्गे रसलिङ्गे वा धातुजे नार्मदेऽपि वा ।। २० ।।

బిల్వపత్రైః ప్రసూనైర్వా త్రివారం సకృదేవ వా |
మృల్లిఙ్గే రసలిఙ్గే వా ధాతుజే నార్మదేఽపి వా || 20 |

रत्नलिङ्गेषु वा सम्यक्स्थावरे वा चरेऽपि वा ।
स्वायम्भुवे वा दैवे वाप्यर्षे वा मानवैः कृते ।। २१ ।।

రత్నలిఙ్గేషు వా సమ్యక్స్థావరే వా చరేఽపి వా |
స్వాయమ్భువే వా దైవే వాప్యర్షే వా మానవైః కృతే || 21 ||

उत्तरोत्तरतोत्कर्षात्पूजनीयः सदाशिवः ।
लिङ्गेष्वेतेषु भक्त्यैव नियमाच्छङ्करार्चकः ।। २२ ।।

ఉత్తరోత్తరతోత్కర్షాత్పూజనీయః సదాశివః |
లిఙ్గేష్వేతేషు భక్త్యైవ నియమాచ్ఛఙ్కరార్చకః || 22 ||

स्फाटिके पूजितः शम्भुः प्रददाति च वाञ्छितम् ।
लिङ्गार्चनेन सकलं वाञ्छितं प्राप्यते नृभिः ।। २३ ।।

స్ఫాటికే పూజితః శమ్భుః ప్రదదాతి చ వాఞ్ఛితమ్ |
లిఙ్గార్చనేన సకలం వాఞ్ఛితం ప్రాప్యతే నృభిః || 23 ||

सर्वे लिङ्गार्चनेनैव प्राप्यन्ते हि मनोरथाः ।
शिवस्य लिङ्गपूजैव मुक्तिदा श्रुतिदर्शिता ।। २४ ।।

సర్వే లిఙ్గార్చనేనైవ ప్రాప్యన్తే హి మనోరథాః |
శివస్య లిఙ్గపూజైవ ముక్తిదా శ్రుతిదర్శితా || 24 ||

आमनन्त्यण्डजश्रेष्ठ जाबालश्रुतयो ध्रुवम् ।
शिवलिङ्गमनभ्यर्च्य न पेयं जलमप्यणु ।। २५ ।।

ఆమనన్త్యణ్డజశ్రేష్ఠ జాబాలశ్రుతయో ధ్రువమ్ |
శివలిఙ్గమనభ్యర్చ్య న పేయం జలమప్యణు || 25 ||

फलं वा यद्यदा भोज्यमन्नं वा शङ्करार्पितम् ।
भुञ्जीयाच्छ्रीमहेशाय यन्निवेदितमुत्तमम् ।। २६ ।।

ఫలం వా యద్యదా భోజ్యమన్నం వా శఙ్కరార్పితమ్ |
భుఞ్జీయాచ్ఛ్రీమహేశాయ యన్నివేదితముత్తమమ్ || 26 ||

अनभ्यर्च्य महादेवं योऽश्नीयत्फलमम्बु वा ।
स पापी नरके घोरे तिष्ठत्याभूतसम्प्लवम् ।। २७ ।।

అనభ్యర్చ్య మహాదేవం యోఽశ్నీయత్ఫలమమ్బు వా |
స పాపీ నరకే ఘోరే తిష్ఠత్యాభూతసమ్ప్లవమ్ || 27 ||

यद्यदह्नाच्चरेत्पापं यच्च तापत्रयात्मकम् ।
तदह्नात्प्रतिमुच्येत शिवलिङ्गार्चनेन हि ।। २८ ।।

యద్యదహ్నాచ్చరేత్పాపం యచ్చ తాపత్రయాత్మకమ్ |
తదహ్నాత్ప్రతిముచ్యేత శివలిఙ్గార్చనేన హి || 28 ||

प्रदोषे यः शिवं दृष्ट्वा परिपूज्य' स मुक्तिभाक् ।
द्वित्रैर्वा बिल्वपत्रैर्वा नीरैर्वापि महेश्वरम् ।। २९ ।।

ప్రదోషే యః శివం దృష్ట్వా పరిపూజ్య స ముక్తిభాక్ |
ద్విత్రైర్వా బిల్వపత్రైర్వా నీరైర్వాపి మహేశ్వరమ్ || 29 ||

सोमवारे तथा सायं शतजन्मघनाशनम् ।
कालाष्टम्यां कालकालं सायमभ्यर्च्य शङ्करम् ।। ३० ।।

సోమవారే తథా సాయం శతజన్మఘనాశనమ్ |
కాలాష్టమ్యాం కాలకాలం సాయమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ || 30 ||

भूतायां वै भूतनाथं सायमभ्यर्च्य शङ्करम् ।
नैवेद्यं निशि भुक्त्वैव सर्वथा गणपो भवेत् ।। ३१ ।।

భూతాయాం వై భూతనాథం సాయమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
నైవేద్యం నిశి భుక్త్వైవ సర్వథా గణపో భవేత్ || 31 ||

संसाररोगनिर्मुक्तो मुक्तये कल्पते नरः ।
तथा पर्वस्वपि शिवं ग्रहणे सोमसूर्ययोः ।। ३२ ।।
సంసారరోగనిర్ముక్తో ముక్తయే కల్పతే నరః |
తథా పర్వస్వపి శివం గ్రహణే సోమసూర్యయోః || 32 ||

समभ्यर्च्यामरश्रेष्ठं सर्वकालेष्वपि ध्रुवम् ।
यावज्जीवं समभ्यर्च्य जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ।। ३३ ।।
సమభ్యర్చ్యామరశ్రేష్ఠం సర్వకాలేష్వపి ధ్రువమ్ |
యావజ్జీవం సమభ్యర్చ్య జీవన్ముక్తో భవేన్నరః || 33 ||

प्रमादादेकदा त्यक्त्वा शिवलिङ्गार्चनं सुत ।
वापयित्वा शिरः केशान् प्राश्य गव्यादिपञ्चकम् ।। ३४ ।।
ప్రమాదాదేకదా త్యక్త్వా శివలిఙ్గార్చనం సుత |
వాపయిత్వా శిరః కేశాన్ ప్రాశ్య గవ్యాదిపఞ్చకమ్ || 34 ||

रुद्रैर्होमं हुनेदेवं चरुणा सर्पिषा द्विजः ।
स्वसूत्रोक्तेन मार्गेण कृत्वा पूर्वापरक्रमम् ।। ३५ ।।
రుద్రైర్హోమం హునేదేవం చరుణా సర్పిషా ద్విజః |
స్వసూత్రోక్తేన మార్గేణ కృత్వా పూర్వాపరక్రమమ్ || 35 ||

शाम्भवं भोजयित्वैकमुपोष्याभ्यर्च्य शूलिनम् ।
पूर्वाहापरहे चैव कृत्वा पूजेदयं पुनः ।। ३६ ।।
శామ్భవం భోజయిత్వైకముపోష్యాభ్యర్చ్య శూలినమ్ |
పూర్వాహాపరహే చైవ కృత్వా పూజేదయం పునః || 36 |

भुञ्जीत शाम्भवैः सार्धं नैवेद्यं यच्छिवार्पितम् ।
तत्पापमुक्तो भवति इत्याह परमेश्वरः ।। ३७ ।।
భుఞ్జీత శామ్భవైః సార్ధం నైవేద్యం యచ్ఛివార్పితమ్ |
తత్పాపముక్తో భవతి ఇత్యాహ పరమేశ్వరః || 37 ||

शिवार्चनपरित्यागे महापापं प्रकीर्तितम् ।
निष्कृतिर्विहिता शास्त्रे महापापे क्वचिद् द्विज ।। ३८ ।।
శివార్చనపరిత్యాగే మహాపాపం ప్రకీర్తితమ్ |
నిష్కృతిర్విహితా శాస్త్రే మహాపాపే క్వచిద్ ద్విజ || 38 ||

प्राणान्तं न ततो घोरं नरकं प्राप्नुयान्नरः ।
गृहीत्वा नियमं विप्रो शिवलिङ्गार्चनाक्रमे ।। ३९ ।।
ప్రాణాన్తం న తతో ఘోరం నరకం ప్రాప్నుయాన్నరః |
గృహీత్వా నియమం విప్రో శివలిఙ్గార్చనాక్రమే || 39 ||

वरं प्राणपरित्यागश्छेदनं शिरसो द्विज ।
अनभ्यर्च्य महादेवमन्नं नाश्नीत कश्चन ।। ४० ।।
వరం ప్రాణపరిత్యాగశ్ఛేదనం శిరసో ద్విజ |
అనభ్యర్చ్య మహాదేవమన్నం నాశ్నీత కశ్చన || 40 ||

एवं नियममास्थाय त्यक्त्वैतच्छङ्करार्चनम् ।
त्यक्तप्राणो न शुध्येत मृतो नरकमृच्छति ।। ४१ ।।
ఏవం నియమమాస్థాయ త్యక్త్వైతచ్ఛఙ్కరార్చనమ్ |
త్యక్తప్రాణో న శుధ్యతే మృతో నరకమృచ్ఛతి || 41 ||

तस्मादतन्द्रितो लिङ्गे पूजनीयः सदाशिवः ।
शिवप्रसादजनकं शिवलिङ्गस्य पूजनम् ।। ४२ ।।
తస్మాదతన్ద్రితో లిఙ్గే పూజనీయః సదాశివః |
శివప్రసాదజనకం శివలిఙ్గస్య పూజనమ్ || 42 ||

भुक्तिदं मुक्तिदं चापि ज्ञानदं सर्वदा नृणाम् ।
अवश्यं तद् द्विजातीनामित्याह शशिशेखरः ।। ४३ ।।
భుక్తిదం ముక్తిదం చాపి జ్ఞానదం సర్వదా నృణామ్ |
అవశ్యం తద్ ద్విజాతీనామిత్యాహ శశిశేఖరః || 43 ||

नान्यदेवैः समं शम्भुं पूजयेद्विश्वनायकम् ।
पशवो ब्रह्मविष्ण्वाद्यास्तैः समं पतिपूजनम् ।। ४४ ।।
నాన్యదేవైః సమం శమ్భుం పూజయేద్విశ్వనాయకమ్ |
పశవో బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యాస్తైః సమం పతిపూజనమ్ || 44 ||

न कार्यं सर्वथा सर्वैर्नप्रसादकरं हि तत् ।
मा त्वा रुद्रेति मन्त्रेण श्रुतिः पूजां निषेधति ।। ४५ ।।
న కార్యం సర్వథా సర్వైర్నప్రసాదకరం హి తత్ |
మా త్వా రుద్రేతి మన్త్రేణ శ్రుతిః పూజాం నిషేధతి || 45 ||

सहाह्वानार्चनं शम्भोर्नैव कुर्यात्सुरान्तरैः ।
नरकावहमेवाद्य नात्र कार्या विचारणा ।। ४६ ।।
సహాహ్వానార్చనం శమ్భోర్నైవ కుర్యాత్సురాన్తరైః |
నరకావహమేవాద్య నాత్ర కార్యా విచారణా || 46 ||

विश्वाकाराः सर्व एव स तु विश्वाधिकः शिवः ।
एकः शिवस्तथाद्वैतो द्वैतवार्तापि तत्र न ।। ४७ ।।
విశ్వాకారాః సర్వ ఏవ స తు విశ్వాధికః శివః |
ఏకః శివస్తథాద్వైతో ద్వైతవార్తాపి తత్ర న || 47 ||

तस्मात्सम्पूजयेत्साम्बं लिङ्गमेव पिनाकिनः ।
शिवलिङ्गार्चनेनैव शिवस्तुष्यति नान्यथा ।। ४८ ।।

తస్మాత్సమ్పూజయేత్సామ్బం <u>లిజమేవ</u> పినాకినః |

శివలిఙ్గార్చనేనైవ శివస్తుష్యతి నాన్యథా || 48 ||

अन्येऽपि बहवो धर्माः शिवप्रोक्ताः प्रसादतः ।
साक्षात्प्रसादजनकं शिवलिङ्कार्चनं द्विज ।। ४९ ।।

అన్యేఽపి బహవో ధర్మాః శివప్రోక్తాః ప్రసాదతః |

సాక్షాత్ప్రసాదజనకం <u>శివలిఙ్కార్చనం</u> ద్విజ || 49 ||

लिङ्गेऽर्चितो महादेवो दारिद्र्याद्यैर्विशेषतः ।
भक्तानां सकलाभीष्टं प्रददाति महेश्वरः ।। ५० ।।

లిఙ్గేఽర్చితో మహాదేవో దారిద్ర్యాద్యైర్విశేషతః |

భక్తానాం సకలాభీష్టం ప్రదదాతి మహేశ్వరః || 50 ||

अन्येऽपि शैवधर्मा ये बह्वायासार्थनाशकाः ।
करोतु वा यथाजोषं नैतत्त्याज्यं कदापि हि ।। ५१ ।।

అన్యేపి శైవధర్మా యే బహ్వాయాసార్థనాశకాః |

కరోతు వా యథాజోషం నైతత్త్యాజ్యం కదాపి హి || 51 ||

इत्येव समयं कृत्वा वरमाप्राणसङ्क्षयम् ।
पूजनीयः शिवो लिङ्गे ज्ञानमुक्त्यभिकाङ्क्षिभिः ।। ५२ ।।

ఇత్యేవ సమయం కృత్వా వరమాప్రాణసఙ్క్షయమ్ |

పూజనీయః శివో లిఙ్గే జ్ఞానముక్త్యభికాఙ్క్షిభిః || 52 ||

यः पूजयेच्छशिकलाविलसत्सुमौलि-
लिङ्गं महाशपथपूर्वकमेव विप्रैः ।
प्राश्यं जलं न च फलं न च भोज्यमन्नं
लिङ्गार्चनोज्झितिरहो नरकाय लोकः ।। ५३ ।।

యః పూజయేచ్ఛశికలావిలసత్సుమౌలి-

లిఙ్గం మహాశపథపూర్వకమేవ విప్రైః |

ప్రాశ్యం జలం న చ ఫలం న చ భోజ్యమన్నం

లిఙ్గార్చనోజ్ఝితిరహో నరకాయ లోకః || 43 ||

स्कन्द उवाच

गरुडस्य वचः श्रुत्वा काश्यपः प्राह तं मुनिः ।
विनतातनयं दृष्ट्वा विनतं नियतो मुनिः ।। ५४ ।।

స్కన్ద ఉవాచ -

గరుడస్య వచః శ్రుత్వా కశ్యపః ప్రాహ తం మునిః |

వినతాతనయం దృష్ట్వా వినతం నియతో మునిః || 44 ||

कः सन्तेरदुभयमेतदसारसारं
शम्भोः पदाम्बुजसमर्चनतो विहीनः ।
त्यक्त्वा सुरान्तरमनुत्तम चन्द्रमौलि-
लिङ्गार्चनेन सकलां श्रियमश्नुते च ।। ५५ ।।

కః సన్తేరదుభయమేతదసారసారం
శమ్భోః పదామ్బుజసమర్చనతో విహీనః |
త్యక్త్వా సురాన్తరమనుత్తమ చన్ద్రమౌలి-
లిఙ్గార్చనేన సకలం శ్రియమశ్నుతే చ || 45 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे अष्टमोऽध्यायः ।।

||ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే అష్టమోఽధ్యాయః ||

|| నవమోఽధ్యాయః ||

|| नवमोऽध्यायः ||

गरुड उवाच

किं वा प्रसादजनकं महादेवस्य वै मुने ।
तच्चरिष्यामि भक्त्यैव तद्वद त्वं गुरो मयि ।। १ ।।

గరుడ ఉవాచ -

కిం వా ప్రసాదజనకం మహాదేవస్య వై మునే |
తచ్చరిష్యామి భక్త్యైవ తద్వద త్వం గురో మయి || 1 ||

काश्यपः (उवाच)

भस्माभ्यक्ततनुर्नित्यं पूजयेदिन्दुशेखरम् ।
भस्मधारणहीनानां प्रसादो नैव शाम्भवः ।। २ ।।

కాశ్యపః (ఉవాచ)

భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ |
భస్మధారణహీనానాం ప్రసాదో నైవ శామ్భవః || 2 ||

भवेज्जन्मशतेष्वेव द्विजस्यापि विशेषतः ।
भस्मधारणहीनानां ज्ञानं नैवोपजायते ।। ३ ।।

భవేజ్జన్మశతేష్వేవ ద్విజస్యాపి విశేషతః |
భస్మధారణహీనానాం జ్ఞానం నైవోపజాయతే || 3 ||

ज्ञानाङ्गत्वदिदं भस्म सृष्टमीशेन मुक्तिदम् ।
भस्मभस्मेति यो ब्रूयात्स तु पापैः प्रमुच्यते ।। ४ ।।

జ్ఞానాఙ్గత్వదిదం భస్మ సృష్టమీశేన ముక్తిదమ్ |
భస్మభస్మేతి యో బ్రూయాత్స తు పాపైః ప్రముచ్యతే || 4 ||

भस्मना पादपर्यन्तं यः स्नाति नियतं सदा ।
स तु सन्तरते घोरं संसारं दुःखदं नरः ।। ५ ।।

భస్మనా పాదపర్యన్తం యః స్నాతి నియతం సదా |
స తు సన్తరతే ఘోరం సంసారం దుఃఖదం నరః || 5 ||

द्विजो वणिग्गृहस्थो वा यतिर्वापि वनाश्रमी ।
त्रिकालं भस्मनिरतो देवदेवप्रसादभाक् ।। ६ ।।

ద్విజో వణిగ్గృహస్థో వా యతిర్వాపి వనాశ్రమీ |
త్రికాలం భస్మనిరతో దేవదేవప్రసాదభాక్ || 6 ||

भस्मस्नान विहीनात्मा कृत्वा कर्माण्यपि द्विजः ।
नैव तत्फलमाप्नोति कुर्वन्यत्किञ्चिदप्यसौ ।। ७ ।।
భస్మస్నాన విహీనాత్మా కృత్వా కర్మాణ్యపి ద్విజః |
నైవ తత్ఫలమాప్నోతి కుర్వన్యత్కిఞ్చిదప్యసౌ || 7 ||

प्रत्यवैति द्विजो वापि भवत्येव न संशयः ।
भस्मप्रभावो वेदान्तैः सर्वदा प्रतिपाद्यते ।। ८ ।।
ప్రత్యవైతి ద్విజో వాపి భవత్యేవ న సంశయః |
భస్మప్రభావో వేదాన్తైః సర్వదా ప్రతిపాద్యతే || 8 ||

अथर्वशिरसि स्वैरं भस्म प्रोक्तं हि पावनम् ।
शिरोद्गतमिदं भस्मस्नानमापादमस्तकम् ।। ९ ।।
అథర్వశిరసి స్వైరం భస్మ ప్రోక్తం హి పావనమ్ |
శిరోద్గతమిదం భస్మస్నానమాపాదమస్తకమ్ || 9 ||

अग्निरित्यादिभिर्मन्त्रैः स्नात्वा पापैः प्रमुच्यते ।
यो वा कोवाऽन्त्यजो वापि नित्यं भस्मतनुर्भवेत् ।। १० ।।
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః స్నాత్వా పాపైః ప్రముచ్యతే |
యో వా కోవాఽన్త్యజో వాపి నిత్యం భస్మతనుర్భవేత్ || 10 ||

स महेशप्रसादस्य पात्रं भवति निश्चितम् ।
द्विजो वाप्युत्तमाचारो भस्मस्नानविवर्जितः ।। ११ ।।
స మహేశప్రసాదస్య పాత్రం భవతి నిశ్చితమ్ |
ద్విజో వాప్యుత్తమాచారో భస్మస్నానవివర్జితః || 11 ||

यो भस्मधारिणं दृष्ट्वा नाभिनन्दति दुर्मतिः ।
तस्योत्पत्तौ च साङ्कर्यमनुमेयं विपश्चिता ।। १२ ।।
యో భస్మధారిణం దృష్ట్వా నాభినన్దతి దుర్మతిః |
తస్యోత్పత్తౌ చ సాఙ్కర్యమనుమేయం విపశ్చితా || 12 ||

यतिर्वेदान्तनिष्ठोऽपि नैव तद्ज्ञानमाप्नुयात् ।
पठन् वा पाठयन्वापि नैव तद्ज्ञानमाप्नुयात् ।। १३ ।।
యతిర్వేదాన్తనిష్ఠోఽపి నైవ తద్-జ్ఞానమాప్నుయాత్ |
పఠన్ వా పాఠయన్వాపి నైవ తద్-జ్ఞానమాప్నుయాత్ || 13 ||

जीवात्मैक्यं परं ज्ञानं भस्मस्नानेन जायते ।
भस्माभ्यक्तनुर्नित्यं त्रिपुण्ड्रपरिचिह्नितः ।। १४ ।।
జీవాత్మైక్యం పరం జ్ఞానం భస్మస్నానేన జాయతే |
భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం త్రిపుణ్డ్రపరిచిహ్నితః || 14 ||

स तपस्वी स दानार्हः सर्वकर्मार्हको भवेत् ।
त्रिणेत्रदयया पात्रं पवित्रो भवति ध्रुवम् ।। १५ ।।

స తపస్వి స దానార్హః సర్వకర్మార్హకో భవేత్ |
త్రినేత్రదయయా పాత్రం పవిత్రో భవతి ధ్రువమ్ || 15 ||

मित्रभूतः सुराणां च भवत्येव न संशयः ।
भस्मधारणहीनो यः शिवलिङ्गं समर्चयेत् ।। १६ ।।

మిత్రభూతః సురాణాం చ భవత్యేవ న సంశయః |
భస్మధారణహీనో యః శివలిఙ్గం సమర్చయేత్ || 16 ||

न तस्य पूजां गृह्णाति महादेवः पराङ्मुखः ।
भविष्यति न सन्देहः प्रत्युत प्रत्यवैति च ।। १७ ।।

న తస్య పూజాం గృహ్ణాతి మహాదేవః పరాఙ్ముఖః |
భవిష్యతి న సన్దేహః ప్రత్యుత ప్రత్యవైతి చ || 17 ||

सर्वदा सर्वकालेषु भस्मधृक्पावनः शुचिः ।
यः स्नाति स्नानदशकैर्विद्या बुद्ध्यापि मानवः ।। १८ ।।

సర్వదా సర్వకాలేషు భస్మధృక్పావనః శుచిః |
యః స్నాతి స్నానదశకైర్విద్యా బుద్ధ్యాపి మానవః || 18 ||

भस्मस्नानादिनिर्मुक्त सोऽशुचिः सर्वकर्मणि ।
पवित्रं परमेतद्वै भस्मैव श्रुतिचोदितम् ।। १९ ।।

భస్మస్నానాదినిర్ముక్త సోఽశుచిః సర్వకర్మణి |
పవిత్రం పరమేతద్వై భస్మైవ శ్రుతిచోదితమ్ || 19 ||

श्रौतानलोद्भवं भस्म महापापनिवर्तकम् ।
मुक्तिदं ज्ञानदं पुंसामग्निरित्यादिमन्त्रितम् ।। २० ।।

శ్రౌతానలోద్భవం భస్మ మహాపాపనివర్తకమ్ |
ముక్తిదం జ్ఞానదం పుంసామగ్నిరిత్యాదిమన్త్రితమ్ || 20 ||

भस्मधृत्वैव सन्ध्यायामधिकारी न संशयः ।
अधृत्वा यदि तद्भस्म सन्ध्यां कुर्याद् द्विजाधमः ।। २१ ।।

భస్మధృత్వైవ సంధ్యాయామధికారీ న సంశయః |
అధృత్వా యది తద్భస్మ సన్ధ్యాం కుర్యాద్ ద్విజాధమః || 21 ||

भस्मधृत्वा पुनः सन्ध्यामाचरेत्सन्ध्ययोर्द्वयोः ।
श्राद्धं यज्ञस्तथा होमो विवाहोपनयादिकम् ।। २२ ।।

భస్మధృత్వా పునః సన్ధ్యామాచరేత్సన్ధ్యయోర్ద్వయోః |
శ్రాద్ధం యజ్ఞస్తథా హోమో వివాహోపనయాదికమ్ || 22 ||

देवताभ्यर्चनं नित्यं काम्यं स्वध्यायतर्पणम् ।
सर्वं भस्मधृगेवाशु सर्वेषां फलमश्नुते ।। २३ ।।

దేవతాభ్యర్చనం నిత్యం కామ్యం స్వధ్యాయతర్పణమ్ |
సర్వం భస్మధృగేవాశు సర్వేషాం ఫలమశ్నుతే || 23 ||

स तपस्वी सदा पात्रं सर्वान्त्सन्तारयेन्नरान् ।
भस्मधारणमन्त्रेण दुःखं तरति मानवः ।। २४ ।।

స తపస్వీ సదా పాత్రం సర్వాన్త్సన్తారయేన్నరాన్ |
భస్మధారణమన్త్రేణ దుఃఖం తరతి మానవః || 24 ||

अशुचिर्भिन्नमर्यादो भस्मधृक्पावनो भवेत् ।
अभक्ष्यभक्षणं कृत्वा गत्वाऽगम्यामपि द्विजः ।। २५ ।।

అశుచిర్భిన్నమర్యాదో భస్మధృక్పావనో భవేత్ |
అభక్ష్యభక్షణం కృత్వా గత్వాఽగమ్యామపి ద్విజః || 25 ||

भस्मनः स्नानमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
वराहं मूषकं बालमुन्मत्तं श्वानरासभम् ।। २६ ।।

భస్మనః స్నానమాత్రేణ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే |
వరాహం మూషకం బాలమున్మత్తం శ్వానరాసభమ్ || 26 ||

स्पृष्ट्वा दृष्ट्वा द्विजो नित्यं भस्मस्नानं समाचरेत् ।
उदङ्कीं सूतिकां दृष्ट्वा यस्तपस्यति भस्मना ।। २७ ।।

స్పృష్ట్వా దృష్ట్వా ద్విజో నిత్యం భస్మస్నానం సమాచరేత్ |
ఉదఙ్కీం సూతికాం దృష్ట్వా యస్తపస్యతి భస్మనా || 27 ||

भस्मस्नानेन पापानां राशिर्वैभस्मसाद्भवेत् ।
भस्मधृक्सर्वदा पूज्यो यथा(यतः) शिवमयो हि सः ।। २८

భస్మస్నానేన పాపానాం రాశిర్వైభస్మసాద్భవేత్ |
భస్మధృక్సర్వదా పూజ్యో యథా(యతః) శివమయో హి సః || 28 ||

सन्ध्ययोरथ मध्याह्ने निशीथे भस्मधृग्भवेत् ।
साचारोऽपि दुराचारो भस्मधृक्पावनो भवेत् ।। २९ ।।

సన్ధ్యయోరథ మధ్యాహ్నే నిశీథే భస్మధృగ్భవేత్ |
సాచారోఽపి దురాచారో భస్మధృక్పావనో భవేత్ || 29 ||

भस्मत्रिपुण्ड्रसहितो नित्यमर्चति शङ्करम् ।
तेन दत्तं जलं पत्रं साक्षाद्गृह्णाति शङ्करः ।। ३० ।।

భస్మత్రిపుణ్డ్రసహితో నిత్యమర్చతి శఙ్కరమ్ |
తేన దత్తం జలం పత్రం సాక్షాద్గృహ్ణాతి శఙ్కరః || 30 ||

हव्यं गृह्णन्ति च सुराः कव्यं पितृगणाः स्मृताः ।
भस्मधारणमात्रेण शम्भुस्तस्मै प्रसीदति ।। ३१ ।।

హవ్యం గృహ్ణన్తి చ సురాః కవ్యం పితృగణాః స్మృతాః |
భస్మధారణమాత్రేణ శమ్భుస్తస్మై ప్రసీదతి || 31 ||

प्रसादः[1] शङ्करो यस्मिन्मुक्तिस्तस्य करे स्थिता ।
दानं यद्दीयते दात्रा यो गृह्णात्यपि वै द्विजः ।। ३२ ।।

ప్రసాదః శఙ్కరో యస్మిన్ముక్తిస్తస్య కరే స్థితా |
దానం యద్దీయతే దాత్రా యో గృహ్ణాత్యపి వై ద్విజః || 32 ||

भस्मधारणमात्रेण उभयोर्वर्धते फलम् ।
[2]प्रातः स त्यज्यते विप्रो भस्मनाऽऽपादमस्तकम् ।। ३३ ।।

భస్మధారణమాత్రేణ ఉభయోర్వర్ధతే ఫలమ్ |
ప్రాతః స త్యజ్యతే విప్రో భస్మనాఽఽపాదమస్తకమ్ || 33 ||

त्रिपुण्ड्रधृक्समस्तैश्च चरितैर्निशि पातकैः ।
त्रियायुषं त्रिपुण्ड्राङ्कः रात्रिपापं व्यपोहति ।। ३४ ।।

త్రిపుణ్డ్రధృక్సమస్తైశ్చ చరితైర్నిశి పాతకైః |
త్రియాయుషం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కః రాత్రిపాపం వ్యపోహతి || 34 ||

मध्याह्नेऽपि तथा प्रातः[1] पातकैः प्रविमुच्यते ।
सायङ्काले भस्मधारी [2]अपराह्णादघात्सदा ।। ३५ ।।

మధ్యాహ్నేఽపి తథా ప్రాతః పాతకైః ప్రవిముచ్యతే |
సాయఙ్కాలే భస్మధారీ అపరాహ్ణాదఘాత్సదా || 35 ||

मुक्तो भवति गौरीशप्रियकृत्स भविष्यति ।। ३६ ।।

ముక్తో భవతి గౌరీశప్రియకృత్స భవిష్యతి || 36 ||

भस्माभ्यक्ततनुर्भवेदथ महारुद्राक्षमालाधरो
रुद्राध्यायजपादरः शिवमहापञ्चाक्षरे सादरः ।
श्रीमत् त्र्यम्बकपादपङ्कजवरे ध्यायन्विमुक्तो भवे-
त्पापौघाद्भवसागराद्धर महादेवाश्रयाद्भावतः ।। ३७ ।।

భస్మాభ్యక్తతనుర్భవేదథ మహారుద్రాక్షమాలాధరో
రుద్రాధ్యాయజపాదరః శివమహాపఞ్చాక్షరే సాదరః |
శ్రీమత్ త్ర్యమ్బకపాదపఙ్కజవరే ధ్యాయన్విముక్తో భవే -
త్పాపౌఘాద్భవసాగరాద్ధర మహాదేవాశ్రయాద్భావతః || 37 ||

लिङ्गं शान्तमपारबिल्वजदलै रक्ताम्बुजैरर्चयन्
दुर्भिक्षप्रभवं महच्च दुरितं तूलानलोवै भवेत् ।। ३८ ।।

లిఙ్గం శాన్తమపారబిల్వజదలై రక్తామ్బుజైరర్చయన్ |
దుర్భక్షప్రభవం మహచ్చ దురితం తూలానలోవై భవేత్ || 38 ||

विघ्नाद्रिं त्वथ नाशयेज्जनिजरा रोगप्राणशो भवेत् ।। ३९
విఘ్నాద్రిం త్వథ నాశయేజ్జానిజరా రోగప్రాణశో భవేత్ || 39 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे नवमोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే నవమోఽధ్యాయః ||

|| దశమోఽధ్యాయః ||

|| दशमोऽध्यायः ||

काश्यप उवाच

भस्मनः पञ्चनामानि श्रुतिगीतानि वै द्विज ।
विभूतिर्भसितं भस्म क्षारं रक्षेति च क्रमात् || १ ||

కాశ్యప ఉవాచ -

భస్మనః పఞ్చ నామాని శృతిగీతాని వై ద్విజ |
విభూతిర్భసితం భస్మ క్షారం రక్షేతి చ క్రమాత్ || 1 ||

भासकज्ञानदानेन भस्मैतत्कीर्तितं सदा ।
ऐश्वर्यदानात्सा भूतिर्भसितं पापनाशनात् || २ ||

భాసకజ్ఞానదానేన భస్మైతత్కీర్తితం సదా |
ఐశ్వర్యదానాత్సా భూతిర్భసితం పాపనాశనాత్ || 2 ||

क्षारं रक्षा च वै पापक्षरणाद्रक्षणात्तथा ।
जाबालैर्नितरामुक्तं भस्म पापभयापहम् || ३ ||

క్షారం రక్షా చ వై పాపక్షరణాద్రక్షణాత్తథా |
జాబాలైర్నితరాముక్తం భస్మ పాపభయాపహమ్ || 3 ||

भस्म मुक्तिप्रदत्वाच्च प्रसादकरणं महत् ।
यो भस्मरहितो विप्रः स एव श्वपचोऽन्त्यजः || ४ ||

భస్మ ముక్తిప్రదత్వాచ్చ ప్రసాదకరణం మహత్ |
యో భస్మరహితో విప్రః స ఏవ శ్వపచోఽన్త్యజః || 4 ||

स नित्यसूतकी भूयाद्भस्मधारणवर्जितः ।
तेनाधीतं तथैवेष्टं जप्तं सर्वं च निष्फलम् || ५ ||

స నిత్యసూతకీ భూయాద్భస్మధారణవర్జితః |
తేనాధీతం తథైవేష్టం జప్తం సర్వం చ నిష్ఫలమ్ || 5 ||

आमनन्ति सदा भस्म श्वेताश्वतर शाखिनः ।
आमनन्ति सदा भस्म अथर्वशिरसि स्थिताः || ६ ||

ఆమనన్తి సదా భస్మ శ్వేతాశ్వతర శాఖినః |
ఆమనన్తి సదా భస్మ అథర్వశిరసి స్థితాః || 6 ||

आमनन्ति सदा भस्म बृहज्जाबालशाखिनः ।
श्रुतयो भस्ममाहात्म्यं वदन्ति बहुधा द्विज || ७ ||

ఆమనన్తి సదా భస్మ బృహజ్జాబాలశాఖినః |
శ్రుతయో భస్మమాహాత్మ్యం వదన్తి బహుధా ద్విజ || 7 ||

मुनयो ब्रह्मविष्ण्वाद्या भस्ममाहात्म्यवेदिनः ।
देवैः सदैव सुधृतं भस्मेदं पावनं परम् ॥ ८ ॥

మునయో బ్రహ్మవిష్ణ్వాద్యా భస్మమాహాత్మ్యవేదినః |

దేవైః సదైవ సుధృతం భస్మేదం పావనం పరమ్ || 8 ||

ब्रह्मणा विष्णुनेन्द्रेण धृतं रुद्रैः सदैव हि ।
देवस्त्रीभिर्धृतं भस्म सर्वदा तत् त्रिपुण्ड्रवत् ॥ ९ ॥

బ్రహ్మణా విష్ణునేన్ద్రేణ ధృతం రుద్రైః సదైవ హి |

దేవస్త్రీభిర్ధృతం భస్మ సర్వదా తత త్రిపుణ్డ్రవత్ || 9 ||

देव्या च गणपेनैव स्कन्देन च धृतं परम् ।
स्त्रीभिर्धार्यमिदं भस्म मङ्गलं तद्भ्रुवोऽन्तरा ॥ १० ॥

దేవ్యా చ గణపేనైవ స్కన్దేన చ ధృతం పరం |

స్త్రీభిర్ధార్యమిదం భస్మ మఙ్గలం తద్భ్రువోఽన్తరా || 10 ||

सभर्तृकाभिः सततं शिवाराधनसाधनम् ।
ज्ञानाङ्गत्वेन कथितं सर्वदा पावनं परम् ॥ ११ ॥

సభర్తృకాభిః సతతం శివారాధనసాధనమ్ |

జ్ఞానాఙ్గత్వేన కథితం సర్వదా పావనం పరమ్ || 11 ||

श्रौतं त्रिपुण्ड्रमेवेदं त्यक्त्वैतन्नरकं व्रजेत् ।
ऊर्ध्वपुण्ड्रं मृदा कुर्वन् द्विजोऽपि श्वपचाधमः ॥ १२ ॥

శ్రౌతం త్రిపుణ్డ్రమేవేదం త్యక్త్వైతన్నరకం వ్రజేత్ |

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రం మృదా కుర్వన్ ద్విజోఽపి శ్వపచాధమః || 12 ||

ऊर्ध्वपुण्ड्रं भ्रमेणापि नैव कुर्यात् द्विजः सदा ।
अश्रौतमूर्ध्वपुण्ड्रं स्यान्नधार्यं सर्वदा द्विजैः ॥ १३ ॥

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రం భ్రమేణాపి నైవ కుర్యాత్ ద్విజః సదా |

అశ్రౌతమూర్ధ్వపుణ్డ్రం స్యాన్నధార్యం సర్వదా ద్విజైః || 13 ||

ऊर्ध्वपुण्ड्रेण यः कुर्याच्छिवलिङ्गस्य पूजनम् ।
स पापभाग्भवत्येव नात्र सन्देहकारणम् ॥ १४ ॥

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రేణ యః కుర్యాచ్ఛివలిఙ్గస్య పూజనమ్ |

స పాపభాగ్భవత్యేవ నాత్ర సన్దేహకారణమ్ || 14 ||

शिवप्रसादजनकं भस्मधारणमुत्तमम् ।
शिवप्रसादजनकं त्रिपुण्ड्रपरिधारणम् ॥ १५ ॥

శివప్రసాదజనకం భస్మధారణముత్తమమ్ |

శివప్రసాదజనకం త్రిపుండ్రపరిధారణమ్ || 15 ||

शिरोललाटवक्षस्सुदोर्द्वये यस्त्रिपुण्ड्रधृक् ।
स एव प्रियकृच्छ्रेष्ठो महेशस्य गणेश्वरः ॥ १६ ॥

శిరోలలాటవక్షస్సుదోర్ద్వయే యస్త్రిపుణ్డ్రధృక్ |

స ఏవ ప్రియకృచ్ఛ్రేష్ఠో మహేశస్య గణేశ్వరః || 16 ||

यो भस्मधारणं त्यक्त्वा मृदोर्ध्वपुण्ड्रधृङ्नरः ।
स नरो दुर्भगो विप्रः स एव श्वपचाधमः ।। १७ ।।

యో భస్మధారణం త్యక్త్వా మృదోర్ధ్వపుణ్డ్రధృఙ్నరః |
స నరో దుర్భగో విప్రః స ఏవ శ్వపచాధమః || 17 ||

भस्मना पूतफालो यः स तपस्वी स तु द्विजः ।
स एव प्रेमसदनं मदनान्तकरस्य च ।। १८ ।।

భస్మనా పూతఫాలో యః స తపస్వీ స తు ద్విజః |
స ఏవ ప్రేమసదనం మదనాన్తకరస్య చ || 18 ||

भस्मधृक् पूयते पापैर्महद्भिरपि कृत्स्नशः ।
भस्मफालं त्रिपुण्ड्राङ्कं दृष्ट्वा भीतो यमः सदा ।। १९ ।।

భస్మధృక్ పూయతే పాపైర్మహద్భిరపి కృత్స్నశః |
భస్మఫాలం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కం దృష్ట్వా భీతో యమః సదా || 19 ||

नृगणाश्च पिशाचाश्च ग्रहाश्चैव विनायकाः ।
तं नरं नोपसर्पन्ति सर्वदा भस्मधारिणम् ।। २० ।।

నృగణాశ్చ పిశాచాశ్చ గ్రహాశ్చైవ వినాయకాః |
తం నరం నోపసర్పన్తి సర్వదా భస్మధారిణమ్ || 20 ||

भस्मधारणमात्रेण सदा शाम्यन्ति वे ग्रहाः ।
पञ्चाक्षरेण यो भस्म अभिमन्त्र्यैव धारयेत् ।। २१ ।।

భస్మధారణమాత్రేణ సదా శామ్యన్తి వే గ్రహాః |
పఞ్చాక్షరేణ యో భస్మ అభిమన్త్ర్యైవ ధారయేత్ || 21 ||

आर्द्रैः शुष्कैस्तथा पापैर्मुच्यते नात्र संशयः ।
भस्मैव परमं तूर्यं पावनं ज्ञानभासकम् ।। २२ ।।

ఆర్ద్రైః శుష్కైస్తథా పాపైర్ముచ్యతే నాత్ర సంశయః |
భస్మైవ పరమం తూర్యం పావనం జ్ఞానభాసకమ్ || 22 ||

यो विनिन्दति भस्मेदं स निन्द्यां योनिमाप्नुयात् ।
भस्मयुक्तं त्रिपुण्ड्राङ्कं भोजयित्वा तु शाम्भवम् ।। २३ ।।

యో వినిన్దతి భస్మేదం స నిన్ద్యాం యోనిమాప్నుయాత్ |
భస్మయుక్తం త్రిపుణ్డ్రాఙ్కం భోజయిత్వా తు శామ్భవమ్ || 23 ||

स भोजयति गौरीशं तेन तुष्टो महेश्वरः ।
पवित्राणां पवित्रं हि भस्मैव द्विजपुङ्गव ।। २४ ।।

స భోజయతి గౌరీశం తేన తుష్టో మహేశ్వరః |
పవిత్రాణాం పవిత్రం హి భస్మైవ ద్విజపుఙ్గవ || 24 ||

न भस्मात् (भस्मनः) पावनतरं त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
न भूत्या(यै) प्रमदेतैव इति श्रुत्यनुशासनम् ।। २५ ।।

న భస్మాత్ (భస్మనః) పావనతరం త్రిషు లోకేషు విద్యతే |

న భూత్యా(యై) ప్రమదేతైవ ఇతి శృత్యనుశాసనమ్ || 25 ||

भस्मना पूजयेल्लिङ्गं त्र्यम्बकेण स मुच्यते ।
सर्वेभ्योह्यपि पापेभ्यः स मुक्तो मोचयन्पुरा ।। २६ ।।

భస్మనా పూజయేల్లిఙ్గం త్ర్యమ్బకేణ స ముచ్యతే |
సర్వేభ్యోహ్యపి పాపేభ్యో స ముక్తో మోచయన్పురా || 26 ||

स जीवन् शिवतामेति साक्षाद्रुद्रसमो भवेत् ।
नित्याशुचिरयं देहो भस्मना शुचि(शौच)भाक् भवेत् ।। २७

స జీవన్ శివతామేతి సాక్షాద్రుద్రసమో భవేత్ |
నిత్యాశుచిరయం దేహో భస్మనా శుచి(శౌచ) భాక్ భవేత్ || 27 ||

भस्मैतच्च विहायैवमन्यपुण्ड्रधरो यदि ।
मुक्तिं विन्देत चेत्तस्मात्सागरः संप्लविष्यति ।। २८ ।।

భస్మైతచ్చ విహాయైవమన్యపుణ్డ్రధరో యది |
ముక్తిం విన్దేత చేత్తస్మాత్సాగరః సంప్లవిష్యతి || 28 ||

विषपानेन नित्यत्वं यदि विन्देत मानवः ।
भस्मस्नानवीहीनोयः स भवेन्मायया वृतः ।। २९ ।।

విషపానేన నిత్యత్వం యది విన్దేత మానవః |
భస్మస్నానవిహీనోయః స భవేన్మాయయా వృతః || 29 ||

यो भस्मस्नानयुक्तो भवति सुरनरो स द्विजो वाऽधमो वा ।
नैवान्यद्भगवत्प्रमोदजनकं ज्ञानं महत्प्राप्नुयात् ।। ३० ।।

యో భస్మస్నానయుక్తో భవతి సురనరో స ద్విజో వాఽధమో వా |
నైవాన్యద్భగవత్ప్రమోదజనకం జ్ఞానం మహత్ప్రాప్నుయాత్ || 30 ||

धृत्वोर्ध्वं फलके ललाटतटके पाप्मा मृदा.....
निर्दग्धाखिलवंशसङ्करमहापापौघदुःखौघयुक् ।
यो भस्माभ्यक्तदेहो भवति जनिजरानाशपापाद्विहीनः
पापैस्तापजदुःखभागनिकरं ज्ञानं महद्विन्दति ।। ३१ ।।

ధృత్వోర్ధ్వం ఫలకే లలాటతటకే పాప్మా మృదా.....
నిర్దగ్ధాఖిలవంశసఙ్కరమహాపాపౌఘదుఃఖౌఘయుక్ |
యో భస్మాభ్యక్తదేహో భవతి జనిజరానాశపాపద్విహీనః
పాపై స్తాపజదుఃఖభాగనికరం జ్ఞానం మహద్విన్దతి || 31 ||

भुक्त्वा सौख्यमतीव शङ्करगणश्रेष्ठः सुरम्याकृति-
र्भूयादेव महाप्रभावसहितो विप्रऽथ मुक्तो भवेत् ।। ३२ ।।

భుక్త్వా సౌఖ్యమతీవ శఙ్కరగణశ్రేష్ఠః సురమ్యాకృతి-
ర్భూయాదేవ మహాప్రభావసహితో విప్రఽథ ముక్తో భవేత్ || 32 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे दशमोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే దశమోఽధ్యాయః ||

|| ఏకాదశోఽధ్యాయః ||

।। एकादशोऽध्यायः ।।

काश्यप उवाच

रुद्राक्षधारणं पुण्यं शिवप्रीतिकरं सदा ।
प्रसादजनकं साक्षात् शम्भोर्नित्यं पिनाकिनः ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

రుద్రాక్షధారణం పుణ్యం శివప్రీతికరం సదా |
ప్రసాదజనకం సాక్షాత్ శమ్భోర్నిత్యం పినాకినః || 1 ||

रुद्रनेत्रसमुद्भूता रुद्राक्षतरवोऽभवन् ।
बिन्दवस्त्रैपुरे युद्धे मीलिताक्षेण शम्भुना ।। २ ।।

రుద్రనేత్రసముద్భూతం రుద్రాక్షతరవోఽభవన్ |
బిన్దవస్త్రైపురే యుద్ధే మీలితాక్షేణ శమ్భునా || 2 ||

पतिता भूतले वत्स ते भूमौ तरवोऽभवन् ।
द्वात्रिंशदक्षजातीयाः सकण्टाः सुषिरावृताः ।। ३ ।।

పతితా భూతలే వత్స భూమౌ తరవోఽభవన్ |
ద్వాత్రింశదక్షజాతీయాః సకణ్టాః సుషిరావృతాః || 3 ||

ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शुद्राक्षा इति विश्रुताः ।
ब्राह्मणाः श्वेतजातीया क्षत्रिया रक्तवर्णकाः ।। ४ ।।

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శుద్రాక్షా ఇతి విశ్రుతాః |
బ్రాహ్మణాః స్వేతజాతీయా క్షత్రియా రక్తవర్ణకాః || 4 ||

वैश्याः पीतास्तु विज्ञेया शूद्राः कृष्णाः प्रकीर्तिताः ।
तत्तद्वर्णक्रमेणैव धार्या वर्णैरनुक्रमात् ।। ५ ।।

వైశ్యాః పీతాస్తు విజ్ఞేయా శూద్రాః కృష్ణాః ప్రకీర్తితాః |
తత్తద్వర్ణక్రమేణైవ ధార్యా వర్ణైరనుక్రమాత్ || 5 ||

ब्राह्मणो बिभृयान्मूर्ध्नि सर्वाङ्गेषु विशेषतः ।
क्षत्रियोऽपि च वक्षस्सु बाह्वोरपि विशेषतः ।। ६ ।।

బ్రాహ్మణో బిభృయాన్మూర్ధ్ని సర్వాఙ్గేషు విశేషతః |
క్షత్రియోఽపి చ వక్షస్సు బాహ్వోరపి విశేషతః || 6 ||

वैश्यः कण्ठे वक्षसि च शूद्रो मूर्धनि धारयेत् ।
ब्राह्मणोऽपि च सर्वाङ्गे धारयेत् त्र्यम्बकेन तु ।। ७ ।।

వైశ్యః కణ్ఠే వక్షసి చ శూద్రో మూర్ధని ధారయేత్ |
బ్రాహ్మణోఽపి చ సర్వాఙ్గే ధారయేత్ త్ర్యమ్బకేన తు || 7 ||

अघोरेणैव मन्त्रेण क्षत्रियो धारयेच्छुभान् ।
वामदेवेति मन्त्रेण वैश्यैर्धार्याः सदाक्षकाः ।। ८ ।।

అఘోరేణైవ మన్త్రేణ క్షత్రియో ధారయేచ్ఛుభాన్ |

వామదేవేతి మన్త్రేణ వైశ్యైర్ధార్యాః సదాక్షకాః || 8 ||

शूद्रः शिवेति नाम्नैव धृत्वा मुक्तो भविष्यति ।
यतिस्तु प्रणवेनैव स्त्रीणां पञ्चाक्षरेण तु ।। ९ ।।

శూద్రః శివేతి నామ్నైవ ధృత్వా ముక్తో భవిష్యతి |

యతిస్తు ప్రణవేనైవ స్త్రీణాం పఞ్చాక్షరేణ తు || 9 ||

सभर्तृका कण्ठदेशे धृत्वैकं चाक्षमुत्तमम् ।
पाकादिकरणे योग्या रजसापि परिप्लुता ।। १० ।।

సభర్తృకా కణ్ఠదేశే ధృత్వైకం చాక్షముత్తమమ్ |

పాకాదికరణే యోగ్యా రజసాపి పరిప్లుతా || 10 ||

रत्नैः स्वर्णैश्च धार्यास्ते राजतेनाथवा सदा ।
सूत्रेण क्षौमजेनापि सर्वैर्धाया यथारुचि ।। ११ ।।

రత్నైః స్వర్ణైశ్చ ధార్యాస్తే రాజతేనాథవా సదా |

సూత్రేణ క్షౌమజేనాపి సర్వైర్ధాయా యథారుచి || 11 ||

अशुचिर्वा शुचिर्वापि सर्वावस्थां गतोऽपि वा ।
रुद्राक्षमालाभरणः पवित्रो नात्रसंशयः ।। १२ ।।

అశుచిర్వా శుచిర్వాపి సర్వావస్థాం గతోఽపి వా |

రుద్రాక్షమాలాభరణాః పవిత్రో నాత్రసంశయః || 12 ||

त्रिणेत्रप्रियपात्रं स इति शास्त्रविदां मतम् ।
एकाननः शिवः साक्षात्तं धृत्वा शिवसाद्भवेत् ।। १३ ।।

త్రిణేత్రప్రియపాత్రం స ఇతి శాస్త్రవిదాం మతమ్ |

ఏకాననః శివః సాక్షాత్తం ధృత్వా శివసాద్భవేత్ || 13 ||

द्विमुखं पार्वती शम्भुस्तं धृत्वा पापमोचितः ।
त्रिमुखं वह्निरूपात्मा तं धृत्वाऽभक्ष्य पापमुक् ।। १४ ।।

ద్విముఖం పార్వతీ శమ్భుస్తం ధృత్వా పాపమోచితః |

త్రిముఖం వహ్నిరూపాత్మా తం ధృత్వాఽభక్ష్య పాపభుక్ || 14 ||

चतुर्वक्त्रस्स्वयं ब्रह्मा तं धृत्वा ब्रह्मलोकगः ।
पञ्चवक्त्रः स्वयं शम्भुस्तं धृत्वा पञ्चपातकैः ।। १५ ।।

చతుర్వక్త్రస్స్వయం బ్రహ్మా తం ధృత్వా బ్రహ్మలోకగః |

పఞ్చవక్త్రః స్వయం శమ్భుస్తం ధృత్వా పఞ్చపాతకైః || 15 ||

विमुच्यते क्षणेनैव साक्षात् त्र्यक्षप्रसादभाक् ।
षड्वक्त्रं स्कन्ददैवत्यं धृत्वा स्कन्दसलोकगः ।। १६ ।।

విముచ్యతే క్షణేనైవ సాక్షాత్ త్ర్యక్షప్రసాదభాక్ |

షడ్వక్త్రం స్కన్దదైవత్యం ధృత్వా స్కన్దసలోకగః || 16 ||

सप्तानन स्वयं देवी तं धृत्वा वह्निलोकगः ।
अष्टाननं तु रुद्राक्षं अष्टमूर्तेः प्रियं सदा ।। १७ ।।

సప్తాననం స్వయం దేవీ తం ధృత్వా వహ్నిలోకగః |

అష్టాననం తు రుద్రాక్షం అష్టమూర్తేః ప్రియం సదా || 17 ||

तद्धारणादष्टवसुलोकेऽसौ मोदते चिरम् ।
नवाननं स्वयं भीमो भीमपापैः प्रमुच्यते ।। १८ ।।

తద్ధారణాదష్టవసులోకేఽసౌ మోదతే చిరమ్ |

నవాననం స్వయం భీమో భీమపాపైః ప్రముచ్యతే || 18 ||

दशास्यं च सदा धृत्वा न यामीं याति यातनाम् ।
एकादशाननं रौद्रं तल्लोके निवसेच्च धृक् ।। १९ ।।

దశాస్యం చ సదా ధృత్వా న యామీం యాతి యాతనామ్ |

ఏకాదశాననం రౌద్రం తల్లోకే నివసేచ్చ ధృక్ || 19 ||

द्वादशास्यं सोमधाम प्रदोषाघविनाशनम् ।
त्रयोदशास्यं पापघ्नं धृत्वा विष्णुपदप्रदम् ।। २० ।।

ద్వాదశాస్యం సోమధామ ప్రదోషాఘవినాశనమ్ |

త్రయోదశాస్యం పాపఘ్నం ధృత్వా విష్ణుపదప్రదమ్ || 20 ||

चतुर्दशास्यं रुद्राक्षं शिवज्ञानप्रदं शुभम् ।
एवं चतुर्दशमुखं रुद्राक्षं धारयेत्क्रमात् ।। २१ ।।

చతుర్దశాస్యం రుద్రాక్షం శివజ్ఞానప్రదం శుభమ్ |

ఏవం చతుర్దశముఖం రుద్రాక్షం ధారయేత్క్రమాత్ || 21 ||

सर्वपापैर्विनिर्मुक्तः पश्चान्मुक्तो भविष्यति ।
द्विजो वा श्वपचो वापि यो रुद्राक्षाणि धारयेत् ।। २२ ।।

సర్వపాపైర్వినిర్ముక్తః పశ్చాన్ముక్తో భవిష్యతి |

ద్విజో వా శ్వపచో వాపి యో రుద్రాక్షాణి ధారయేత్ || 22 ||

स तरस्वी स मूर्धन्यो वदान्यो मुक्त एव हि ।
सदा शिवप्रसादस्य पात्रं नात्र विचारणा ।। २३ ।।

స తరస్వీ స మూర్ధన్యో వదాన్యో ముక్త ఏవ హి |

సదా శివప్రసాదస్య పాత్రం నాత్ర విచారణా || 23 ||

मुखं मुखेन संयोज्य धार्या रुद्राक्षमालिका ।
नो चेत्स्वतपसो हानिर्भविष्यति शिवाज्ञया ।। २४ ।।

ముఖం ముఖేన సంయోజ్య ధార్యా రుద్రాక్షమాలికా |

నోచేత్స్వతపసో హానిర్భవిష్యతి శివాజ్ఞయా || 24 ||

द्वात्रिंशत्कण्ठस्थाने तु षट् षट् कर्णयुगे तथा ।
बाह्वोः षोडश धार्याणि मणिबन्धे तु द्वादश ।। २५ ।।

ద్వాత్రింశత్కణ్ఠస్థానే తు షట్ షట్ కర్ణయుగే తథా |

బాహ్వోః షోడశా ధార్యాణి మణిబన్ధే తు ద్వాదశా || 25 ||

वक्षस्यष्टाधिकशतं भ्रुवोश्चैकं शिखास्वपि ।
द्विचत्वारिंशतिर्मूर्ध्नि सङ्ग्रहोऽयं प्रकीर्तितः ।। २६ ।।

వక్షస్యష్టాధికశతం భ్రువోశ్చైకం శిఖాస్వపి |

ద్విచత్వారింశతిర్మూర్ధ్ని సఙ్గ్రహోఽయం ప్రకీర్తితః || 26 ||

सहस्रं बिभृयान्नित्यं माला वा यावती भवेत् ।
कञ्चुकं वा यथा जोषं मकुटं मूर्ध्नि धारयेत् ।। २७ ।।

సహస్రం విభృయాన్నిత్యం మాలా వా యావతీ భవేత్ |

కఞ్చుకం వా తథా జోషం మకుటం మూర్ధ్ని ధారయే || 27 ||

सहस्रमधमं प्रोक्तमिन्द्रलोकप्रदायकम् ।
दशसाहस्रधृङ्मर्त्यः सोमलोकमवाप्नुयात् ।। २८ ।।

సహస్రమధమం ప్రోక్తమిన్ద్రలోకప్రదాయకమ్ |

దశసాహస్రధృఙ్మర్త్యః సోమలోకమవాప్నుయాత్ || 28 ||

अयुतं सूर्यलोकस्य लक्षं तु ब्रह्मलोकगः ।
कोटिं बिभर्ति यो दक्षः स च विष्णुमयो भवेत् ।। २९ ।।

అయుతం సూర్యలోకస్య లక్షం తుబ్రహ్మలోకగః |

కోటిం విభక్తి యో దక్షః స చ విష్ణుమయో భవేత్ || 29 ||

अनन्ताक्षधरो यस्तु शिव एव भविष्यति ।
रुद्राक्षमालया जप्तो मन्त्रोऽनन्तफलप्रदः ।। ३० ।।

అనన్తాక్షధరో యస్తు శివ ఏవ భవిష్యతి |

రుద్రాక్షమాలయా జప్తో మన్త్రోఽనన్తఫలప్రదః || 30 ||

रुद्राक्षधारणे लज्जा येषामस्ति स्वभावतः ।
ते सर्वे दुर्भगा ज्ञेया अब्रह्मण्याः सदैव हि ।। ३१ ।।

రుద్రాక్షధారణే లజ్జా యేషామస్తి స్వభావతః |

తే సర్వే దుర్భగా జ్ఞేయా అబ్రహ్మణ్యాః సదైవ హి || 31 ||

रुद्राक्षेति वदन्मर्त्यो दशगोदानजं फलम् ।
प्राप्नोति शिवसारूप्यं तेन देहेन मुच्यते ।। ३२ ।।

రుద్రాక్షేతి వదన్మర్త్యో దశగోదానజం ఫలమ్ |

ప్రాప్నోతి శివసారూప్యం తేన దేహేన ముచ్యతే || 32 ||

मृण्मयेनापि रुद्राक्षं कृत्वा यत्नेन धारयेत् ।
रुद्राक्षधारणाद्रुद्रो भवत्येव न संशयः ।। ३३ ।।

మృణ్మయేనాపి రుద్రాక్షం కృత్వా యత్నేన ధారయేత్ |

రుద్రాక్షధారణాద్రుద్రో భవత్యేవ న సంశయః || 33 ||

तेषामेवात्मविज्ञाने' ये वै रुद्राक्षधारिणः ।
भिक्षवोऽपि च रुद्राक्षान् धृत्वा मुक्ता भवन्ति हि ।। ३४ ।।

తేషామేవాత్మవిజ్ఞానే యే వై రుద్రాక్షధారిణః |

భిక్షవోఽపి చ రుద్రాక్షాన్ ధృత్వా ముక్తా భవన్తి హి || 34 ||

रुद्राक्षमालाभरणः शिवलिङ्गं प्रपूजयेत् ।
तत्कृतामेव तां पूजां गृह्णाति परमेश्वरः ।। ३५ ।।

రుద్రాక్షమాలాభరణః శివలిఙ్గం ప్రపూజయేత్ |

తత్కృతామేవ తాం పూజాం గృహ్ణాతి పరమేశ్వరః || 35 ||

अरुद्राक्षकृतां पूजां न गृह्णाति महेश्वरः ।
यो भस्मधारी नियतं स रुद्राक्षधरो भवेत् ।। ३६ ।।

అరుద్రాక్షకృతాం పూజాం న గృహ్ణాతి మహేశ్వరః |

యో భస్మధారీ నియతం స రుద్రాక్షధరో భవేత్ || 36 ||

नान्यपुण्ड्रधरस्यापि न रुद्राक्षाणि धारयेत् ।
पुण्ड्रान्तरं यो धृत्वैव रुद्राक्षमपि धारयेत् ।। ३७ ।।

నాన్యపుణ్డ్రధరస్యాపి న రుద్రాక్షాణి ధారయేత్ |

పుణ్డ్రాన్తరం యో ధృత్వైవ రుద్రాక్షమపి ధారయేత్ || 37 ||

प्रत्युक्तो नारकी भूयादिति जाबालिकी श्रुतिः ।। ३८ ।।

ప్రత్యుక్తో నారకీ భూయాదితి జాబాలికీ శ్రుతిః || 38 ||

यो रुद्राक्षोसहरोसीतभसितमहापुण्ड्रैमस्तोरुबाहु
सम्पूज्य प्रमथाधिनाथमजरं(:)भक्तोऽथ मुक्तिं लभेत् ।
भूयाच्छङ्करकिङ्करोऽपि सुमहारुद्राक्षभस्माङ्गको
मारारातिपदाम्बुजार्चनरतः किं किं न विन्देत्स हि ।। ३९ ।।

యో రుద్రాక్షోసహరోసీతభసితమహాపుణ్డ్రైమస్తోరుబాహు

సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమజరం భక్తోఽథ ముక్తిం లభేత్ |

భూయాచ్ఛఙ్కరకిఙ్కరోఽపి సుమహారుద్రాక్షభస్మాఙ్గకో

మారారాతిపదామ్బుజార్చనరతః కిం కిం న విన్దేత్స హి || 39 ||

यो रुद्राक्षोरुवाक्षाः सितभसितलसत्फालबाह्वक्षिमूलो
लीलाशीलाहि कालज्वलदनलकुलव्यालमालात्तशूलम् ।
ध्यायन्बुद्ध्याऽनिशं ध्यायति गतिदहृदा धन्यमान्योरुमन्युं
लोकाध्यक्षानुशिक्षाक्षपितकलुषधीर्मुक्तये शाम्भवो यः ।।

యో రుద్రాక్షోరువాక్షాః సితభసిత-లసత్ఫాల-బాహ్వక్షిమూలో

లీలాశీలాహి కాలజ్వలదనకులవ్యాలమాలాత్తశూలమ్ |

ధ్యాయన్బుద్ధ్యాఽనిశం ధ్యాయతి గతిదహృదా ధన్యమాన్యోరుమన్యుం

లోకాధ్యక్షానుశిక్షాక్షపితకలుషధీర్ముక్తయే శామ్భవో యః || 40 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे रुद्राक्षमहिमा नामैकादशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే రుద్రాక్షమహిమా ఏకాదశోఽధ్యాయః ||

|| ద్వాదశోఽధ్యాయః ||

।। द्वादशोऽध्यायः ।।

मुनिरुवाच

श्रीरुद्रमन्त्रान्प्रजपन्नियतं भस्मधार्यपि ।
रुद्रमन्त्रान् जपन्विप्रो धयायेद्देवमुमापतिम् ।। १ ।।

మునిరువాచ

శ్రీరుద్రమన్త్రాన్ప్రజపన్నియతం భస్మధార్యపి |
రుద్రమన్త్రాన్ జపన్విప్రో <u>ధయాయేద్దేవముమాపతిమ్</u> || 1 ||

वेदानां मध्यगं(:)साक्षाद्यजुषां मध्यगं(:) परम् (:) ।
शतशाखातं(स)त्वेतद्रुद्रमन्त्रः शिवप्रियः ।। २ ।।

వేదానాం మధ్యగం సాక్షాద్యజుషాం మధ్యగాం పరమ్ |
శతశాఖాతంత్వేతద్రుద్రమన్త్రః శివప్రియః || 2 ||

रुद्रप्रियकरं(:) साक्षाद्रुद्रमन्त्रं(:) श्रुतिःश्रुतम् ।
रुद्राध्यायार्थविज्ञानी पदार्थज्ञानवान्नरः ।। ३ ।।

రుద్రప్రియకరం సాక్షాద్రుద్రమన్త్రం శృతిః శృతమ్ |
రుద్రాధ్యాయార్థవిజ్ఞానీ పదార్థజ్ఞానవాన్నరః || 3 ||

नमोऽन्तेन शिवं ध्यायन्सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
नमोऽन्तेन च तद्रूपधारी शिवाय एव हि ।। ४ ।।

నమోఽన్తేన శివం ధ్యాయన్సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే |
నమోఽన్తేన చ తద్రూపధారీ శివాయ ఏవ హి || 4 ||

ध्यायन्महेशं तद्रूपं पतीनां परमेश्वरम्' ।
सर्वेषामप्युमाकान्तं नितान्तं शान्तमव्ययम् ।। ५ ।।

ధ్యాయన్మహేశం తద్రూపం పతీనాం పరమేశ్వరమ్ |
సర్వేషామప్యుమాకాన్తం నితాన్తం శాన్తమవ్యయమ్ || 5 ||

रुद्राध्यायगतैर्मन्त्रैर्नमोऽन्तैरुभयैरपि ।
एकद्वित्रिनमस्कारैर्ध्यायेद्देवं पिनाकिनम् ।। ६ ।।

రుద్రాధ్యాయగతైర్మన్త్రైర్నమోఽన్తైరుభయైరపి |
ఏకద్విత్రినమస్కారైర్ధ్యాయేద్దేవం పినాకినమ్ || 6 ||

सर्वदेवाधिदेवेशं विश्वेशं रुद्रसूक्ततः ।
ध्यायन्मन्त्राञ्जपेद्रुद्रांस्तत्तदर्थावबोधतः ।। ७ ।।

సర్వదేవాధిదేవేశం విశ్వేశం రుద్రసూక్తతః |
ధ్యాయన్మన్త్రాఞ్జపేద్రుద్రాంస్తత్తదర్థావబోధతః || 7 ||

श्रीरुद्रमन्त्रं प्रजपेद्भस्मधारणपूर्वकम् ।
भस्मधार्यधिकारी च तथा रुद्राक्षधार्यपि ।। ८ ।।

శ్రీరుద్రమన్త్రం ప్రజపేద్భస్మధారణపూర్వకమ్ |

భస్మధార్యధికారీ చ తథా రుద్రాక్షధార్యపి || 8 ||

रुद्राध्यायजपे योग्यास्त एव भुवने द्विजाः ।
नान्यपुण्ड्रधराः सर्वे नाधिकारिण एव हि ।। ९ ।।

రుద్రాధ్యాయజపే యోగ్యాస్త ఏవ భువనే ద్విజాః |

నాన్యపుణ్డ్రధరాః సర్వే నాధికారిణ ఏవ హి || 9 ||

प्रत्युतो रुद्रमन्त्रांश्च प्रजपन् पापभाग्भवेत् ।
यस्तु रुद्राञ्जपेन्नित्यं ध्यायमानो महेश्वरम् ।। १० ।।

ప్రత్యుతో రుద్రమన్త్రాంశ్చ ప్రజపన్ పాపభాగ్భవేత్ |

యస్తు రుద్రాఞ్జపేన్నిత్యం ధ్యాయమానో మహేశ్వరమ్ || 10 ||

सर्वपापविशुद्धात्मा शिवत्वमुपगच्छति ।। ११ ।।

సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా శివత్వముపగచ్ఛతి || 11 ||

स्तेयं कृत्वा ब्रह्महत्यां च कृत्वा
मद्यं पीत्वा गुरुदारांश्च गत्वा ।
भस्मछन्नो भस्मशय्यां शयानो
रुद्रध्यायी मुच्यते सर्वपापैः ।। १२ ।।

స్తేయం కృత్వా బ్రహ్మహత్యాం చ కృత్వా

మద్యం పీత్వా గురుదారాంశ్చ గత్వా |

భస్మఛన్నో భస్మశయ్యాం శయానో

రుద్రద్యాయీ ముచ్యతే సర్వపాపైః || 12 ||

एकवारं जपन् रुद्रं पापैर्मुक्तो भविष्यति ।
द्विवारं च प्रजप्यैव रुद्रं ध्यायन्महेश्वरम् ।। १३ ।।

ఏకవారం జపన్ రుద్రం పపైర్ముక్తో భవిష్యతి |

ద్వివారం చ ప్రజప్యైవ రుద్రం ధ్యాయన్మహేశ్వరమ్ || 13 |

गाणपत्यमवाप्नोति शिवस्य परमात्मनः ।
तृतीयवारं प्रजपञ्छिवे संलीयते सदा ।। १४ ।।

గాణపత్యమవాప్నోతి శివస్య పరమాత్మనః |

తృతీయవారం ప్రజపఞ్ఛివే సంలీయతే సదా || 14 ||

एकादशानुवारं यो रुद्रमन्त्रं जपेद्बुधः (द्विजः) ।
शं च मे इत्यादि च जपन् क्रमादेकादशावृतम् ।। १५ ।।

ఏకాదశానువారం యో రుద్రమన్త్రం జపేద్బుధః (ద్విజః) |

శం చ మే ఇత్యాది చ జపన్ క్రమాదేకాదశావృతమ్ || 15 ||

जपाल्लिङ्गेऽभिषेको वै शम्भोः प्रियतमो मतः ।
वस्त्रपूतेन तोयेन अविच्छिन्नां प्रकल्पयेत् ।। १६ ।।

జపాల్లిఙ్గేఽభిషేకో వై శమ్భోః ప్రియతమో మతః |

వస్త్రపూతేన తోయేన అవిచ్ఛిన్నాం ప్రకల్పయేత్ || 16 ||

धारां प्रीत्या प्रकल्पेत शिवलिङ्गे द्विजोत्तमः ।
जपादप्युत्तमः सेकः श्रीरुद्राध्यायपूर्वकः ।। १७ ।।

ధారాం ప్రీత్యా ప్రకల్పేత శివలిఙ్గే ద్విజోత్తమః |
జపాదప్యుత్తమః సేకః శ్రీరుద్రాధ్యాయపూర్వకః || 17 ||

जपाद्दशगुणः प्रोक्तो ह्यभिषेको महेशितुः ।
चन्दनैर्बिल्वपत्रैश्च पूजयेदिन्दुशेखरम् ।। १८ ।।

జపాద్దశగుణః ప్రోక్తో హ్యభిషేకో మహేశితుః |
వన్దనైర్బిల్వపత్రైశ్చ పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ || 18 ||

रुद्रैः स्तुवीत देवेशं साम्बं संसारभेषजम् ।
स्तुत्वा रुद्रैर्महादेव सन्निधौ गणपो भवेत् ।। १९ ।।

రుద్రైః స్తువీత దేవేశం సామ్బం సంసారభేషజమ్ |
స్తుత్వా రుద్రైర్మహాదేవ సన్నిధౌ గణపో భవేత్ || 19 ||

रुद्रैर्होमं प्रकुर्वीत चरुणामधुसर्पिषा ।
नामभिर्देवदेवस्य स्वाहान्तैश्च पृथक् पृथक् ।। २० ।।

రుద్రర్హోమం ప్రకుర్వీత చరుణామధుసర్పిషా |
నామభిర్దేవదేవస్య స్వాహాన్తైశ్చ పృథక్ పృథక్ || 20 ||

ग्रहारिष्टे समुत्पन्ने उत्पाते क्ष्मादिकम्पने ।
देशोपसर्गे दुर्भुक्षे राजचोराद्युपद्रवे ।। २१ ।।

గ్రహారిష్టే సముత్పన్నే ఉత్పాతే క్ష్మాదికమ్పనే |
దేశోపసర్గే దుర్భుక్షే రాజచోరాద్యుపద్రవే || 21 ||

प्रजापशुमृतौ चापि जपहोमार्चनं चरेत् ।
रुद्रैर्मन्त्रैरयुतशो ध्यायन्देवं पिनाकिनम् ।। २२ ।।

ప్రజాపశుమృతౌ చాపి జపహోమార్చనం చరేత్ |
రుద్రైర్మన్త్రైరయుతశో ధ్యాయన్దేవం పినాకినమ్ || 22 ||

ब्राह्मणैः शाम्भवैरेव भस्मरुद्राक्षधारिभिः ।
कारयेद्विधिवद्राजा धनाढ्यो वापि कश्चन ।। २३ ।।

బ్రాహ్మణైః శామ్భవైరేవ భస్మరుద్రాక్షధారిభిః |
కారయేద్విధివద్రాజా ధనాఢ్యో వాపి కశ్చన || 23 ||

गावो भूमिर्हिरण्याद्याः प्रदेयाः शक्तिसारतः ।
शाम्भवेभ्यः सदा रोगतापपापैः प्रमुच्यते ।। २४ ।।

గావో భూమిర్హిరణ్యాద్యాః ప్రదేయాః శక్తిసారతః |
శామ్భవేభ్యః సదా రోగతాపపాపైః ప్రముచ్యతే || 24 ||

रुद्रमन्त्रजपे योग्याः शाम्भवा एव केवलम् ।
अतिरुद्रविधानं वा महारुद्रमथापि वा ।। २५ ।।
రుద్రమన్త్రజపే యోగ్యాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్ |
అతిరుద్రవిధానం వా మహారుద్రమథాపి వా || 25 ||

कुर्यात्सर्वोपसर्गेभ्यो न भयं जायते क्वचित् ।
घृतधारां पातयेताविच्छिन्नां रुद्रमन्त्रतः ।। २६ ।।
కుర్యాత్సర్వోపసర్వేభ్యో న భయం జాయతే క్వచిత్ |
ఘృతధారాం పాతయేతావిచ్ఛిన్నాం రుద్రమన్త్రతః || 26 ||

वह्नौ कुण्डे शिवं ध्यात्वा शाम्भवाष्टोत्तरैः शतैः ।
एकादशानुवृत्त्यैवं मण्डलं धनधान्यवान् ।। २७ ।।
వహ్నౌ కుణ్డే శివం ధ్యాత్వా శామ్భవాష్టోత్తరైః శతైః |
ఏకాదశానువృత్త్యైవం మణ్డలం ధనధాన్యవాన్ || 27 ||

मुक्तः शिवमयो भूयादकामः कामवान् यदि ।
सर्वकामानवाप्नोति वत्सरान्ते न संशयः ।। २८ ।।
ముక్తః శివమయో భూయాదకామః కామవాన్ యది |
సర్వకామానవాప్నోతి వత్సరాన్తే న సంశయః || 28 ||

गोष्ठे वापि नदीरीते रुद्रक्षेत्रे शतोत्तरम् ।
जप्यैव कर्म कृत्वापि फलं विन्देद्दशोत्तरम् ।। २९ ।।
గోష్టే వాపి నదీరితే రుద్రక్షేత్రే శతోత్తరమ్ |
జప్యైవ కర్మకృత్వాపి ఫలం విన్దేద్దశోత్తరమ్ || 29 ||

क्षीराभिषेकं लिङ्गे तु रुद्रमन्त्रैः समाचरेत् ।
न भूयस्स्तन्यपो मातुर्भविष्यति न संशयः ।। ३० ।।
క్షీరాభిషేకం లిఙ్గే తు రుద్రమన్త్రైః సమాచరేత్ |
న భూయస్స్తన్యపో మాతుర్భవిష్యతి న సంశయః || 30 ||

यो रुद्रे वा नमस्कारं प्रदक्षिणमथापि वा ।
कुर्याच्छिवालये शाम्भोः सन्निधौ स तु मुक्तिभाक् ।। ३१ ।।
యో రుద్రే వా నమస్కారం ప్రదక్షిణమథాపి వా |
కుర్యాచ్ఛివాలయే శమ్భోః సన్నిధౌ స తు ముక్తిభాక్ || 31 ||

रुद्रमन्त्रैः शूलिनं यः स्तुवन्नर्तनमाचरेत् ।
स शम्भोर्गणपो भूयाद्वत्सरेण न संशयः ।। ३२ ।।
రుద్రమన్త్రైః శూలినం యః స్తువన్నర్తనమాచరేత్ |
స శమ్భోర్గణపో భూయాద్వత్సరేణ న సంశయః || 32 ||

अविमुक्ते शिवक्षेत्रेष्वन्येष्वपि यथा बलम् ।
रुद्रं जपन्प्रमुच्येत पापेभ्यो नात्र संशयः ।। ३३ ।।
అవిముక్తే శివక్షేత్రేష్వన్యేష్వపి యథా బలమ్ |
రుద్రం జపన్ప్రముచ్యేత పాపేభ్యో నాత్ర సంశయః || 33 ||

यो बिल्वमूले रुद्रांश्च जपेद्ध्यायन्महेश्वरम् ।
स कोटिरुद्रसाम्यस्य फलं लब्ध्वा विमुच्यते ।। ३४ ।।
యో బిల్వమూలే రుద్రాంశ్చ జపేద్ధ్యాయన్మహేశ్వరమ్ |
స కోటిరుద్రసామ్యస్య ఫలం లబ్ధ్వా విముచ్యతే || 34 ||

जाबाला आमनन्त्येव महिमां रुद्रजापिनः ।
किं जप्येनामृतमिति रुद्रैरेवेति सा श्रुतिः ।। ३५ ।।
జాబాలా ఆమనన్త్యేవ మహిమాం రుద్రజాపినః |
కిం జప్యేనామృతమితి రుద్రైరేవేతి సా శృతిః || 35 ||

यतिश्च प्रजपेन्नित्यं वने वर्णी गृही तथा ।
यावन्नमोऽन्तं तु यतेरन्ये तु गृहमेधिनः ।। ३६ ।।
యతిశ్చ ప్రజపేన్నిత్యం వనే వర్ణీ గృహీ తథా |
యావన్నమోఽన్తం తు యతేరన్యే తు గృహమేధినః || 36 ||

यत्र स्थितो रुद्रजापी तत्र शम्भुः स्थितः सदा ।
तस्मै दत्तं शाम्भवाय दत्तं तच्छम्भवे सदा ।। ३७ ।।
యత్ర స్థితో రుద్రజాపీ తత్ర శమ్భుః స్థితః సదా |
తస్మై దత్తం శామ్భవాయ దత్తం తచ్ఛమ్భవే సదా || 37 ||

गां भूमिमथ वासो वा धनं धान्यं हिरण्यकम् ।
दत्वा शिवप्रसादस्य पात्रं श्रीरुद्रजापिने ।। ३८ ।।
గాం భూమిమథ వాసో వా ధనం ధాన్యం హిరణ్యకమ్ |
దత్వా శివప్రసాదస్య పాత్రం శ్రీరుద్రజాపినే || 38 ||

एकवारं जपन्रुद्रं तद्ग्रामे शान्तिमृच्छति ।
ग्रामे अस्मिन्ननातुरमिति मन्त्रार्थपारगः ।। ३९ ।।
ఏకవారం జపన్రుద్రం తద్గ్రామే శాన్తిమృచ్ఛతి |
గ్రామే అస్మిన్ననాతురమితి మన్త్రార్థపారగః || 39 ||

शतवारं तु नगरे पुरेऽयुतजपाद्भवेत् ।
तत्रस्थानां शुभं भूयाद्यत्र रुद्रजपो भवेत् ।। ४० ।।
శతవారం తు నగరే పరేఽయుతజపాద్భవేత్ |
తత్రస్థానాం శుభం భూయాద్యత్ర రుద్రజపో భవేత్ || 40 ||

कुम्भं संस्पृश्य यो रुद्रं सोदकं प्रजपन् द्विजः ।
स्नापयेच्चापि रोगार्त्तं रोगी रोगैः प्रमुच्यते ।। ४१ ।।

కుమ్భం సంస్పృశ్య యో రుద్రం సోదకం ప్రజపన్ ద్విజః |
స్నాపయేచ్చాపి రోగార్తం రోగీ రోగైః ప్రముచ్యతే || 41 ||

वन्ध्या कुमारं सूते चातीव प्रेमास्पदं स्थिरम् ।
వన్ధ్యా కుమారం సూతే చాతీవ ప్రేమాస్పదం స్థిరమ్ || 42 ||

एवं रहस्यमनघं शतरुद्रमन्त्र-
जाप्याभिषेकनियमैः शिवपूजनेन ।
तस्मै प्रसीदति सदा शशिखण्डमौलि-
राखण्डलाजहरिवन्दितपादपीठः ।। ४३ ।।

ఏవం రహస్యమనఘం శతరుద్రమన్త్ర-
జాప్యాభిషేకనియమైః శివపూజనేన |
తస్మై ప్రసీదతి సదా శశిఖణ్డమౌలి-
రాఖణ్డలాజహరివన్దితపాదపీఠః || 43 ||

रुद्राध्यायजपानुरक्तहृदया रुद्राक्षभस्मादरा
जप्त्वा वाप्यभिषिच्य वा शशिमहाचूडोरुलिङ्गं सदा ।
मूढो वाप्यथपण्डितो यतिवरो भूयाच्छिवाग्रेसरो
विष्णुब्रह्ममरुद्गणार्चितपदो नन्दीशतुल्यो गणः ।। ४४

రుద్రాధ్యాయజపానురక్తహృదయా రుద్రాక్షభస్మాదరా
జప్త్వా వాప్యభిషిచ్య వా శశిమహాచూడోరులిఙ్గం సదా |
మూఢో వాప్యథపణ్డితో యతివరో భూయాచ్ఛివాగ్రేసరో
విష్ణుబ్రహ్మమరుద్గణార్చితపాదో నన్దీశతుల్యో గణః || 44 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे द्वादशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ద్వాదశోఽధ్యాయః ||

|| త్రయోదశోఽధ్యాయః ||

|| त्रयोदशोऽध्यायः ||

काश्यप उवाच

श्रीबिल्वाराधनस्यापि महिमां ते वदाम्यहम् ।
श्रृणुष्व सावधानेन प्रसादप्रदमीशितुः ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

శ్రీబిల్వారాధనస్యాపి మహిమాం తే వదామ్యహమ్ |
శృణుష్వ సావధానేన ప్రసాదప్రదమిశితుః || 1 ||

बिल्वः पूर्वं शिवेनैन मनसा कल्पितस्तरुः ।
संसारसागरोत्तारहेतवे यत्र पूजने ।। २ ।।

బిల్వః పూర్వం శివేనైవ మనసా కల్పితస్తరుః |
సంసారసాగరోత్తరహేతవే యత్ర పూజనే || 2 ||

पापतापविनाशाय कैलासाचलतो हरः ।
समानीयाथ भूभागे स्थापयामास लीलया ।। ३ ।।

పాపతాపవినాశాయ కైలాసాచలతో హరః |
సమానేయాథ భూబాగే స్థాపయామాస లిలయా || 3 ||

तमाह गौरी विनयाच्छशिखण्डेरमीश्वरम् ।
आनीलो यस्तरुः शम्भो भूभागे केन हेतुना ।। ४ ।।

తమాహ గౌరీ వినయాచ్ఛశిఖణ్డేరమీశ్వరమ్ |
ఆనీలో యస్తరుః శమ్భో భూబాగే కేన హేతునా || 4 ||

तव प्रियकरो नित्यं कैलासे पर्वतोत्तमे ।
रत्नालवालमध्यस्थतन्मूलेषु स्थितं त्वया ।। ५ ।।

తవ ప్రియకరో నిత్యం కైలాసే పర్వతోత్తమే |
రత్నాలవాలమధ్యస్థతన్మూలేషు స్థితం త్వయా || 5 ||

यथा मयि तथा प्रीतिर्बिल्वेऽस्मिंस्तव शङ्कर ।
सर्वदा सर्वकालेषु मया सम्पूजितो भवान् ।। ६ ।।

యథా మయి తథా ప్రీతిర్బిల్వేఽస్మింస్తవ శఙ్కర |
సర్వదా సర్వకాలేషు మయా సమ్పూజితో భవాన్ || 6 ||

कैलासमौलिलिङ्गेषु कैलासाख्येषु शङ्कर ।
एतत्पत्रैर्महादेव कोमलाऽऽरक्तजैर्दलैः ।। ७ ।।

కైలాసమౌలిలిఙ్గేషు కైలాసాఖ్యేషు శఙ్కర |

ఏతత్పత్రైర్మహాదేవ కోమలాఽఽరక్తజైర్దలైః || 7 ||

सर्वेषां सुलभः कामहेतुना' क्रियते तरुः ।
इत्थं देव्या वचः श्रुत्वा स गौरीरमणो हरः ।। ८ ।।

సర్వేషాం సులభః కామహేతునా క్రియతే తరుః |
ఇత్థం దేవ్యా వచః శ్రుత్వా స గౌరీరమణో హరః || 8 ||

उवाच सर्वहितकृद्देव्याः पद्माननश्रियम् ।
अक्षिभिर्वीक्ष्य तामाह सम्फुल्लमुखपङ्कजः ।। ९ ।।

ఉవాచ సర్వహితకృద్దేవ్యాః పద్మాననశ్రియమ్ |
అక్షిభిర్వీక్ష్య తామాహ సమ్ఫుల్లముఖపఙ్కజః || 9 ||

धन्ये मान्ये त्वया पृष्टं मम मन्ये मनोरथम् ।
तच्छृणुष्व महादेवि रहस्यमिदमद्भुतम् ।। १० ।।

ధన్యే మాన్యే త్వయా పృష్టం మమ మన్యే మనోరథమ్ |
తచ్ఛృణుష్వ మహాదేవి రహస్యమిదమద్భుతమ్ || 10 ||

गोप्यं हृद्यं ममेदं हि न प्रकाश्यमिदं त्वया ।
मम नेत्रसमुद्भूतो मार्ताण्डश्चण्डविक्रमः ।। ११ ।।

గోప్యం హృద్యం మమేదం హి న ప్రకాశ్యమిదం త్వయా |
మమ నేత్రసముద్భూతో మార్తాణ్డశ్చణ్డవిక్రమః || 11 ||

सर्वेषां तेजसो राशिरीशानात्मक एव सः ।
स चतुर्दशलोकोत्थतमोनाशाय कल्पितः ।। १२ ।।

సర్వేషాం తేజసో రాశిరీశానాత్మక ఏవ సః |
స చతుర్దశలోకోత్థతమోనాశాయ కల్పితః || 12 ||

चन्द्रोऽप्योषधिराट् क्लृप्तो मम सव्योरुनेत्रकः ।
अतिफालतलोद्भूतनयनो लोकदाहकृत् ।। १३ ।।

చన్ద్రోఽప్యోషధిరాట్ క్లృప్తో మమ సవ్యోరునేత్రకః |
అతిఫాలతలోద్భూతనయనో లోకదాహకృత్ || 13 ||

न तु पापविनाशाय कल्पितः कश्चनामरः ।
तदर्थं चिन्तयित्वाहमसृक्षं बिल्वमेव हि ।। १४ ।।

న తు పాపవినాశాయ కల్పితః కశ్చనామరః |
తదర్థం చిన్తయిత్వాహమసృక్షం బిల్వమేవ హి || 14 ||

मम प्रियकरो नित्यं तरुराजोऽयमीश्वरि ।
यथा त्वयि सदा प्रीतिर्बिल्वेऽप्यस्मिन्सदा मम ।। १५ ।।

మమ ప్రియకరో నిత్యం తరురాజోఽయమీశ్వరి |

యథా త్వయి సదా ప్రీతిర్బిల్వేఽప్యస్మిన్సదా మమ || 15 ||

मद्रूपो वृक्षराजोऽयं वृक्षाणां पतिरस्म्यहम् ।
रुद्रगीतोऽहमीशानि पापभेदाय सृष्टवान् ।। १६ ।।
మద్రూపో వృక్షరాజోఽయం వృక్షాణాం పతిరస్మ్యహమ్ |
రుద్రగీతోఽహమీశాని పాపభేదాయ సృష్టవాన్ || 16 ||

बहु च ब्राह्मणेनोक्तो ज्योतिर्बिल्वेति पार्वति ।
यतो मदक्षिसम्भूत आदित्यः समजायत ।। १७ ।।
బహు చ బ్రాహ్మణేనోక్తో జ్యోతిర్బిల్వేతి పార్వతి |
యతో మదక్షిసమ్భూత ఆదిత్యః సమజాయత || 17 ||

बिल्वो ममाक्षसम्भूत उभयोर्जनकस्त्वहम् ।
सोमस्याप्यस्मि जनकः सर्वेषां श्रुतिचोदितः ।। १८ ।।
బిల్వో మమాక్షసమ్భూత ఉభయోర్జనకస్త్వహమ్ |
సోమస్యాప్యస్మి జనకః సర్వేషాం శ్రుతిచోదితః || 18 |

ब्रह्मणो जनकश्चाहं विष्णोरिन्द्रस्य पार्वति ।
मत्तो यतोऽभवद्बिल्व आदित्योऽपि महेश्वरि ।। १९ ।।
బ్రహ్మణో జనకశ్చాహం విష్ణోరిన్ద్రస్య పార్వతి |
మత్తో యతోఽభవద్బిల్వ ఆదిత్యోఽపి మహేశ్వరి || 19 ||

वेदेऽपि यजुषोभागे प्रोक्त आदित्यसोदरः ।
तमोनाशाय सृष्टोऽयमादित्यस्तपतां वरः ।। २० ।।
వేదేఽపి యజుషోభాగే ప్రోక్త ఆదిత్యసోదరః |
తమోనాశాయ సృష్టోఽయమాదిత్యస్తపతాం వరః || 20 ||

पापनाशाय सृष्टोऽयं बिल्वो भूतलमाश्रितः ।
पापानां पापिनां वापि दर्शनार्चनतः स्वयम् ।। २१ ।।
పాపనాశాయ సృష్టోఽయం బిల్వో భూతలమాశ్రితః |
పాపానాం పాపినాం వాపి దర్శనార్చనతః స్వయమ్ || 21 ||

पापं हरति वृक्षोऽसौ दर्शनस्पर्शनार्चनैः ।
त्रिदळं बिल्वपत्रं च त्रिगुणात्मकमेव हि ।। २२ ।।
పాపం హరతి వృక్షోఽసౌ దర్శనస్పర్శనార్చనైః |
త్రిదళం బిల్వపత్రం చ త్రిగుణాత్మకమేవ హి || 22 ||

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च वृक्ष(बिल्व)पत्रत्रये स्थिताः ।
तस्मादयं वृक्षराजो मत्प्रियः पापनाशकः ।। २३ ।।
బ్రహ్మ విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ వృక్ష(బిల్వ) పత్రత్రయే స్థితాః |
తస్మాదయం వృక్షరాజో మత్ప్రియః పాపనాశకః || 23 ||

सर्वेषां सर्वपापानि नाशयत्येव कृत्स्नशः ।
यथा तमोगुणं कृत्स्नं नाशयेद्दिवि संस्थितः ।। २४ ।।
సర్వేషాం సర్వపాపాని నాశయత్యేవ కృత్స్నశః |
యథా తమోగుణం కృత్స్నం నాశయేద్దివి సంస్థితః || 24 ||

तथा भूमिगतो बिल्वः पापनाशाय शङ्करि ।
लोकानां पापनाशार्थं समानीतो मयाम्बिके ।। २५ ।।
తథా భూమిగతో బిల్వః పాపనాశాయ శఙ్కరి |
లోకానాం పాపనాశార్థం సమానీతో మయామ్బికే || 25 ||

कैलासमौलितो बिल्वपत्रेणार्चन्तु मां जनाः ।
इत्येवं कृपया पापान् दृष्ट्वा नरकदुःखितान् ।। २६ ।।
కైలాసమౌలితో బిల్వపత్రేణార్చన్తు మాం జనాః |
ఇత్యేవం కృపయా పాపాన్ దృష్ట్వా నరకదుఃఖితాన్ || 26 ||

असङ्ख्यान्मानवांश्चापि मुनीनपि महेश्वरि ।
लोकपालानुतापेन समानीतो भुवं प्रति ।। २७ ।।
అసఙ్ఖ్యాన్మానవాంశ్చాపి మునీనపి మహేశ్వరి |
లోకపాలానుతాపేన సమానీతో భువం ప్రతి || 27 ||

अर्चन्ति मां सुकृतिनो बिल्वपत्रैस्त्रिशाखकैः ।
कोमलैर्वा परिम्लानैः शुष्कैः पर्युषितैरपि ।। २८ ।।
అర్చన్తి మాం సుకృతినో బిల్వపత్రైస్త్రిశాఖకైః |
కోమలైర్వా పరిమ్లానైః శుష్కైః పర్యుషితైరపి || 28 ||

तेन मुक्तिं प्रयान्त्येते बिल्वैर्लिङ्गार्चनेन मे ।
बिल्वपत्रार्चनाभावे मम पूजैव निष्फला ।। २९ ।।
తేన ముక్తిం ప్రయాన్త్యేతే బిల్వైర్లిఙ్గార్చనేన మే |
బిల్వపత్రార్చనాభావే మమ పూజైవ నిష్ఫలా || 29 ||

सर्वोपचारक्लृप्तापि बिल्वपत्रविवर्जिता ।
तस्माद्बिल्वार्चनेनैव सर्वेषां मुक्तिदोह्यहम् ।। ३० ।।
సర్వోపచారక్లృప్తాపి బిల్వపత్రవివర్జితా |
తస్మాద్బిల్వార్చనేనైవ సర్వేషాం ముక్తిదోహ్యహమ్ || 30 ||

धन्यः पूजयते बिल्वैर्धन्यो मामभिवीक्ष्यते ।
नाधन्यः कीर्तयेन्मां हि पूजने तस्य का कथा ।। ३१ ।।
ధన్యః పూజయతే బిల్వైర్ధన్యో మామభివీక్ష్యతే |
నాధన్యః కీర్తయేన్మాం హి పూజనే తస్య కా కథా || 31 ||

यो बिल्वपत्रं सङ्गृह्य रक्षति प्रीतमानसः ।
मत्पूजार्थं महादेवि शुष्कं पर्युषितं तु वा ।। ३२ ।।
యో బిల్వపత్రం సఙ్గృహ్య రక్షతి ప్రీతమానసః |
మత్పూజార్థం మహాదేవి శుష్కం పర్యుషితం తు వా || 32 ||

त्रिपत्रमेकपत्रं वा पातयेल्लिङ्गमस्तके ।
तेन स्ववंशगैः सर्वैर्मदग्रे क्रीडते गणः ।। ३३ ।।
త్రిపత్రమేకపత్రం వా పాతయేల్లిఙ్గమస్తకే |
తేన స్వవంశగైః సర్వైర్మదగ్రే క్రీడతే గణః || 33 ||

एकेनापि च बिल्वेन सकृत्सम्पूजयेद्धि माम् ।
स मुक्तो मोचयेदन्यानिति विद्धि महेश्वरि ।। ३४ ।।
ఏకేనాపి చ బిల్వేన సకృత్సమ్పూజయేద్ధి మామ్ |
స ముక్తో మోచయేదన్యానితి విద్ధి మహేశ్వరి || 34 ||

सर्वपुण्यात्प्रियतरं पत्रैर्वा परमेश्वरि ।
बिल्वपत्रैः सदा देवि यथा प्रियतरो गुहः ।। ३५ ।।
సర్వపుణ్యాత్ప్రియతరం పత్రైర్వా పరమేశ్వరి |
బిల్వపత్రైః సదా దేవి యథా ప్రియతరో గుహః || 35 ||

तथा बिल्वार्चनेनैव सर्वेषां मुदितोऽस्म्यहम् ।
कृतानन्तमहापापोऽप्यनायासेन मुच्यते ।। ३६ ।।
తథా బిల్వార్చనేనైవ సర్వేషాం ముదితోఽస్మ్యహమ్ |
కృతానన్తమహాపాపోఽప్యనాయాసేన ముచ్యతే || 36 ||

बिल्वपत्रैश्च सम्पूज्य मल्लिङ्गमभिवीक्ष्यते ।
प्रातः सङ्गवमध्याह्ने सायाह्नेऽपि प्रदोषके ।। ३७ ।।
బిల్వపత్రైశ్చ సమ్పూజ్య మల్లిఙ్గమభివీక్ష్యతే |
ప్రాతః సఙ్గవమధ్యాహ్నే సాయాహ్నేఽపి ప్రదోషకే || 37 ||

सोमवारे चतुर्दश्यां पर्वस्वपि विशेषतः ।
बिल्वपत्रैः समभ्यर्च्य सर्वसिद्धिं लभेन्नरः ।। ३८ ।।
సోమవారే చతుర్దశ్యాం పర్వస్వాపి విశేషతః |
బిల్వపత్రైః సమభ్యర్చ్య సర్వసిద్ధిం లభేన్నరః || 38 ||

मम प्रियतरो भूयाद्ब्रह्मतत्वं च विन्दति ।
सुवृत्तो वापि दुर्वृत्तो बिल्वैरभ्यर्च्य मां शिवे ।। ३९ ।।
మమ ప్రియతరో భూయాద్బ్రహ్మతత్వం చ విన్దతి |
సువృత్తో వాపి దుర్వృత్తో బిల్వైరభ్యర్చ్య మాం శివే || 39 ||

स सर्वपूज्यो भवति स तपस्वी मुनिः स्वयम् ।
सर्वतीर्थेषु सुस्नातः सर्वयज्ञेषु दीक्षितः ।। ४० ।।
స సర్వపూజ్యో భవతి స తపస్వీ మునిః స్వయమ్ |
సర్వతీర్థేషు సుస్నాతః సర్వయజ్ఞేషు దీక్షితః || 40 ||
स च सर्वमहानन्दकृत्तमो हृत्तमो मम ।
यो बिल्वपत्रशतकैः सहस्रैरपि लक्षकैः ।। ४१ ।।
స చ సర్వమహానన్దకృత్తమో హృత్తమో మమ |
యో బిల్వపత్రశతకైః సహస్రైరపి లక్షకైః || 41 ||
कोटिभिर्बिल्वपत्राणां समर्चनकरो भवेत् ।
स एव धन्यो मान्यो मे गणेन्द्रो रजताचले ।। ४२ ।।
కోటిభిర్బిల్వపత్రాణాం సమర్చనకరో భవేత్ |
స ఏవ ధన్యో మాన్యో మే గణేన్ద్రో రజతాచలే || 42 ||
यो बिल्वं पोषयेद्भक्त्या जलदानादिभिः शिवे ।
स च वंशयुतो देवि भवेत्सर्वगणाग्रणीः ।। ४३ ।।
యో బిల్వం పోషయేద్భక్త్యా జలదానాదిభిః శివే |
స చ వంశయుతో దేవి భవేత్సర్వగణాగ్రణీః || 43 ||
बिल्वपत्रैर्बिल्वमूले लिङ्गमभ्यर्चितं मम ।
तेन त्रैलोक्यलिङ्गानि पूजितानि न संशयः ।। ४४ ।।
బిల్వపత్రైర్బిల్వమూలే లిఙ్గమభ్యర్చితం మమ |
తేన త్రైలోక్యలిఙ్గాని పూజితాని న సంశయః || 44 ||
ये बिल्ववनकर्तारो बिल्ववन्दनतत्पराः ।
बिल्वलिङ्गेन संसक्ता बिल्वदर्शनतत्पराः ।। ४५ ।।
యే బిల్వవనకర్తారో బిల్వవన్దనతత్పరాః |
బిల్వలిఙ్గేన సంసక్తా బిల్వదర్శనతత్పరాః || 45 ||
प्रातरुत्थाय यो बिल्वं प्रयाति प्रीतिपूर्वकम् ।
स कृतानल्पपापोऽपि मुच्यते तेऽपि मुक्तिगाः ।। ४६ ।।
ప్రాతరుత్థాయ యో బిల్వం ప్రయాతి ప్రీతిపూర్వకమ్ |
స కృతానల్పపాపోఽపి ముచ్యతే తేఽపి ముక్తిగాః || 46 ||
भस्म धृत्वैव बिल्वानां सर्वमेव समाचरेत् ।
बिल्वयुक्तं वनं धन्यं तत्सङ्गाद्वृक्षजातयः ।। ४७ ।।
భస్మ ధృత్వైవ బిల్వానాం సర్వమేవ సమాచరేత్ |
బిల్వయుక్తం వనం ధన్యం తత్సఙ్గాద్వృక్షజాతయః || 47 ||

वल्लीगुल्मादयः सर्वे मम लोके वसन्त्यपि ।
स्थावरत्वं परित्यज्य भवन्ति गणपोत्तमाः ।। ४८ ।।
బిల్వగుల్మాదయః సర్వే మమ లోకే వసన్త్యపి |
స్థావరత్వం పరిత్యజ్య భవన్తి గణపోత్తమాః || 48 ||

बिल्वस्यैवानुषङ्गेण शाम्भवस्याङ्गसङ्गवत् ।
बिल्वपत्रार्चनकरौ धन्यौ कण्टकनुन्नकौ ।। ४९ ।।
బిల్వస్యైవానుషఙ్గేణ శామ్భవస్యాఙ్గసఙ్గవత్ |
బిల్వపత్రార్చనకరౌ ధన్యౌ కణ్టకనున్నకౌ || 49 ||

शङ्खचक्रादि चिह्नैस्ते भवन्ति पृथिवी भुजः ।
बिल्वमूले प्रजप्तो यो मन्त्रः कोटिगिणो भवेत् ।। ५० ।।
శఙ్ఖచక్రాది చిహ్నైస్తే భవన్తి పృథివీ భుజః |
బిల్వమూలే ప్రజప్తో యో మన్త్రః కోటిగిణో భవేత్ || 50 ||

शाम्भवं भोजयेद्देवि बिल्वमूले विशेषतः ।
स दरिद्रोऽपि सम्पन्नो भवत्येव न संशयः ।। ५१ ।।
శామ్భవం భోజయేద్దేవి బిల్వమూలే విశేషతః |
స దరిద్రోఽపి సమ్పన్నో భవత్యేవ న సంశయః || 51 ||

पादौ प्रक्षाल्य नत्वाथ भस्मधारणपूर्वकम् ।
मन्त्रमेनं समुच्चार्य बिल्ववृक्षं समारुहेत् ।। ५२ ।।
పాదౌ ప్రక్షాల్య నత్వాథ భస్మధారణపూర్వకమ్|
మన్త్రమేనం సముచ్చార్య బిల్వవృక్షం సమారుహేత్ || 52 ||

नमस्ते बिल्ववृक्षाय नवारुणदलाय च ।
पत्रं ते शिवपूजार्थं गृह्णाम्यद्य क्षमस्व मे ।। ५३ ।।
నమస్తే బిల్వవృక్షాయ నవారుణదలాయ చ |
పత్రం తే శివపూజార్థం గృహ్ణామ్యద్య క్షమస్వ మే || 53 ||

इति प्रार्थ्य महावृक्षं गृह्णीयात्पत्रमेव हि ।
उत्तराग्रेण पत्रेण पूजनीयोऽहमेव हि ।। ५४ ।।
ఇతి ప్రార్థ్య మహావృక్షం గృహ్ణీయాత్పత్రమేవ హి |
ఉత్తరాగ్రేణ పత్రేణ పూజనీయోఽహమేవ హి || 54 ||

किं पुनर्बहुनोक्तेन बिल्वपत्रं मम प्रियम् ।। ५५ ।।
కిం పునఃర్బహునోక్తేన బిల్వపత్రం మమ ప్రియమ్ || 55 ||

स्कन्द उवाच

इत्युक्त्वा गिरिराजराजतनयामालिङ्ग्य मोदान्वितः
कैलासे वरबिल्वमूलतलके साङ्गे हि लिङ्गे मुदा ।
तत्रत्यैः कुसुमैस्तदीयमगजाकान्तोऽभिजिघ्रंस्थितो
बिल्वार्चाफलमेतदेव भगवान् जानात्यसौ शङ्करः ।। ५६ ।।

స్కన్ద ఉవాచ

ఇత్యుక్త్వా గిరిరాజరాజతనయామాలిఙ్గ్య మేదాన్వితః
కైలాసే వరబిల్వమూలతలకే సాఙ్గే హి లిఙ్గే ముదా |
తత్రత్యైః కుసుమైస్తదీయమగజాకాన్తోఽభిజిఘ్రంస్థితో
బిల్వార్చాఫలమేతదేవభగవాన్ జానాత్యసౌ శఙ్కరః || 56 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे बिल्ववैभववर्णनं नाम
त्रयोदशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే బిల్వవైభవవర్ణనం నామ
త్రయోదశోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్దశోఽధ్యాయః ||

|| चतुर्दशोऽध्यायः ||

काश्यप उवाच

शिवप्रसाद' योग्यं हि पात्रं श्रीशाम्भः स्वयम् ।
शाम्भवा शम्भुभक्ता ये भस्मरुद्राक्षधारिणः ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

శివప్రసాద యోగ్యం హి పాత్రం శ్రీశామ్భః స్వయమ్ |
శామ్భవా శమ్భుభక్తా యే భస్మరుద్రాక్షధారిణః || 1 ||

शिवलिङ्गार्चकाः शैवाः शिवैकपरदेवताः ।
शिवलिङ्गैकशरणा मरणेऽपि प्रतिक्षणम् ।। २ ।।
శివలిఙ్గార్చకాః శైవాః శివైకపరదేవతాః |
శివలిఙ్గైకశరణా మరణేఽపి ప్రతిక్షణమ్ || 2 ||

नान्ये सुरार्चनरताः शाम्भवा एव केवलम् ।
शिवैकशरणा एव मनोवाक्कायकर्मभिः ।। ३ ।।
నాన్యే సురార్చనరతాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్ |
శివైకశరణా ఏవ మనోవాక్కాయకర్మభిః || 3 ||

शाम्भवा न विधातारं न विष्णुं नामरान्परान् ।
मनसापि न मन्यन्ते मन्यन्ते तृणतुल्यताम् ।। ४ ।।
శామ్భవా న విధాతారం న విష్ణుం నామరాన్పరాన్ |
మనసాపి న మన్యన్తే మన్యన్తే తృణతుల్యతామ్ || 4 ||

शिवभक्तिसमापन्नाः सम्पन्ना एव ते सदा ।
दुर्लभा शाम्भवी भक्तिः प्रसादादेव सा भवेत् ।। ५ ।।
శివభక్తిసమాపన్నాః సమ్పన్నా ఏవ తే సదా |
దుర్లభా శామ్భవీ భక్తిః ప్రసాదాదేవ సా భవేత్ || 5 ||

प्रसादः शाङ्करः श्रेष्ठो भविष्यति शिवाज्ञया ।
भावानां भावनां दृष्ट्वा भवः प्रीतो भविष्यति ।। ६ ।।
ప్రసాదః శఙ్కరః శ్రేష్ఠో భవిష్యతి శివాజ్ఞయా |
భావానాం భావనాం దృష్ట్వా భవః ప్రీతో భవిష్యతి || 6 ||

नो भावो विद्यते तस्य सदा संसारवर्तिनाम् ।
संसारोत्तारका एव शाम्भवाः शङ्कराज्ञया ।। ७ ।।
నో భావో విద్యతే తస్య సదా సంసారవర్తినామ్ |
సంసారోత్తారకా ఏవ శామ్భవాః శఙ్కరాజ్ఞయా || 7 ||

विष्णुब्रह्मादयो देवा मुनयो मनवस्तथा ।
असुराः किन्नरा वापि सुधाकरधरार्चकाः ।। ८ ।।

విష్ణుబ్రహ్మాదయో దేవా మునయో మనవస్తథా |

అసురాః కిన్నరా వాపి సుధాకరధరార్చకాః || 8 ||

ते सर्वे शाम्भवा एव भस्मरुद्राक्षधारिणः ।
शिवैकपरदेवास्ते ते सर्वे शिवचेतसः ।। ९ ।।

తే సర్వే శామ్భవా ఏవ భస్మరుద్రాక్షధారిణః |

శివైకపరదేవాస్తే తే సర్వే శివచేతసః || 9 ||

शिवप्रणामपरमा भक्ता मुक्तिपथे स्थिताः ।
पञ्चाक्षरपरा एव श्रीरुद्राध्यायजापकाः ।। १० ।।

శివప్రణామపరమా భక్తా ముక్తిపథే స్థితాః |

పఞ్చాక్షరపరా ఏవ శ్రీరుద్రాధ్యాయజాపకాః || 10 ||

शिवलिङ्गार्चकाः शैवाः सततं भवपूजकाः ।
भावेन भगवत्प्रीता भवोद्भवपदार्चकाः ।। ११ ।।

శివలిఙ్గార్చకాః శైవాః సతతం భవపూజకాః |

భావేన భగవత్ప్రీతా భవోద్భవపదార్చకాః || 11 ||

भगवान्भव एवेति ये विज्ञायार्चयन्ति ते ।
त्रिपुण्ड्रभस्मनिटिलाः सदाबिल्वादिपल्लवैः ।। १२ ।।

భగవాన్భవ ఏవేతి యే విజ్ఞాయార్చయన్తి తే |

త్రిపుణ్డ్రభస్మనిటిలాః సదాబిల్వాదిపల్లవైః || 12 ||

अभिषिच्य सदा नीरैः सायं प्रातर्विशेषतः ।
प्रदोषे सोमवारे च चतुर्दश्यष्टमीषु च ।। १३ ।।

అభిషిచ్య సదా నీరైః సాయం ప్రాతర్విశేషతః |

ప్రదోషే సోమవారే చ చతుర్దశ్యష్టమీషు చ || 13 ||

नक्तं नैवेद्यभोक्तारो नियमाच्छङ्करार्चकाः ।
नित्यं प्रदोषनियता मिताहाराः शिवार्चकाः ।। १४ ।।

నక్తం నైవేద్యభోక్తారో నియమాచ్ఛఙ్కరార్చకాః |

నిత్యం ప్రదోషనియతా మితాహారాః శివార్చకాః || 14 ||

भक्ताः शैवा द्विजा एवमन्ये वर्णा अपि क्रमात् ।
स्त्रियो वा सङ्करा वापि पूज्य लिङ्गं पिनाकिनः ।। १५

భక్తాః శివా ద్విజా ఏవమన్యే వర్ణా అపి క్రమాత్ |

స్త్రియో వా సఙ్కరా వాపి పూజ్య లిఙ్గం పినాకినః || 15 ||

शाङ्करा एव ते सर्वे शिवलिङ्गार्चनोद्यताः ।
पञ्चास्यलिङ्गं पञ्चास्य ध्यानपूर्वं यजन्ति ते ।। १६ ।।

శాఙ్కరా ఏవ తే సర్వే శివలిఙ్గార్చనోద్యతాః |

పఞ్చాస్యలిఙ్గం పఞ్చాస్య ధ్యానపూర్వం యజన్తి తే || 16 ||

बिल्वाम्बुजैः समभ्यर्च्य प्रातः सायं विशेषतः ।
हारा दारितपापौघा अमोघाः शङ्कराचकाः ।। १७ ।।

బిల్వామ్బుజైః సమభ్యర్చ్య ప్రాతః సాయం విశేషతః |
హారా దారితపాపౌఘా అమోఘాః శఙ్కరార్చకాః || 17 ||

पञ्चाक्षरेण यो लिङ्गं बिल्वैरभ्यर्च्य शूलिनः ।
पञ्चेन्द्रियकृतैः पापैः पञ्चपापैश्च मुच्यते ।। १८ ।।

పఞ్చాక్షరేణ యో లిఙ్గం బిల్వైరభ్యర్చ్య శూలినః |
పఞ్చేన్ద్రియకృతైః పాపైః పఞ్చపాపైశ్చ ముచ్యతే || 18 ||

शम्भवा एव सम्पूज्याः शिवार्चन परायणाः ।
अनभ्यर्च्य महादेवं मरणेऽपि प्रतिक्षणम् ।। १९ ।।

శామ్భవా ఏవ సమ్పూజ్యాః శివార్చన పరాయణాః |
అనభ్యర్చ్య మహాదేవం మరణేఽపి ప్రతిక్షణమ్ || 19 ||

नान्यत्फलं च गृह्णन्ति नियमामितभाषिणः ।
त एव साङ्गा विज्ञेयाः शिवलिङ्गैकपूजकाः ।। २० ।।

నాన్యత్ఫలం చ గృహ్ణన్తి నియమామితభాషిణః |
త ఏవ సాఙ్గా విజ్ఞేయాః శివలిఙ్గైకపూజకాః || 20 ||

तदङ्गसङ्गतः सद्यः पापभङ्गः प्रजायते ।
मातङ्गकृत्तिवसन पादपूजाप्रभावतः ।। २१ ।।

తదఙ్గసఙ్గతః సద్యః పాపభఙ్గః ప్రజాయతే |
మాతఙ్గకృత్తివసన పాదపూజాప్రభావతః || 21 ||

तेषु दत्तं तथा शम्भुः स्वयं गृह्णाति शङ्करः ।
शिवक्षेत्रै भोजनीयाः पूज्याश्च शिवयोगिनः ।। २२ ।।

తేషు దత్తం తథా శమ్భుః స్వయం గృహ్ణాతి శఙ్కరః |
శివక్షేత్రై భోజనీయాః పూజ్యాశ్చ శివయోగినః || 22 ||

अन्यवर्णेष्वपि तथा भस्मरुद्राक्षधारिणः ।
शिवलिङ्गासक्तकण्ठा नीलकण्ठपदार्चकाः ।। २३ ।।

అన్యవర్ణేష్వపి తథా భస్మరుద్రాక్షధారిణః |
శివలిఙ్గాసక్తకణ్ఠా నీలకణ్ఠపదార్చకాః || 23 ||

अविमुक्ते च केदारे रुद्रकोटौ मरेश्वरे ।
भृगुतुन्दे नर्मदायां ओङ्कारे च प्रभासके ।। २४ ।।

అవిముక్తే చ కేదారే రుద్రకోటౌ మరేశ్వరే |
భృగుతున్దే నర్మదాయాం ఓఙ్కారే చ ప్రభాసకే || 24 ||

पुष्करे नैमिशारण्ये महाकाले त्रियम्बके ।
गोकर्णे च कुरुक्षेत्रे श्रीशैले पुण्डरीकके ।। २५ ।।

పుష్కరే నైమిషారణ్యే మహాకలే త్రియమ్బకే |

గోకర్ణే చ కురుక్షేత్రే శ్రీశైలే పుణ్డరీకకే || 25 ||

दक्षिणे तत्र कैलासे वृद्धाद्रावरुणाचले ।
गोपर्वते सह्यमूले श्रीकण्ठे रत्नपर्वते ।। २६ ।।

దక్షిణే తత్ర కైలాసే వృద్ధాద్రావరుణాచలే |
గోపర్వతే సహ్యమూలే శ్రీకణ్ఠే రత్నపర్వతే || 26 ||

श्रीमातृशिखरे चैव गजारण्येऽथ जाप्यके ।
कुम्भघोणेऽर्जुने चैव मायूरे श्वेतकानने ।। २७ ।।

శ్రీమాతృశిఖరే చైవ గజారణ్యేఽథ జాప్యకే |
కుంభఘోణేఽర్జునే చైవ మాయూరే శ్వేతకాననే || 27 ||

कमलालयसंज्ञे च वेदारण्योरुसेतुके ।
हालास्य वेणुविपिने ताम्रपर्ण्यास्तटद्वये ।। २८ ।।

కమలాలయసంజ్ఞే చ వేదారణ్యోరుసేతుకే |
హాలాస్య వేణువిపినే తామ్రపర్ణ్యాస్తటద్వయే || 28 ||

सह्यापगारोधसी च क्षेत्रनिष्ठाश्च शाम्भवाः ।
पूजनीयाः प्रयत्नेन शिवप्रीत्यर्थमेव हि ।। २९ ।।

సహ్యాపగారోధసీ చ క్షేత్రనిష్ఠాశ్చ శామ్భవాః |
పూజనీయాః ప్రయత్నేన శివప్రీత్యర్థమేవ హి || 29 ||

यत्र भुङ्क्ते शाम्भवस्तु शिवो भुङ्क्ते च तत्र हि ।
पूज्याः सदा दानमानैस्तेन प्रीतो भवेच्छिवः ।। ३० ।।

యత్ర భుఙ్క్తే శామ్భవస్తు శివో భుఙ్క్తే చ తత్ర హి |
పూజ్యాః సదా దానమానైస్తేన ప్రీతో భవేచ్ఛివః || 30 ||

शिवभक्ता महोत्साहाः शिवार्चनपरायणाः ।
शान्ता दान्ता जितक्रोधाः शिवनामजपादराः ।। ३१ ।।

శివభక్తా మహోత్సాహాః శివార్చనపరాయణాః |
శాన్తా దాన్తా జితక్రోధాః శివనామజపాదరాః || 31 ||

भस्मरुद्राक्षसम्पन्नाः शिवोत्कर्षैकवादिनः ।
वेदिनो हरतत्वस्य शिवक्षेत्रनिवासिनः ।। ३२ ।।

భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః శివోత్కర్షైకవాదినః |
వేదినో హరతత్వస్య శివక్షేత్రనివాసినః || 32 ||

अन्यक्षेत्रप्रत्यभिज्ञारहिता भूतिभाविनः ।
शिवमेव यजन्त्येव सर्वकार्येषु सादरम् ।। ३३ ।।

అన్యక్షేత్రప్రత్యభిజ్ఞారహితా భూతిభావినః |
శివమేవ యజన్త్యేవ సర్వకార్యేషు సాదరమ్ || 33 ||

त एव वैदिका ज्ञेयाः श्रौतपुण्ड्रादिधारिणः ।
श्रौतलिङ्गमिदं प्रोक्तं भस्मरुद्राक्षधारणम् ।। ३४ ।।

త ఏవ వైదికా జ్ఞేయాః శ్రౌతపుణ్డ్రాదిధారిణః |
శ్రౌతలిఙ్గమిదం ప్రోక్తం భస్మరుద్రాక్షధారణమ్|| 34 ||

रुद्राध्यायजपः श्रौतः श्रौतः पञ्चाक्षरीजपः ।
रुद्रालिङ्गार्चनं श्रौतं श्रौती शिजपस्मृतिः ।। ३५ ।।

రుద్రాధ్యాయజపః శ్రౌతః శ్రౌతః పఞ్చాక్షరీజపః |
రుద్రాలిఙ్గార్చనం శ్రౌతం శ్రౌతీ శిజపస్మృతిః || 35 ||

श्रौतधर्मार्थनिरताः शाम्भवा एव केवलम् ।
अश्रौतमूर्ध्वपुण्ड्रं तु नैव धार्यं शिवार्चकैः ।। ३६ ।।

శ్రౌతధర్మార్థనిరతాః శామ్భవా ఏవ కేవలమ్|
అశ్రౌతమూర్ధ్వపుణ్డ్రం తు నైవ ధార్యం శివార్చకైః || 36 ||

नान्यक्षेत्रे वसेन्नित्यं शाम्भवः शम्भुतत्परः ।
नान्यं सुरं वापि नरं किन्नरं वा भजेत्स हि ।। ३७ ।।

నాన్యక్షేత్రే వసేన్నిత్యం శామ్భవః శమ్భుతత్పరః |
నాన్యం సురం వాపి నరం కిన్నరం వా భజేత్స హి || 37 ||

एवं ये शिवभक्तिभावनिरतास्ते शाम्भवाः केवलं
दारोदारकुमारबृन्दसहिताः श्रीशङ्करार्चारताः ।
मारापारशराभिघातरहिता वेदान्तसारादरा
मोहापारमहाघसंसृतिभरं हारास्त्यजन्त्येव ते ।। ३८ ।।

ఏవం యే శివభక్తిభావనిరతాస్తే శామ్భవాః కేవలం
దారోదారకుమారబృన్దసహితాః శ్రీశఙ్కరార్చారతాః |
మారాపారశరాభిఘాతరహితా వేదాన్తసారాదరా
మోహాపారమహాఘసంసృతిభరం హారాస్త్యజన్త్యేవ తే || 38 ||

अन्ये भूभाररूपाः शिवपदकमलध्यानहीनावमान्या
सामान्याः शिवमन्युदग्धवपुषो जारोपजारोद्भवाः ।
वीरा वाप्यसुराः सुरा नरवराः दुष्टा नराः पामरा
माराराातिपदाम्बुजोज्झितमनस्तापाः सपापा हि ते ।। ३९ ।।

అన్యే భూభారరూపాః శివపదకమలధ్యానహీనావమాన్యా
సామాన్యాః శివమన్యుదగ్ధవపుషో జారోపజారోద్భవాః |
వీరా వాప్యసురాః సురా నరవరాః దుష్టా నరాః పామరా
మారారాతిపదామ్బుజోజ్ఝితమనస్తాపాః సపాపా హి తే || 39 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे चतुर्दशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే చతుర్దశోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చదశోఽధ్యాయః ||

।। पञ्चदशोऽध्यायः ।।

काश्यप उवाच

शाङ्करा एव देवेशं स्तुवन्ति भवभाविताः ।
भावनामात्रसुलभो दुर्लभो ह्यकृतात्मनाम् ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

శాఙ్కరా ఏవ దేవేశం స్తువన్తి భవభావితాః |
భావనామాత్రసులభో దుర్లభో హ్యకృతాత్మనామ్ || 1 ||

शिव एव हि सर्वेषां शासकस्तारकः सताम् ।
स एव भक्तिभावेन पूजितो भुक्तिमुक्तिदः ।। २ ।।

శివ ఏవ హి సర్వేషాం శాసకస్తారకః సతామ్ |
స ఏవ భక్తిభావేన పూజితో భుక్తిముక్తిదః || 2 ||

शिवनैवेद्यतुष्टाङ्गाः सन्तुष्टा ज्येष्ठपूजकाः ।
निष्ठावन्तः कृपावन्तः शिपिविष्टपदाश्रयाः ।। ३ ।।

శివనైవేద్యతుష్టాఙ్గాః సన్తుష్టా జ్యేష్ఠపూజకాః |
నిష్ఠావన్తః కృపావన్తః శిపివిష్టపదాశ్రయాః || 3||

तुष्टाः पुष्टाः सदा भक्तास्तेजिष्ठाः शिवपूजकाः ।
स्तुवन्ति स्तोत्रवर्येण नृत्यन्त्युग्राग्रतो मुदा ।। ४ ।।

తుష్టాః పుష్టాః సదా భక్తాస్తేజిష్ఠాః శివపూజకాః |
స్తువన్తి స్తోత్రవర్యేణ నృత్యన్త్యుగ్రాగ్రతో ముదా || 4 ||

भस्मरुद्राक्षकवचा जटामकुटभूषणाः ।
रुद्राक्षवरकोटीरा रुद्राक्षाङ्गदकङ्कणाः ।। ५ ।।

భస్మరుద్రాక్షకవచా జటామకుటభూషణాః |
రుద్రాక్షవరకోటీరా రుద్రాక్షాఙ్గదకఙ్కణాః || 5 ||

साश्रुनेत्राः स्खलज्जिह्वास्ते नृत्यन्ति शिवाग्रतः ।
सोत्साहकरतालैश्च शाम्भाः लिङ्गप्रपूजकाः ।। ६ ।।

సాశ్రునేత్రాః స్ఖలజ్జిహ్వాస్తే నృత్యన్తి శివాగ్రతః |
సోత్సాహకరతాళైశ్చ శామ్భవాః లిఙ్గప్రపూజకాః || 6 ||

शिवलिङ्गप्रभासङ्गकृपापाङ्गावलोककाः ।
अनङ्गवरमातङ्गभङ्गसङ्गान्तरङ्गकाः ।। ७ ।।

శివలిఙ్గప్రభాసఙ్గకృపాపాఙ్గావలోకకాః |
అనఙ్గవరమాతఙ్గభఙ్గసఙ్గాన్తరఙ్గకాః || 7 ||

नृत्यन्ति शाम्भवा एवं स्तुतिं श्रृणु भृशादरः ।
एवं स्तुवन्ति ये शम्भुं शाम्भवाग्रेसरा हि ते ।। ८ ।।

నృత్యన్తి శామ్భవా ఏవం స్తుతిం శృణు భృశాదరః |
ఏవం స్తువన్తి యే శమ్భుం శామ్భవాగ్రేసరా హి తే || 8 ||

हे गौरीरमणारुणाचलपते तूर्णं ममाभ्यर्णगं
मृत्युं वारय तारयाशु दुरितात्सम्पूर्णदृक्सङ्गतः ।
घोरापारभवार्णवाज्जनिजरारोगानुतापैरपि
शम्भो मे मरणक्षणेऽपि शरणं ते पङ्कजाभं पदम् ।।

హే గౌరీ-రమణారుణచలపతే తూర్ణం మమాభ్యర్ణగం
మృత్యుం వారయ తారయాశు దురితాత్సమ్పూర్ణదృక్సఙ్గతః |
ఘోరాపారభవార్ణవాజ్జనిజరారోగానుతాపైరపి
శమ్భో మే మరణక్షణేఽపి శరణం తే పఙ్కజాభం పదమ్ || 9 ||

हे गौरीकुचचारुशैलशिखरापारादरस्वान्तर
मारोद्दामसुदर्पसर्पकुहारापारव्यथासंहर ।
हे काकोदरभूष भूतिद महीधृग्धुर्यबाणासन
मथ्यत्सागरसम्भवोत्तमगरश्रीनीलकण्ठ प्रभो ।। १० ।।

హే గౌరీ-కుచచారు-శైలశిఖరా-పారాదరస్వాన్తర
మారోద్దామ-సుదర్పసర్పకుహారాపారవ్యథాసంహర |
హే కాకోదరభూష భూతిద మహీధృగ్ధుర్యబాణాసన
మథ్యత్సాగరసమ్భవోత్తమ-గరశ్రీనీలకణ్ఠ ప్రభో || 10 ||

पाहीशान दयानिधान भगवन्कारुण्यसिन्धो सदा ।। ११ ।।
పాహీశాన దయానిధాన భగవన్కారుణ్యసిన్ధో సదా || 11 ||

हे चन्द्रद्युतिकोटिरञ्जितजटा कोटीर जूटीलस-
द्देव श्रीतटिनीतटोत्तम पटीभूतेभचर्माम्बर ।
हे कालप्रभुवर्य घोटकमहावेदोरुहेषास्तुत
त्रुट्यद्दिक्तट सम्भ्रमोरुनटन पाटीरपङ्काङ्कित ।। १२ ।।

హే చన్ద్రద్యుతికోటిరఞ్జితజటా కోటీర జూటీలస-
ద్దేవ శ్రీతటినీతటోత్తమ పటీభూతేభచర్మామ్బర |
హే కాలప్రభువర్య ఘోటకమహావేదోరుహేషాస్తుత
త్రుట్యద్దిక్తట సమ్భ్రమోరునటన పాటీరపఙ్కాఙ్కిత || 12 ||

हे शूलोद्यतहस्त मस्तकलसच्चन्द्रोरुगङ्गाधर
स्वामिन् देवकिरीटकोटिविलसत्पादाम्बुजावाद्य माम् ।
मुस्ताशस्तसमस्तभीतिदमहाकोलोरुदंष्ट्राधर-
वित्रस्ताखिललोकरक्षकमहाशास्तः पितः पाहि माम् ।। १३

హే శూలోద్యతహస్త మస్తకలసచ్చన్ద్రోరుగఙ్గాధర

స్వామిన్ దేవకిరీటకోటివిలసత్పాదామ్బుజావాద్య మామ్ |
ముస్తాశస్తసమస్తబిరిదమహాకోలోరుదమ్ష్ట్రాధర-
విత్రస్తాఖిలలోకరక్షకమహాశాస్త్రః పతిః పాహి మామ్ || 13 ||

हे गङ्गाम्बुतरङ्गसङ्गसुमहादित्योत्तमाङ्ग प्रभो
मां दुर्बोधमनर्घभूतिविलसत्सर्वाङ्गरागावतात् ।
दिव्योत्तुङ्गभुजङ्गसङ्ग सुमहानन्दाङ्गलिङ्गान्तरं
अग्नीषोमपतङ्गनेत्र करुणादृक्सङ्गतः पाहिमाम् ।। १४ ।।

హే గఙ్గామ్బుతరఙ్గసఙ్గసుమహాదిత్యోత్తమాఙ్గ ప్రభో
మాం దుర్బోధమనర్ఘభూతివిలసత్సర్వాఙ్గరాగావతాత్ |
దివ్యోత్తుఙ్గభుజఙ్గసఙ్గ సుమహానన్దాఙ్గలిఙ్గాన్తరం
అగ్నీషోమపతఙ్గనేత్ర కరుణాదృక్సఙ్గతః పాహిమామ్ || 14 ||

हे फालाक्ष महेश रक्ष करुणामूर्तेऽध्वराध्यक्ष मां
वीक्षाशिक्षितमन्मथाङ्ग सुमहादक्षोरुशिक्षाकर ।
तत्पक्षान्तरदेववृन्दकदन ध्वंसीकृताधोक्षज
पाह्यक्षेशवराश्रय त्रिभुवनाध्यक्ष प्रभो पाहि माम् ।। १५ ।।

హే ఫాలాక్ష మహేశ రక్ష కరుణామూర్తేఽధ్వరాధ్యక్ష మాం
వీక్షాశిక్షితమన్మథాఙ్గ సుమహాదక్షోరుశిక్షాకర |
తత్పక్షన్తరదేవవృన్దకదన ధ్వంసీకృతాధోక్షజ
పాహ్యక్షేశవరాశ్రయ త్రిభువనాధ్యక్ష ప్రభో పాహి మామ్ || 15 ||

त्र्यक्षापातदयाघनान्तरदृशा संवीक्ष्य मां सर्वदा
हे शम्भोऽनुपमोरुसुन्दर जटाभ्राजच्छशाङ्क प्रभो ।
प्राज्याज्याप्लुतवह्निवक्त्रहवनप्राचुर्यराज्यप्रद
भैषज्योत्तम देव देव सुमहापापान्विते मय्यति-
हृत्तापेन दिवानिशं प्रदहिते शम्भोऽनुकम्पां कुरु

త్ర్యక్షాపాతదయాఘనాన్తరదృశా సంవీక్ష్య మాం సర్వదా
హే శమ్భోఽనుపమోరుసున్దర జటాభ్రాజచ్ఛశాఙ్క ప్రభో |
ప్రాజ్యాజ్యాప్లుతవహ్నివక్త్రహవనప్రాచుర్యరాజ్యప్రద
భైషజ్యోత్తమ దేవ దేవ సుమహాపాపాన్వితే మయ్యతి -
హృత్తాపేన దివానిశం ప్రదహితే శమ్భోఽనుకమ్పాం కురు || 16 ||

हे कालान्तक शान्तिदान्तिनिरतस्वान्तान्तरङ्गस्थित
मत्तानन्तजगत्सरान्तरसुहृत्संसारतान्तं हि माम् ।
भ्रान्तं भीतमशान्तबुद्धिमनिशं कामान्तरङ्गं सदा
मां रक्षाशु दयानिधे हर उमाकान्त प्रभो शङ्कर ।। १७ ।।

హే కాలాన్తక శాన్తిదాన్తినిరతస్వాన్తాన్తరఙ్గస్థిత
మత్తానన్తజగత్సరాన్తరసుహృత్సంసారతాన్తం హి మామ్ |

భ్రాంతం భీతశాన్తబుద్ధిమనిశం కామాన్తరఙ్గం సదా

మాం రక్షాశు దయానిధే ఉమాకాన్త ప్రభో శఙ్కర || 17 ||

हे शङ्कर स्मरहरान्धककालशत्रो
संसाररोग हरवैद्य सुरोत्तमाद्य
पाह्यद्वय श्रुतिशिरस्स्तुतपाद गद्य-
पद्यस्तुति प्रकटितप्रमथाधिनाथ ।। १८ ।।

హే శఙ్కర స్మరహరాన్ధకకాలశత్రో

సంసారరోగ హరవైద్య సురోత్తమాద్య

పాహ్యద్వయ శ్రుతిశిరస్స్తుతపాద గద్య-

పద్యస్తుతి ప్రకటితప్రమథాధినాథ || 18 ||

विद्युत्सुचञ्चलललनरदेहमेतँ-
ल्लब्ध्वापि ते पदयुगं न भजामि मुग्धः ।
हे व्यालमाल गरशोभितकण्ठमूल
दिव्यत्रिशूलकर कालगलातिलील ।। १९ ।।

విద్యుత్సుచఞ్చల-లల-నరదేహమేతఁ

ల్లబ్ధ్వాపి తే పదయుగం న భజామి ముగ్ధః |

హే వ్యాలమాల గరశోభితకణ్ఠమూల

దివ్యత్రిశూలకర కాలగలాతిలీల || 19 ||

कोलाहलध्वनिकरोत्तमफालमूल-
ज्वालानलायितपुरत्रयतूल शम्भो ।
पाहीन्दुधाम सुललाम जटोत्तमाङ्ग
मालायिताब्जजकपाल तलातलस्थ ।। २० ।।

కోలాహలధ్వనికరోత్తమఫాలమూల-

జ్వాలానలాయితపురత్రయతూల శమ్భో |

పాహీన్దుధామ సులలామ జటోత్తమాఙ్గ

మాలాయితాబ్జజకపాల తలాతలస్థ ||| 20 ||

हे विश्वाधिक विश्वबन्धरचितामेय यमध्वंसक
कायापायमपाकुरुष्व भगवन् मायान्धकारं हर ।
मेयं ते पदपङ्कजं प्रतिभवेऽप्येवं मुहुःसिध्यतां
हेया मे विषया भवन्तु नियतं हेयं न ते पूजनम् ।। २१ ।।

హే విశ్వాధిక విశ్వబన్ధరచితామేయ యమధ్వంసక

కాయాపాయమపాకురుష్వ భగవన్ మాయాన్ధకారం హర |

మేయం తే పదపఙ్కజం ప్రతిభవేఽప్యేవం ముహుఃసిధ్యతాం

హేయా మే విషయా భవన్తు నియతం హేయం న తే పూజనమ్ || 21 ||

मीनध्वजाद्रिषु परं परिखिन्नचित्तं
हृत्तापयुक्तमथ वित्तगणार्जनेन ।
पित्तोल्बणेन सततं भ्रमदन्तरङ्गं
आशाशमाय करुणां कुरु पाहि दीनम् ।। २२ ।।

మీనధ్వజాద్రిషు పరం పరిఖిన్నచిత్తం
హృత్తాపయుక్తమథ విత్తగణార్జనేన |
పిత్తోల్బణేన సతతం భ్రమదన్తరఙ్గం
ఆకాశశమాయ కరుణాం కురు పాహి దీనామ్ || 22 ||

हे स्वर्णवर्णसदृशोत्तमकर्णिकार-
मन्दारकुन्दकरवीरसदम्बुजार्च्य ।
बिल्वोत्तमाङ्ग सुकदम्बक चम्पकादि-
दूर्वार्च्य शङ्कर विभो परिपाहि दीनम् ।। २३ ।।

హే స్వర్ణవర్ణసదృశోత్తమకర్ణికార-
మన్దారకున్దకరవీరసదమ్బుజార్చ్య |
బిల్వోత్తమాఙ్గ సుకదమ్బక చమ్పకాది -
దూర్వార్చ్య శఙ్కర విభో పరిపాహి దీనమ్ || 23 ||

हे विश्वनाथ मथितान्तकमन्मथाङ्ग
गौरीसनाथ मम नाथ सुरप्रमाथ ।
मां रक्ष शङ्कर अनाथजनप्रमाथं
नाथाधुनाऽध्वनिकृते वरमद्रिनाथ ।। २४ ।।

హే విశ్వనాథ మథితాన్తకమన్మథాఙ్గ
గౌరీసనాథ మమ నాథ సురప్రమాథ |
మాం రక్ష శఙ్కర అనాథజనప్రమాథం
నాథాధునాఽధ్వనికృతే వరమద్రినాథ || 24 ||

हे विश्वाधिक विश्ववन्द्यचरितास्ते या व्ययेश प्रभो
भो भर्ग त्रिपुरान्धकान्तक महाकामेश कामापह ।
मत्कामं परिपूरयाशु भगवन् शम्भो प्रसीदाधुना
इत्येवं परिनृत्यति प्रतिदिनं शम्भोर्मुदे शाङ्करः ।। २५ ।।

హే విశ్వాధిక విశ్వవన్ద్యచరితాస్తే యా వయేశ ప్రభో
భో భర్గ త్రిపురాన్ధకాన్తక మహాకామేశ కామాపహ |
మత్కామం పరిపూరయాశు భగవన్ శమ్భో ప్రసీదాధునా
ఇత్యేవం పరినృత్యతి ప్రతిదినం శమ్భోర్ముదే శఙ్కరః || 25 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे पञ्चदशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే పఞ్చదశోఽధ్యాయః ||

|| షోడశోఽధ్యాయః ||

|| षोडशोऽध्यायः ||

काश्यप उवाच

ये स्तुवन्ति महादेवं ते वै हाराः प्रकीर्तिताः ।
येऽर्चयन्ति महादेवं ते वै शाम्भवसत्तमाः ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

యే స్తువన్తి మహాదేవం తే వై హారాః ప్రకీర్తితాః |
యేఽర్చయన్తి మహాదేవం తే వై శామ్భవసత్తమాః || 1 ||

ये ध्यायन्ति महेशानचरणाम्बुजमुत्तमम् ।
ये वै क्षेत्रेषु निरता विरताश्चन्यवस्तुषु ।। २ ।।

యే ధ్యాయన్తి మహేశానచరణామ్బుజముత్తమమ్ |
యే వై క్షేత్రేషు నిరతా విరతాశ్చన్యవస్తుషు || 2 ||

आनन्दवनवासेन सर्वदानन्दमेदुराः ।
शिवलिङ्गार्चका एव ते वै साङ्गाः प्रकीर्तिताः ।। ३ ।।

ఆనన్దవనవాసేన సర్వదానన్దమేదురాః |
శివలిఙ్గార్చకా ఏవ తే వై సాఙ్గాః ప్రకీర్తితాః || 3 ||

ये वै नैवेद्यभोक्तारस्ते वै भावाः प्रकीर्तिताः ।
ये नामनिरताः शम्भोरन्यनामपराङ्मुखाः ।। ४ ।।

యే వై నైవేద్యభోక్తారస్తే వై భావాః ప్రకీర్తితాః |
యే నామ నిరతాః శమ్భోరన్యనామపరాఙ్ముఖాః || 4 ||

ते वै माहेश्वराः प्रोक्ताः [1]पात्रभूताघहारिणः ।
शिवभक्तार्चका ये वै धनधान्यादिभिर्मुदा ।। ५ ।।

తే వై మహేశ్వరాః ప్రోక్తాః పాత్రభూతాఘహారిణః |
శివభక్తార్చకా యే వై ధనధాన్యాదిభిర్ముదా || 5 ||

शाङ्करास्ते सदाज्ञेया [2]दृष्टास्स्पृष्टाः प्रकादिनः ।
ये भस्मोद्धूलनोद्युक्तास्ते वै शैवाः प्रकीर्तिताः ।। ६ ।।

శాఙ్కరాస్తే సదాజ్ఞేయా దృష్టాస్స్పృష్టాః ప్రకాదినః |
యే భస్మోద్ధూలనోద్యుక్తాస్తే వై శైవాః ప్రకీర్తితాః || 6 ||

अग्निरित्यादिभिर्मन्त्रैः[3] सर्वदा येऽनिशं मुदा ।
दग्धपापास्त एवेति विज्ञेयाः शाम्भवोत्तमाः ।। ७ ।।

అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః సర్వదా యోఽనిశం ముదా |
దగ్ధపాపాస్త ఏవేతి విజ్ఞేయాః శామ్భవోత్తమాః || 7 ||

त्र्यायुषं त्रिपुण्ड्रैश्च तथा च त्र्यम्बकैरपि ।
त्रिपुण्ड्रधारिणः सर्वे ते रुद्रा' नात्र संशयः ।। ८ ।।
త్ర్యాయుషం త్రిపుణ్డ్రైశ్చ తథా చ త్ర్యమ్బకైరపి |
త్రిపుణ్డ్రధారిణః సర్వే తే రుద్రా నాత్ర సంశయః || 8 ||

अघोरमन्त्रतो ये वै सदा रुद्राक्षधारिणः ।
कण्ठकर्णगलाद्यङ्गबाहुमस्तककेष्वपि ।। ९ ।।
అఘోరమన్త్రతో యే వై సదా రుద్రాక్షధారిణః |
కణ్ఠకర్ణగలాద్యఙ్గబహుమస్తకకేష్వపి || 9 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
नैवेद्यं ये शिवे दद्युर्भुञ्ज्युर्वा शङ्करार्पितम् ।। १० ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
నైవేద్యం యే శివే దద్యుర్భుఞ్జ్యుర్వా శఙ్కరార్పితమ్ || 10 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये धारयन्ति चिह्नानि देवदेवस्य शूलिनः ।। ११ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే ధారయన్తి చిహ్నాని దేవదేవస్య శూలినః || 11 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये धारयन्ति रुद्राक्षान्त्सदा वै शाङ्करोत्तमाः ।। १२ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే ధారయన్తి రుద్రాక్షాన్త్సదా వై శాఙ్కరోత్తమాః || 12 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये रुद्राध्यायजप्येन जपन्ति शिवतुष्टये ।। १३ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే రుద్రాధ్యాయజప్యేన జపన్తి శివతుష్టయే || 13 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये रुद्रैः स्वात्मकैर्नित्यमभिषेक्ष्यन्ति शङ्करम् ।। १४ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే రుద్రైః స్వాత్మకైర్నిత్యమభిషేక్ష్యన్తి శఙ్కరమ్ || 14 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये पञ्चाक्षरासक्ता तेन ये पूजयन्ति ते ।। १५ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే పఞ్చాక్షరాసక్తా తేన యే పూజయన్తి తే || 15 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये वै बिल्वार्चनप्रीता ये वै बिल्वार्चनप्रियाः ।। १६ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే వై బిల్వార్చనప్రీతా యే వై బిల్వార్చనప్రియాః || 16 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
बिल्वपत्रार्चका ये वै त्रिकालं लिङ्गमस्तके ।। १७ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
బిల్వపత్రార్చకా యే వై త్రికాలం లిఙ్గమస్తకే || 17 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये लिङ्गार्चनव्यग्रा अग्रा उग्रार्चने रताः ।। १८ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే లిఙ్గార్చనవ్యగ్రా అగ్రా అగ్రార్చనే రతాః || 18 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
ये पञ्चगव्यैर्नियतास्त्रिकालमभिषेचकाः ।। १९ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
యే పఞ్చగవ్యైర్నియతాస్త్రికాలమభిషేచకాః || 19 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
फलजालरसैः शम्भोरभिषेककराः सदा ।। २० ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
ఫలజాలరసైః శమ్భోరభిషేకకరాః సదా || 20 ||

ते शाम्भवाः सदा ज्ञेयाः शिवस्यैव प्रसादिनः ।
पाटीरागरुकस्तूरीचन्द्रचन्दनलेपकाः ।। २१ ।।
తే శామ్భవాః సదా జ్ఞేయాః శివస్యైవ ప్రసాదినః |
పాటీరాగరు-కస్తూరీ-చన్ద్ర-చన్దనలేపకాః || 21 ||

शम्भोर्लिङ्गे सदा तुङ्गे ह्यसङ्गाः 'सङ्गतत्पराः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २२ ।।
శమ్భోర్లిఙ్గే సదా తుఙ్గే హ్యసఙ్గాః సఙ్గతత్పరాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 22

बिल्वपत्राम्बुजवरैः करवीरार्कचम्पकैः ।
मन्दार पारिजातादिमालापुष्पप्रदा हि ये ।। २३ ।।
బిల్వపత్రామ్బుజవరైః కరవీరార్కచమ్పకైః |
మన్దార పారిజాతాదిమాలాపుష్పప్రదా హి యే || 23 ||

शम्भोर्लिङ्गे विशेषेण त्रिकालं च प्रदोषके ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २४ ।।

శమ్భోర్లిఙ్గే విశేషేణ త్రికాలం చ ప్రదోషకే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 24 ||

दिव्यवस्त्रप्रदातारो महेशाय समुत्सदा ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २५ ।।

దివ్యవస్త్రప్రదాతారో మహేశాయ సముత్సదా |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 25 ||

ये शम्भो रत्नपुष्पप्रदातारो विशेषतः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २६ ।।

యే శమ్భో రత్నపుష్పప్రదాతారో విశేషతః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 26 ||

सुवर्णरत्नपुष्पाद्यैर्बिल्वपत्रार्चका हि ये ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २७ ।।

సువర్ణరత్నపుష్పాద్యైర్బిల్వపత్రార్చకా హి యే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 27 ||

ये कृष्णागरुसाम्राणिगुग्गुलैर्धूपदायिनः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २८ ।।

యే కృష్ణాగరుసామ్రాణిగుగ్గులైర్ధూపదాయినః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 28 ||

घृततैलमहादीपं ये दद्युः श्रीशिवालये ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। २९ ।।

ఘృతతైలమహాదీపం యే దద్యుః శ్రీశివాలయే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 29 ||

ये नैवेद्यप्रदातारो भक्ष्यभोज्यादिभिर्मुने ।
ये ताम्बूलप्रदातारो ह्यहर्निशमुमापतेः ।। ३० ।।

యే నైవేద్యప్రదాతారో భక్ష్యభోజ్యాదిభిర్మునే |
యే తామ్బూలప్రదాతారో హ్యహర్నిశముమాపతేః || 30 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये छत्रवृन्ददातारः सर्वदा शिवमस्तके ।। ३१ ।।

తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే ఛత్రవృన్దదాతారః సర్వదా శివమస్తకే || 31 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये वै चामरदातारो हंस [1]पाण्डरमुत्तमम् ।। ३२ ।।
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే వై చామరదాతారో హంస పాణ్డరముత్తమమ్ || 32 ||

ये पताकाप्रदातारः सर्वदा ये शिवाग्रतः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३३ ।।
యే పతాకాప్రదాతారః సర్వదా యే శివాగ్రతః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 33 ||

ये चादर्शप्रदातारो महादेवाग्रतः सदा ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३४ ।।
యే చాదర్శప్రదాతారో మహాదేవాగ్రతః సదా |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 34 ||

ये मृदङ्गमहावीणादुन्दुभीवादने रताः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३५ ।।
యే మృదఙ్గమహావీణాదున్దుభీవాదనే రతాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 35 ||

तौर्यत्रिकादिकर्तारो नृत्तं स्त्रीणां प्रदायकाः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३६ ।।
తౌర్యత్రికాదికర్తారో నృత్తం స్త్రీణాం ప్రదాయకాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 36 ||

ये शिवालयकर्तारः प्रकारवरगोपुरम्[1] ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३७ ।।
యే శివాలయకర్తారః ప్రకారవరగోపురమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 37 ||

ये शिवारामकर्तारः सर्वपुष्पोपशोभितम् ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३८ ।।
యే శివారామకర్తారః సర్వపుష్పోపశోభితమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 38 ||

ये रथोत्सवकर्तारो वृषवाहनमुत्तमम् ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ३९ ।।
యే రథోత్సవకర్తారో వృషవాహనముత్తమమ్ |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 39 ||

ये शाम्भवान्नदातारो यतीनामपि वा पुनः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ४० ।।
తే శామ్భవాన్నదాతారో యతీనామపి వా పునః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 40 ||

ये प्रदोषार्चनरताः सर्वपूजाभरैः शिवे ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ४१ ।।
యే ప్రదోషార్చనరతాః సర్వపూజాభరైః శివే |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 41 ||

ये सोमवासरे सायं शिवलिङ्गार्चने रताः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ४२ ।।
యే సోమవాసరే సాయం శివలిఙ్గార్చనే రతాః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 42 ||

अष्टम्यामष्टमूर्तिं ये पूजयिष्यन्ति भक्तितः ।
ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।। ४३ ।।
అష్టమ్యామష్టమూర్తి యే పూజయిష్యన్తి భక్తితః |
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః || 43 ||

ये भूतायां भूतनाथमर्चयन्ति दृढव्रताः ।
ये पर्वण्यपि वाभ्यर्च्य शर्वरीनाथधारिणम् ।। ४४ ।।
యే భూతాయాం భూతనాథమర్చయన్తి దృఢవ్రతాః |
యే పర్వణ్యపి వాభ్యర్చ్య శర్వరీనాథధారిణమ్ || 44 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये नामनिरताः शम्भोः सर्वदा रसनोज्ज्वलाः ।। ४५ ।।
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే నామనిరతాః శమ్భోః సర్వదా రసనోజ్జ్వలాః || 45 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये भक्तार्चनतस्तुष्टाः सर्ववर्णेष्वपि ध्रुवम् ।। ४६
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే భక్తార్చనతస్తుష్టాః సర్వవర్ణేష్వపి ధ్రువమ్ || 46 ||

महेशस्य विशेषेण शाम्भवाग्रेसरा हि ते ।
येऽर्चयन्ति महादेवं त्रिवारं भस्मधारिणः ।। ४७ ।।
మహేశస్య విశేషేణ శామ్భవాగ్రేసరా హి తే |
యేఽర్చయన్తి మహాదేవం త్రివారం భస్మధారిణః || 47 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये क्षेत्रनिरताः शम्भोर्विरक्ता विषयेष्वपि ।। ४८ ।।
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే క్షేత్రనిరతాః శమ్భోర్విరక్తా విషేష్వపి || 48 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
ये रुद्राध्यायनिरताः सदा पञ्चाक्षरादराः ।। ४९ ।।
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యే రుద్రాధ్యాయనిరతాః సదా పఞ్చాక్షరాదరాః || 49 ||

ते शाम्भवाः महादेवप्रिया नास्त्यत्र संशयः ।
येऽथर्वणशिखाजाप्यनिरता वेदपारगाः ।। ५० ।।
తే శామ్భవాః మహాదేవప్రియా నాస్త్యత్ర సంశయః |
యేఽథర్వణశిఖాజాప్యనిరతా వేదపారగాః || 50 ||

एवं शाम्भवसन्तमाशिवमहाचारानुरागादरा
दारोदारकुमारमारशरजव्यापारसंहारकाः ।
पारावारविकारसंसृतिभरं ते नाप्नुवन्ति ध्रुवं
हाराः शङ्करपादपद्मनिरता विश्वश्वरस्यार्चकाः ।। ५२ ।।
ఏవం శామ్భవసన్తమాశివమహాచారానురాగాదరా
దారోదారకుమారమారశరజవ్యాపారసంహారకాః |
పారావారవికారసంసృతిభరం తే నాప్నువన్తి ధ్రువం
హారాః శఙ్కరపాదపద్మనిరతా విశ్వశ్వరస్యార్చకాః || 51 ||

ये शाम्भवाः शशिकलाशकलोत्तमाङ्ग-
लिङ्गोत्तमाङ्गमनवद्यसुचन्दनाद्यैः ।
सम्पूजयन्ति किल पापमतङ्गभङ्गाः
शान्तास्त्वसङ्गहृदयाः शिवलिङ्गसङ्गाः ।। ५३ ।।
యే శామ్భవాః శశికలాశకలోత్తమాఙ్గ-
లిఙ్గోత్తమాఙ్గమనవద్యసుచన్దనాద్యైః |
సమ్పూజయన్తి కిల పాపమతఙ్గభఙ్గాః
శాన్తాస్త్వసఙ్గ-హృదయాః శివలిఙ్గసఙ్గాః || 52 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे षोडशोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే షోడశోఽధ్యాయః ||

|| సప్తదశోఽధ్యాయః ||

।। सप्तदशोऽध्यायः ।।

काश्यप उवाच

भस्मत्रिपुण्ड्रपरिचिन्ति(ह्नि)त सर्वगात्रा
रुद्रत्रिणेत्र पदभावन सर्वमित्राः।
वित्रस्तपातकवरा वरपञ्चवक्त्रा-
स्ते शाम्भवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

భస్మత్రిపుణ్డ్రపరిచిన్తిత సర్వగాత్రా
రుద్రత్రిణేత్ర పదభావన సర్వమిత్రాః |
విత్రస్తపాతకవరా వరపఞ్చవక్త్రా-
స్తే శామ్భవా భువనమాశు పవిత్రయన్తి || 1 ||

फालाक्षिकर्णगलहृत्कटिनाभिकुक्षि-
कण्ठोरुबाहुपरिचिह्नित सर्वगात्राः ।
सुत्रामवन्दितपदा वरसत्रवर्य-
पुण्याधिकाः किल महोन्नतशङ्करास्ते ।। २ ।।

ఫాలాక్షికర్ణగలహృత్కటినాభికుక్షి-
కణ్ఠోరుబాహుపరిచిహ్నిత సర్వగాత్రాః |
సుత్రామవన్దితపదా వరసత్రవర్య-
పుణ్యాధికాః కిల మహోన్నతశఙ్కరాస్తే || 2 ||

पञ्चाक्षरात्तहृदयाः सदयाः सदैव
मोदाय सर्वतनुषु न मदाय तेऽपि ।
बोधाय सर्वजगतां तदुमासहाय
पादारविन्दभजकाय हिताय तेऽपि ।। ३ ।।

పఞ్చాక్షరాక్తహృదయాః సదయాః సదైవ
మోదాయ సర్వతనుషు న మదాయ తేఽపి |
బోధాయ సర్వజగతాం తదుమాసహాయ
పాదారవిన్దభజకాయ హితాయ తేఽపి || 3 ||

ते शाङ्करा भुवनमाशु पवित्रयन्ति
रुद्राध्यायजपेषु सक्तहृदया विश्वाकृतिध्यायिनः ।
शम्भोः सर्वजगत्पतित्वगुणतो मन्त्रार्थसारादराः ।। ४ ।।
తే శఙ్కరా భువనమాశు పవిత్రయన్తి

రుద్రాధ్యాయజపేషు సక్తహృదయా విశ్వాకృతిధ్యాయినః |
శమ్భోః సర్వజగత్పతిత్వగుణతో మన్త్రార్థసారాదరాః || 4||

ये यौवनोन्नतमदेऽपि सदैव शम्भु-
पादारविन्दभजनाय मुदा प्रवृत्ताः ।
सारोद्दामविकार पूरितहृदोऽप्युज्झित्य तत्पातकं
हेयाः पापनिकायमीशकृपया न प्राप्नुवन्ति ध्रुवम् ।। ५

యే యౌవనోన్నతమదేఽపి సదైవ శమ్భు-
పాదారవిన్దభజనాయ ముదా ప్రవృత్తాః |
సారోద్దమవికార పూరితహృదోఽప్యుజ్ఝిత్య తత్పాతకం
హేయాః పాపనికాయమీశకృపయా న ప్రాప్నువన్తి ధ్రువమ్ || 5 ||

ये शम्भुलिङ्गशशितुङ्गमहोत्तमाङ्ग-
गङ्गातरङ्गशशितुङ्गकृताङ्गभङ्गम् ।
मातङ्गवक्त्रवरतातमतङ्गभङ्गं
शान्तान्तरङ्गहृदयाः परिशीलयन्ति ।। ६ ।।

యే శమ్భులిఙ్గశశితుఙ్గమహోత్తమాఙ్గ-
గఙ్గాతరఙ్గశశితుఙ్గకృతాఙ్గభఙ్గమ్|
మాతఙ్గవక్త్రవరతాతమతఙ్గభఙ్గం
శాన్తాన్తరఙ్గహృదయాః పరిశీలయన్తి || 6 ||

ये बिल्वमन्दारसुचम्पकाद्यै
रिन्दीवरैरपि कदम्बजकर्णिकारैः ।
माकन्दकुन्दजलजैः करवीरपुष्पै-
र्योऽर्च्याभिनन्दति मुदा स तु शाम्भवो हि ।। ७ ।।

యే బిల్వమన్దారసుచమ్పకాద్యై
రిన్దీవరైరపి కదమ్బజకర్ణికారైః |
మాకన్దకున్దజలజైః కరవీరపుష్పై-
ర్యోఽర్చ్యాభినన్దతి ముదా స తు శామ్భవో హి || 7 ||

ये पाटीररसोरुसन्मृगमदामोदप्रभाभावितं
देवैर्वन्दितमिन्दुचूडविलसच्छैलेयलिङ्गं मुदा ।
यः कुर्यान्निशि वा प्रदोषसमये सत्तालवृन्तोद्भवै-
र्वातैर्वाति वसन्तकेतकभवद्गन्धैर्न दुःखं लभेत् ।। ८

యే పాటీర-రసోరుసన్మృగమదామోదప్రభాభావితం
దేవైర్వన్దితమిన్దుచూడవిలసచ్ఛైలేయలిఙ్గం ముదా |
యః కుర్యాన్నిశి వా ప్రదోషసమయే సత్తలవృన్తోద్భవై-

ర్వాత్తైర్వాతి వసన్తకేతకభవద్గన్ధైర్న దుఃఖం లభేత్ || 8 ||

शाल्यन्नं मधुराज्यसूपदधिजक्षीरादिमध्वादिभिः
शाकापूपगुडाक्तभक्ष्यक सदागोधूमपूर्णोद्भवाम् ।
नैवेद्यं सुमनोहरं भुवि सदा हृद्यं प्रदत्वा शिवे
माद्यं मोदकसम्भवान्त्सुमधुरान्दत्वा स मुक्तो भवेत् ।।

శాల్యాన్నం మధురాజ్యసూపదధిజక్షీరాదిమధ్వాదిభిః
శాకాపూపగుడాక్తభక్ష్యక సదాగోధూమపూర్ణోద్భవామ్ |
నైవేద్యం సుమనోహరం భువి హృద్యం ప్రదత్వా శివే
మాద్యం మోదకసమ్భవాన్త్సుమధురాన్దత్వా స ముక్తో భవేత్ || 9 ||

यो धूपैस्तगरागरूद्भवमहासाम्राणि सद्गुग्गुलु
चन्द्रोद्यद्वरखण्डसान्द्रसुमहादीपैर्घृताक्तैः शिवे ।
दध्याद्यः शशिशेखरोत्तममहालिङ्गालये शङ्करे ।
भूत्वा ज्ञाननिदान साधकवरोभूयात्सदैवाशु मे ।। १०

యో ధూపైస్తగరాగరూద్భవమహాసారాణి సద్గుగ్గులు
చన్ద్రోద్యద్వరఖణ్డసాన్ద్రసుమహాదీపైర్ఘృతాక్తైః శివే |
దధ్యాద్యః శశిశేఖరోత్తమమహాలిఙ్గాలయే శఙ్కరే
భూత్వా జ్ఞాననిదాన సాధకవరోభూయాత్సదైవాశు మే ||10 ||

यो नीराजयति प्रदोषसमये दीपावलीनां शतैः
साहस्रैरपि चन्द्रशेखरमहालिङ्गं स मुक्तो भवेत् ।

యో నీరాజయతి ప్రదోషసమయే దీపావలీనాం శతైః
సహస్రైరపి చన్ద్రశేఖరమహాలిఙ్గం స ముక్తో భవేత్ | | 11 ||

सछत्रैरखिलैर्महेन्दुसदृशैर्दद्याच्छिवायाशु वै
स ब्रह्मा भवितेन्दुचूडभजनात्सच्चामरादर्पणैः ।
पताकाभिः शम्भोर्विविधपटगर्भाभिरभितः
प्रभावोद्भावैर्यो मरुदरुणलीलाभिरपि वै ।। १२ ।।

సఛత్రైరఖిలైర్మహేన్దుసదృశైర్దద్యాచ్ఛివాయాశు వై
స బ్రహ్మ భవితేన్దుచూడభజనాత్సచ్చామరాదర్పణైః |
పతాకాభిః శమ్భోర్వివిధపటగర్భాభిరభితః
ప్రభావోద్భావైర్యో మరుదరుణలిలాభిరపి వై || 12 ||

यस्स्तौति शम्भुं परया च भक्त्या
प्रदक्षिणप्रक्रमणेन भक्त्या ।
लिङ्गालये यः कुरुते प्रदक्षिणी-
प्रणामपूर्वं स तु शैववर्यः ।। १३ ।।

యస్తౌతి శమ్భుం పరయా చ భక్త్యా

ప్రదక్షిణప్రక్రమణేన భక్త్యా |
లిఙ్గాలయే యః కురుతే ప్రదక్షిణీ-
ప్రణామపూర్వం స తు శైవవర్యః || 13 ||

यः स्तौति शम्भुं सकृदेव भक्त्या
शम्भो शिवेति शशिधामधरेति भक्त्या ।
गङ्गाधरेति प्रथितोरु दक्ष-
शिक्षाध्वराध्यक्ष महोक्षवाह ।। १४ ।।

యః స్తౌతి శమ్భుం సకృదేవ భక్త్యా
శమ్భో శివేతి శశిధామధరేతి భక్త్యా |
గఙ్గాధరేతి ప్రథితోరు దక్ష-
శిక్షాధ్వరాధ్యక్ష మహోక్షవాహ || 14 ||

फालाक्ष विश्वपरिरक्षक मोक्षमार्ग-
मीशान देहि इति वक्ति स शैववर्यः ।
यः शैववर्यतिलको भवतीन्दुचूड-
पादारविन्दभजनेन नयेत्सकालम् ।। १५ ।।

ఫాలాక్ష విశ్వపరిరక్షక మోక్షమార్గ -
మీశాన దేహి ఇతి వక్తి స శైవవర్యః |
యః శైవవర్యతిలకో భవతీన్దుచూడ-
పాదారవిన్దభజనేన నయేత్సకాలమ్ || 15 ||

नालं भवोद्भवजने स च कालकालः
श्रीशूलपाणिचरणस्मरणप्रभावः ।। १६ ।।

నాలం భవేద్భవజనే స చ కాల కాలః
శ్రీశూలపాణిచరణస్మరణప్రభావః || 16 ||

अभ्यर्णं मरणं च वीक्ष्य सभयो भावो हि भस्मादृतः
तूर्णं पूर्णमतिः सदैव सततं किं चान्नपूर्णापतिम् ।
विश्वेशं समुपास्य मुक्ति परमानन्दं लभेच्छाम्भवः ।। १७ ।।

అభ్యర్ణ మరణం చ వీక్ష్య సభయో భావో హి భస్మాదృతః
తూర్ణం పూర్ణమతిః సదైవ సతతం కిం చాన్నపూర్ణాపతిమ్ |
విశ్వేశం సముపాస్య ముక్తి పరమానన్దం లభేచ్ఛామ్భవః || 17 ||

यो गौरीरमणार्चनेनेन सरिणिं मुक्तेर्विमार्गत्यहो
दूर्वा(पा)मार्गदलैः सुबिल्वजदलैः सम्पूजयेच्छाम्भवः ।
दारान् सर्वधनानि गोधनवरं वीरान् कुमारानपि
विद्यावादरयं समेत्य परमां प्राप्नोत्यहो निर्वृतिम् ।। १८

యో గౌరీరమణార్చనేన సరిఖిం ముక్తేర్వ్విమార్గత్యహో
దూర్వా(పా)మార్గదలైః సుబిల్వజదలైః సమ్పూజయేచ్ఛామ్భవః |
దారాన్ సర్వధనాని గోధనవరం వీరాన్ కుమారనపి
విద్యావాదరయం సమేత్య పరమాం ప్రాప్నోత్యహో నిర్వృతిమ్ || 18 ||

आयाति मृत्युर्निकटेन चायु
रायाति यत्तद्गतमेव शम्भोः ।
पश्यामि शश्वन्निकटे सुवर्ण-
वृक्षोरुसत्काननमम्बिकेश ।। १९ ।।

ఆయాతి మృత్యుర్నికటేన చాయు
రాయాతి యత్తద్గతమేవ శమ్భోః |
పశ్యామి శశ్వన్నికటే సువర్ణ-
వృక్షోరుసక్తాననమమ్బికేశ || 19 ||

तत्मात्प्रमद्ये शरणं त्वदीयं
पद्मप्रभावं चरणं सदाहम् ।।

शम्भो योनिमुखाच्च निस्सरणमप्युत्क्रान्तिकालव्यथा-
त्रुट्यन्मर्मतनुप्रकर्षजनितश्रान्त्या मुमूर्षामपि ।
तस्मिन्नस्तमिते प्रपञ्चमिहिका व्यापारकोलाहल-
क्रन्दद्बालकदम्बबन्धुनिवहे चित्ते कथं ते पते ।।

తత్మాత్ప్రమద్యే శరణం త్వదీయం
పద్మప్రభావం చరణం సదాహమ్ || 20 ||
శమ్భో యోనిముఖాచ్చ నిస్సరణమప్యుక్రాన్తికాలవ్యథా-
త్రుట్యన్మర్మతనుప్రకర్షజనితశ్రాన్త్యా ముమూర్షామపి |
తస్మిన్నస్తమితే ప్రపఞ్చమిహికా వ్యాపారకోలాహల-
క్రన్దద్బాలకదమ్బబన్ధునివహే చిత్తే కథం తే పతే || 21 ||

मरणोत्तरमप्यतीव शोकं
कुर्वाणं मामतीव सौरिगेहे ।
अनुभवशतसङ्कुले निपात्य
न सुखं किञ्चन वञ्चितोऽस्मि शम्भो ।।

మరణోత్తరమప్యతీవ శోకం
కుర్వాణం మామతీవ సౌరిగేహే |
అనుభవశతసఙ్కులే నిపాత్య
న సుఖం కిఞ్చన వఞ్చితోఽస్మి శమ్భో || 22 ||

यो बिल्वच्छदमादराच्छिवमहालिङ्गोत्तमाङ्गे दध-
त्प्रातः सङ्गव पुङ्गवोरुवहनं पुण्ये प्रदोषेऽपि च ।
मातङ्गादितुरङ्गगोधनमहीदानान्नपानादिकं
पुण्यं प्राप्य मुदा सदैव उदयत्येषोहिभावोऽर्कवत्' ।।

యో బిల్వచ్ఛదమాదరాచ్ఛివమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గే దధ-
త్ప్రాతః సఙ్గవ పుఙ్గవోరువహనం పుణ్యే ప్రదోషేఽపి చ |
మాతఙ్గాదితురఙ్గగోధనమహీదానాన్నపానాదికం
పుణ్యం ప్రాప్య ముదా సదైవ ఉదయత్యేషోహిభావోఽర్కవత్ || 23 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे सप्तदशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సప్తదశోఽధ్యాయః ||

|| అష్టదశోఽధ్యాయః ||

|| अष्टदशोऽध्यायः ||

काश्यप उवाच

तस्मात्त्वां पतगश्रेष्ठ विद्यया वीक्षयाम्यहम् ।
पञ्चाक्षरपरो यस्तु स सर्वबलभाजनम् ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

తస్మాత్త్వాం పతగశ్రేష్ఠ విద్యయా వీక్షయామ్యహమ్ |
పఞ్చాక్షరపరో యస్తు స సర్వబలభాజనమ్ || 1 ||

भुक्तिमुक्त्योः स वै पात्रं त्रिणेत्रप्रियकृत्तमः ।
स्वतन्त्रोऽपि महादेवस्तन्मन्त्रवशगो भवेत् ।। २ ।।

భుక్తిముక్త్యోః స వై పాత్రం త్రిణేత్రప్రియకృత్తమః |
స్వతన్త్రోఽపి మహాదేవస్తన్మన్త్రవశగో భవేత్ || 2 ||

यस्तु पञ्चाक्षरपरः पञ्चास्य ध्यानपूर्वकम् ।
स पञ्चत्वविहीनात्मा भवेदेव शिवः स्वयम् ।। ३ ।।

యస్తు పఞ్చాక్షరపరః పఞ్చాస్య ధ్యానపూర్వకమ్ |
స పఞ్చత్వవిహీనాత్మా భవేదేవ శివః స్వయమ్|| 3 ||

पञ्चाक्षराश्रयाः सर्वे ब्रह्मविष्णुमरुद्गणाः ।
पञ्चाक्षराश्रयाः सर्वे मुनयो ये तपोधनाः ।। ४ ।।

పఞ్చాక్షరాశ్రయాః సర్వే బ్రహ్మవిష్ణుమరుద్గణాః |
పఞ్చాక్షరాశ్రయాః సర్వే మునయో యే తపోధనాః || 4 ||

असुरा यातुधानाश्च सिद्धविद्याधरादयः ।
गन्धर्वाः किन्नरा यक्षास्तथा किम्पुरुषादयः ।। ५ ।।

అసురా యాతుధానాశ్చ సిద్ధవిద్యాధరాదయః |
గన్ధర్వాః కిన్నరా యక్షాస్తథా కిమ్పురుషాదయః || 5 ||

मन्त्रेणानेन देवेशं पूजयन्ति विधानतः ।
लिङ्गे बिल्वदलैर्नित्यं नीरैरपि यथाविधि ।। ६ ।।

మన్త్రేణానేన దేవేశం పూజయన్తి విధానతః |
లిఙ్గే బిల్వదలైర్నిత్యం నీరైరపి యథావిధి || 6 ||

यथाविभवसारेण भक्तिरेवात्र कारणम् ।
फलमद्य दरिद्राणां सममेवात्र कारणम् ।। ७ ।।

యథావిభవసారేణ భక్తిరేవాత్ర కారణమ్ |

ఫలమద్య దరిద్రాణాం సమమేవాత్ర కారణమ్ || 7 ||

भक्त्या प्रसीदति शिवो भक्त्या मुक्तिं प्रयच्छति ।
भक्त्यैव लभ्यते ज्ञानं वेदवेदान्तवाक्यजम् ।। ८ ।।

భక్త్యా ప్రసీదతి శివో భక్త్యా ముక్తిం ప్రయచ్ఛతి |
భక్త్యైవ లభ్యతే జ్ఞానం వేదవేదాన్తవాక్యజమ్ || 8 ||

तत्वं ब्रह्मेति वाक्यानां भावना भक्तिरेव हि ।
मुक्तिप्रदं महादेवमभ्यस्तैच्च विधी रथी ।। ९ ।।

తత్వం బ్రహ్మేతి వాక్యానాం భావనా భక్తిరేవ హి |
ముక్తిప్రదం మహాదేవమభ్యస్తైచ్చ విధీ రథీ || 9 ||

कथमन्ये सुराः सर्वे मुक्तिदानक्षमा द्विज ।
पशवः सर्वदेवाश्च स पतिः परमेश्वरः ।। १० ।।

కథమన్యే సురాః సర్వే ముక్తిదానక్షమా ద్విజ |
పశవః సర్వదేవాశ్చ స పతిః పరమేశ్వరః || 10 ||

स एव मोचकस्तेषां पशूनां पतिरीश्वरः ।
भक्त्या लिङ्गेऽर्चितो बिल्वैः पाशेभ्यो मोचयेत्पशून् ।। ११

స ఏవ మోచకస్తేషాం పశూనాం పతిరీశ్వరః |
భక్త్యా లిఙ్గేఽర్చితో బిల్వైః పాశేభ్యో మోచయేత్పశూన్ || 11 ||

मायापाशाः प्रकीर्त्यन्ते कामक्रोधोरुलोभकाः ।
मदमात्सर्यमोहाद्या ईषणादित्रयं[1] तथा ।। १२ ।।

మాయాపాశాః ప్రకీర్త్యన్తే కామక్రోధోరులోభకాః |
మదమాత్సర్యమోహాద్యా ఈషణాదిత్రయం తథా || 12 ||

वर्णाश्रयं[2] कुलं जातिधनाद्यखिलसम्पदः ।
पुण्यपापादयश्चैव स्वर्गश्च नरकं तथा ।। १३ ।।

వర్ణాశ్రయం కులం జాతిధనాద్యఖిలసమ్పదః |
పుణ్యపాపాదయశ్చైవ స్వర్గశ్చ నరకం తథా || 13 ||

देवतिर्यङ्नराकारज्ञानं तत्सौख्यविभ्रमः ।
संसारे सौख्यताज्ञानं विषयादिसुखभ्रमः ।। १४ ।।

దేవతిర్యఙ్నరాకారజ్ఞానం తత్సౌఖ్యవిభ్రమః |
సంసారే సౌఖ్యతాజ్ఞానం విషయాదిసుఖభ్రమః || 14 ||

विचाररहितं चेतो धारणं गुणिनां त्रयम् ।
एते पाशाः प्रकीर्त्यन्ते प्रतिपूजा(ज्य)प्रभावतः ।। १५ ।।

విచారరహితం చేతో ధారణం గుణినాం త్రయం |
ఏతే పాశాః ప్రకీర్త్యన్తే ప్రతిపూజా(జ్య) ప్రభావతః || 15 ||

शिवलिङ्गार्चनेनैव पाशेभ्यो मुच्यतेऽखिलैः ।
अग्निरित्यादिभिर्भस्म धृत्वा तद्देह एव हि ।। १६ ।।
శివలిఙ్గార్చనేనైవ పాశేభ్యో ముచ్యతేఽఖిలైః |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్భస్మ ధృత్వా తద్దేహ ఏవ హి || 16 |

परिमृज्याण्डजेशस्य काश्यपः शाम्भवोत्तमः ।
ददौ पञ्चाक्षरीविद्यां सर्वपापप्रणाशिनीम् ।। १७ ।।
పరిమృజ్యాణ్డజేశస్య కాశ్యపః శామ్భవోత్తమః |
దదౌ పఞ్చాక్షరీవిద్యాం సర్వాపాపప్రణాశినీమ్ || 17 ||

स तथा विद्यया रेजे पक्षीशो जनवर्जिते ।
परमेश्वरपादाब्जं ध्यायन्मन्त्रं समभ्यसत् ।। १८ ।।
స తథా విద్యయా రేజే పక్షీశో జనవర్జితే |
పరమేశ్వరపాదాబ్జం ధ్యాయన్మన్త్రం సమభ్యసత్ || 18 ||

मुक्तमेघ इवादित्यो विराजति[3] यथा तथा ।
पक्षीशो मन्त्रमाहात्म्यात्तदा रेजे मुदाहृतः ।। १९ ।।
ముక్తమేఘ ఇవాదిత్యో విరాజతి యథా తథా |
పక్షీశో మన్త్రమాహాత్మ్యత్తదా రేజే ముదాహృతః || 19 ||

शिवलिङ्गार्चनविधिं चोक्तवान्काश्यपस्तदा ।
पूजाप्रभाववेत्तारं तं च कृत्वाण्डजेश्वरम् ।। २० ।।
శివలిఙ్గార్చనవిధిం చోక్తవాన్కాశ్యపస్తదా |
పూజాప్రభావవేత్తారం తం చ కృత్వాణ్డజేశ్వరమ్ || 20 ||

काश्यपः प्राह [1]तत्पुत्रमेवमभ्यर्चयेति तम् ।। २१ ।।
కాశ్యపః ప్రాహ తత్పుత్రమేవమభ్యర్చయేతి తమ్ || 21 ||

भस्मत्रिपुण्ड्रपरिवर्जितफालदेशाद्
भूभारभूसुरवरादपि भासुराच्च ।
आचारतोऽपि सुविचारितावेदभाग-
सारार्थतः शिवपदार्चनहीनवृत्तेः ।। २२ ।।
భస్మత్రిపుణ్డ్రపరివర్జితఫాలదేశాద్
భూభారభూసురవరాది భాసురాచ్చ |
ఆచారతోఽపి సువిచారితావేదభాగ-
సారార్థతః శివపదార్చనహీనవృత్తేః || 22 ||

रथ्यासु सर्वमतदग्धविदिग्ध भस्म-
गात्रैः सदा खरतरः खर एष वर्यः ।। २३ ।।
రథ్యాసు సర్వమతదగ్ధవిదిగ్ధ భస్మ-

గాత్రైః సదా ఖరతరః స్వర ఏష వర్యః || 23 ||

मूढः कामेषु बद्धो दृढतर भवजापारकारागृहीतो-
भ्रान्तः पुत्रकलत्रमित्रनिवहैर्वेदोदितैर्बन्धनैः ।
बद्धो बुद्धतरोऽपि पाशनिकरैः सर्वेषणाभिश्चिरं
ईशानार्चनवर्जनाधममतिः शम्भोः प्रसादोज्झितः[2] ।। २४ ।।

మూఢః కామేషు బద్ధో దృఢతర భవజాపారకారాగృహీతో -
భ్రాన్తః పుత్రకలత్రమిత్రనివహైర్వేదోదితైర్బన్ధనైః ||
బద్ధో బుద్ధతరో ఽపి పాశనికరైః సర్వేషణాభిశ్చిరం
ఈశానార్చనవర్జనాధమమతిః శమ్భోః ప్రసాదోజ్ఝితః || 24 ||

किं चितत्रमर्णमधगर्णगभीरनीरं
घोरभ्रमार्णवमिदं परिपूर्णकाम ।
तूर्णं सदाभ्यर्णह्रदं सदा मां
सन्तारय स्वकरुणान्तरकर्णधार ।।

కిం చితత్రమర్ణమధగర్ణగభీరనీరం
ఘోరభ్రమార్ణవమిదం పరిపూర్ణకామ |
తూర్ణం సదాభ్యర్ణహ్రదం సదా మాం
సన్తారయ స్వకరుణాన్తరకర్ణధార || 25 ||

दिव्यश्रीशिपिविष्टचारुचरणाम्भोजप्रभावाद्भवे
भावो दनम्परम्परासु न भवेच्छ्रीशैवलिङ्गार्चकाः ।
मायाभावमाप्य भावजनितो भावो भवनीपति-
ध्यानानन्दसमुद्रमग्नह्रदयो भेदप्रभावोज्झितः ।

దివ్యశ్రీశిపివిష్టచారుచరణామ్భోజప్రభావాద్భవే
భావో దనమ్పరమ్పరాసు న భవేచ్ఛ్రీశైవలిఙ్గార్చకాః |
మాయాభావమాప్య భావజనితో భావో భవనీపతి-
ధ్యానానన్దసముద్రమగ్నహృదయో భేదప్రభావోజ్ఝితః || 26 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे अष्टादशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే అష్టదశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ||

।। एकोनविंशोऽध्यायः ।।

काश्यप उवाच

कृतनित्यक्रियः प्रातः समभ्युक्ष्याथवारिणा ।
नदीतीरे शिवागारे बिल्वमूलेऽपि वा द्विज ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ -

కృతనిత్యక్రియః ప్రాతః సమభ్యుక్ష్యాథవారిణా |
నదీతీరే శివాగారే బిల్వమూలేఽపి వా ద్విజ || 1 ||

भस्माभ्यक्ततनुर्नित्यं त्रिपुण्ड्रमपि धारयन् ।
अग्निरित्यादिभिर्मन्त्रैः सर्वाङ्गं परिमृज्य वै ।। २ ।।
భస్మాభ్యక్తతనుర్నిత్యం త్రిపుణ్డ్రమపి ధారయన్ |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మన్త్రైః సర్వాఙ్గం పరిమృజ్య వై || 2 ||

भस्मना पादपर्यन्तं श्रौतेन निरजेन च ।
त्रियायुषस्त्रिपुण्ड्राङ्कः कुशासन उदङ्मुखः ।। ३ ।।
భస్మనా పాదపర్యన్తం శ్రౌతేన నిరజేన చ |
త్రియాయుషస్త్రిపుండ్రాఙ్కః కుశాసన ఉదఙ్ముఖః || 3 ||

प्राङ्मुखो वा सदा देवे मुखे तत्पूर्वमेव वा ।
सद्योजातमुखे वापि धृतरुद्राक्षमालिकः ।। ४ ।।
ప్రాఙ్ముఖో వా సదా దేవే ముఖే తత్పూర్వమేవ వా |
సద్యోజాతముఖే వాపి ధృతరుద్రాక్షమాలికాః || 4 ||

कण्ठे कर्णेगलेऽशेषवक्षोबाहुशिरस्वपि ।
पञ्चाक्षरमिदं मन्त्रं सप्तवारं जपेद्द्विज ।। ५ ।।
కణ్ఠే కర్ణేగలేఽశేషవక్షోబాహుశిరస్వపి |
పఞ్చాక్షరమిదం మన్త్రం సప్తవారం జపేద్ద్విజ || 5 ||

सहस्रं वा तदर्धं वा शतमष्टोत्तरं तु वा ।
उमासहायं देवेशं ध्यात्वा नासाग्रलोचनः ।। ६ ।।
సహస్రం వా తదర్ధం వా శతమష్టోత్తరం తు వా |
ఉమాసహాయం దేవేశం ధ్యాత్వా నాసాగ్రలోచనః || 6 ||

हृत्पद्मसद्मगं देवं त्रिणेत्रं चन्द्रशेखरम् ।
सर्वाभरणसंयुक्तं फुल्लपञ्चमुखाम्बुजम् ।। ७ ।।
హృత్పద్మసద్మగం దేవం త్రిణేత్రం చన్ద్రశేఖరమ్|

సర్వాభరణసంయుక్తం ఫుల్లపఞ్చముఖామ్బుజమ్ || 7 ||

त्रिपुण्ड्रेनोज्ज्वलत्फालं कुपाशाहि त्रिशूलभृत् (?) ।
वृत्तबाहुं च निर्मृष्टप्रभाभरणशोभितम् ।। ८ ।।

త్రిపుణ్డ్రేనోజ్జ్వలత్ఫాలం కుపాశాహి త్రిశూలభృత్ |
వృత్తబాహుం చ నిర్మృష్టప్రభాభరణశోభితమ్ || 8 ||

सर्वाङ्गसुन्दरीं देवीं चन्द्रार्धमकुटोज्ज्वलाम् ।
नासाभरणशोभाढ्यां रत्नाभरणभासुराम् ।। ९ ।।

సర్వాఙ్గసున్దరీం దేవీం చన్ద్రార్ధమకుటోజ్జ్వలమ్ |
నాసాభరణశోభాఢ్యం రత్నాభరణభాసురమ్ || 9 ||

ताटङ्कद्वयसंशोभिमहेन्दुसदृशाननाम् ।
महागन्धजकस्तूरी पाटीरद्रवलेपिताम् ।। १० ।।

తాటఙ్కద్వయసంశోభిమహేన్దుసదృశాననామ్ |
మహాగన్ధజకస్తూరీ పాటీరద్రవలేపితామ్ || 10 ||

चम्पकैर्मल्लिकाजाजिमालतीसरभूषिताम् ।
ताम्बूलरागसंशोभि बिम्बाधरमनोहराम् ।। ११ ।।

చమ్పకైర్మల్లికాజాజిమాలతీసరభూషితామ్ |
తామ్బూలరాగసంశోభి బిమ్బాధరమనోహరమ్ || 11 ||

हस्तद्वयाग्रसंशोभिकिङ्किणीनूपुरोज्ज्वलाम् ।
फुल्लहेलकहस्ताग्रां हरवामाङ्कगां सदा ।। १२ ।।

హస్తద్వయాగ్రసంశోభికిఙ్కిణీనూపురోజ్జ్వలామ్ |
ఫుల్లహేలకహస్తాగ్రాం హరవామాఙ్కగాం సదా || 12 ||

पार्श्वद्वये षडास्येन गजास्येन च शोभिताम् ।
ध्यायेदेवं महादेवं साम्बं चारुत्रिलोचनाम् ।। १३ ।।

పార్శ్వద్వయే షడాస్యేన గజాస్యేన చ శోభితామ్ |
ధ్యాయేదేవం మహాదేవం సామ్బం చారుత్రిలోచనామ్ || 13 ||

शुद्धस्फटिकसङ्काशं नीलकण्ठं शिवां तथा ।
महामरतकीगर्भसच्छायां चारुहासिनीम् ।। १४ ।।

శుద్ధస్ఫటికసఙ్కాశం నీలకణ్ఠం శివాం తథా |
మహామరతకీగర్భసచ్ఛాయాం చారుహాసినీమ్ || 14 ||

एवं ध्यात्वा चिरं देवं लिङ्गे चावाह्य तं शिवम् ।
पाद्यार्घ्यचमनैः पुष्पगन्धाम्बुपरिपूरितैः ।। १५ ।।

ఏవం ధ్యాత్వా చిరం దేవం లిఙ్గే చావాహ్య తం శివమ్ |
పాద్యార్ఘ్యచమనైః పుష్పగన్ధామ్బుపరిపూరితైః || 15 ||

पत्रैः पञ्चाक्षरावृत्त्या मुद्रया दर्शितैस्तथा ।
आवाह्य स्थाप्य पीठे तं लिङ्गं स्फटिकधातुजम् ।। १६ ।.

పత్రైః పఞ్చాక్షరవృత్యా ముద్రయా దర్శితైస్తథా |
ఆవాహ్య స్థాప్య పీఠే తం లిఙ్గం స్ఫటికధాతుజమ్ || 16 ||

बाणं वा सर्वभूतं च चरं वा स्थावरं तु वा ।
पञ्चाक्षरेण तन्मौलौ पुष्पं दद्याच्च भक्तितः ।। १७ ।।

బాణం చా సర్వభూతం చ చరం వా స్థావరం తు వా |
పఞ్చాక్షరేణ తన్మౌలౌ పుష్పం దద్యాచ్చ భక్తితః || 17 ||

स कूर्चं पादमूले तु निधाय स्थापयेच्छिवम् ।
पाद्यार्घ्याचमनं दत्वा मधुपर्कादि दापयेत् ।। १८ ।।

స కూర్చ పాదమూలే తు నిధాయ స్థాపయేచ్ఛివమ్ |
పాద్యార్ఘ్యాచమనం దత్వా మధుపర్కాది దాపయేత్ || 18 ||

क्षीराभिषेकं प्रथमं ततो दधि घृतं मधु ।
सितां च नारिकेलोद कदलीफलजालकम् ।। १९ ।।

క్షీరాభిషేకం ప్రథమం తతో దధి ఘృతం మధు |
సితం చ నారికేలేద కదలిఫలజాలకమ్ || 19 ||

पनसाम्ररसं चापि ततो लिकुचजं रसम् ।
इक्षुसारं च गन्धोदं रत्नस्वर्णोद्भवं जलम् ।। २० ।।

పనసాగ్రరసం చాపి తతో లికుచజం రసమ్ |
ఇక్షుసారం చ గన్ధోదం రత్నస్వర్ణోద్భవం జలమ్ || 20 ||

अन्नाभिषेकं च ततो नीरै रुद्राभिषेचनम् ।
पाद्याचमनदानं च तत उद्वास्य' पूजयेत् ।। २१ ।।

అన్నాభిషేకం చ తతో నీరై రుద్రాభిషేచనమ్ |
పాద్యాచమనదానం చ తత ఉద్వాస్య పూజయేత్ ||21 ||

पीठे लिङ्गं च संश्ताप्य वस्त्रयज्ञोपवीतकम् ।
भस्मनात्र्यम्बकेनैव पूजयेदिन्दुशेखरम् ।। २२ ।।

పీఠే లిఙ్గం చ <u>సంశ్తాప్య</u> వస్త్రయజ్ఞోపవీతకమ్ |
భస్మనాత్ర్యమ్బకేనైవ పూజయేదిన్దుశేఖరమ్ || 22 ||

गन्धाक्षतांस्ततो दद्यात् स्वर्णाकल्पं यथारुचि ।
निधनेत्यादिभिर्मन्त्रैर्भवाद्यैर्बिल्वपत्रकैः ।। २३ ।।

గన్ధాక్షతాంస్తతో దద్యాత్ స్వర్ణాకల్పం యథారుచి |
నిధనేత్యాదిభిర్మన్త్రైర్భవాద్యైర్బిల్వపత్రకైః || 23 ||

अन्यैर्वा विविधैः पुष्पैर्ग्रामारण्योद्भवैरपि ।
तत्तत्कालभवैरेव पूजयित्वा महेश्वरम् ।। २४ ।।

అన్యైర్వా వివిధైః పుష్పైర్గ్రామారణ్యోద్భవైరపి |
తత్తత్కాలభవైరేవ పూజయిత్వా మహేశ్వరమ్ || 24 ||

धूपं दीपं ततो दत्वा नैवेद्यं चापि दापयेत् ।
ताम्बूलं च ततो दद्यात् ततो नीराजनं द्विज ।। २५ ।।

ధూపం దీపం తతో దత్వా నైవేద్యం చాపి దాపయేత్ |
తామ్బూలం చ తతో దద్యాత్ తతో నీరాజనం ద్విజ || 25 ||

छत्रं च चामरादर्शं ततो तौर्यत्रिकक्रमम् ।
प्रदक्षिणां नमस्कारं रुद्रसूक्तेन कारयेत् ।। २६ ।।

ఛత్రం చ చామరాదర్శం తతో తౌర్యత్రికక్రమమ్ |
ప్రదక్షిణాం నమస్కారం రుద్రసూక్తేన కారయేత్ || 26 ||

ततस्तन्त्रैश्च वेदोक्तैर्विविधैरपि शङ्करम् ।
स्तोत्रेणानेन पतग संस्तुवीत महेश्वरम् ।। २७ ।।

తతస్తన్త్రైశ్చ వేదోక్తైర్వివిధైరపి శఙ్కరమ్ |
స్తోత్రేణానేన పతగ సంస్తువీత మహేశ్వరమ్ || 27 ||

नमो नमस्ते शशिचूड गङ्गा-
धराव्ययापारगरादिधारिन् ।
श्रीव्योमकेशाय दयार्णवाय
संसारवैद्याय नमो नमस्ते ।। २८

నమో నమస్తే శశిచూడ గఙ్గా-
ధరావ్యయాపారగరాదిధారిన్ |
శ్రీవ్యోమకేశాయ దయార్ణవాయ
సంసారవైద్యాయ నమో నమస్తే || 28 ||

नमो नमो देव दयाम्बुधे हर
माराङ्गसंहारक कालशत्रो ।
विश्वेश्वरापारदयानिधान
पाहीश श्रीशङ्कर रक्ष मां सदा ।। २९ ।।

నమో నమస్తే దేవ దయామ్బుధే హర
మారాఙ్గసంహారక కాలశత్రో |
విశ్వేశ్వరాపారదయానిధాన
పాహీశ శ్రీశఙ్కర రక్ష మాం సదా || 29 ||

भगाक्षिहर शङ्कर त्रिदशनाथ पाद्यब्जज-
प्रकाशवरमौलिधृक्प्रमथनाथ विश्वाधिक ।
गजान्तकमहाहव त्रिपुरघोरसंहारक
प्रसिद्धचरिताधुना मधुहराक्षिपूज्याङ्घ्रिक ।। ३० ।।

భగాక్షిహర శఙ్కర త్రిదశనాథ పాహ్యబ్జజ-
ప్రకాశవరమౌలిధృక్ప్రమథనాథ విశ్వాధిక |
గజాన్తకమహాహవ త్రిపురఘోరసంహారక
ప్రసిద్ధచరితాధునా మధుహరాక్షిపూజ్యాఙ్ఘ్రిక || 30 ||

देव वेदनिगमान्तवेद्य
हृत्तापपापविनिवारक शम्भो ।
कालकाल करुणाकर शम्भो
पाहि मामखिलदुःखसमूहात् ।। ३१ ।।

దేవ వేదనిగమాన్తవేద్య
హృత్తాపపాపవినివారక శమ్భో |
కాలకాల కరుణాకర శమ్భో
పాహి మామఖిలదుఃఖసమూహాత్ || 31 ||

स्तुत्वैवं शिवमिष्टदानकरुणापाङ्गं च लिङ्गस्थितं
सम्पूज्य प्रमथाधिनाथमगजाकान्तं स मुक्तिं लभेत् ।
कामानप्यमितानवाप्य स मुदा भुक्त्या सुखं शाङ्करः
पुष्पैश्चापि प्रदोषपर्वणि तथा पापैर्विमुक्तो भवेत् ।। ३२

స్తుత్వైవం శివమిష్టదానకరుణాపాఙ్గం చ లిఙ్గస్థితం
సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమగజాకాన్తం స ముక్తిం లభేత్ |
కామానప్యమితానవాప్య స ముదా భుక్త్యా సుఖం శాఙ్కరః
పుష్పైశ్చాపి ప్రదోషపర్వణి తథా పాపైర్విముక్తో భవేత్ || 32 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे एकोनविंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ఏకోనవింశోఽధ్యాయః ||

|| వింశోఽధ్యాయః ||

।। विंशोऽध्यायः ।।

काश्यप उवाच

स काश्यपिर्नमश्चक्रे स्वपितुश्चरणाम्बुजम् ।
कद्रुद्रपूजासूक्तस्य काश्पस्य महात्मनः ।। १ ।।

కాశ్యప ఉవాచ

స కాశ్యపిర్నమశ్చక్రే స్వపితుశ్చరణామ్బుజమ్ |
కద్రుద్రపూజాసూక్తస్య కాశ్యపస్య మహాత్మనః || 1 ||

तेन प्राप्तमहाविद्याप्रभावेणोद्यतः सदा ।
लब्धानुज्ञोऽथ गुरुणा वितत्य स्वभुजावुभौ ।। २ ।।

తేన ప్రాప్తమహావిద్యాప్రభావేణోద్యతః సదా |
లబ్ధానుజ్ఞోఽథ గురుణా వితత్య స్వభుజావుభౌ || 2 ||

अगर्जद्बलवान्नादं तदा हरहरेति च ।
उत्पपाताथ गगने तरुणारुणनाथवत् ।। ३ ।।

అగర్జద్బలవాన్నాదం తదా హరహరేతి చ |
ఉత్పపాతాథ గగనే తరుణారుణనాథవత్ || 3 ||

मेरोर्मूर्ध्निसरोनाथं मानसाख्यं तदाण्डजः ।
स मानससरःस्नानं चकाराशु हताशुभः ।। ४ ।।

మేరోర్మూర్ధ్నిసరోనాథం మానసాఖ్యం తదాణ్డజః |
స మానససరఃస్నానం చకారాశు హతాశుభః || 4 ||

मेरोरुपवने तत्र बिल्वमन्दारसंयुते ।
चम्पकाशोकसहिते माकन्दद्रुमसंयुते ।। ५ ।।

మేరోరుపవనే తత్ర బిల్వమన్దారసంయుతే |
చమ్పకాశోకసహితే మాకన్దద్రుమసంయుతే || 5 ||

पारिजातवनोद्देशे कन्दमूलफलावृते ।
नानामृगाण्डजयुते केकिकोकिलनन्दिते ।। ६ ।।

పారిజాతవనోద్దేశే కన్దమూలఫ్లావృతే |
నానామృగాణ్డజయుతే కేకికోకిలనన్దితే || 6 ||

निधाय तत्र लिङ्गं च पतगेश्वरनामकम् ।
अग्निरित्यादिभिर्मन्त्रैर्भस्माभ्यक्तमहाङ्गकः ।। ७ ।।

నిధాయ తత్ర లిఙ్గం చ పతగేశ్వరనామకమ్ |

అగ్ని రిత్యాదిభిర్మన్త్రైర్భస్మాభ్యక్తమహాఙ్గకః || 7 ||

धृतत्रिपुण्ड्ररुद्राक्षः पञ्चाक्षरजपादरः ।
रुद्रसूक्तजपासक्तः फलमूलैः सुमैस्तथा ।। ८ ।।

ధృతత్రిపుణ్డ్రరుద్రాక్షః పఞ్చాక్షరజపాదరః |
రుద్రసూక్తజపాసక్తః ఫలమూలైః సుమైస్తథా || 8 ||

स मानसजलैः स्नाप्य प्रत्यहं पूजयेच्छिवम् ।
बिल्वमन्दारकुसुमैरसमैः कमलोत्पलैः ।। ९ ।।

స మానసజలైః స్నాప్య ప్రత్యహం పూజయేచ్ఛివమ్ |
బిల్వమన్దారకుసుమైరసమైః కమలోత్పలైః || 9 ||

निवेद्य फलमूलानि निराहारोऽचरत्तपः ।
वर्षं फलाशनः पक्षी वर्षं वायुजलाशनः ।। १० ।।

నివేద్య ఫలమూలాని నిరాహారోఽచరత్తపః |
వర్షం ఫలాశనః పక్షీ వర్షం వాయుజలాశనః || 10 ||

एवं द्वादशवर्षाणि तपसा विनतासुतः ।
(शिवमाराधयामास मनसा वचसा धिया ।)
कालेन कालकालस्य पूजया हृज्जयेन च ।। ११ ।।

ఏవం ద్వాదశవర్షాణి తపసా వినతాసుతః |
శివమారాధయామాస మనసా వచసా ధియా |
కాలేన కాలకాలస్య పూజయా హృజ్జయేన చ || 11 ||

तल्लिङ्गमध्यादीशानस्तस्मै प्रादुरभूच्छिवः ।
गङ्गाचन्द्रकलामौलिकपर्दविलसच्छिराः ।। १२ ।।

తల్లిఙ్గమధ్యాదీశానస్తస్మై ప్రాదురభూచ్ఛివః |
గఙ్గా-చన్ద్రకలా-మౌలి-కపర్ద-విలసచ్ఛిరాః || 12 ||

उमया सहितो नित्यं नीलकण्ठस्त्रिलोचनः ।
महावृषं समारुह्य नन्दिभृङ्गिगणावृतः ।। १३ ।।

ఉమయా సహితో నిత్యం నీలకణ్ఠస్త్రిలోచనః |
మహావృషం సమారుహ్య నన్దిభృఙ్గిగణావృతః || 13 ||

तं दृष्ट्वा गरुडं तत्र महापशुपतिः स्वयम् ।
तपसा कर्शितं तत्र प्राह देवो वृषध्वजः ।। १४ ।।

తం దృష్ట్వా గరుడం తత్ర మహాపాశుపతిః స్వయమ్ |
తపసా కర్శితాం తత్ర ప్రాహ దేవో వృషధ్వజః || 14 ||

नितरां परिखिन्नोऽसि तपसा पतगेश्वर ।
कस्ते कामो वद क्षिप्रं तं ते सम्पूरयाम्यहम् ।। १५ ।।

నితరాం పరిఖిన్నో ఽసి తపసా పతగేశ్వర |
కస్తే కామో వద క్షిప్రం తం తే సమ్పూరయామ్యహమ్ || 15 ||

इति शम्भोर्वचः श्रुत्वा प्रणम्याण्डजराट्शिवम् ।
भक्त्याश्रुपुलको देवं मौलावञ्जलिमावहन् ।। १६ ।।

ఇతి శమ్భోర్వచః శృత్వా ప్రణమ్యాణ్డజరాట్శివమ్ |
భక్త్యాశ్రుపులకో దేవం మౌలావఞ్జలిమావహన్ || 16 ||

तुष्टाव शिपिविष्टं तमष्टमूर्तिं कृपाकरम् ।। १७ ।।

తుష్టావ శిపివిష్టం తమష్టమూర్తిం కృపాకరమ్ || 17 ||

देव देव सकलामरवन्द्य
विश्वनाथ शशिचूड महेश ।
व्योमकेश जितपञ्चशरेश
शूलमूलकर दारितकाल ।।

దేవ దేవ సకలామరవన్ద్య
విశ్వనాథ శశిచూడ మహేశ |
వ్యోమకేశ జితపఞ్చశరేశ
శూలమూలకర దారితకాల || 18 ||

मारमार हरिसायक शम्भो
कालकण्ठ करुणाकर धीर ।
घोरपातकभयादिहरेश
पाहि मां वरदयाघनसार ।। १९ ।।

మారమార హరిసాయక శమ్భో
కాలకణ్ఠ కరుణాకర ధీర |
ఘోరపాతకభయాదిహరేశ
పాహి మాం వరదయాఘనసార || 19 ||

क्षयद्वीरं वीरं गरधरमुमाकान्तमधुना
शरण्यं मौलीन्दुद्युति विजितदिग्वक्त्रतमसम् ।
महागोद्यर्चमकृत(?) पटसटाशोभिनृहरि-
स्फुरद्वक्षोहारिप्रखरनखरोद्योतितनखम् ।। २० ।।

క్షయద్వీరం వీరం గరధరముమాకాన్తమధునా
శరణ్యం మౌలీన్దుద్యుతి విజితదిగ్వక్త్రతమసమ్ |

మహోగోద్యర్చమకృత పటసటాశోభినృహరి-

స్ఫురద్వక్షోహారిప్రఖరనఖరోద్యోతితనఖమ్ || 20 ||

प्रपद्ये देव त्वां श्रुतिवरशिरश्चारुपटली-

वलीढं ते पादं सकलसुरमौलिद्युतपदम् ।

अनाथानां नाथं सकलजगतामेकशरणं

शरण्यं त्वां शम्भुं भवहरणपादं कलयतः ।। २१ ।।

ప్రపద్యే దేవ త్వాం శృతివరశిరశ్చారుపటలీ-

వలీఢం తే పాదం సకలసురమౌలిద్యుతపదం |

అనాథానాం నాథం సకలజగతామేకశరణం

శరణ్యం త్వాం భవహరణపాదం కలయతః || 21 ||

यथा चेतो नित्यं न भजति तथा प्राकृत सुरान्

हरिब्रह्मामर्त्यान्त्सवरुणमरुत्वादिकगुणान् ।

भवं भावापन्नं श्रुतिवरशिरोवेद्यचरितं

तवेशानं कस्ते प्रचरति नरः स्तव्यमधुना ।। २२ ।।

యథా చేతో నిత్యం న భజతి తథా ప్రాకృత సురాన్

హరిబ్రహ్మమర్త్యాన్త్సవరుణమరుత్వాదికగుణాన్ |

భవం భావాపన్నం శృతివరశిలోవేద్యచరితం

తవేశానం కస్తే ప్రచరతి నరః స్థవ్యమధునా || 22 ||

मदीयोऽयं मन्तुः सहतु च भवानेव नमसा

यतो वेदे वेद्यो भवसि सहमानस्त्वमधुना ।

तथाप्येतद्भक्त्या त्वयि गदितमेतद्विजतु मे

वचः पथ्यं स्वास्थ्यं क्षमसि मयि तिर्यक्त्वदयया ।।

మదీయోఽయం మన్తుః సహతు చ భవానేవ నమసా

యతో వేదే వేద్యో భవసి సహమానస్త్వమధునా |

తథాప్యేతద్భక్త్యా త్వయి గదితమేతద్విజతు మే

వచః పథ్యం స్వాస్థ్యం క్షమసి మయి తిర్యక్త్వదయయా || 23 ||

गरुडोद्गीतमेतद्वै स्तव्यः श्रुत्वा प्रदर्षितः ।

उवाच वरदोऽस्मीति वरं वृणु यथामति ।। २४ ।।

గరుడోద్గీతమేతద్వై స్తవ్యః శృత్వా ప్రదృర్షితః |

ఉవాచ వరదోఽస్మీతి వరం వృణు యథామతి || 24 ||

तवानयाण्डज श्रुत्या नितरां तुष्टमानसः ।

मद्वरेण च ते कामो भविष्यति न चान्यथा ।। २५ ।।

తవానయాణ్డజ శృత్యా నితరాం తుష్టమానసః |

మద్వరేణ చ తే కామో భవిష్యతి న చాన్యథా || 25 ||

इति श्रुत्वा वचः शम्भोः प्राञ्जलिः प्राह चाण्डजः ।
प्राज्ञां बलं च विजयं ममताहरणाय मे ।। २६ ।।

ఇతి శృత్వా వచః శమ్భోః ప్రాఞ్జలిః ప్రాహ చాణ్డజః |
ప్రాజ్ఞాం బలం చ విజయం మమతాహరణాయ మే || 26 ||

मातुर्दास्यविमोक्षं च सर्पकौटिल्यजं हि मे ।
तव प्रसादतः शम्भो भविष्यत्वद्य[1] मा चिरम् ।। २७ ।।

మాతుర్దాస్యవిమోక్షం చ సర్పకౌటిల్యజం హి మే |
తవ ప్రసాదతః శమ్భో భవిష్యత్వద్య మా చిరమ్ || 27 ||

मेरुमूर्ध्नि महादेव मत्कृते पतगेश्वरे[2] ।
अस्मिन्त्सन्निहितो लिङ्गे भव त्वं सर्वदा शिव ।। २८ ।।

మేరుమూర్ధ్ని మహాదేవ మత్కృతే పతగేశ్వరే |
సమిన్త్సన్నిహితో లిఙ్గే భవ త్వం సర్వదా శివ || 28 ||

इति तद्वचसा सर्वं तथास्त्वित्यवदद्धरः ।
ववृषुः कुसुमासारं देवा मूर्ध्न्यण्डजेशितुः ।। २९ ।।

ఇతి తద్వచసా సర్వం తథాస్త్విత్యవదద్ధరః |
వవృషుః కుసుమాసారం దేవా మూర్ధ్న్యణ్డజేశితుః || 29 ||

प्रावादयंस्ते वाद्यानि ननृतुस्ता वराप्सराः[3] ।
रम्भोर्वशीमेनकाद्या महेशस्यैव सन्निधौ ।। ३० ।।

ప్రావాదయంస్తే వాద్యాని ననృతుస్తా వరాప్సరాః |
రమ్భోర్వశీమేనకాద్యా మహేశస్యైవ సన్నిధౌ || 30 ||

ततः पतगराट् तदा पुरहराङ्घ्रिसम्पूजना-
दबभूव बलगर्वितः फणिवरोरुमालाधरः ।
वितत्य निजपक्षतिं श्रयितवान्नभो नागहा
प्रकीर्णवरशैलहृत्पुरुफणीन्द्रवित्रासनः ।। ३१ ।।

తతః పతగరాట్ తదా పురహరాఙ్ఘ్రిసంపూజనా-
ద్బభూవ బలగర్వితః ఫణివరోరుమాలాధరః |
వితత్య నిజపక్షతిం శ్రయితవాన్నభో నాగహా
ప్రకీర్ణవరశైలహృత్పురుఫణీన్ద్రవిత్రాసనః || 31 ||

हरोऽपि विजिहीर्षया गिरिजया समालिङ्गितो
मरुद्गणगणावृतः फणिगणोरुमालागणः ।
कृतोडुगणपोल्लसद्वरशिखण्डकोटिप्रभा-
विराजितकपर्दको वृषवराधिरूढो ययौ ।।

హరోఽపి విజిహీర్షయా గిరిజయా సమాలిఙ్గితో
మరుద్గణగణావృతః ఫణిగణోరుమాలాగణః |
కృతోడుగణపోల్లసద్వరశిఖణ్డకోటిప్రభా-
విరాజితకపర్దకో వృషవరాధిరూఢో యయౌ || 32 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे गरुडस्य ईश्वरप्रसादो नाम
विंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే గరుడయ ఈశ్వరప్రసాదో నామ
వింశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకవింశోఽధ్యాయః ||

|| एकविंशोऽध्यायः ||

स्कन्द उवाच

तरुणः करुणामूर्तेः कृपया ह्यरुणानुजः ।
वरुणालयतः सर्पानुज्जहार महेन्द्रहा ।। १ ।।

స్కన్ద ఉవాచ

తరుణః కరుణామూర్తేః కృపయా హ్యరుణానుజః |
వరుణాలయతః సర్పానుజ్జహార మహేన్ద్రహా || 1 ||

योद्धुं ययौ देवलोकं पक्षावुत्क्षिप्य वेगतः ।
अट्टहासेन घोरेण कम्पयन्नमरावतीम् ।। २ ।।
యోద్ధుం యయౌ దేవలోకం పక్షావుత్క్షిప్య వేగతః |
అట్టహాసేన ఘోరేణ కమ్పయన్నమరావతీమ్ || 2 ||

ततो देवा भयापन्नाः सर्वे चापि सकिङ्कराः ।।
विद्याधराश्च गन्धर्वाः सुपर्वाणो महौजसः ।। ३ ।।
తతో దేవా భయాపన్నాః సర్వే చాపి సకిఙ్కరాః |
విద్యాధరాశ్చ గన్ధర్వాః సుపర్వాణో మహౌజసః || 3 ||

किमेतदिति मन्वानाः समुत्तस्थुरुदायुधाः ।
अमृतं यत्र निक्षिप्तं गुप्तमुत्तमधन्विभिः ।। ४ ।।
కిమేతదితి మన్వానాః సముత్తస్థురుదాయుధాః |
అమృతం యత్ర నిక్షిప్తం గుప్తముత్తమధన్విభిః || 4 ||

देवैः किन्नरगन्धर्वैरुरगैरण्डजेश्वरः ।
प्रचण्डचण्डदण्डेन पक्षकाण्डेन भूयसा ।। ५ ।।
దేవైః కిన్నరగన్ధర్వైరురగైరణ్డజేశ్వరః |
ప్రచణ్డచణ్డదణ్డేన పక్షకాణ్డేన భూయసా || 5 ||

मार्ताण्डसारथेर्भ्राताऽखण्डयच्चण्डविक्रमः ।
कांश्चित्पक्षप्रहोरण ह्यतुलामलविक्रमः ।। ६ ।।
మార్తాణ్డసారథేర్భ్రాతాఽఖణ్డయచ్చణ్డవిక్రమః |
కాంశ్చిత్పక్షప్రహోరణ హ్యతులామలివిక్రమః || 6 ||

कलशं पूर्णमादाय ह्यमृतस्य तदाण्डजः ।
उज्जहारामृतं मध्यं मध्यन्दिनकरो यथा ।। ७ ।।
కలశం పూర్ణమాదాయ హ్యమృతస్య తదాణ్డజః |

ఉజ్జహారామృతం మధ్యం మధ్యన్దినకరో యథా || 7 ||

स मातुर्निकटे गत्वा नत्वा दत्वाऽमृतं तदा ।
मातरं मोचयामास दास्यभावात्स्वभावतः ।। ८ ।।

స మాతుర్నికటే గత్వా నత్వా దత్వాఽమృతం తదా |
మాతరం మోచయామాస దాస్యభావాత్స్వభావతః || 8 ||

कद्रुपुत्रान् तदा युद्धे योधयामास वै खगः ।
आशीविषांस्तदा सर्पान्निर्वीर्यानकरोत्तदा ।। ९ ।।

కద్రుపుత్రాం తథా యుద్ధే యోధయామాస వై ఖగః |
ఆశీవిషాంస్తదా సర్పాన్నిర్వీర్యానకరోత్తదా || 9 ||

तत्फणामणिमालाभिः शोभितः पतगेश्वरः ।
द्रावयामास तान् सर्वान् काद्रवेयांस्तदा खगः ।। १० ।।

తత్ఫణామణిమాలాభిః శోభితః పతగేశ్వరః |
ద్రావయామాస తాన్ సర్వాన్ కాద్రవేయాంస్తదా ఖగః || 10 ||

तां मातरं सुपर्णीं च सान्त्वयन्नतिवेगतः ।
मेरोर्मूर्ध्नि तदा गत्वा प्रत्यहं वै तदाण्डजः ।। ११ ।।

తాం మాతరం సుపర్ణీం చ సన్త్వయన్నతివేగతః |
మేరోర్మూర్ధ్ని తదా గత్వా ప్రత్యహం వై తదాణ్డజః || 11 ||

पतगेश्वरमभ्यर्च्य बिल्वपत्रैश्च पङ्कजैः ।
समायाति गृहं मातुर्भक्तो नित्यं महेशितुः ।। १२ ।।

పతగేశ్వరమభ్యర్చ్య బిల్వపత్రైశ్చ పఙ్కజైః |
సమాయాతి గృహం మాతుర్భక్తో నిత్యం మహేశితుః || 12 ||

तदामृतं गतं दृष्ट्वा देवाः सर्वे सवासवाः ।
गन्धर्वाः किन्नरा यक्षा विद्याधरमहोरगाः ।। १३ ।।

తదామృతం గతం దృష్ట్వా దేవాః సర్వే సవాసవాః |
గన్ధర్వాః కిన్నరా యక్షా విద్యాధరమహోరగాః || 13 ||

बलप्रमथनार्चातो बलवन्तं च पक्षिणम् ।
मेनिरे विस्मयोपेता विष्णुं गत्वा तदाब्रुवन् ।। १४ ।।

బలప్రమథనార్చాతో బలవన్తం చ పక్షిణమ్ |
మేనిరే విస్మయోపేతా విష్ణుం గత్వా తదాబ్రువన్ || 14 ||

उदन्तं तत्कथां सर्वे देवास्तत्र सवासवाः ।

देवाः (ऊचुः)

श्रृणु विष्णो भयं प्राप्तं देवानां गरुडात्सदा ।। १५ ।।

ఉదన్తం తత్కథాం సర్వే దేవాస్తత్ర సవాసవాః |

దేవాః ఊచుః

శృణు విష్ణో భయం ప్రాప్తం దేవానం గరుడాత్సదా || 15 ||

अमृतं यत्पुरा दत्तं समुद्रमथनोद्भवम् ।
पीतावशेषं देवैश्च रक्षितं तद्गृहे सदा ।। १६ ।।

అమృతం యత్పురా దత్తం సముద్రమథనోద్భవమ్ |

పీతావశేషం దేవైశ్చ రక్షితం తద్గృహే సదా || 16 ||

तदुज्जहार बलवानमरारिः स पक्षिराट् ।
अमुञ्चन्मातरं स्वस्य दास्यभावादपि ध्रुवम् ।। १७ ।।

తదుజ్జహార బలవానమరారిః స పక్షిరాట్ |

అముఞ్చన్మాతరం స్వస్య దాస్యభావాదపి ధ్రువమ్ || 17 ||

कश्यपस्योपदेशेन शिवपूजाप्रभावतः ।
हिनस्ति देवान्गान्धर्वान्काद्रवेयानपि द्विज ।। १८ ।।

కశ్యపస్యోపదేశేన శివపూజాప్రభావతః |

హినస్తి దేవాన్గన్ధర్వాన్కాద్రవేయానపి ద్విజ || 18 ||

हीनामृतान्हरे देवान्मृतानित्युपधारय ।
निःश्रीकं विष्टपं सर्वं बहुकष्टसमावृतम् ।। १९ ।।

హీనామృతాన్హరే దేవాన్మృతానిత్యుపధారయ |

నిఃశ్రీకం విష్టపం సర్వం బహుకష్టసమావృతమ్ || 19 ||

न भ्राजते यथापूर्वं तस्योपायं वदस्व नः ।
इत्युक्तोऽमरपूर्वजैः स च हरिः स्मेरान्तरङ्गस्तदा ।। २०

న భ్రాజతే యథాపూర్వం తస్యోపాయం వదస్వ నః |

ఇత్యుక్తోఽమరపూర్వజైః స చ హరిః స్మేరాన్తరఙ్గస్తదా || 20 ||

देवानाह तदाऽभयेन भगवान्भक्तं खगं तं तदा ।
ओजस्तेजयुतं शिवार्चनमहाप्राभाव्य जातं प्रभुं ।।
जेतारं त्वपराजितं रणगणे मेने तदा तं हरिः ।।

దేవానాహ తదాఽభయేన భగవాన్భక్తం ఖగం తం తదా |

ఓజస్తేజయుతం శివార్చనమహాప్రభావ్య జాతం ప్రభుం || 21 ||

జేతారం త్వపరాజితం రణగణేమేనే తదా తం హరిః || 22 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे एकविंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే ఏకవింశోఽధ్యాయః ||

|| ద్వావింశోఽధ్యాయః ||

|| द्वाविंशोऽध्यायः ||

स्कन्दः (उवाच)

ततो विष्णुः सुरानाह भीतांस्तान्गरुडात्तदा ।
मनसा चिन्तयन्नर्थं . . . . धृतव्रतः ।। १ ।।

స్కన్దః ఉవాచ

తతో విష్ణుః సురానాహ భీతాస్తాన్గరుడాత్తదా |
మనసా చిన్తయన్నర్థం......ధృతవ్రతః || 1 ||

विष्णुः (उवाच)

शृणुध्वममराः सर्वे जयहेतुं गरुत्मतः ।
न स शक्यो बलैर्जेतुं सर्वैरपि सुरासुरैः ।। २ ।।

విష్ణుః ఉవాచ -

శృణుధ్వమమరాః సర్వే జయహేతుం గరుత్మతః |
న స శక్యో బలైర్జేతుం సర్వైరపి సురాసురైః || 2 ||

मया च ब्रह्मणा चैव कश्यपस्यात्मजः पुरा ।
किञ्च शर्वार्चनबलादखर्वं गर्वमाश्रितः ।। ३ ।।

మయా చ బ్రహ్మణా చైవ కశ్యపస్యాత్మజః పురా |
కిఞ్చ శర్వార్చనబలాదఖర్వం గర్వమాశ్రితః || 3 ||

तेन सम्पीडयत्येव जगत्सासुरमानुषम् ।
आशीविषानपि मुदा निर्विषानकरोद्बली ।। ४ ।।

తేన సమ్పీడయత్యేవ జగత్సాసురమానుషమ్ |
ఆశీవిషానపి ముదా నిర్విషానకరోద్బలీ || 4 ||

स बली शम्भुभक्तश्च भस्मरुद्राक्षधृक्सदा ।
पतगेश्वरमभ्यर्च्य मेरुमौलौ कृताश्रयः ।। ५ ।।

స బలీ శమ్భుభక్తశ్చ భస్మరుద్రాక్షధృక్సదా |
పతగేశ్వరమభ్యర్చ్య మేరుమౌలౌ కృతాశ్రయః || 5 ||

श्रमहीनः सदा शम्भोः पादसंश्रयतः खगः ।
क्षयद्वीर पदार्चातो वीरसूर्यः खगेश्वरः ।। ६ ।।

శ్రమహీనః సదా శమ్భోః పాదసంశ్రయతః ఖగః |
క్షయద్వీరా పదార్చాతో వీరసూర్యః ఖగేశ్వరః || 6 ||

साम्नैवाभिप्रपन्नस्य सर्वं भवति हृद्गतम् ।
शाम्भवेषु न मे धाष्टर्यं उपेक्षा वापि विक्रमः ।। ७ ।।
సామ్నైవాభిప్రపన్నస్య సర్వం భవతి హృద్గతమ్ |
శామ్భవేషు న మే ధ్రార్ష్యం ఉపేషా వాపి విక్రమః || 7 ||

शिवभक्ता महाघोराः पराक्रमयुताः सदा ।
अघोरपादसंसक्ता असुरा भूसुरास्तथा ।। ८ ।।
శివభక్త మహాఘోరాః పరాక్రమయుతాః సదా |
అఘోరపాదసంసక్తా అసురా భూసురాస్తథా || 8 ||

पुरा दक्षाध्वरे सर्वे वीरभद्रेण शिक्षिताः ।
अहं देवेश्वरस्त्वं च भगाद्या देवतागणाः ।। ९ ।।
పురా దక్షాధ్వరే సర్వే వీరభద్రేణ శిక్షితాః |
అహం దేవేశ్వరస్త్వం చ భగాద్యా దేవతాగణాః || 9 ||

सागरोद्भवतो घोराद्गराद्दग्धोस्मि सर्वदा ।
करुणाकरदेवेन तारिता गरभक्षणात् ।। १० ।।
సాగరోద్భవతో ఘోరాద్గరాద్దగ్ధోస్మి సర్వదా |
కరుణాకరదేవేన తారితా గరభక్షణాత్ || 10 ||

मत्स्यकूर्मवराहं च नारसिंहतनुर्हरः ।
शिक्षयामास मे पूर्वं वीर्योद्रेकेण सर्पहा ।। ११ ।।
మత్స్యకూర్మవరాహం చ నారసింహతనుర్హరః |
శిక్షయామాస మే పూర్వం వీర్యోద్రేకేణ సర్పహా || 11 ||

यस्य भक्तैर्द्विजैश्चाहं सर्वदापि निराकृतः ।
शापितोऽहं च भृगुणा मानुषीं योनिमाश्रितः ।। १२ ।।
యస్య భక్తైర్ద్విజైశ్చాహం సర్వదాపి నిరాకృతః |
శాపితోऽహం చ భృగుణా మానుషీం యోనిమాశ్రితః || 12 ||

रावणेन रणे पूर्वं निर्विण्णोऽस्मि तदा सुराः ।
दशजन्मस्वपि सदा ह्यसुरैः पीडितोऽस्म्यहम् ।। १३ ।।
రావణేన రణే పూర్వం నిర్విణ్ణోऽస్మి తదా సురాః |
దశజన్మస్వపి సదా హ్యసురైః పీడితోऽస్మ్యహమ్ || 13 ||

यदा यदा मां गर्वाढ्यं दृष्ट्वा देवः पिनाकधृक् ।
भवतश्च सदा दृप्तान् दृष्ट्वा वै स महेश्वरः ।। १४ ।।
యదా యదా మాం గర్వాఢ్యం దృష్ట్వా దేవః పినాకధృక్ |
భవతశ్చ సదా దృప్తాన్ దృష్ట్వా వై స మహేశ్వరః || 14 ||

उत्पाद्यैवासुरश्रेष्ठान् मुरजम्भादिवृत्रकान् ।
नमुचिप्रमुखांश्चापि तथान्यांश्च युगे युगे ।। १५ ।।

ఉత్పాద్యైవాసురశ్రేష్ఠాన్ మురజమ్భాదివృత్రకాన్ |
నముచిప్రముఖాంశ్చాపి తథాన్యాంశ్చ యుగే యుగే || 15 ||

हिरण्याक्षादिभिर्युद्धे अस्मान्मोहयति स्वरः ।
तांश्च दृप्तानथ ज्ञात्वा अस्माभिर्विनिहन्ति तान् ।। १६ ।।
హిరణ్యాక్షాదిభిర్యుద్ధే అస్మాన్మోహయతి స్వరః |
తాంశ్చ దృప్తానథ జ్ఞాత్వా సమాభిర్వినిహన్తి తాన్ || 16 ||

अस्माभिरपि येऽशक्यास्तान्युद्धे हन्त्यसौ स्वयम् ।
त्रिपुरान्धककामादिकालकालः कृपानिधिः ।। १७ ।।
అస్మాభిరపి యోఽశ్క్యాస్తాన్యుద్ధే హన్త్యసౌ స్వయమ్ |
త్రిపురాన్ధకకామాదికాలకాలః కృపానిధిః || 17 ||

दधीचिनापि मुनिना निर्जितोऽस्मि रणाजिरे ।
भवोद्भवस्य चरितं दृष्टं पूर्वं सुरासुराः ।। १८ ।।
దధీచినాపి మునినానిర్జితోఽస్మి రణాజిరే |
భవేద్భవస్య చరితం దృష్టం పూర్వం సురాసురాః ||18 ||

तस्मात्खगेश्वरजये तं प्रसाद्य जयो भवेत् ।
इत्युक्त्वा स सुरैः सार्धं ययौ यत्र खगेश्वरः ।। १९ ।।
తస్మాత్ఖగేశ్వరజయే తం ప్రసాద్య జయో భవేత్ |
ఇత్యుక్త్వా స సురైః సార్ధం యయౌ యత్ర ఖగేశ్వరః || 19 ||

मेरुर्मूर्ध्निकृतावासमण्डजं प्राह माधवः ।
विष्णुः (उवाच)
धन्योऽसि कृतकृत्योऽसि मान्योऽसि पतगेश्वर ।। २० ।।
మేరుర్మూర్ధ్ని కృతావాసమణ్డజం ప్రాహ మాధవః |

విష్ణుః ఉవాచ

ధన్యోఽస్మి కృతకృత్యోఽస్మి మాన్యోఽసి పతగేశ్వర || 20 ||

न त्वया सदृशं भूतं लोके दृष्टं मया सुरैः ।
शिपिविष्टपदार्चातः सर्वेषां कष्टनाशकः ।। २१ ।।
న త్వయా సదృశం భూతం లోకే దృష్టం మయా సురైః |
శిపివిష్టపదార్చాతః సర్వేషాం కష్టనాశకః || 21 ||

सुसन्तुष्टो हि निष्ठावाञ्ज्येष्ठलिङ्गार्चनात्सदा ।
बलप्रमथनार्चातो बलवांस्त्वं खगेश्वर ।। २२ ।।
సుసన్తుష్టో హి నిష్ఠావాఞ్జ్యేష్ఠలిఙ్గార్చనాత్సదా |
బలప్రమథనార్చాతో బలవాంస్త్వం ఖగేశ్వర || 22 ||

क्षयद्वीरपदार्चातो वीरोऽस्यण्डजसत्तम ।
कस्ते प्रभावं च गुणं शक्तो वक्तुं सुरेष्वपि ।। २३ ।।
క్షయద్వీరపదార్చాతో వీరోఽస్యణ్డజసత్తమ |
కస్తే ప్రభావం చ గుణం శక్తో వక్తుం సురేష్వపి || 23 ||

अशक्ता एव सर्वेऽपि तुल्यः[1] शक्तिधरेण हि ।
मत्तो वृणुष्व कामं ते तदद्यैव प्रपूरये ।। २४ ।।
అశక్తా ఏవ సర్వేఽపి తుల్యః శక్తిధరేణ హి |
మత్తో వృణుష్వ కామం తే తదద్యైవ ప్రపూరయే ||24 ||

सूतः (उवाच)

इति विष्णुवचः श्रुत्वा प्रहस्य गरुडोऽवदत् ।
मृडार्चनरतो विष्णुमिन्द्रादीनपि तत्र वै ।। २५ ।।

సూతః ఉవాచ -

ఇతి విష్ణువచః శ్రుత్వా ప్రహస్య గరుడోఽవదత్ |
మృడార్చనరతో విష్ణుమిన్ద్రాదీనపి తత్ర వై || 25 ||

गरुडः (उवाच)

सर्वं जानामि ते चित्तं सुराणां कार्यसाधक ।
त्र्यक्षार्चनप्रभावेण त्वया चक्रमिदं हरे ।। २६ ।।

గరుడ ఉవాచ -

సర్వం జానామి తే చిత్తం సురాణాం కార్యసాధక |
త్ర్యక్షార్చనప్రభావేణ త్వయా చక్రమిదం హరే || 26 ||

लब्धं तेनैव विजयो भविष्यति सुरेष्वपि ।
वैकुण्ठमपि सम्प्राप्तं त्वया शर्वपदाश्रयात् ।। २७ ।।
లబ్ధం తేనైవ విజయో భవిష్యతి సురేష్వపి |
వైకుణ్ఠమపి సమ్ప్రాప్తం త్వయా శర్వపదాశ్రయాత్ || 27 ||

देवानहं सदा जाने कान्दिशीकान्हि मत्पुरा[1] ।
पुरा दक्षमखे यूयं वीरभद्रेण शिक्षिताः ।। २८ ।।
దేవానహం సదా జానే కాన్దిశీకాన్హి మత్పురా |
పురా దక్షమఖే యూయం వీరభద్రేణ శిక్షితాః || 28 ||

भ्रष्टा नष्टौजसः सर्वे शिवद्रोहेण वै तदा ।
गरज्वालावलीदग्धतनुस्त्वं भासि काष्ठवत् ।। २९ ।।
భ్రష్టా నష్టౌజసః సర్వే శివద్రోహేణ వై తదా |
గరజ్వాలావలీదగ్ధతనుస్త్వం భాసి కాష్ఠవత్ || 29 ||

त्वं कथं वरदो मेऽद्य किं नूनं मम वै हरे ।
अहं दास्ये वृणु वरं यथेष्टं वरयाधुना ।। ३० ।।

త్వం కథం వరదో మేఽద్య కిం నూనం మమ వై హరే |
అహం దాస్యే వృణు వరం యథేష్టం వరయాధునా || 30 ||

अचलातुल राजकन्यका-
कुचलीलाललितोरुचारुवक्षसम् ।
श्रुति लोलाक्षमालभूतिभूषा(षं)-
विषमाक्षं भजति प्रदोषकाले ।। ३१ ।।

అచలాతుల రాజకన్యకా -
కుచ-లీలా-లలితోరు-చారువక్షసమ్ |
శృతి లోలాక్షమాల-భూతిభూషా(షం)-
విషమాక్షం భజతి ప్రదోషకాలే || 31 ||

यः कालान्तकपूजनेन दिवसं निन्ये सकलातिगो
भूयान्नैव भवी स संसृतिभरेष्याकण्ठलग्नोऽप्यसौ ।
दुःखेषु प्रसभं हि मज्जति न वै किं दुष्कृतैः शाङ्कराः
भद्राण्येव लभेत शङ्करकृपापीयूषधारारसैः ।। ३२ ।।

యః కాలాన్తకపూజనేన దివసం నిన్యే సకలాతిగో
భూయాన్నైవ భవీ స సంసృతిభరేష్వాకణ్ఠలగ్నోఽప్యసౌ |
దుఃఖేషు ప్రసభం హి మజ్జతి న వై కిం దుష్కృతైః శాఙ్కరాః
భద్రాణ్యేవ లభేత శఙ్కరకృపాపీయూషధారారసైః || 32 ||

शतपथयजुषामथोर्ध्वगम्यं
यच्छ्रुतिसारं जपतामथ प्रदोषे ।
प्रमथपति पदाब्जसक्तचित्तो
भ्रमते नैव भवे भवेषु सक्तः ।।

శతపథయజుషామథోర్ధ్వగమ్యం
యచ్ఛృతిసారం జపతామథ ప్రదోషే |
ప్రమథపతి పదాబ్జసక్తచిత్తో
భ్రమతే నైవ భవే భవేషు సక్తః || 33 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे द्वाविंशोऽध्यायः ।।
|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే ద్వావింశోఽధ్యాయః ||

|| త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||

|| त्रयोविंशोऽध्यायः ||

मुनिः (उवाच)

इत्युक्तं तद्वचः श्रुत्वा तमाह सुरसत्तमैः ।
विष्णुस्तदाण्डजश्रेष्ठं काश्यपं मेरुमूर्धनि ।। १ ।।

మునిః ఉవాచ -

ఇత్యుక్తం తద్వచః శృత్వా తమాహ సురసత్తమైః |
విష్ణుస్తదాణ్డజశ్రేష్ఠం కాశ్యపం మేరుమూర్ధని || 1 ||

श्रीविष्णुः (उवाच)

यदि देयो वरो मह्यं सत्यमद्य खगेश्वर ।
मातुर्दास्यापहरणे यन्नीतममृतं त्वया ।। २ ।।

శ్రీవిష్ణుః ఉవాచ -

యది దేయో వరో మహ్యం సత్యమద్య ఖగేశ్వర |
మాతుర్దాస్యాపహరణే యన్నీతమమృతం త్వయా || 2 ||

तदद्य देहि देवानां अमृतास्तेन वै सुराः ।
हीनामृताः सुराः सर्वे मृता इत्यवधारय ।। ३ ।।

తదద్య దేహి దేవానాం అమృతాస్తేన వై సురాః |
హీనామృతాః సురాః సర్వే మృతా ఇత్యవధారయ || 3 ||

साहाय्यमासुरे युद्धे वाहनत्वेन मे कुरु ।
वरद्वयं मे देह्यद्य सत्यसन्धो भवान् खग ।। ४ ।।

సాహాయ్యమాసురే యుద్ధే వాహనత్వేన మే కురు |
వరద్వయం మే దేహ్యద్య సత్యసన్ధో భవాన్ ఖగ || 4 ||

सत्ये प्रतिष्ठिता लोका ऋतं सत्यं महेश्वरः ।
सत्येनादित्यबलिनः सत्येन ध्रियते मही ।। ५ ।।

సత్యే ప్రతిష్ఠితా లోకా ఋతం సత్యం మహేశ్వరః |
సత్యేనాదిత్యబలినః సత్యేన ధ్రియతే మహీ || 5 ||

नक्षत्राणामथोपस्थे सोमः सत्येन आहितः ।
इत्येषा बह्वृचा प्रोक्ता श्रुतिरेषा सनातनी ।। ६ ।।

నక్షత్రాణామథోపస్థే సోమః సత్యేన ఆహితః |
ఇత్యేషా బహ్వృచా ప్రోక్తా శృతిరేషా సనాతనీ || 6 ||

तस्मात्सत्यपरो भूयाः पतगेशस्य सन्निधौ ।
तदा विष्णुवचः श्रुत्वा प्राहाण्डजकुलोद्भवः ।। ७ ।।
తస్మాత్సత్యపరో భూయాః పతగేశస్య సన్నిధౌ |
తదా విష్ణువచః శృత్వా ప్రాహాణ్డజకులోద్భవః || 7 ||

शर्वपादार्चनरतो मेरुपर्वतगध्यगः ।
सत्ये स्थितोऽहमेवाद्य सत्यभूतः शिवाश्रयात् ।। ८ ।।
శర్వపాదార్చనరతో మేరుపర్వతగధ్యగః |
సత్యే స్థితోఽహమేవాద్య సత్యభూతః శివాశ్రయాత్ || 8 ||

आज्ञया देवदेवस्य यूयं सर्वे सुरासुराः ।
उदेति सविता नित्यं वायुर्वाति शिवाज्ञया ।। ९ ।।
ఆజ్ఞయా దేవదేవస్య యూయం సర్వే సురాసురాః |
ఉదేతి సవితా నిత్యం వాయుర్వాతి శివాజ్ఞయా || 9 ||

चन्द्रोऽपि भगणैः सार्धं भ्रमन्तेऽहर्निशं ग्रहाः ।
शेषोऽशेषशिरोवृन्दैर्बिभर्तिपृथिवीमपि ।। १० ।।
చన్ద్రోఽపి భగణైః సార్ధం భ్రమన్తేఽహర్నిశం గ్రహాః |
శేషోఽసేషశిరోవృన్దైర్బిభర్తిపృథివీమపి || 10 ||

सागरो गरकण्ठस्य शासनान्नोर्ध्वगो भवेत् ।
मुनयो मनवश्चैवाप्यनलो वहते हविः ।। ११ ।।
సాగరో గరకణ్ఠస్య శాసనాన్నోర్ధ్వగో భవేత్ |
మునయో మనవశ్చైవాప్యనలో వహతే హవిః || 11 ||

लोकालोकास्तथा सर्वे विष्णो सत्ये प्रतिष्ठिताः ।
ददाम्यद्य वरं तेऽद्य यथा सम्प्रार्थितं त्वया ।। १२ ।।
లోకాలోకాస్తథా సర్వే విష్ణో సత్యే ప్రతిష్ఠితాః |
దదామ్యద్య వరం తేఽద్య యథా సమ్ప్రార్థితం త్వయా || 12 ||

सुराणां सन्निधौ विष्णो किं पुनः शिवसन्निधौ ।
यः शम्भोः सन्निधौ शम्भौ सत्यं कृत्वा न पालयेत् ।। १३
సురాణాం సన్నిధౌ విష్ణో కిం పునః శివసన్నిధౌ |
యః శమ్భోః సన్నిధౌ శమ్భౌ సత్యం కృత్వా న పాలయేత్ || 13 ||

स याति नरकं घोरं दारुणं देहसङ्क्षये ।
तस्मादवश्यं कर्तास्मि ददाम्यमृतमेव ते ।। १४ ।।
స యాతి నరకం ఘోరం దారుణం దేహసఙ్క్షయే |
తస్మాదవశ్యం కర్తాస్మి దదామ్యమృతమేవ తే || 14 ||

सुराणां दुःखजनकं न मे कार्यं हरे सदा ।
मातुर्दास्यापहरणे समानीतं मयाधुना ।। १५ ।।
సురాణాం దుఃఖజనకం న మే కార్యం హరే సదా |
మాతుర్దాస్యాపహరణే సమానీతం మయాధునా || 15 ||

किञ्चैकं वच्मि ते विष्णो सुराणामुपश्रृण्वताम् ।
सन्निधौ पतगेशस्य सत्यं वाच्मि हरेऽधुना ।। १६ ।।
కిఞ్చైకం వచ్మి తే విష్ణో సురాణాముపశృణ్వతామ్ |
సన్నిధౌ పతగేశస్య సత్యం వాచ్మి హరేఽధునా || 16 ||

यदा भस्मादिदिग्धाङ्गस्त्रिपुण्ड्रोज्वलचिह्नवान् ।
रुद्राक्षमालाभरणो यत्र युद्धे गमिष्यसि ।। १७ ।।
యదా భస్మాదిదిగ్ధాఙ్గస్త్రిపుణ్డ్రోజ్వలచిహ్నవాన్ |
రుద్రాక్షమాలాభరణో యత్ర యుద్ధే గమిష్యసి || 17 ||

लिङ्गार्चकोऽसि नियतं बिल्वपत्रैरखण्डितैः ।
शिवनैवेद्यभोक्ता त्वं सदा शर्वपदाश्रयः ।। १८ ।।
లిఙ్గార్చకోఽసి నియతం బిల్వపత్రైరఖణ్డితైః |
శివనైవేద్యభోక్తా త్వం సదా శర్వపదాశ్రయః || 18 ||

सुरैरपीदृशैर्युक्तो यदा विष्णो गमिष्यसि ।
तदा ते विजयो विष्णो भविष्यति शिवार्चनात् ।। १९ ।।
సురైరపీదృశైర్యుక్తో యదా విష్ణో గమిష్యసి |
తదా తే విజయో విష్ణో భవిష్యతి శివార్చనాత్ || 19 ||

शिवचिह्नाङ्कितः शत्रूञ्जेष्यत्येव न संशयः ।
भस्मरुद्राक्षहीनाङ्गान् परानाजौ हनिष्यति ।। २० ।।
శివచిహ్నాఙ్కితః శత్రూఞ్జేష్యత్యేవ న సంశయః |
భస్మరుద్రాక్షహీనాఙ్గాన్ పరానాజౌ హనిష్యతి || 20 ||

तदा वहामि स्कन्धेन नान्यथा मम भाषितम् ।
किञ्च जाल्मोऽसि च भवान् त्यक्तभस्माक्षकः पुरा ।। २१
తదా వహామి స్కన్ధేన నాన్యథా మమ భాషితమ్ |
కిఞ్చ జాల్మోఽసి చ భవాన్ త్యక్తభస్మాక్షకః పురా || 21 ||

संशिक्षितोऽसि यज्ञेशेनैव देवाः पराजिताः ।
वीरभद्रेण हि पुरा तस्मात्सत्यं वदाधुना ।। २२ ।।
సంశిక్షితోఽసి యజ్ఞేశేనైవ దేవాః పరాజితాః |
వీరభద్రేణ హి పురా తస్మాత్సత్యం వదాధునా || 22 ||

इत्युक्तो गरुडेन शङ्करपदध्यानानुरक्तेन हि
विष्णुर्वाक्यमिदं जगाद रभसा हर्षाश्रुधारावृतः ।
देवानामुपश्रृण्वतां शिवपुरो दृष्ट्वाण्डजेशं तदा
प्राप्यात्रामृतमुत्तमं सुरकरे दत्त्वातिसन्तोषतः ।। २३ ।।

ఇత్యుక్తో గరుడేన శఙ్కరపదధ్యానానురక్తేన హి
విష్ణుర్వాక్యమిదం జగాద రభసా హర్షాశ్రుధారావృతః |
దేవానాముపశృణ్వతాం శివపురో దృష్ట్వాణ్డజేశం తదా
ప్రాప్యాత్రామృతముత్తమం సురకరే దత్త్వాతిసన్తోషతః || 23 ||

यः शाम्भवेन भवताजिषु सर्वदापि
जातोप्यभूतबलिना विजयो हि मेऽद्य ।
काङ्क्षेऽक्षताद्य हृदये खलु सत्यमिष्ट-
मेतत्त्वयोक्तमधुना प्रकारोमि पक्षीन् ।। २४ ।।

యః శామ్భవేన భవతాజిషు సర్వదాపి
జాతోఽప్యభూతబలినా విజయో హి మేఽద్య |
కాఙ్క్షేఽక్షతాద్య హృదయే ఖలు సత్యమిష్ట-
మేతత్త్వయోక్తమధునా ప్రకారోమి పక్షిన్ || 24 ||

इत्युक्त्वा स जगाम देवसहितो भक्तिं च वीक्ष्याण्डजे
सन्तुष्टोऽथ खगोऽपि विष्णुमवहद्दैत्याजिमध्ये स्वयम् ।
रुद्राक्षामलभस्मसङ्गतमुमाकान्तार्चकं तं हरिं
पद्माक्षालकपूजितोत्तमहरं निष्ठावता चेतसा ।। २५ ।।

ఇత్యుక్త్వా స జగామ దేవసహితో భక్తిం చ వీక్ష్యాణ్డజే
సన్తుష్టోఽథ ఖగోఽపి విష్ణుమవహద్దైత్యాజిమధ్యే స్వయమ్|
రుద్రాక్షామలభస్మసఙ్గతముమాకాన్తార్చకం తం హరిం
పద్మాక్షాలకపూజితోత్తమహరం నిష్ఠావతా చేతసా || 25 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे गरुडप्रसादो नाम त्रयोविंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే గరుడప్రసాదో నామ త్రయోవింశోఽధ్యాయః ||

|| చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||

।। चतुर्विंशोऽध्यायः ।।

स्कन्दः (उवाच)

गरुडोपद्रुताः सर्पाः काद्रवेया महाबलाः ।
नखतुण्डविनिर्भिन्ना गरुडेन हृतौजसः ।। १ ।।

స్కన్దః ఉవాచ

గరుడోపద్రుతాః సర్పాః కాద్రవేయా మహాబలాః |
నఖతుణ్డవినిర్భిన్నా గరుడేన హృతైజసః || 1 ||

पक्षविक्षिप्तघूर्णाक्षास्ते चक्षुःश्रवसां वराः ।
शेषोऽनन्तो वासुकिश्च कार्कोटकधनञ्जयौ ।। २ ।।

పక్షవిక్షిప్తఘూర్ణాక్షాస్తే చక్షుఃశ్రవసాం వరాః |
శేషోఽనన్తో వాసుకిశ్చ కార్కోటకధనఞ్జయౌ || 2 ||

गुलिकः शङ्खपालश्च धृतराष्ट्रः पिलिप्पिलः ।
कम्बलाश्वतरौ बभ्रुस्तुहण्डो बलवर्धकः ।। ३ ।।

గులికః శఙ్ఖపాలశ్చ ధృతరాష్ట్రః పిలిప్పిలః |
కమ్బలాశ్వతరౌ బభ్రుస్తుహణ్డో బలవర్ధకః || 3 ||

पनसो वारणो रेभ्यस्तक्षको भद्रकर्णकः ।
पवनाशोऽणिमाण्डव्यो गर्गोऽथ वसुषेणकः ।। ४ ।।

పనసో వారణో రేభ్యస్తక్షకో భద్రకర్ణకః |
పవనాశోఽణిమాణ్డవ్యో గర్గోఽథ వసుషేణకః || 4 ||

उदावसुः गृध्रहनुर्जातूकर्णोह्यः शिराः ।
कपोतरोमा स्तब्धाक्षश्चित्रघण्टो विदारणः ।। ५ ।।

ఉదావసుః గృధ్రహనుర్జాతూకర్ణోహ్యః శిరాః |
కపోతరోమా స్తబ్ధాక్షశ్చిత్రఘణ్టో విదారణః || 5 ||

इत्येते नागराजानः कद्रूतनुसमुद्भवाः ।
मात्रा सहैव ते सर्वे दुःखिता गरुडार्दिताः ।। ६ ।।

ఇత్యేతే నాగరాజానః కద్రూతనుసముద్భవాః |
మాత్రా సహైవ తే సర్వే దుఃఖితా గరుడార్దితాః || 6 ||

काश्यपं प्रणिपत्योचुः सर्पा दर्पविवर्जिताः ।
उच्छ्वसन्तः श्वासभारैर्दुःखशोकाकुलान्तराः ।। ७ ।।

కాశ్యపం ప్రణిపత్యోచుః సర్పా దర్పవివర్జితాః |

ఉచ్ఛ్వసన్తః శ్వాసభారైర్దుఃఖశోకాకులాన్తరాః || 7 ||

प्रणताः स्मो मुनिश्रेष्ठ भार्यां पश्य कनीयसीम् ।
आयसी प्रतिमेवास्ति दुःखशोकजरातुरा ॥ ८ ॥

ప్రణతాః స్మో మునిశ్రేష్ఠ భార్యాం పశ్య కనీయసీమ్ |
ఆయసీ ప్రతిమేవాస్తి దుఃఖశోకజరాతురా || 8 ||

गरुडेन निहतान् पुत्रान् शोचन्ती त्वां समागता ।
यत्कौटिल्यं पुरा मात्रा यदस्माभिः कृतं तदा ॥ ९ ॥

గరుడేన నిహతాన్ పుత్రాన్ శోచన్తీ త్వాం సమాగతా |
యత్కౌటిల్యం పురా మాత్రా యదస్మాభిః కృతం తదా ||| 9 ||

तत्पापफलभोक्तारस्त्वत्सकाशमिहागताः ।
साऽथ कद्रूर्मुनेः पादौ नत्वाथ व्रीडिता तदा ॥ १० ॥

తత్పాపఫలభోక్తారస్త్వత్సకాశమిహాగతాః |
సాఽథ కద్రూర్మునేః పాదౌ నత్వాథ వ్రీడితా తదా || 10 ||

प्राह भर्तारमीक्षन्ती निःश्वसन्ती च पन्नगी ।
सन्नगीरतिदृप्तापि गुप्ता कौटिल्यवर्जिता ॥ ११ ॥

ప్రాహ భర్తారమీక్షన్తీ నిఃశ్వసన్తీ చ పన్నగీ |
సన్నగీరతిదృప్తాపి గుప్తా కౌటిల్యవర్జితా || 11 ||

सापत्न्यक्रोधतोभर्त्रा पुत्रवात्सल्यमोहिता ।
गरुडेन हताः सर्पा मत्कौटिल्याग्निधर्षिताः ॥ १२ ॥

సాపత్న్యక్రోధతోభర్త్రా పుత్రవాత్సల్యమోహితా |
గరుడేన హతాః సర్పా మత్కౌటిల్యాగ్నిధర్షితాః || 12 ||

हतशिष्टान्गुदप्राणान्गरुडाद्रक्ष मे सुतान् ।
दृढं पटुपदध्यानात्त्वं च गूढतपोऽधिकः ॥ १३ ॥

హతశిష్టాన్గుదప్రాణాన్గరుడాద్రక్ష మే సుతాన్ |
దృఢం పటుపదధ్యానాత్త్వం చ గూఢతపోఽధికః || 13 ||

मूढान्गूढपदान्विप्र मातरं प्रौढिवर्जिताम् ।
इति तस्या वचः श्रुत्वा काश्यपः प्राह तां तदा ॥ १४ ॥

మూఢాన్గూఢపదాన్విప్ర మాతరం ప్రౌఢివర్జితామ్ |
ఇతి తస్యా వచః శ్రుత్వా కాశ్యపః ప్రాహ తాం తదా || 14 ||

सान्त्वयन्त्स मुनिश्रेष्ठस्तदा तां सर्पमातरम् ।
मैवं वद विशालाक्षि का चिन्ता मयि संस्थिते ॥ १५ ॥

సాన్త్వయాన్త్స మునిశ్రేష్ఠస్తదా తాం సర్పమాతరమ్ |
మైవం వద విశాలాక్షి కా చిన్తా మయి సంస్థితే || 15 ||

जीवयिष्ये सुतांस्तेऽद्य गरुडेन हतान्पुनः ।
मा कौटिल्यं कुरुष्वाद्य सपत्नीं प्रति तादृशम् ।। १६ ।।
జీవయిష్యే సుతాంస్తేఽద్య గరుడేన హతాన్పునః |
మా కౌటిల్యం కురుష్వాద్య సపత్నీం ప్రతి తాదృశమ్ || 16 ||

ये छद्म कुर्वते मूढास्तैः पश्चात्तप्यते भृशम् ।
सन्तप्ताः फलतस्तेऽद्य पुत्रा नष्टा हतौजसः ।। १७ ।।
యే ఛద్మ కుర్వతే మూఢాస్తైః పశ్చాత్తప్యతే భృశం |
సంతప్తాః ఫలతస్తేఽద్య పుత్రా నష్టా హతౌజసః || 17 ||

इति तां सान्त्वयन्वाक्यैर्मृतान्सञ्जीवयन्मुनिः ।
शिवार्चन प्रभावेण पद्मजातसुतो मुनिः ।। १८ ।।
ఇతి తాం సాన్త్వయన్వాక్యైర్మృతాన్సఞ్జీవయన్మునిః |
శివార్చన ప్రభావేణ పద్మజాతసుతో మునిః || 18 ||

तानाहूय सुतांस्तत्र प्राहार्थवदिदं वचः ।
ईशमाराधय केदारे स्वसुतैः सह सुव्रते ।। १९ ।।
తానాహూయ సుతాంస్తత్ర ప్రాహార్థవదితం వచః |
ఈశమారాధయ కేదారే స్వసుతైః సహ సువ్రతే || 19 ||

ईश्वरस्य प्रसादेन केदारस्यार्चनेन च ।
महेशाज्ञावशा कद्रु स्वसुतैः सह संवस ।। २० ।।
ఈశ్వరస్య ప్రసాదేన కేదారస్యార్చనేన చ |
మహేశాజ్ఞావశా కద్రు స్వసుతైః సహ సంవస || 20 ||

पातालहरिकेशाख्यं लिङ्गं सम्पूजयानघे ।
पुत्रैराराधयेशानं तेन त्वं सौख्यभागिनी ।। २१ ।।
పాతాలహరికేశాఖ్యం లిఙ్గం సమ్పూజయానఘే |
పుత్రైరారాధయేశానం తేన త్వం సౌఖ్యభాగినీ || 21 ||

भोगिभिर्भोगनिलयं पातालं सर्वसौख्यदम् ।
त्रिविष्टपादपि सदा शिपिविष्टाश्रया सदा ।। २२ ।।
భోగిభిర్భోగనిలయం పాతాలం సర్వసౌఖ్యదమ్ |
త్రివిష్టపాదపి సదా శిపివిష్టాశ్రయా సదా || 22 ||

तल्लिङ्गमहिमानं ते समासात्प्रब्रवीम्यहम् ।
गङ्गाजटाजूटमौलेरिन्दुचूडस्यचेशितुः ।। २३ ।।
తల్లిఙ్గమహిమానం తే సమాసాత్ప్రబ్రవీమ్యహమ్ |
గఙ్గాజటాజూటమౌలిరిన్దుచూడస్యచేశితుః || 23 ||

हाटकेशाख्यलिङ्गस्य महिमां मे श्रृणु ध्रुवम् ।। २४ ।।

హాటకేశస్యాస్య లింగస్య మహిమాం మే శృణు ధృవం || 24 ||

तल्लिङ्गप्रभया सुदीपितमहो पाताललोकं सदा
नागानां विलसत्फणामणिगणज्योत्स्नोरुधाराततः ।
नो चन्द्रार्कसुविद्युदुज्ज्वलमहावह्निप्रभाभादिकाः
नोषा नो भगणाः सदैव न दिवारात्रं महेशाश्रयात् ।। २५ ।।

తల్లిఙ్గప్రభయా సుదీపితమహో పాతాళలోకం సదా
నాగానాం విలసత్ఫణా మణిగణజ్యోత్స్నోరుధారాతతాః
నోచన్ద్రార్క సువిద్యుదుజ్వలమహావహ్నిప్రభాభాదికాః
నోషా నో భగణాః సదైవ న దివారాత్రం మహేశాశ్రయాత్ ||25 ||

बृन्दारबृन्दा अपि चन्द्रमौलि-
पादारविन्दभजनाय मुदा प्रयान्ति।
नागैर्नगोपममहोरुशरीरशीर्षै-
र्नागारिवाहसहिताः परिपूज्य यान्ति ।। २६ ।।

బృన్దారబృన్దా అపి చన్ద్రమౌలి-
పాదారవిన్దభజనాయ ముదా ప్రయాన్తి |
నాగైర్న గోపమమహోరుశరీరశీర్షై-
ర్నా గారివాహసహితాః పరిపూజ్య యాన్తి || 26 ||

तत्पातालतलेऽपि हाटकमहालिङ्गं सदेवार्चयन्
नागैर्नागवराः स्वकीयसुमहाशुण्डोरुकाण्डोत्थितैः ।
धारासार सुपुष्करोद्धृतलसद्बिल्वीदलैः कोमलैः
ते चाष्टौ निवसन्ति भूधरवराः कैलाससानुप्रभाः ।। २७ ।।

తత్పాతాలతలేఽపి హాటకమహాలిఙ్గం సదేవార్చయన్ |
నాగైర్నాగవరాః స్వకీయసుమహాశుణ్డోరుకాణ్డోత్థితైః |
ధారాసార సుపుష్కరోద్ధృతలసద్బిల్వీదలైః కోమలైః
తే చాష్టౌ నివసన్తి భూధరవరాః కైలాససానుప్రభాః || 27 ||

पाताले तालकेतु प्रभृतिबलिराः शत्रुवित्रासना ये
देवा अप्यमरावतीं परिविहायात्रैव सम्मोदिताः ।
विप्रेन्द्राः सुरसिद्धदैत्यनिकरा यूयं च नागोत्तमाः ।
शार्व लिङ्गमुमातेः प्रियतमं श्रीहाटकेशाभिधम् ।। २८ ।।

పాతాలే తాలకేతు ప్రభృతిబలిరాః శత్రువిత్రాసనా యే
దేవా అప్యమరావతీం పరివిహాయాత్రైవ సమ్మోదితాః |
విప్రేన్ద్రాః సురసిద్ధదైత్యనికరా యూయం చ నాగోత్తమాః
శార్వ లిఙ్గముమాతేః ప్రియతమం శ్రీహాటకేశాభిధమ్ || 28 ||

कष्टं वीक्ष्य त्रिविष्टपं श्रुतिशिरोनिष्ठां हि सम्प्राप्य ते
धन्यास्ते शिपिविष्ट निष्ठमनसा सम्पूज्यन्त्वादरात् ।
जूटाहिद्युतिकोटिकूटघटनोत्तुङ्गोत्तमाङ्गोल्लस-
च्चन्द्रांशुस्फुटदुत्पलारुणरजः स्वः सिन्धुमौलिं हरम् ।।

కష్టం వీక్ష్య త్రివిష్టపం శృతిశిరోనిష్ఠాం హి సమ్ప్రాప్య తే
ధన్యాస్తే శిపివిష్ట నిష్ఠమనసా సమ్పూజ్యన్త్వాదరాత్ |
జూటాహిద్యుతికోటికూటఘటనోత్తుఙ్గోత్తమాఙ్గోల్లస-
చ్చన్ద్రాంశుస్ఫుటదుత్పలారుణరజః స్వః సిన్ధుమౌలిం హరమ్ || 29 ||

लीलापाङ्गस्फुलिङ्गसङ्गतमहानङ्गाङ्गमातङ्ग ह्र-
त्तल्लिङ्गोत्तममध्यसङ्गतमुमादेहार्धलिङ्गं हरम् ।
बालेन्दुद्युति जूटिताखिलजटत्कोटीरपाटीरकं
घोटीवेदवधूटिकार्धविलसद्गात्रं निटालेक्षणम् ।। ३० ।।

లీలాపాఙ్గస్ఫులిఙ్గసఙ్గతమహానఙ్గాఙ్గమాతఙ్గ హృ-
త్తల్లిఙ్గోత్తమమధ్యసఙ్గతముమాదేహార్ధలిఙ్గం హరమ్ |
బాలేన్దుద్యుతి జూటితాఖిలజటత్కోటీరపాటీరకం
ఘోటీవేదవధూటికార్ధవిలసద్గాత్రం నిటాలేక్షణమ్ || 30 ||

पाटीरागरुचन्द्रचन्दनवरैरालिङ्ग्य काकोदरा
स्वैर्दारैरतिसुन्दरैः सुमनसां भारैश्च तद्धाटकम् ।
लिङ्गं तत्परिपूजयन्ति नियता वीरैः कुमारैर्युताः ।। ३१ ।।

పాటీరాగరుచన్ద్రచన్దనవరైరాలిఙ్గ్య కాకోదరా
స్వైర్దారైరతిసున్దరైః సుమనసాం భారైశ్చ తద్ధాటకమ్ |
లిఙ్గం తత్పరిపూజయన్తి నియతా వీరైః కుమారైర్యుతాః || 31 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे पाताले हाटकेशप्रभावो नाम
चतुर्विंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే పాతాలే హాటకేశప్రభావో
నామ చతుర్వింశోఽధ్యాయః ||

|| పఞ్చవింశోఽధ్యాయః ||

|| पञ्चविंशोऽध्यायः ||

श्रीकाश्यप उवाच

उपायमेकं वक्ष्यामि पुत्रैः साकं श्रृणुष्व मे ।
यस्याराधनमात्रेण सर्पास्ते सुखिनः सुताः ।। १ ।।

శ్రీకాశ్యప ఉవాచ -

ఉపాయమేకం వక్ష్యామి పుత్రైః సాకం శృణుష్వ మే |
యస్యారాధనమాత్రేణ సర్పాస్తే సుఖినః సుతాః || 1 ||

जरामरणनिर्मुक्ता गरुडाद्भयभीतितः ।
मुक्तास्ते पन्नगश्रेष्ठे यन्नागा निवसन्तु ते ।। २ ।।

జరామరణనిర్ముక్తా గరుడాద్భయభీతితః |
ముక్తాస్తే పన్నగశ్రేష్ఠే యన్నాగా నివసన్తు తే || 2 ||

मौलौ हिमवतः सुभ्रु नानामुनिवृतस्य वै ।
निवसन्तु सदा हृष्टाः शिपिविष्टार्चने रताः ।।

మౌలౌ హిమవతః సుభ్రు నానామునివృతస్య వై |
నివసన్తు సదా హృష్టాః శిపివిష్టార్చనే రతాః ||3 ||

वरकाकोदराः सर्वे केदारेशसमर्चकाः ।
कुमारदारसहिता मारमारार्चने रताः ।। ४ ।।

వరకాకోదరాః సర్వే కేదారేశసమర్చకాః |
కుమారదారసహితా మారమారార్చనే రతాః || 4 ||

असारसंसारमिदं तरन्तु च सुनिर्भयाः ।
सापत्न्यदुःखसन्तप्तो गरुडो बलवत्तरः ।। ५ ।।

అసారసంసారమిదం తరన్తు చ సునిర్భయాః |
సాపత్న్యదుఃఖసన్తప్తో గరుడో బలవత్తరః || 5 ||

दृढं मृडार्चनरतः स्वमौग्ध्यपरिवर्जितः ।
अमृतं योऽहरत्पूर्वं सुरान्विद्राव्य निर्भयः ।। ६ ।।

దృఢం మృడార్చనరతః స్వమౌగ్ధ్యపరివర్జితః |
అమృతం యోఽహరత్పూర్వం సురాన్విద్రావ్య నిర్భయః || 6 ||

हरिणा प्रार्थितो देवैर्वाहनं त्वण्डजेश्वरः ।
प्रादाद्वरं स हरये वहामीति सुतो मम ।। ७ ।।

హరిణా ప్రార్థితో దేవైర్వాహనం త్వణ్డజేశ్వరః |

ప్రాదాద్వరం స హరయే వహామీతి సుతో మమ || 7 ||

अशाङ्करं हरिं दृष्ट्वा पातयत्यम्बुधौ हरिम् ।
स्वस्कन्धतोऽद्य गरुडो मृडपादार्चने रतः ।। ८ ।।

అశాఙ్కరం హరిం దృష్ట్వా పాతయత్యమ్బుధౌ హరిమ్ |
స్వస్కన్ధతోఽద్య గరుడో మృడపాదార్చనే రతః || 8 ||

हनिष्यत्येव ते पुत्रान् सोऽपि पुत्रो ममाधुना ।
पतत्रिनाथो बलवान् त्रिणेत्रपदपूजया ।। ९ ।।

హనిష్యత్యేవ తే పుత్రాన్ సోఽపి పుత్రో మమాధునా |
పతత్రినాథో బలవాన్ త్రిణేత్రపదపూజయా || 9 ||

उभयोः सन्धिकरणं जनिवैरान्न संभवेत् ।
तस्मात्सर्पा महादेवं कन्दर्पोद्दर्पगर्वहम् ।। १० ।।

ఉభయోః సన్ధికరణం జనివైరాన్న సంభవేత్ |
తస్మాత్సర్పా మహాదేవం కన్దర్పోద్దర్పగర్వహమ్ || 10 ||

व्रजन्तु शरणं साम्बं शरण्यमभयप्रदम् ।
आराध्य देवदेवेशं केदारेशं वसाधुना ।। ११ ।।

వ్రజన్తు శరణం సామ్బం శరణ్యమభయప్రదమ్ |
ఆరాధ్య దేవదేవేశం కేదారేశం వసాధునా || 11 ||

शिवचिह्नाङ्किता त्वं च भव सुभ्र सुतैः सह ।
भस्मरुद्राक्षसम्पन्ना शिवलिङ्गार्चने रता ।।

శివచిహ్నాఙ్కితా త్వం చ భవ సుభ్ర సుతైః సహ |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నా శివలిఙ్గార్చనే రతా ||12 ||

त्रिपुण्ड्रधारिणः सर्वे सर्पाः पञ्चाक्षरादराः ।
रुद्राध्यायानुकृत्यैव काद्रवेया वसन्त्यपि ।। १३ ।।

త్రిపుణ్డ్రధారిణః సర్వే సర్పాః పఞ్చాక్షరాదరాః |
రుద్రాధ్యాయానుకృత్యైవ కాద్రవేయా వసన్త్యపి || 13 ||

केदारेशार्चनेनैव सिध्यन्त्येव मनोरथाः ।
सुरासुराश्च मुनयो यूयं केदारपूजया ।।

కేదారేశార్చనేనైవ సిధ్యన్త్యేవ మనోరథాః |
సురాసురాశ్చ మునయో యూయం కేదారపూజయా ||14 ||

बभूवुर्बलिनः सर्वे तस्मात्त्वं शरणं व्रज ।
पुत्रैः साकं व्रजसुखं शिवार्चनरता भव ।। १५ ।।

బభూవుర్బలినః సర్వే తస్మాత్త్వం శరణం వ్రజ |

పుత్రైః సాకం వ్రజసుఖం శివార్చనరతా భవ || 15 ||

शाम्भवं लाञ्छनं दृष्ट्वा गरुडो न हनिष्यति ।
ये शाम्भद्रोहकृतस्ते वै निरयगामिनः ।। १६ ।।

శామ్భవం లాఞ్ఛనం దృష్ట్వా న హనిష్యతి |
యే శామ్భద్రోహకృతస్తే వై నిరయగామినః || 16 ||

तस्मात्पतगराट् सर्पान्न वै हिंस्यात्सुखं व्रज ।
शिवोऽपि ते प्रसन्नः स्यात्केदारेशस्य पूजया ।। १७ ।।

తస్మాత్పతగరాట్ సర్పాన్న వై హింస్యాత్సుఖం వ్రజ |
శివోఽపి తే ప్రసన్నః స్యాత్కేదారేశస్య పూజయా || 17 ||

पुत्राणां तव देवोऽपि त्राणं भक्त्या करिष्यति ।
त्रिपुण्ड्रमौलयः सर्वे कुण्डलीशा भवन्त्वपि ।। १८ ।।

పుత్రాణాం తవ దేవోఽపి త్రాణం భక్త్యా కరిష్యతి |
త్రిపుణ్డ్రమౌలయః సర్వే కుణ్డలీశా భవన్త్వపి || 18 ||

रुद्राक्षभूषणाः सर्वे ते चक्षुःश्रवसां वराः ।
भवन्तु भवपादार्चा भावैः कुर्वन्तु नान्यथा ।। १९ ।।

రుద్రాక్షభూషణాః సర్వే తే చక్షుఃశ్రవసాం వరాః |
భవన్తు భవపాదార్చాం భావైః కుర్వన్తు నాన్యథా || 19 ||

पादकञ्चुकनिर्मुक्ता त्यक्त्वा स्वैः कञ्चुकैः सह ।
कुलिञ्चपदपूजातो वञ्चनावर्जिताः सदा ।। २० ।।

పాదకఞ్చుకనిర్ముక్తా త్యక్త్వా స్వైః కఞ్చుకైః సహ |
కులిఞ్చపదపూజాతో వఞ్చనావర్జితాః సదా || 20 ||

रुद्राक्षधारणाच्चापि तथा पञ्चाक्षरी जपात् ।
भस्मत्रिपुण्ड्रकरणात् भवः प्रीतो भविष्यति ।। २१ ।।

రుద్రాక్షధారణాచ్చాపి తథా పఞ్చాక్షరీ జపత్ |
భస్మత్రిపుణ్డ్రకరణాత్ భవః ప్రీతో భవిష్యతి || 21 ||

रुद्राध्यायजपेनेशस्तथा बिल्वार्चनेन च ।
केदारवासाच्च सदा काकोदरसुखप्रदः ।। २२ ।।

రుద్రాధ్యాయజపేనేశస్తథా బిల్వార్చనేన చ |
కేదారవాసాచ్చ సదా కాకోదరసుఖప్రదః || 22 ||

प्रदिशत्येव देवेशः सर्पाणां स्थानमुत्तमम् ।
सर्पाणां प्रीतितः शुम्भुः स्वाङ्गभूषां करिष्यति । २३ ।।

ప్రదిశత్యేవ దేవేశః సర్పాణాం స్థానముత్తమమ్ |
సర్పాణాం ప్రీతితః శమ్భుః స్వాఙ్గభూషాం కరిష్యతి || 23 ||

न केदारसमं लिङ्गं भव्यं हि जगतां त्रये ।
प्रसादजनकं साक्षात्पूजितं भुक्तिमुक्तिदम् ।। २४ ।।

న కేదారసమం లిఙ్గం భవ్యం హి జగతాం త్రయే |
ప్రసాదజనకం సాక్షాత్పూజితం భుక్తిముక్తిదమ్ || 24 ||

मया पद्मासनाज्ञातः पूजितं सर्वकामदम् ।
तत्पूजया सृष्टिरेषा मत्तो जाता सुरासुरैः ।। २५ ।।

మయా పద్మాసనాజ్ఞాతః పూజితం సర్వకామదమ్ |
తత్పూజయా సృష్టిరేషా మత్తో జాతా సురాసురైః || 25 ||

तस्मात्पूजय यत्नेन कद्रु त्वं स्वसुतैः सह ।। २६ ।।

తస్మాత్పూజయ యత్నేన కద్రు త్వం స్వసుతైః సహ || 26 ||

काश्यपः (उवाच)

अम्भोजसम्भवभवा मनवः सुराश्च
कुम्भोद्भवादिमुनयो दितिनन्दना ये ।
अम्भोधितल्पकगतो हरिरेतदेव
लिङ्गं सदम्बुजवरैः परिपूज्य बिल्वैः ।। २७ ।।

కాశ్యపః (ఉవాచ)

అమ్భోజసమ్భవభవా మనవః సురాశ్చ
కుమ్భోద్భవాదిమునయో దితినన్దనా యే |
అమ్భోధితల్పకగతో హరిరేతదేవ
లిఙ్గం సదమ్బుజవరైః పరిపూజ్య బిల్వైః || 27 ||

तुष्टोऽप्यशेषसुविशेषमहाहिशेष-
भूषाविशेषभसितः समयूखकोटि-
सङ्काशलिङ्गमधुना परिपूजयस्व ।। २८ ।।

తుష్టోఽప్యశేషసువిశేషమహాహిశేష-
భూషావిశేషభసితః సమయూఖకోటి-
సఙ్కాశలిఙ్గమధునా పరిపూజయస్వ || 28 ||

काश्यपः (उवाच)

इत्युक्तं मुनिवचनं निशम्य कद्रूः
कद्रुद्रार्चनसाधनाय पुत्रयुक्ता ।
केदारं मुदितमना ययौ तदानीं
नत्वा तं मुनिवरमीशपादभक्तम् ।।

కాశ్యపః (ఉవాచ)

ఇత్యుక్తం ముని వచనం నిశమ్య కద్రూః

కద్రుద్రార్చనసాధనాయ పుత్రయుక్తా |

కేదారం ముదితమనా యయౌ తదానీం

నత్వా తం మునివరమీశపాదభక్తం || 29 ||

सर्पास्तेऽपि ततो निशम्य वाक्यं

भस्माक्षादिविभूषिताः सहैव मात्रा ।

निर्जग्मुर्हिमशिखराश्रयं तदानीं

क्षेत्रं तत् त्रिदशपतेर्महेशितुः प्रियं वै ।। ३० ।।

సర్పాస్తేఽపి తతో నిశమ్య వాక్యం

భస్మాక్షాదివిభూషితాః సహైవ మాత్రా |

నిర్జగ్ముర్హిమశిఖరాశ్రయం తదానీం

క్షేత్రం తత్ త్రిదశపతేర్మహేశితుః ప్రియం వై || 30 ||

कुमुदाम्बुजमित्रवह्निनेत्र'-

प्रियलिङ्गार्चनतोरगाः कृतार्थाः ।

श्रुतिशेषविशेषदर्शने

मतिरीशानपदार्चनाद्भवेत् ।। ३१ ।।

కుముదామ్బుజమిత్రవహ్నినేత్ర-

ప్రియలిఙ్గార్చనతోరగాః కృతార్థాః |

శృతిశేషవిశేషదర్శనే

మతిరీశానపదార్చనాద్భవేత్ || 31 ||

उरगा अप्युरुगायभक्तिनिष्ठा

तुरगाराति'वहान्तकाब्जपादे ।

मुरमारहरामरेन्द्रवन्द्ये

करवीरेन्द्रकटत्वचोरुवासे ।। ३२ ।।

ఉరగా అప్యురుగాయభక్తినిష్ఠా

తురగారాతి వహాన్తకాబ్జపాదే |

మురమారహరామరేన్ద్రవన్ద్యే

కరవీరేంద్రకటత్వచోరువాసే || 32 ||

अरुणानुजभीतितो विहीना

वरतक्षकवासुकिद्विजिह्वाः ।

शरणारुणपादपद्मयुग्मे (युग्मं)

भजतां नास्ति भयं कदाचिदेव ।। ३३ ।।

అరుణానుజభీతితో విహీనా

వరతక్షకవాసుకిద్విజిహ్వాః |

శరణారుణపాదపద్మయుగ్మే (యుగ్మం)

భజతాం నాస్తి భయం కదాచిదేవ || 33 ||

वरुणालयपारणेन शम्भुं

करुणासागरमीश्वरार्चनेन ।

मरणादपहाय भीतिजातं

स्मरणेनेशितुरेव कारणेन हाराः ।। ३४ ।।

వరుణాలయపారణేన శమ్భుం

కరుణాసాగరమీశ్వరార్చనేన

మరణాదపహాయ భీతిజాతం

స్మరణేనేశితురేవ కారణేన హారాః || 34 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे पञ्चविंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీ శివరహస్యే అష్టమాంశే పఞ్చవింశోఽధ్యాయః||

|| షడ్వింశోఽధ్యాయః ||

|| षड्विंशोऽध्यायः ||

स्कन्द उवाच

केदारेशं समाराध्य काकोदरवरास्तदा ।
भस्मरुद्राक्षसम्पन्नाः पञ्चाक्षरपरायणाः ।। १ ।।

స్కన్దః ఉవాచ

కేదారేశం సమారాధ్య కాకోదరవరాస్తదా |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః పఞ్చాక్షరపరాయణాః ||1 ||

रुद्राध्यायेनाभिषिच्य बिल्वैः सम्पूज्य भक्तितः ।
स्वफणामणिमाणिक्यैः सम्पूज्य परमेश्वरम् ।। २ ।।

రుద్రాధ్యాయేనాభిషిచ్య బిల్వైః సమ్పూజ్య భక్తితః |
స్వఫణామణిమాణిక్యైః సమ్పూజ్య పరమేశ్వరమ్ || 2 ||

नैवेद्यैर्धूपदीपैश्च तथा नीराजनैरपि ।
तुष्टुवस्तेऽपि भुजगा भुजङ्गाभरणं शिवम् ।। ३ ।।

నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ తథా నీరాజనైరపి |
తుష్టువస్తేఽపి భుజగా భుజఙ్గాభరణం శివమ్ || 3 ||

नागा ऊचुः

पाह्यब्जमित्रनयनामलभूतिगात्र
रुद्र त्रिणेत्र गिरिराजसुताकलत्र ।
पात्रं विचित्रतरमेतदहो पवित्र-
सत्रातिरात्रमखतर्पित लोकयाशु ।।

నాగా ఊచుః

పాహ్యబ్జమిత్ర-నయనామల-భూతిగాత్ర
రుద్ర త్రిణేత్ర గిరిరాజసుతాకలత్ర |
పాత్రం విచిత్రతరమేతదహో పవిత్ర-
సత్రాతిరాత్రమఖతర్పిత లోకయాశు || 4 ||

श्रीव्योमकेश सकलेश महेश शम्भो
कोशावकाश शशिशेखर शङ्करेश ।
देवेश खण्डपरशो पशुपाशनाश
पाहीश मामकधिया तव पादभक्तान् ।। ५ ।।

శ్రీవ్యోమకేశ సకలేశ మహేశ శమ్భో

కేశావకాశ శశిశేఖర శఙ్కరేశ |
దేవేశ ఖణ్డపరశో పశుపాశనాశ
పాహీశ మామకధియా తవ పాదభక్తాన్ || 5 ||

तं भर्गसर्गकरणाव्यय दीनवर्ग
सन्तारयार्गलपदान्परिमोचयाशु ।
दूर्वादलार्चितपद त्रिदशारिगर्व-
निर्वापणार्णववसाम्बुजनेत्रपूज्य ।। ६ ।।

తం భర్గసర్వకరణావ్యయ దీనవర్గం
సన్తారయార్గలపదాన్పరిమోచయాశు |
దుర్వాదలార్చితపద త్రిదశారిగర్వ-
నిర్వాపణార్ణవవసామ్బుజనేత్రపూజ్య || 6 ||

श्रीमन्मेरुशरासन त्रिभुवनाध्यक्षाध्वराध्यक्ष नो
वीक्षस्वाद्य दयाकटाक्षलहरीसंहारितापादिकान् ।
उक्षाधीश्वरकेतनेश्वर दयापात्र त्रिणेत्राधुना
कक्षाणां च पते सुदक्षमखहृत् तूर्ण प्रसादं कुरु ।। ७ ।।

శ్రీమన్మేరుశరాసన త్రిభువనాధ్యక్షాధ్వరాధ్యక్ష నో
వీక్షస్వాద్య దయాకటాక్షలహరీసంహారితాపాదికాన్ |
ఉక్షాధీశ్వరకేతనేశ్వర దయాపాత్ర త్రిణేత్రాధునా
కక్షాణాం చ పతే సుదక్షమఖహృత్ తూర్ణ ప్రసాదం కురు || 7 ||

भूभृद्राजकुमारिकाकुचतटीपाटीरपङ्काङ्कितं
रुद्राक्षप्रिय भस्मयुक्त निटिलज्वालोरु गङ्गाधर ।
वैयाघ्रत्वगलङ्कृताङ्गमसकृत्पश्येम चित्ते सदा
विश्वेशादिपदप्रदं हरिशरं सम्भावयामो हर ।। ८ ।।

భూభృద్రాజకుమారికాకుచతటీపాటీరపఙ్కాఙ్కితం
రుద్రాక్షప్రియ భస్మయుక్త నిటిలజ్వాలోరు గఙ్గాధర |
వైయాఘ్రత్వగలఙ్కృతాఙ్గమసకృత్పశ్యేమ చేత్తే సదా
విశ్వేశాదిపదప్రదం హరిశరం సమ్భావయామో హర || 8 ||

नागानां च स्तवं श्रुत्वा केदारेशो महेश्वरः ।
तल्लिङ्गमध्याच्च तदा ह्याविरासीत्स्वयं हरः ।। ९ ।।

నాగానాం చ స్తవం శృత్వా కేదారేశో మహేశ్వరః |
తల్లిఙ్గమధ్యాచ్చ తదా హ్యావిరాసిత్స్వయం హరః || 9 ||

नागाजिनोत्तरासङ्गः शशाङ्ककृतशेखरः ।
उमया सहितो देवो नीलकण्ठस्त्रिलोचनः ।। १० ।।

నాగాజినోత్తరాసఙ్గః శశాఙ్కకృతశేఖరః |

ఉమయా సహితా దేవో నీలకణ్ఠస్త్రిలోచనః || 10 ||

गङ्गाधरः कपालाङ्कशूलज्वलनसत्करः ।
तं दृष्ट्वा देवदेवेशं सर्पाः कद्रूसमन्विताः ।। ११ ।।

గఙ్గాధరః కపాలాఙ్కశూలజ్వలనసత్కరః |

తం దృష్ట్వా దేవదేవేశం సర్పాః కద్రూసమన్వితాః || 11 ||

प्रणम्य च महादेवं संस्तुवन्नीललोहितम् ।। १२ ।।

ప్రణమ్య చ మహాదేవం సంస్తువన్నీలలోహితమ్ || 12 ||

वेदार्व शर्व यमगर्वहराव शर्व-
कन्दर्पदर्पहर सर्पमहोरुहार ।
अग्न्यग्र भीम भव भर्ग सुसर्गवर्ग-
स्वर्गापवर्गद विभो तव भक्तिमार्गम् ।।

వేదార్వ శర్వ యమగర్వహరావ శర్వ-

కన్దర్పదర్పహర సర్పమహోరుహార |

అగ్న్యగ్ర భీమ భవ భర్గ సుసర్గవర్గ-

స్వర్గాపవర్గద విభో తవ భక్తిమార్గం || 13 ||

दूर्वादलार्चनकृतां भवदीयलिङ्गे
सङ्गेऽपि शाङ्गनिवहाः किमुतापमार्गैः ।
बिल्वैश्च पङ्कजवरैः कनकैः कदम्बैः
पूज्येन्दुचूड कुलभूधरवास शम्भो ।। १४ ।।

దూర్వాదలార్చనకృతాం భవదీయలిఙ్గే

సఙ్గేఽపి శాఙ్గనివహాః కిముతాపమార్గైః |

బిల్వైశ్చ పఙ్కజవరైః కనకైః కదమ్బైః

పూజ్యేన్దుచూడ కులభూధరవాస శమ్భో || 14 ||

विश्वा(धिकेश्वर)महेश्वर रामधीर
गौरीमनोहर हरात्यय मारमार ।
संसारभारपरिहारभव प्रसीद
श्रीशङ्कराव वरधुर्यधर प्रसीद ।। १५ ।।

విశ్వా(ధికేశ్వర) మహేశ్వర రామధీర

గౌరీమనోహర హరాత్యయ మారమార |

సంసారభారపరిహారభావ ప్రసీద

శ్రీశఙ్కరావ వరధుర్యధర ప్రసీద || 15 ||

सूतः (उवाच)

तत्स्तुत्या तोषितः शम्भुस्तानुवाचोरगेश्वरान् ।
प्रणतान्विनतान्त्सर्वाञ्छर्वो रुद्र उमापतिः ।। १६ ।।

సూతః ఉవాచ -

తత్స్తుత్యా తోషితః శమ్భుస్తానువాచోరగేశ్వరాన్ |
ప్రణతాన్వినతాన్త్సర్వాఞ్ఛర్వో రుద్ర ఉమాపతిః || 16 ||

श्रीमहादेवः (उवाच)

चक्षुःश्रवोत्तमा यूयं मद्भक्ता मत्परायणाः ।
भवत्स्तुत्यातिसन्तुष्टो भवतां कष्टनाशकः ।। १७ ।।

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ -

చక్షుఃశ్రవోత్తమా యూయం మద్భక్తా మత్పరాయణాః |
భవత్స్తుత్యాతిసన్తుష్టో భవతాం కష్టనాశకః || 17 ||

शिपिविष्टोऽहमधुना तुष्टोऽहं भवतां मुदे ।
वृणुध्वं काद्रवेया वै वरं मत्तोऽभिकाङ्क्षितम् ।। १८ ।।

శిపివిష్టోఽహమధునా తుష్టోఽహం భవతాం ముదే |
వృణుధ్వం కాద్రవేయా వై వరం మత్తోఽభికాఙ్క్షితమ్ || 18 ||

इच्छाप्रपूरको नित्यं स्वेच्छानामस्मि साम्प्रतम् ।
निरिच्छानां हृदिस्थां च वाञ्छामच्छां ददाम्यहम् ।।

ఇచ్ఛాప్రపూరకో నిత్యం స్వేచ్ఛానామస్మి సామ్ప్రతం |
నిరిచ్ఛానాం హృదిస్థాం చ వాఞ్ఛామిచ్ఛాం దదామ్యహం || 19 ||

मच्छासनैकनिष्ठानां भस्मरुद्राक्षधारिणाम् ।

सूतः (उवाच)

सदाशिववचः श्रुत्वा नत्वा ते भुजगोत्तमाः ।। २० ।।

మచ్ఛాసనైకనిష్ఠానాం భస్మరుద్రాక్షధారిణామ్ |

సూతః ఉవాచ

సదాశివవచః శృత్వా నత్వా తే భుజగోత్తమాః || 20 ||

सह कद्र्वा प्रणम्येशं वव्रुर्वरमनुत्तमम् ।
सा च कद्रूर्महादेवं प्रणम्य परमेश्वरम् ।। २१ ।।

సహ కద్ర్వా ప్రణమ్యేశం వవ్రుర్వరమనుత్తమమ్ |
సా చ కద్రూర్మహాదేవం ప్రణమ్య పరమేశ్వరమ్ || 21 ||

तुष्टावाष्टाकृतिं शम्भुं शिपिविष्टं कृपाकरम् ।। २२ ।।

తుష్టావాష్టాకృతిం శమ్భుం శిపివిష్టం కృపాకరమ్ || 22 ||

स्कन्द उवाच

शम्भो विश्वमहेश शङ्करजटाजूटैक गङ्गाधर
स्फारावारस्फुलिङ्गनेत्रनिवहज्वालाविदग्धान्तक ।
शम्भो विश्वेश शम्भो शशिगिरितटिनीजूटकूटोज्ज्वलाङ्ग
ज्वालानेत्राब्जजातोत्तमवरशिरसांमालिकालङ्कृताङ्ग ।।

స్కన్ద ఉవాచ

శమ్భో విశ్వమహేశ శఙ్కరజటాజూటైక గఙ్గాధర
స్ఫారావారస్ఫులిఙ్గనేత్రనివహజ్వాలావిదగ్ధాన్తక |
శమ్భో విశ్వేశ శమ్భో శశిగిరితటినీజూటకూటోజ్జ్వలాఙ్గ
జ్వాలానేత్రాబ్జజాతోత్తమవరశిరసాంమాలికాలఙ్కృతాఙ్గ || 23 ||

उक्षाङ्गापाङ्गसङ्ग स्फुरदुरुपदभूदिव्यमातङ्गभङ्ग
नागाङ्गाभङ्गगङ्गाजललवकुटिलालोलदिव्योत्तमाङ्ग ।
पाहीश प्रमथेश चारुकरुणामूर्तेऽरुणाद्रिस्थित
पारावारमहाघसागरतरीश्रीकर्णधार प्रभो ।। २४ ।।

ఉక్షాఙ్గాపాఙ్గసఙ్గ స్ఫురదురుపదభూదివ్యమాతఙ్గభఙ్గ
నాగాఙ్గాభఙ్గఙ్గాజలలవకుటిలాలోలదివ్యోత్తమాఙ్గ |
పాహీశ ప్రమథేశ చారుకరుణామూర్తేఽరుణాద్రిస్థిత
పారావారమహాఘసాగరతరీశ్రీకర్ణధార ప్రభో || 24 ||

पुत्रान्मे शरणागतान्करुणया ज्वालोरुनेत्र प्रभो
पाहीशान दयानिधान अरुणभ्रातुर्भयात्पीडितान् ।
चन्द्रापीड महेश ते चरणयोर्भक्तिप्रभाभावितान्
नास्त्यन्यत्तवपादयोः शशिकलामौले शरण्यं परम् ।। २५

పుత్రాన్మే శరణాగతాన్కరుణయా జ్వాలోరునేత్ర ప్రభో
పాహీశాన దయానిధాన అరుణభ్రాతుర్భయాత్పీడితాన్ |
చన్ద్రాపీడ మహేశ తే చరణయోర్భక్తిప్రభాభావితాన్
నాస్త్యన్యత్తవపాదయోః శశికలామౌలే శరణ్యం పరమ్ || 25 ||

त्वं मातासि पितासि सर्वजगतां तेन त्वमेवेश्वर-
स्त्वत्तो मे सुतवृन्दमेतदधुना प्राप्नोतु सौख्यं विभो ।
बिभ्यद्गारुडभीतितोगतिपरं[1] त्वामेव याचे शिव
तत् त्राणाय भवाधुना शरणद त्वत्तोऽभिकाङ्क्षे वरम् ।।

త్వం మాతాసి పితాసి సర్వజగతాం తేన త్వమేవేశ్వర-
స్త్వత్తో మే సుతవృన్దమేతదధునా ప్రాప్నోతు సౌఖ్యం విభో|
బిభ్యద్గారుడభీతితోగతిపరం త్వామేవ యాచే శివ

తత్ త్రాణాయ భవాధునా శరణద త్వత్తోఽభికాఙ్క్షే వరం || 26 ||

तस्यास्स्तुत्यवचो निशम्य भगवानुग्रोऽप्यनुग्रस्तदा
नागानां ह न वो भयं गरुडतो भूषाङ्गजाता[1] हि मे ।
केचित्कङ्कणतां भजन्तु भुजगा जूटोरुबन्धास्तथा
पादाद्यङ्घ्रिजनूपुरा वरमहामालायिताः केऽपि मे ।
मत्कण्ठाभरणाश्च कुण्डलवरा यूयं भवन्त्वद्य मे (?) ।। २७ ।।

తస్యాస్తుస్తుత్యవచో నిశమ్య భగవానుగ్రోఽప్యనుగ్రస్తదా
నాగానాం హ న వో భయం గరుడతో భూషాఙ్గజాతా హి మే |
కేచిత్కఙ్కణతాం భజన్తు భుజగా జూటోరుబన్ధాస్తథా
పాదాద్యఙ్ఘ్రిజ-నూపురా వరమహామాలాయితాః కోఽపి మే |
మత్కణ్ఠాభరణాశ్చ కుణ్డలవరా యూయం భవన్త్వద్య మే || 27 ||

ईश्वरः (उवाच)

पातालेनिवसन्तु सन्ततमुमाकान्ताश्रयाः शाङ्करा-
चारोदारकुमारदारसहिताः काकोदरा मत्पराः ।
दिव्यं मे वरलिङ्गमद्भुततमं श्रीहाटकेशाभिधं
त्वभ्यर्च्यानुदिनं सदैव नियतं भस्माङ्गरागादराः ।। २८ ।।

ఈశ్వరః ఉవాచ

పాతాలేనివసన్తు సన్తతముమాకాన్తాశ్రయాః శాఙ్కరా-
చారోదారకుమారదారసహితాః కాకోదరా మత్పరాః |
దివ్యం మే వరలిఙ్గమద్భుతతమం శ్రీహాటకేశాభిధం
త్వభ్యర్చ్యానుదినం సదైవ నియతం భస్మాఙ్గరాగాదరాః || 28 ||

न विष्णुचक्रान्न यमस्य दण्डा-
न्न पाशिपाशान्न च शक्रवज्रात् ।
न वो भयं वै भुजगा भवेत्क्वचि-
न्मत्पादसंसेवनतो गरुत्मतः ।।

న విష్ణుచక్రాన్న యమస్య దణ్డా-
న్న పాశిపాశాన్న చ శక్రవజ్రాత్ |
న వో భయం వై భుజగా భవేత్క్వచి-
న్మత్పాదసంసేవనతో గరుత్మతః || 29 ||

सूतः (उवाच)

इत्युक्तं नगजापतेर्वरवचः श्रुत्वैव नागा हि ते
मात्रा तुष्टहृदब्जसद्मवसतिं न त्वोचुरित्थं वचः ।
तान्नागाननुगृह्य देविसहितः स्थानं ययौ तन्नगं
कैलासं समयादसौ गिरिजया हर्षोरुधारावृतः ।। ३० ।।

సూతః ఉవాచ

ఇత్యుక్తం నగజాపతేర్వరవచః శృత్వైవ నాగా హి తే
మాత్రా తుష్టహృదబ్జసద్మవసతిం న త్వోచురిత్థం వచః |
తన్నాగాననుగృహ్య దేవిసహితః స్థానం యయౌ తన్నగం
కైలాసం సమయాదసౌ గిరిజయా హర్షోరుధారావృతః || 30 ||

नागाः (ऊचुः)

शम्भो वयं तव विभूषणतो हि धन्याः ।। ३१ ।।

నాగాః ఊచుః

శమ్భో వయం తవ విభూషణతో హి ధన్యాః || 31 ||

स्कन्द (उवाच)

इत्थं संस्तुत्य शम्भुं वरविवरमहो भूमिपातालमूलं
ईशाज्ञातो विविशुरवशा भक्तितः पाविताशाः ।
दिव्यं तद्धाटकेशं प्रथितमणिगणोत्तुङ्गलङ्गंभजन्तः
काङ्क्षन्तो मुक्तिसिद्धिं किल बिलशयकाः शाम्भवाः शम्भुभक्ताः ।।

స్కన్ద ఉవాచ

ఇత్థం సంస్తుత్య శమ్భుం వరవివరమహో భూమిపాతాలమూలం
ఈశాజ్ఞాతో వివిశురవశా భక్తితః పావితాశాః |
దివ్యం తద్ధాటకేశం ప్రథితమణిగణోత్తుఙ్గలఙ్గంభజన్తః
కాఙ్క్షన్తో ముక్తిసిద్ధిం కిం బిలశయకాః శామ్భవాః శమ్భుభక్తాః || 32 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे शिवप्रसादो नाम षड्विंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శివప్రసాదో నామ షడ్వింశోఽధ్యాయః ||

|| సప్తవింశోఽధ్యాయః ||

|| सप्तविंशोऽध्यायः ||

स्कन्द उवाच

शेषोऽपि हाटकेशाख्यं लिङ्गं शम्भोः सदैव हि ।
सर्पैः पातालविवरे पूजयामास भक्तितः ।। १ ।।

స్కన్ద ఉవాచ

శేషోఽపి హాటకేశాఖ్యం లిఙ్గం శమ్భోః సదైవ హి |
సర్పైః పాతాలవివరే పూజయామాస భక్తితః || 1 ||

भस्मरुद्राक्षसम्पन्नः पञ्चाक्षरपरायणः ।
रुद्राक्षमालाभरणो महेशचरणाश्रयः ।। २ ।।

భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నః పఞ్చాక్షరపరాయణః |
రుద్రాక్షమాలాభరణో మహేశచరణాశ్రయః || 2 ||

कद्रूसुतवरस्तत्र सदा रुद्रजपादरः ।
स्वफणामणिभिस्तत्र कृत्वा शर्वालयं महत् (?) ।। ३ ।।

కద్రూసుతవరస్తత్ర సదా రుద్రజపాదరః |
స్వఫణామణిభిస్తత్ర కృత్వా శర్వాలయం మహత్ || 3 ||

प्राकारगोपुरोपेतं मणिसौधशतोत्तरम् ।
सर्पाणां मालयाज्येव क्रमेण परितस्तदा ।। ४ ।।

ప్రాకారగోపురోపేతం మణిసౌధశతోత్తరమ్ |
సర్పాణాం మాలయాజ్యేవ క్రమేణ పరితస్తదా || 4 ||

महासौधगणाकीर्णं सप्रतोलीकमुत्तमम् ।
नागैश्च नागनारीभिरावृतं तच्चकार वै ।। ५ ।।

మహాసౌధగణాకీర్ణం సప్రతోలీకముత్తమమ్ |
నాగైశ్చ నాగనారీభిరావృతం తచ్చకార వై || 5 ||

महेश्वरप्रसादेन शेषो वै विश्वकर्मणा ।
अशेषभुजगानां च कद्र्वाश्चैव वरालयम् ।। ६ ।।

మహేశ్వరప్రసాదేన శేషో వై విశ్వకర్మణా |
అశేషభుజగానాం చ కద్ర్వాశ్చైవ వరాలయమ్ || 6 ||

लिङ्गालयान्यपि सदा परितस्सञ्चकार वै ।
तक्षकेशमनन्तेशं कम्बलाश्वतरेश्वरौ ।। ७ ।।

లిఙ్గాలయాన్యపి సదా పరితస్సఞ్చకార వై |

తక్షకేశమనన్తేశం కమ్బలాశ్వతరేశ్వరౌ || 7 ||

एलापतीश्वरं चैव तथा कार्कोटकेश्वरम् ।
धृतराष्ट्रेश्वरं चैव गुलिकेशं भृतीश्वरम् ।। ८ ।।

ఏలాపతీశ్వరం చైవ తథా కార్కోటకేశ్వరమ్|
ధృతరాష్ట్రేశ్వరం చైవ గులికేశం భృతీశ్వరమ్ || 8 ||

शङ्खेश्वरं पिचण्डीशं वारणेशं द्रुतीश्वरम् ।
सर्पेशं वामनेशं च खर्वटेशं च वासुकिम् ।। ९ ।।

శఙ్ఖేశ్వరం పిచణ్డీశం వారణేశం ధృతీశ్వరమ్ |
సర్పేశం వామనేశం చ ఖర్వటేశం చ వాసుకిమ్ || 9 ||

एतानि दिव्यलिङ्गानि स्थाप्य तत्र भुजङ्गमाः ।
मणिधामगतान्येव कृत्वा तानि महेशितुः ।। १० ।।

ఏతాని దివ్యలిఙ్గాని స్థాప్య తత్ర భుజఙ్గమాః |
మణిధామగతాన్యేవ కృత్వా తాని మహేశితుః || 10 ||

पाताले हाटकेशस्य परितो नागसत्तमाः ।
दिव्यपूजाभरैर्नित्यं पूजयामासुरीश्वरम् ।। ११ ।।

పాతాలే హాటకేశస్య పరితో నాగసత్తమాః |
దివ్యపూజాభరైర్నిత్యం పూజయామాసురీశ్వరమ్ || 11 ||

तत्पूजाविस्तरं वक्ष्ये तत्स्तुतिं च श्रृणु प्रिये ।। १२ ।।

తత్పూజావిస్తరం వక్ష్యే తత్స్తుతిం చ శృణు ప్రియే || 12 ||

सूतः (उवाच)

फणामणिगणव्रज प्रभवगर्भधामामृत-
प्रभं वर सुहाटकेश्वरमहोरुलिङ्गोत्तमम् ।
सुबिल्वदलपङ्कजैः कनकचम्पकैर्मल्लिका-
कदम्बकरवीरजैः सुमवरैः प्रपूज्योरगाः ।। १३ ।।

సూతః ఉవాచ

ఫణామణిగణవ్రజ ప్రభవగర్భధామామృత-
ప్రభం వర సుహాటకేశ్వరమహోరులిఙ్గోత్తమమ్ |
సుబిల్వదలపఙ్కజైః కనకచమ్పకైర్మల్లికా-
కదమ్బకరవీరజైః సుమవరైః ప్రపూజ్యోరగాః || 13 ||

लिङ्गं हाटकगर्भमण्डितमहागर्भोरुधामस्थितं
दिव्योत्तुङ्गवृषाद्यरत्नशिखरद्वाराङ्कितं सुन्दरम् ।
प्राकारप्रकरैरपारगणनाहीनस्वमौलीलस-
त्सद्रत्नच्छविभिः प्रदीपितमुमाकान्तलयेषूद्यताः ।।

లిఙ్గం హాటకగర్భమణ్డితమహాగర్భోరుధామస్థితం
దివ్యోత్తుఙ్గవృషాద్యరత్నశిఖరద్వారాఙ్కితం సున్దరమ్ |
ప్రాకారప్రకరైరపారగణనాహీనస్వమౌలిలస-
త్సద్రత్నచ్ఛవిభిః ప్రదీపితముమాకాన్తలయేషూద్యతాః || 14 ||

पातालगङ्गाम्बुघटीसहस्र-
धारादिभिः क्षीरदधिप्रभाज्यैः ।
प्राज्यैर्मधुप्रभवसारघटीसहस्रैः
सच्छर्कराफलरसैरपि चेक्षुनीरैः ।। १५ ।।

పాతాలగఙ్గామ్బుఘటీసహస్ర-
ధారాదిభిః క్షీరదధిప్రభాజ్యైః |
ప్రాజ్యైర్మధుప్రభవసారఘటీసహస్రైః
సచ్ఛర్కరా-ఫలరసైరపి చేక్షునీరైః || 15 ||

सन्नारिकेलोदकजम्बुनीर-
रम्भाफलाम्रप्रभवैश्च पनसैः ।
गन्धोदकैश्चन्द्र उशीरपाटला-
तक्कोलकाङ्कोलसुवासितैर्जलैः ।। १६ ।।

సన్నారికేలోదకజమ్బునీర-
రమ్భాఫలామ్రప్రభవైశ్చ పనసైః |
గన్ధోదకైశ్చన్ద్ర ఉశీరపాటలా-
తక్కోలకాఙ్కోలసువాసితైర్జలైః || 16 ||

आज्यैश्च गव्यैर्वर पञ्चकाद्यै-
रालिप्य लिङ्गं धवलैश्चवस्त्रैः ।
सद्रत्नभूषाफणिगोलकाङ्किते
रत्नैश्च निष्टप्तसुवर्णयुक्तैः ।। १७ ।।

ఆజ్యైశ్చ గవయైర్వర పఞ్చకాద్యై-
రాలిప్య లిఙ్గం ధవలైశ్చవస్త్రైః |
సద్రత్నభూషాఫణిగోలకాఙ్కితై
రత్నైశ్చ నిష్టప్తసువర్ణయుక్తైః || 17 ||

तगरागरुधूपसम्भवै-
रथ गन्धैर्मणिदीपकोटिभिः ।
परिफुल्लसुपङ्कजार्कबिल्वै-
रपि मल्लीकरवीरजाजिपुष्पैः ।। १८ ।।

తగరాగరుధూపసమ్భవై-

రథ గన్ధైర్మణిదీపకోటిభిః |

పరిఫుల్లసుపఙ్కజార్కబిల్వై-

రపి మల్లికరవీరజాజిపుష్పైః || 18 ||

मरुवदमनकस्रजादिभारैः

परिपूज्य प्रमथाधिपोरुलिङ्गम् ।

भुजगा जगतां महेशमेवं

वरनैवेद्यभरैः फलैश्च भक्ष्यभोज्यैः ।। १९ ।।

మరువ-దమనక-స్రజాదిభారైః

పరిపూజ్య ప్రమథాధిపోరులిఙ్గమ్ |

భుజగా జగతాం మహేశమేవం

వరనైవేద్యభరైః ఫలైశ్చ భక్ష్యభోజ్యైః || 19 ||

स्रक्ताम्बूलदुकूल विहिता

लङ्कारचन्दनालिप्तं लिङ्गमुमापतेः ।

प्रियतमं नीराजयन्ति

द्विज दीपानां च सहस्रकैः ।।

స్రక్తామ్బూలదుకూల విహితా

లఙ్కారచన్దనాలిప్తం లిఙ్గముమాపతేః |

ప్రియతమం నీరాజయన్తి

ద్విజ దీపానాం చ సహస్రకైః || 20 ||

स्रक्ताम्बूलदुकूलवर्यविहितालङ्कारसच्चन्दना-

लिप्तं लिङ्गमुमापतेः प्रियतमं नीराजयन्ति द्विज

दीपानां च सहस्रकैर्वरमहाकर्पूरखण्डोत्थित-

ज्वालाजालनिरस्तदिक्तमततिं ते पन्नगाः शङ्करम् ।। २०

స్రక్తామ్బూలదుకూలవర్యవిహితాలఙ్కారసచ్చన్దనా-

లిప్తం లిఙ్గముమాపతేః ప్రియతమం నీరాజయన్తి ద్విజ

దీపానాం చ సహస్రకైర్వరమహాకర్పూరఖణ్డోత్థిత-

జ్వాలాజాలనిరస్తదిక్తమతతిం తే పన్నగాః శఙ్కరమ్ || 21 ||

हाटककटकं महेशलिङ्गे

परिसंवेष्ट्य मुदाननोत्त्थरत्नैः ।

स्वफणाछदि सुन्दरेशमूर्ध्नि

वरिवस्याभिरहो समर्चयन्ति ।। २१ ।।

హాటకకటకం మహేశలిఙ్గే

పరిసంవేష్ట్య ముదానానోత్తరత్నైః |

స్వఫణాచది సున్దరేశమూర్ధ్ని
వరివస్యాభిరహో సమర్చయన్తి || 22 ||

स्वच्छेन्दुधामपरिमण्डल सन्निभोरु-
निष्टप्तरुक्मवरदण्डसुमण्डितैश्च ।
सच्छत्रपङ्क्तिवरचामरकोटिकोटि-
भ्राजत्पताकनिकरैर्व्यजनैरपारैः ।। २२ ।।

స్వచ్ఛేన్దుధామపరిమణ్డల సన్నిభోరు-
నిష్టప్తరుక్మవరదణ్డసుమణ్డితైశ్చ |
సచ్ఛత్రపఙ్క్తివరచామరకోటికోటి-
భ్రజత్పతాకనికరైర్వ్యజనైరపారైః || 23 ||

आदर्शदर्शवरनाट्यमहोत्सवोद्यद्-
ध्वानैर्जिताम्बुधिरवैर्वरदुन्दुभीनाम् ।
सत्काहलैर्वरमृदङ्गसुशङ्खनादैः
सङ्घोष्य शङ्करमहालयमध्यमेवम् ।। २३ ।।

ఆదర్శదర్శవరనాట్యమహోత్సవోద్యద్-
ధ్వానైర్జితామ్బుధిరవైర్వరదున్దుభీనామ్ |
సత్కాహలైర్వరమృదఙ్గసుశఙ్ఖనాదైః
సఙ్ఘోష్య శఙ్కరమహాలయమధ్యమేవమ్ || 23 ||

तौर्यत्रिकैर्हरहरेति रवैर्भुजङ्गा
नृत्यन्ति लिङ्गसविधे मुदिताः कृतार्थाः ।। २४ ।।

తౌర్యత్రికైర్హరహరేతి రవైర్భుజఙ్గా
నృత్యన్తి లిఙ్గసవిధే ముదితాః కృతార్థాః || 24 ||

श्रीरुद्रवीणायुतवाणिपाणि
पद्मप्रमोत्थैर्नखरैर्नखाग्रैः ।
तदुक्तिरागोत्तमगानधारा
नाम्नां च शम्भोश्च नयन्ति कालम् ।। २५ ।।
శ్రీరుద్రవీణాయుతవాణిపాణి
పద్మప్రభోత్థైర్నఖరైర్నఖాగ్రైః |
తదుక్తిరాగోత్తమగానధారా
నామ్నాం చ శమ్భోశ్చ నయన్తి కాలమ్|| 25 ||

तदङ्गणसुनीलिमाविधुतकालिनानं कुच-
प्रकर्षभुजगाङ्गनाः परिलसत्कपोलश्रियः ।
चलद्दलनमण्डनैः प्रथितकुण्डलान्दोलनै-
र्नयन्ति किल वीणया शिवमहेशगानादराः ।। २६ ।।

తదఙ్గణసునీలిమావిధుతకాలినానం కుచ-
ప్రకర్షభుజగాఙ్గనాః పరిలసత్కపోలశ్రియః |
చలద్దలనమణ్డనైః ప్రథితకుణ్డలాన్దోలనై-
ర్నయన్తి కిల వీణయా శివమహేశగానాదరాః || 26 ||

ता नागाभरणोरुलिङ्गसदने नृत्यन्ति नागात्मजाः
नागास्याः प्रसभोरुकाण्डसुमहापादा झणन्नूपुराः ।
पश्येशेति हरेति शङ्करमहादेवेति नित्यं सदा
वीणावेणुमृदङ्गनिःस्वनलयैः सोमोरुधामाननाः ।।

తా నాగాభరణోరులిఙ్గసదనే నృత్యన్తి నాగాత్మజాః
నాగాస్యాః ప్రసభోరుకాణ్డసుమహాపాదా ఝణన్నూపురాః |
పశ్యేశేతి హరేతి శఙ్కరమహాదేవేతి నిత్యం సదా
వీణావేణుమృదఙ్గనిఃస్వనలయైః సోమోరుధామాననాః || 27 ||

शेषोऽप्यशेषवदनैर्भुजगोरुभूष-
पूषोज्ज्वलाक्षभसितोत्तमभूषिताङ्गम् ।
योषार्धकाय नवमाषनिकाशकण्ठं
सन्तोष्य शङ्करमहो स्तुवति प्रदोषे ।।
(अस्तौत्प्रदोषसमये परितुष्टचेताः ।।) २८

శేషోఽప్యశేషవదనైర్భుజగోరుభూష-
పూషోజ్జ్వలాక్షభసితోత్తమభూషితాఙ్గమ్ |
యోషార్ధకాయ నవమాషనికాశకణ్ఠం
సన్తోష్య శఙ్కరమహో స్తువతి ప్రదోషే ||
(అస్తౌత్ప్రదోషసమయే పరితుష్టచేతాః ||) 28 ||

द्विजिह्वफणिभूषणं शशिहुताशसूर्येक्षणं
सुपङ्कजदलेक्षणं प्रथितपूजया तोषणम् ।
गरोल्बणविशेषणं मदनकालसंहारणं
कुरङ्गशिशु धारणं सुरवराद्यसत्कारणम् ।। २९ ।।

ద్విజిహ్వఫణిభూషణం శశిహుతాశసూర్యేక్షణం
సుపఙ్కజదలేక్షణం ప్రథితపూజయా తోషణమ్ |
గరోల్బణవిశేషణం మదనకాలసంహారణం

కురఙ్గశిశు ధారణం సురవరాద్యసత్కారణమ్ || 29 ||

मातङ्गानङ्गभङ्गान्धकहर भगवन् पाहि मामीश दृष्ट्या
वृष्ट्यैवोत्फुल्लसस्यं प्रभवति हि तथा तद्वदीशान शम्भो ।
दुःखै रोगादिरागैरसुतनुव्यसनैरात्तपापं महेश
त्वपादाब्जावलोकान्न हि मम सुकृतैर्लोकसङ्घैः फलं मे ।।

మాతఙ్గానఙ్గభఙ్గాంధకహర భగవన్ పాహి మామీశ దృష్ట్యా
వృష్ట్యైవోత్ఫుల్లసస్యం ప్రభవతి హి తథా తద్వదీశాన శమ్భో |
దుఃఖై రోగాదిరాగైరసుతనువ్యసనైరాత్తపాపం మహేశ
త్వపాదాబ్జావలోకాన్న హి మమ సుకృతైర్లోకసఙ్ఘైః ఫలం మే || 30 ||

श्रीहाटकेशसमधिष्ठितनागलोके
पापाद्भयं न गरुडादिपि पन्नगानाम्[2] ।
नागा नगारि करवज्रमहोरुधारा-
सम्पातनाच्च सुखिनः शिवपूजयन्ते[3] ।। ३१ ।।

శ్రీహాటకేశసమధిష్ఠితనాగలోకే
పాపాద్భయం న గరుడాదిపి పన్నగానామ్ |
నాగా నగారి కరవజ్రమహోరుధారా-
సమ్పాతనాచ్చ సుఖినః శివపూజయన్తే || 31 ||

इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे शेषकृतहाटकेशार्चनं नाम सप्तविंशोऽध्यायः
|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శేషకృతహాటకేశార్చనం నామ సప్తవింశోఽధ్యాయః ||

|| అష్టావింశోఽధ్యాయః ||

।। अष्टाविंशोऽध्यायः ।।

स्कन्द उवाच

हाटकेशं समभ्यर्च्य शेषोऽशेषमुखैः स्तुवन् ।
रुद्रसूक्तैर्महादेवं सम्पूज्य परमेश्वरम् ।। १ ।।

స్కన్ద ఉవాచ

హాటకేశం సమభ్యర్చ్య శేషోఽశేషముఖైః స్తువన్ |
రుద్రసూక్తైర్మహాదేవం సమ్పూజ్య పరమేశ్వరమ్|| 1 ||

बिल्वपत्राम्बुजैश्चैव उत्पलैः कुमुदैस्तथा ।
गन्धैश्च धूपदीपैश्च नैवेद्यैर्विविधैरपि ।। २ ।।
బిల్వపత్రామ్బుజైశ్చైవ ఉత్పలైః కుముదైస్తథా |
గన్ధైశ్చ ధూపదీపైశ్చ నైవేద్యైర్వివిధైరపి || 2 ||

स्वफणामणिभिर्नित्यं पूजयामास शङ्करम् ।
पञ्चामृतप्रवाहैश्च फलभारैर्महेश्वरम् ।। ३ ।।
స్వఫణామణిభిర్నిత్యం పూజయామాస శఙ్కరమ్ |
పఞ్చామృతప్రవాహైశ్చ ఫలభారైర్మహేశ్వరమ్ || 3 ||

स्वफणाच्छादिभिर्नित्यं छादयँलिङ्गमस्तकम् ।
त्रिपुण्ड्रफालविलसत्सहस्रास्यैस्तदा मुदा ।। ४ ।।
స్వఫణామణిభిర్నిత్యం ఛాదయఁలిఙ్గమస్తకమ్ |
త్రిపుణ్డ్రఫాలవిలసత్సహస్రాస్యైస్తదా ముదా || 4 ||

सहस्रमौलिमाणिक्यैः शम्भोर्गर्भगृहं तदा ।
दीपयामास शेषोऽसावशेषभुजगेश्वरः ।। ५ ।।
సహస్రమౌలిమాణిక్యైః శమ్భోర్గర్భగృహం తదా |
దీపయామాస శేషోఽసావశేషభుజగేశ్వరః || 5 ||

छत्रैश्च चामरैर्दिव्यपताकादर्शवाद्यकैः ।
नागकन्यानर्तनैश्च वीणादिध्वनिभिस्तदा ।। ६ ।।
ఛత్రైశ్చ చామరైర్దివ్యపతాకాదర్శవాద్యకైః |
నాగకన్యానర్తనైశ్చ వీణాదిధ్వనిభిస్తదా || 6 ||

स्तुवन्ति गानधाराभिर्नागकन्या महेश्वरम् ।
अस्तदोषे प्रदोषेऽसौ नित्यं सम्पूजयन्हरम् ।। ७ ।।
స్తువన్తి గానధారాభిర్నాగకన్యా మహేశ్వరమ్ |

అస్తదోషే ప్రదోషేఽసౌ నిత్యం సమ్పూజయన్హరమ్ || 7 ||

एवं स्तुवन्नुवासासौ शेषो भुजगपः सुखम् ।
सह मात्रा मुदा तत्र हाटकेशं प्रपूजयन् ।। ८ ।।

ఏవం స్తువన్నువాసాసౌ శేషో భుజగపః సుఖమ్ |
సహ మాత్రా ముదా తత్ర హాటకేశం పూజయన్ || 8 ||

चक्षुःश्रवास्ते श्रृण्वन्ति शिवनामसुधारसम् ।
सहस्राक्षोऽपि यः शेषो धन्यैः स्वैर्नेत्रमण्डलैः ।। ९ ।।

చక్షుఃశ్రవాస్తే శృణ్వన్తి శివనామసుధారసమ్ |
సహస్రాక్షోఽపి యః శేషో ధన్యైః స్వైర్నేత్రమణ్డలైః || 9 ||

वीक्ष्यैव हाटकेशाख्यं सर्वाङ्गोत्फुल्लकण्टकः ।
एकैकास्येन नामैकं बिल्वैः सम्पूजयन्हरम् ।। १० ।।

వక్ష్యైవ హాటకేశాఖ్యం సర్వాఙ్గోత్ఫుల్లకణ్టకః |
ఏకైకాస్యేన నామైకం బిల్వైః సమ్పూజయన్హరమ్ || 10 ||

नाम्नां सहस्रैरीशानं विश्वेशं करुणाकरम् ।
संस्तौति विवशो नित्यं पन्नगः सन्नगोपमः ।। ११ ।।

నామ్నాం సహస్రైరీశానం విశ్వేశం కరుణాకరమ్ |
సంస్తౌతి వివశో నిత్యం పన్నగః సన్నగోపమః || 11 ||

स चुक्षुःश्रवसां राजा सहस्रपरिवत्सरम् ।
वाय्वाहारः सदा शेषो ह्यशेषवदनैः स्तुवन् ।। १२ ।।

స చుక్షుఃశ్రవసాం రాజా సహస్రపరివత్సరమ్ |
వాయ్వాహారః సదా శేషో హ్యశేషవదనైః స్తువన్ || 12 ||

भक्त्यैव देवदेवशं स समीरणपारणः ।
समाकर्ण्य विप्रेन्द्र तत्स्तुतिं सावधानतः ।। १३ ।।

భక్త్యైవ దేవదేవశం స సమీరణపారణః |
సమాకర్ణ్య విప్రేన్ద్ర తత్స్తుతిం సావధానతః || 13 ||

शेष उवाच

सुरवरतटिनीवृतोत्तमाङ्गं
स्फुरदुद्यद्रविसन्निभेन्दुचूडम् ।
अकपटकवचनान्तमृग्यपादं
करटित्वक्पट हाटकधूर्जटिं भजामि ।। १४ ।।

శేష ఉవాచ

సురవరతటినీవృతోత్తమాఙ్గం

స్ఫురదుద్యద్రవిసన్నిభేన్దుచూడమ్|

అకపటకవచనాన్తమృగ్యపాదం

కరటిత్వక్పట హాటకధూర్జటిం భజామి || 14 ||

वरहाटयुक्तगोवृषस्थं

शिवमाशास्यमुमासखं देवम् ।

निटिलानलदग्धकामं

कालहरं हाटक धूर्जटिं भजामि ।। १५ ।।

వరహాటయుక్తగోవృషస్థం

శివమాశాస్యముమాసఖం దేవమ్ |

నిటిలానలదగ్ధకామం

కాలహరం హాటక ధూర్జటిం భజామి || 15 ||

पटुवटुमुनिभिर्निषेव्यमाणं

वटभूरुहतलकृतोटजं महेशम् ।

अघटनघटनापटुमाया-

तमसः पाटनहाटकेशमीक्षे ।। १६ ।।

పటువటుమునిభిర్నిషేవ్యమాణం

వటభూరుహతలకృతోటజం మహేశమ్ |

అఘటనఘటనాపటుమాయా-

తమసః పాటనహాటకేశమీక్షే || 16 ||

तटिन्निभजटाकुटीविधृतसामिसोमप्रभा-

विभासितजगत्-त्रयं स्फुटकृपीटयोनीक्षणम् ।

कटस्थमगजापतिं कराटिकृत्तिभास्वत्कटिं

सुघोटककृतागमं सरभसं भजे धूर्जटिम् ।। १७ ।।

తటిన్నిభ-జటాకుటీవిధృతసామిసోమప్రభా-

విభాసితజగత్-త్రయం స్ఫుటకృపీటయోనీక్షణమ్|

కటస్థమగజాపతిం కరాటికృత్తిభాస్వత్కటిం

సుఘోటకకృతాగమం సరభసం భజే ధూర్జటిమ్ || 17 ||

आसत्यलोकावधिमौलि चैत-

त्पातालमूलं वरशाङ्गलिङ्गम् ।

श्रीहाटकेशं भजे वेदमौलि-

जालैकवेद्यं भुजगाङ्गभूषम् ।। १८ ।।

ఆసత్యలోకావధిమౌలి చైత-

త్పాతాలమూలం వరశాఙ్గలిఙ్గమ్ |

శ్రీహాటకేశం భజే వేదమౌలి-

జాలైకవేద్యం భుజగాఙ్గభూషమ్ || 18 ||

सूत उवाच

एवं शेषस्तवं श्रुत्वा तल्लिङ्गोत्तुङ्गमौलितः ।
निर्गत्यार्कसहस्राभ उमया सहशङ्करः ।। १९ ।।

సూత ఉవాచ -

ఏవం శేషస్తవం శృత్వా తల్లిఙ్గోత్తుఙ్గమౌలితః |

నిర్గత్యార్కసహస్రాభ ఉమయా సహశఙ్కరః || 19 ||

काकोदरमहाहारो हरः सर्वामरेश्वरः ।
ललाटपटलोद्भासि त्रिपुण्ड्रकुटिलालकः ।। २० ।।

కాకోదరమహాహారో హరః సర్వామరేశ్వరః |

లలాటపటలోద్భాసి త్రిపుణ్డ్రకుటిలాలకః || 20 ||

स्फटिकाचलसङ्काशः कुटिलान्तरदुःखदः ।
चटुलाननकञ्जाक्षः करटित्वग्धरो हरः ।। २१ ।।

స్పటికాచలసఙ్కాశః కుటిలాన్తరదుఃఖదః |

చటులాననకఞ్జాక్షః కరటిత్వగ్ధరో హరః || 21 ||

महानटोत्थविकटोह्यट्टहासगिरावदत् ।
तव स्तुत्यानया शेष सविशेषतया स्तुतः ।। २२ ।।

మహానటోత్థవికటోహ్యట్టహాసగిరావదత్ |

తవ స్తుత్యానయా శేష సవిశేషతయా స్తుతః || 22 ||

अशेषभूमिधरणे सामर्थ्यं ते ददाम्यहम् ।
विश्वम्भराधरोऽसि त्वं सदा विश्वाधिकार्चनात् ।

అశేషభూమిధరణే సామర్థ్య తే దదామ్యహమ్|

విశ్వమ్భరాధరోఽసి త్వం సదా విశ్వాధికార్చనాత్ || 23 ||

शाम्भवोऽस्युरगश्रेष्ठ न ते भारो धराधृतौ ।
इति शम्भोर्वचः श्रुत्वा फणिराजः प्रणम्य तम् ।। २४ ।।

శామ్భవోఽస్యురగశ్రేష్ఠ న తే భారో ధరాధృతౌ |

ఇతి శమ్భోర్వచః శృత్వా ఫణిరాజః ప్రణమ్య తమ్ || 24 ||

उवाच विनयोदारं वचः काकोदरो हरम् ।। २५ ।।

ఉవాచ వినయోదారం వచః కాకోదరో హరమ్ || 25 ||

शेष उवाच

काङ्क्षेऽक्षतं तव विभो पदभक्तिभावं
काकोदरांश्च न दुरोदरवत्सरादीन् ।
नष्टांस्त्रिविष्टपगतानपि भक्तिनिष्ठो
नेष्टेऽधुना तव पदं शिपिविष्टमिष्टम् ।। २६ ।।

శేష ఉవాచ -

కాఙ్క్షేఽక్షతం తవ విభో పదభక్తిభావం
కకోదరాంశ్చ న దూరేదరవత్సరాదీన్ |
నష్టాంస్త్రివిష్టపగతానపి భక్తినిష్ఠో
నేష్టేఽధునా తవ పదం శిపివిష్టమిష్టమ్ || 26 ||

अस्माभिरेतदमलं शशिधामचूड-
मीड्यं च वेद्यशिखरं हर हाटकाख्यम् ।
लिङ्गं सुमङ्गलकरं शिवया समेत-
माजीव्यमस्तु शिवदं पशुपाशमुक्त्यै ।। २७ ।।

అస్మాభిరేతదమలం శశిధామచూడ-
మీడ్యం చ వేద్యశిఖరం హర హాటకాఖ్యమ్ |
లిఙ్గం సుమఙ్గలకరం శివాయ సమేత-
మాజీవ్యమస్తు శివదం పశుపాశముక్త్యై || 27 ||

किं वा लोकेऽनुलोके निगमशिखिशिखाभारणंहोद्य-[1]
न्मारापारशरातुराः सुरवरा भाराभुवः केवलम् ।
वीरोदार कुमारवादचतुराः संसारवार्तारसाः
स्वाराज्यं शिवपादपङ्कजवरं नाराधयन्ति क्षणम् ।।

కిం వా లోకేఽనులోకే నిగమశిఖిశిఖాభారణంహోద్య-
న్మారాపారశరాతురాః సురవరా భారాభువః కేవలమ్ |
వీరోదార కుమారవాదచతురాః సంసారవార్తారసాః
స్వారాజ్యం శివపదపఙ్కజవరం నారాధయన్తి క్షణమ్ || 28 ||

इत्युक्त्वा गिरिजामनोहरवचः श्रुत्वादिशेषो हरं
नत्वाह श्रुतिवीक्षणोऽथ भगवन् चाज्ञां करिष्ये तव ।
नागानागाजिनाङ्गं नगशिखरमहाचारुधामङ्घ्रिरेणुं
मूर्धन्याधाय धन्या मदमुदितधिया तस्थुरिच्छाविहाराः ।।

ఇత్యుక్త్వా గిరిజామనోహరవచః శృత్వాదిశేషో హరం
నత్వాహ శృతివీక్షణోఽథ భగవన్ చాజ్ఞాం కరిష్యే తవ |
నాగానాగాజినాఙ్గం నగశిఖరమహాచారుధామఙ్ఘ్రిరేణుం

మూర్ధన్యాధాయ ధన్యా మదముదితధియా తస్థురిచ్ఛావిహారాః || 29 ||

हाराः काकोदरास्ते हरपरयुगलध्यानमात्रानुसारा
वीरोदार कुमारदार सहिताः शम्भुप्रसादादराः ।। ३० ।।

హారాః కాకోదరాస్తే హరపరయుగలధ్యానమాత్రానుసారా
వీరోదార కుమారదార సహితాః శమ్భుప్రసాదాదరాః || 30 ||

स्कन्दः (उवाच)

एवं बलं बिलशयेशवरस्य दत्वा-
बालद्विजावनकरोबल एव शम्भुः ।
बलप्रमथनोऽर्चितो बलिसुतार्च्यलिङ्गालयो
ययौ द्रुतमुमाधवो वरभुजङ्गहारोज्ज्वलः ।। ३१ ।।

స్కన్దః ఉవాచ

ఏవం బలం బిలశయేశవరస్య దత్వా -
బాలద్విజావనకరోబల ఏవ శమ్భుః |
బలప్రమథనోఽర్చితో బలిసుతార్చ్యలిఙ్గాలయో
యయౌ ద్రుతముమాధవో వరభుజఙ్గహారోజ్జ్వలః || 31 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे शेषस्य शिवप्रसादो नाम
अष्टाविंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే శేషస్య శివప్రసాదో నామ
అష్టావింశోఽధ్యాయః ||

|| ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||

|| एकोनत्रिंशोऽध्यायः ||

स्कन्द (उवाच)

पातालमूले देवेशं पूजयन्ति बिलेशयाः ।
भस्मरुद्राक्षसम्पन्नाः शिवध्यानहताशुभाः || १ ||

స్కన్ద ఉవాచ

పాతాలమూలే దేవేశం పూజయన్తి బిలేశయాః |
భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నాః శివధ్యానహతాశుభాః || 1 ||

गूढपादा मृडध्याना दृढभक्तिरताः सदा ।
वासुकिप्रमुखाः सर्वे तक्षकाद्याश्च भोगिनः || २ ||

గూఢపాదా మృడధ్యానా దృఢభక్తిరతాః సదా |
వాసుకిప్రముఖాః సర్వే తక్షకాద్యాశ్చ భోగినః || 2 ||

तक्षकेशं तक्षकोऽपि सम्पूज्याम्बुजबिल्वजैः ।
गन्धधूपैश्च दीपैश्च नैवेद्यैर्विविधैरपि || ३ ||

తక్షకేశం తక్షకోఽపి సమ్పూజ్యామ్బుజబిల్వజైః |
గన్ధధూపైశ్చ దీపైశ్చ నైవేద్యైర్వివిధైరపి || 3 ||

नीराजनाद्यैर्नाट्यैश्च नागकन्याकृतैस्तदा ।
सम्पूज्य स्तौति हृष्टात्मा तक्षकेशं स तक्षकः || ४ ||

నీరాజనాద్యైర్నాట్యైశ్చ నాగకన్యాకృతైస్తదా |
సమ్పూజ్య స్తౌతి హృష్టాత్మా తక్షకేశం స తక్షకః || 4 ||

तक्षकः (उवाच)

शम्भो विरिञ्चिवरमौलिकपालपाणे
चञ्चत्सुधांशुमकुटोज्ज्वलितोत्तमाङ्ग ।
मां मोचयाशु दुरितात्परिवञ्चकेश
देवस्त्वमेव भगवांश्च कुलुञ्चनाथः || ५ ||

తక్షకః ఉవాచ -

శమ్భో విరిఞ్చివరమౌలికపాలపాణే
చఞ్చత్సుధాంశుమకుటోజ్జ్వలితోత్తమాఙ్గ |
మాం మోచయాశు దురితాత్పరివఞ్చకేశ
దేవస్త్వమేవ భగవాంశ్చ కులుఞ్చనాథః || 5 ||

मृडं दृढतरं ह्रदा सदयमिन्दुचूडं ह्रदा
भजामि भसितोज्ज्वलं ह्रदयपद्मसद्मान्तरे ।
भुजङ्गवरकङ्कणक्वणननिःस्वनाङ्घ्रिप्रभा-
विभासिनटनानतं जगदुदारसत्ताण्डवम् ।। ६ ।।

మృడం దృఢతరం హృదా సదయమిన్దుచూడం హృదా
భజామి భసితోజ్జ్వలం హృదయపద్మసద్మాన్తరే |
భుజఙ్గవరకఙ్కణక్వణననిఃస్వనాఙ్ఘ్రిప్రభా-
విభాసినటనానతం జగదుదారసత్తాణ్డవమ్ || 6 ||

सूतः (उवाच)

वीक्षाशिक्षितमन्मथं सुरगणाध्यक्षं महोक्षप्रियं
पक्षीन्द्रप्रियबाहुवीक्षणलसत्पादाम्बुजं शङ्करम् ।
भक्षीभूतविषं सुदक्षमथनं भिक्षुप्रियं तं सदा
चक्षुः श्रोत्रवराश्च तक्षकमुखा आराधयन्तीश्वरम् ।। ७

సూతః ఉవాచ

వీక్షాశిక్షితమన్మథం సురగణాధ్యక్షం మహోక్షప్రియం
పక్షీన్ద్రప్రియబాహువీక్షణలసత్పాదామ్బుజం శఙ్కరమ్ |
భక్షీభూతవిషం సుదక్షమథనం భిక్షుప్రియం తం సదా
చక్షుః శ్రోత్రవరాశ్చ తక్షకముఖా ఆరాధయన్తీశ్వరమ్ || 7 ||

अनन्तेशमनन्तोऽपि बिल्वैः सम्पूज्य भक्तितः ।
गन्धपुष्पैश्च विविधैर्नैवेद्यैरपि शङ्करम् ।। ८ ।।

అనన్తేశమనన్తోఽపి బిల్వైః సమ్పూజ్య భక్తితః |
గన్ధపుష్పైశ్చ వివిధైర్నైవేద్యైరపి శఙ్కరమ్ || 8 ||

धूपदीपाङ्गनानाट्यैः स्वफणामणिभूषणैः ।
लिङ्गमालिङ्ग्य भोगेन भोगिवर्योऽस्तुवद्धरम् ।। ९ ।।

ధూపదీపాఙ్గనానాట్యైః స్వఫణామణిభూషణైః |
లిఙ్గమాలిఙ్గ్య భోగేన భోగివర్యోఽస్తువద్ధరమ్ || 9 ||

अनन्तः (उवाच)

भस्माङ्गराग धृतबालकुरङ्ग सङ्ग
फालस्फुलिङ्ग हर (कृत) नेत्रपतङ्गलिङ्ग ।
गङ्गान्तरङ्ग महदिन्दुकृतोत्तमाङ्ग
मातङ्गकृत्तिभुजगाङ्गद हार पाहि ।। १० ।।

అనన్తః ఉవాచ

భస్మాఙ్గరాజ ధృతబాలకురఙ్గసఙ్గ
ఫాలస్ఫులిఙ్గ హర (కృత) నేత్రపతఙలిఙ్గ |
గఙ్గాన్తరఙ్గ మహదిన్దుకృతోత్తమాఙ్గ
మాతఙ్గకృత్తిభుజగాఙ్గద హర పాహి || 10 ||

पापानङ्गमतङ्गभङ्गसुमहालिङ्गस्थ शम्भो सदा
शाङ्गाङ्गस्थमहोक्षसङ्गभरितानन्दाङ्ग गङ्गाधर
मां पाह्यद्य हरान्धकस्मरहारमेयप्रभावेश्वर
विश्वाधीश्वर चन्द्रशेखर विभो कारुण्यदृक्सङ्गतः ।।

పాపానఙ్గమతఙ్గభఙ్గసుమహాలిఙ్గస్థ శమ్భో సదా
శాఙ్గాఙ్గస్థమహోక్షసఙ్గభరితానన్దాఙ్గ గఙ్గాధర
మాం పాహ్యద్య హరాన్ధకస్మరహారమేయప్రభావేశ్వర
విశ్వాధీశ్వర చన్ద్రశేఖర విభో కారుణ్యదృక్సఙ్గతః || 11 ||

कम्बलाश्वतरेशानं कम्बलाश्वतरौ सदा ।
सदा पूजयतः शम्भुं बिल्वमन्दारपङ्कजैः ।। १२ ।।

కమ్బలాశ్వతరేశానం కమ్బలాశ్వతరౌ సదా |
సదా పూజయతః శమ్భుం బిల్వమన్దారపఙ్కజైః || 12 ||

तुष्टुवाते हि भुजगौ तल्लिङ्गं भक्तिभावतः ।। १३ ।।

తుష్టువాతే హి భుజగౌ తల్లిఙ్గం భక్తిభావతః || 13 ||

कम्बलाश्वतरावूचतुः

भगवन्मदशमनाद्यवैद्य वेद-
प्रतिपाद्येश्वर विद्ययाभिवेद्य ।
त्वं पर्णशद्य सुमहन् च महेशनाद्य
आलाद्य सर्वतनुगोऽपि अभेद्य शम्भो ।। १४ ।।

కమ్బలాశ్వతరావూచతుః -

భగవన్మదశమనాద్యవైద్య వేద-
ప్రతిపాద్యేశ్వర విద్యయాభివేద్య |
త్వం పర్ణశద్య సుమహన్ చ మహేశనాద్య
ఆలాద్య సర్వతనుగోఽపి అభేద్య శమ్భో || 14 ||

तं कम्बलाश्वतरगीतसुसामसीम-
श्रीवामदेव वरसाम रथन्तरेड्यम् ।
श्रीव्योमकेशमुमया परिपूज्यबिल्वै-
स्तौ तुष्टुवाते भुजगौ महेश्वरम् ।। १५ ।।

తం కమ్బలాశ్వతరగీతసుసామసీమ-

శ్రీవామదేవ వరసామ రథన్తరేడ్యమ్|
శ్రీవ్యోమకేశముమయా పరిపూజ్యబిల్వై-
స్తౌ తుష్టువాతే భుజగౌ మహేశ్వరమ్ || 15 ||

एलापत्रेश्वरं लिङ्गं एलापत्रोरगेश्वरः ।
सम्पूज्य बिल्वैः स्वफणामणिमालोपहारकैः ।। १६ ।।
ఏలాపత్రేశ్వరం లిఙ్గం ఏలాపత్రోరగేశ్వరః |
సమ్పూజ్య బిల్వైః స్వఫణామణిమాలోపహారకైః || 16 ||

स्तौति देवं सदा भक्त्या फणाभृल्लिङ्गमैश्वरम् ।। १७ ।।
స్తౌతి దేవం సదా భక్త్యా ఫణాభృల్లిఙ్గమైశ్వరమ్ || 17 ||

एलापत्रः (उवाच)

वन्दे कुरङ्गकरसङ्ग भवोरुभङ्गं
भस्मभिभूषितमनङ्गमतङ्गभङ्गम् ।
गङ्गातरङ्गविलसज्जटिलोत्तमाङ्गं
श्रीलिङ्गमेतदगजाहृदयान्तरङ्गम् ।। १८ ।।

ఏలాపత్రః ఉవాచ

వన్దే కురఙ్గకరసఙ్గ భవోరుభఙ్గం
బస్మబిభూషితమనఙ్గమతఙ్గభఙ్గమ్ |
గఙ్గాతరఙ్గవిలసజ్జటిలోత్తమాఙ్గం
శ్రీలిఙ్గమేతదగజాహృదయాన్తరఙ్గమ్ || 18 ||

एलापत्रस्त्रिणेत्रं स्वकफणिविलसद्धन्यगात्रोरुवेष्टै-
स्तल्लिङ्गाकण्ठलग्नो विधृतनवफणारत्नसञ्छादितश्रीः ।
बिल्वैश्चन्दनलेपसुन्दरमहाकायैश्च शीतैः शिवं
सन्तोष्यानुदिनं वसत्युरगपः पुण्ये प्रदोषेऽपि च ।। १९ ।।
ఏలాపత్రస్త్రిణేత్రం స్వకఫణివిలసద్ధన్యగాత్రోరువేష్టై-
స్తల్లిఙ్గాకణ్ఠలగ్నో విధృతనవఫణారత్నసఞ్ఛాదితశ్రీః |
బిల్వైశ్చన్దనలేపసున్దరమహాకాయైశ్చ శీతైః శివం
సన్తోష్యానుదినం వసత్యురగపః పుణ్యే ప్రదోషేఽపి చ || 19 ||

कार्कोटकेश्वरं भक्त्या नागः कार्कोटकोऽर्चयन् ।
बिल्वमन्दारपुन्नागचम्पकाशोकपङ्कजैः ।। २० ।।
కార్కోటకేశ్వరం భక్త్యా నాగః కార్కోటకోఽర్చయన్ |
బిల్వమన్దారపున్నాగచమ్పకాశోకపఙ్కజైః || 20 ||

धूपदीपोपहाराद्यैः स्तौति शर्वं महेश्वरम् ।। २१ ।।

ధూపదీపోపహారాద్యైః స్తౌతి శర్వం మహేశ్వరమ్ || 21 ||

कार्कोटकः उवाच

श्रीनीलकण्ठ सितभस्मवरावकुण्ठ
वैकुण्ठनाथनयनार्चित पादपद्म ।
उत्कण्ठभावुकहृदा परिचिन्तनीय
पादाम्बुजे परिलुठामि च सन्नकण्ठः ।। २२ ।।

కార్కోటకః ఉవాచ -

శ్రీనీలకణ్ఠ సితభస్మవరావకుణ్ఠ
వైకుణ్ఠనాథనయనార్చిత పాదపద్మ |
ఉత్కణ్ఠభావుకహృదా పరిచిన్తనీయ
పాదామ్బుజే పరిలుఠామి చ సన్నకణ్ఠః || 22 ||

धृतराष्ट्रेश्वरं भक्त्या धृतराष्ट्रो भुजङ्गमः ।
बिल्वपङ्कजमन्दारबिल्वैरभ्यर्च्य शङ्करम् ।। २३ ।।

ధృతరాష్ట్రేశ్వరం భక్త్యా ధృతరాష్ట్రో భుజఙ్గమః |
బిల్వపఙ్కజమన్దారబిల్వైరభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ || 23 ||

नैवेद्यैर्धूपदीपैश्च नित्यमभ्यर्च्य शङ्करम् ।
स्तौति प्राञ्जलिरीशानं स्वफणामवनामयन् ।। २४ ।।

నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ నిత్యమభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
స్తౌతి ప్రాఞ్జలిరీశానం స్వఫణామవనామయన్ || 24 ||

धृतराष्ट्रः (उवाच)

हर हर गरकण्ठ पार्वतीश
त्रिदशामेयगुणाकर प्रसीद ।
हर हर शितिकण्ठ सामिसोमो-
ज्ज्वलितोत्तंस यमीन्द्रचित्तहंस ।। २५ ।।

ధృతరాష్ట్రః ఉవాచ -

హర హర గరకణ్ఠ పార్వతీశ
త్రిదశామేయగుణాకర ప్రసీద |
హర హర శితికణ్ఠ సామిసోమో-
జ్జ్వలితోత్తంస యమీన్ద్రచిత్తహంస || 25 ||

गुलिकोऽपि सदालिङ्गमर्चयन्गुलिकेश्वरम् ।
बिल्वैः फणामणिव्रातैर्धूपदीपनिवेदनैः ।। २६ ।।

గులికోఽపి సదాలిఙ్గమర్చయన్గులికేశ్వరమ్ |

బిల్వైః ఫణామణివ్రాతైర్ధూపదీపనివేదనైః || 26 ||

अभ्यर्च्य स्तौति हृष्टात्मा सुलिङ्गं सर्पपुङ्गवः ।। २७ ।।

అభ్యర్చ్య స్తౌతి హృష్టాత్మా సులిఙ్గం సర్పపుఙ్గవః || 27 ||

गुलिकः (उवाच)

सशङ्खचूडः(डं) शशिचूडमीश-
मीड्यं सदा वेदवचोभिरेव ।
भस्माङ्गरागच्छविसन्निकर्षा-
द्विकर्षयत्येव च ततोऽन्धकारम्[1] ।। २७ ।।

గౌలికః ఉవాచ-

సశఙ్ఖచూడః(డం) శశిచూడమీశ-
మీడ్యం సదా వేదవచోభిరేవ |
భస్మాఙ్గరాగచ్ఛవిసన్నికర్షా-
ద్వికర్షయత్యేవ చ తతోఽన్ధకారమ్ || 27 ||

देव देव परमेश्वर शम्भो
विश्वनाथ मम नाथ सनाथम् ।
मां कुरुष्व दययाद्य कृपालो
मन्मथान्तक विभो शशिचूड ।। २८ ।।

దేవ దేవ పరమేశ్వర శమ్భొ
విశ్వనాథ మమ నాథ సనాథమ్ |
మాం కరుష్వ దయయాద్య కృపాలో
మన్మథాన్తక విభో శశిచూడ || 28 ||

शङ्खचूडेश्वरं लिङ्गं शङ्खचूडोऽर्चयन् सुमैः ।
बिल्वाम्बुजैः सदा भक्त्या भुजङ्गो भस्मभूषणः ।। २९ ।।

శఙ్ఖచూడేశ్వర లిఙ్గం శఙ్ఖచూడోఽర్చయన్ సుమైః |
బిల్వామ్బుజైః సదా భక్త్యా భుజఙ్గో భస్మభూషణః || 29 ||

नैवेद्यैर्धूपदीपैश्च नृत्यन्संस्तौति भक्तितः ।। ३० ।।

నైవేద్యైర్ధూపదీపైశ్చ నృత్యన్సంస్తౌతి భక్తితః || 30 ||

शम्भो कन्दर्पसर्पज्वरहर पुरहन् पाहिमामीश दुःखात्
दुर्वाराखर्व(नल्प)गर्वं जनिमृतिविवशं रोगपापादियुक्तम् ।
कल्पानल्पजलोद्भवोद्भवमहासृष्टौ लुठन्तं सदा
त्वन्मौलिस्त्रगलङ्कृताङ्गकमहालिङ्गोत्तमाङ्ग प्रभो[2] ।।

శమ్భొ కన్దర్పసర్పజ్వరహర పురహన్ పాహిమామీశ దుఃఖాత్

దుర్వారఖర్వ(నల్ప) గర్వం జనిమృతివివశం రోగపాపాదియుక్తమ్ |

కల్పానల్పజలోద్భవోద్భవమహాసృష్టౌ లుఠన్తం సదా

త్వన్మౌలిస్రగలఙ్కృతాఙ్గకమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గ ప్రభో || 31 ||

पिचण्डिलेश्वराख्यं च वरिवस्याभरैस्तदा ।
स्तौति देवं समभ्यर्च्य नागो ह्यानन्दतुन्दिलः ।। ३२ ।।

పిచిణ్డిలేశ్వరాఖ్యం చ వరివస్యాభరైస్తదా |

స్తౌతి దేవం సమభ్యర్చ్య నాగో హ్యానన్దతున్దిలః || 32 ||

पिचण्डिलः (उवाच)

मस्ताजस्रगलङ्कृताङ्गक महासर्पाङ्गभूषोज्ज्वल
नेत्रोन्मेषनिमेषणेषितजगद्धात्रीशचूडोज्ज्वल ।
पाहीश त्रिदशोत्तमोत्तमा सदा सामौक सीमास्तुत
कामाङ्गप्रहरावकामद सदा मां वामदेव प्रभो ।। ३३ ।।

పిచిణ్డిలః ఉవాచ

మస్తాజస్రగలఙ్కృతాఙ్గక మహాసర్పాఙ్గభూషోజ్జ్వల

నేత్రోన్మేషనిమేషణేషితజగద్ధాత్రీశచూడోజ్జ్వల |

పాహీశ త్రిదశోత్తమోత్తమా సదా సామౌక సీమాస్తుత

కామాఙ్గప్రహరావకామద సదా మాం వామదేవ ప్రభో || 33 ||

वारणो ह्युरगेन्द्रोऽसौ वारणत्वग्ववसा(वरा)र्चकः (चितः) ।
निवारणकरं देवं पापनाशकरं परम् ।। ३४ ।।

मदवारणवक्त्राद्यपुत्रं संस्तौति भक्तितः ।। ३५ ।।

వారణో హ్యురగేన్ద్రోఽసౌ వారణత్వగ్వవసా(వరా)ర్చకః (చితః) |

నివారణకరం దేవం పాపనాశకరం పరమ్ || 34 ||

మదవారణవక్త్రాద్యపుత్రం సంస్తౌతి భక్తితః || 35 ||

वारणः (उवाच)

पाहीन्दुद्युतिजूटकूट(नाक) तटिनीगर्तादिनिर्वापण
त्वं कल्याणनगात्तसत्करधनो' जेता जगत्कारणम् ।
भस्माहीन(न्दु)सुभूषणोत्तम सदा कामाङ्गसंहारण
सर्वप्राणहरान्तकप्रहरणामेयाङ्घ्रिपद्मारुण ।। ३६ ।।

వరుణః ఉవాచ

పాహీన్దుద్యుతిజూటకూటనాక తటినీగర్తాదినిర్వాపణ

త్వం కల్యాణనగాత్తసత్కరధనో జేతా జగత్కారణమ్|

భస్మహీన(న్దు)సుభూషణోత్తమ సదా కామాఙ్గసంహారణ

సర్వప్రాణహరాన్తకప్రహరణామేయాఙ్ఘ్రిపద్మారుణ || 36 ||

द्रुतीशं द्रुतिको नागः सम्पूज्य प्रमथाधिपम् ।

बिल्वमन्दारकञ्जादिमालाजालोत्पलैरपि ।। ३७ ।।

ద్రుతీశం ద్రుతికో నాగః సమ్పూజ్య ప్రమథాధిపమ్ |

బిల్వమన్దారకఞ్జాదిమాలాజాలోత్పలైరపి || 37 ||

स्तौति प्रसन्नहृदयः फणिराट् फणिभूषणम् ।। ३८ ।।

స్తౌతి ప్రసన్నహృదయః ఫణిరాట్ ఫణిభూషణమ్ || 38 ||

द्रतिकः (उवाच)

रामासंहननार्धकायविलसत्सोमोज्ज्वलन्मूर्धक

धूतोद्दामशिरः कपर्द सुमहाधूमाङ्कनेत्रोज्ज्वल ।

भूमानन्दघन प्रसीद भगवन् त्वं व्योमकेशः श्रुतेः (श्रुति)

सीमा(व्रातैः) संस्तुतपादपद्म मम हृत्कामप्रदाव प्रभो ।।

ద్రతికః ఉవాచ -

రామాసంహననార్ధకాయవిలసత్సోమోజ్జ్వలన్మూర్ధక

ధూతోద్దామశిరః కపర్ద సుమహాధూమాఙ్కనేత్రోజ్జ్వల |

భూమానన్దఘన ప్రసీద భగవన్ త్వం వ్యోమకేశః శృతేః (శృతి)

సీమా(వ్రాతైః) సంస్తుతపాదపద్మ మమ హృత్కామప్రదావ ప్రభో || 39 ||

सर्पेशं वरसर्पेशः सम्पूज्य श्रीपद(तरु)च्छदैः ।

निवेदनैर्धूपदीपैः संस्तौति परमादृतः ।। ४० ।।

సర్పేశం వరసర్పేశః సమ్పూజ్య శ్రీపదచ్ఛదైః |

నివేదనైర్ధూపదీపైః సంస్తౌతి పరమాదృతః || 40 ||

सर्पः (उवाच)

शिष्टार्चितं सकलकष्टहरं प्रकृष्ट-

मोक्षप्रदं किलसदा शिपिविष्टलिङ्गम् ।

अष्टाकृतिं च भजतां न हि दुष्टभावो

नष्टाशुभा भुवि भवन्ति सदैव सर्पाः ।। ४१ ।।

సర్పః ఉవాచ

శిష్టార్చితం సకలకష్టహరం ప్రకృష్ట-

మోక్షప్రదం కిలసదా శిపివిష్టలిఙ్గమ్ |

అష్టాకృతిః చ భజతాం న హి దుష్టభావో

నష్టాశుభా భువి భవన్తి సదైవ సర్పాః || 41 ||

वामनेशं तत्र लिङ्गं वामनो भुजगोत्तमः ।
बिल्वाम्बुजैः समभ्यर्च्य संस्तौति परमेश्वरम् ।। ४२ ।।

వామనేశం తత్ర లిఙ్గం వామనో భుజగోత్తమః |
బిల్వామ్బుజైః సమభ్యర్చ్య సంస్తౌతి పరమేశ్వరమ్ || 42 ||

वामनः (उवाच)

उच्चैर्घोषादिशेषक्षितिधरवरधृक् पोषिताशेषलोक
सृष्टिस्थित्यन्तकार्येष्वतितरमनिशं जागरूक प्रभो माम् ।
वेदार्होत्तम हेषघोषितपदाम्भोजप्रभाभावतो
वेषाकारमिदं सदा त्रिभुवनं मन्ये किमन्येन मे ।। ४३ ।।

వామనః ఉవాచ

ఉచ్చైర్ఘోషాదిశేషక్షితిధరవరధృక్ పోషితాశేషలోక
సృష్టిస్థిత్యన్తకార్యేష్వతితరమనిశం జాగరూక ప్రభో మామ్|
వేదార్హోత్తమ హేషఘోషితపదామ్భోజప్రభాభావతో
వేషాకారమిదం సదా త్రిభువనం మన్యే కిమన్యేన మే || 43 ||

खर्वटेशं खर्वटाख्यो नागोऽभ्यर्च्य सदाम्बुजैः ।
बिल्वपत्रैः सदेशानं सदा बिलशयोत्तमः ।। ४४ ।।

ఖర్వటేశం ఖర్వటాఖ్యో నాగోఽభ్యర్చ్య సదామ్బుజైః |
బిల్వపత్రైః సదేశానం సదా బిలశయోత్తమః || 44 ||

स्तौति वेदान्तवाक्यैस्तैरम्भोजैः पूज्य शङ्करम् ।। ४५ ।।
స్తౌతి వేదాన్తవాక్యైస్తైరమ్భోజైః పూజ్య శఙ్కరమ్ || 45 ||

खर्वटः (उवाच)

त्वद्भीषाभीषितास्ते सुरवरनिकराश्चन्द्रसूर्यानिलेन्द्रा-
स्त्वद्भासा भासतेदं जगदिदमखिलं लोकजालैर्महेश ।
विष्णुब्रह्ममरुद्गणादिजनकः सोमोऽसि सर्वान्तरः
कस्त्वां स्तौति महेश सर्वतनुभाक् त्वं निर्गुणोऽस्यव्ययः ।।

ఖర్వాటః ఉవాచ

త్వద్భీషాభీషితాస్తే సురవరనికరాశ్చన్ద్రసూర్యానిలేన్ద్రా-
స్త్వద్భాసా భాసతేదం జగదిదమఖిలం లోకజాలైర్మహేశ |
విష్ణుబ్రహ్మమరుద్గణాదిజనకః సోమోఽసి సర్వాన్తరః
కస్త్వాం స్తౌతి మహేశ సర్వతనుభాక్ త్వం నిర్గుణోఽస్యవ్యయః || 46 ||

वासुकिर्वासुकीशानं बिल्वैरभ्यर्च्य शङ्करम् ।
संस्तौति हृष्टो नियतं कुण्डलीशो महेश्वरम् ।। ४७ ।।

వాసుకిర్వాసుకీశానం బిల్వైరభ్యర్చ్య శఙ్కరమ్ |
సంస్తౌతి హృష్టో నియతం కుణ్డలీశో మహేశ్వరమ్ || 47 ||

वासुकिः (उवाच)

क्षयद्वीर काकोदरापारहार
स्फुत्स्फारकर्पूरगौरावहीर-
प्रभाजाल निर्मूलितालोलपाशा-
त्तकाल त्रिकालाकुलाकारमारव्यथासारसंहार
उद्धतदु (भस्मीकृत)त्रैपुराकार गङ्गाधरामेय-
मातङ्ग चर्माम्बर नीलोत्पलाकारकण्ठ स्फुर-
त्सान्द्र गौरीकुचाश्लेषगाढप्रभावाङ्ग सञ्जात
सङ्कण्टकाङ्ग प्रभो पाहि माम् ।। ४८ ।।

వాసుకిః ఉవాచ -

క్షయద్వీర కాకోదరాపారహార
స్ఫుత్స్ఫారకర్పూరగౌరావహీర -
ప్రభాజాల నిర్మూలితాలోలపాశా-
త్తకాల త్రికాలాకులాకారమారవ్యథాసారసంహార
ఉద్ధతదు(భస్మీకృత) త్రైపురాకార గఙ్గాధరామేయ-
మాతఙ్గ చర్మామ్బర నీలోత్పలాకారకణ్ఠ స్ఫుర-
త్సాన్ద్ర గౌరీకుచాశ్లేషగాఢప్రభావాఙ్గ సఞ్జాత
సఙ్కణ్టకాఙ్గ ప్రభో పాహి మామ్ || 48 ||

एवं संस्तुत्य ते सर्पाः कन्दर्पहरमीश्वरम् ।
पाताले दिव्यलिङ्गेषु हाटकेशादिषु द्विजाः ।। ४९ ।।
ఏవం సంస్తుత్య తే సర్పాః కన్దర్పహరమీశ్వరమ్ |
పాతాలే దివ్యలిఙ్గేషు హాటకేశాదిషు ద్విజాః || 49 ||

वदन्ति नियतं तेषु भुजगाः शाम्भवोत्तमाः ।। ५० ।।
వదన్తి నిత్యం నిత్యం తేషు భుజగాః శామ్భవోత్తమాః || 50 ||

सर्पाः (ऊचुः)

अस्माकं कुलदैवतं शशिकलाजूटानुकूटोद्यत-
स्फाराकारभूजङ्गहारवलयालङ्कार लिङ्गोत्तमम् ।
घोटीभूतमहागमान्तशिखरं जूटीकृताहीश्वरं
पाटीरद्रवसार चन्दनलसत्कोटीरमीक्षेमहि ।। ५१ ।।

సర్పాః (ఊచుః)

అస్మాకం కులదైవతం శశికలాజూటానుకూటోద్యత-

స్ఫారాకారభుజఙ్గహారవలయాలఙ్కార లిఙ్గోత్తమమ్|

ఘోటీభూతమహాగమాన్తశిఖరం జూటీకృతాహీశ్వరం

పాటీరద్రవసార చన్దనలసత్కోటీరమీక్షేమహి || 51 ||

स्कन्द उवाच

एवं सर्पेश्वरास्ते स्वफणमणिगणैरिन्दुडचूडोरुलिङ्गं

बिल्वैर्मन्दरापुष्पैर्हरिहरविधिभिः पूजितं शङ्कराङ्घ्रिम् ।

स्वैर्भोगेश्च भुजङ्गमेश्वरमहालिङ्गोत्तमाङ्गोज्ज्वलं

सोमोत्तंस सरिद्वरोद्भवमहाशीतादिवाताशनाः ।। ५२

స్కన్ద ఉవాచ -

ఏవం సర్పేశ్వరాస్తే స్వఫణమణిగణైరిన్దుడచూడోరులిఙ్గం

బిల్వైర్మన్దరాపుష్పైర్హరిహరవిధిభిః పూజితం శఙ్కరాఙ్ఘ్రిమ్|

స్వైర్భోగేశ్చ భుజఙ్గమేశ్వరమహాలిఙ్గోత్తమాఙ్గోజ్జ్వలం

సోమోత్తంస సరిద్వరోద్భవమహాశీతాదివాతాశనాః || 52 ||

सर्पाः पर्वतनन्दिनीसहचरं सम्पूज्य बिल्वच्छदैः

अच्छैरस्वैस्वैर्मणिभिर्विदीपिततमःस्तोमं महेशालयम् ।

कुर्वन्ति प्रसभं प्रदोषसमये श्रीहाटकेशार्चकाः

तेनैव स्वकदेहजत्वचमिषात्पापाद्विनिर्मुच्यते ।। ५३ ।।

సర్పాః పర్వతనన్దినీసహచరం సమ్పూజ్య బిల్వచ్ఛదైః

అచ్ఛైస్స్వైస్వైర్మణిభిర్విదీపితతమఃస్తోమం మహేశాలయమ్ |

కుర్వన్తి ప్రసభం ప్రదోషసమయే శ్రీహాటకేశార్చకాః

తేనైవ స్వకదేహజత్వచమిషాత్పాపాద్వినిర్ముచ్యతే || 53 ||

तिष्ठन्तीश्वरगात्रभूषणवराः सौख्येन पातालगाः

लीलाकालकृताऽऽनतेषु गदजा पीडा न मृत्यूद्भवा ।

नो जन्मादिभयं जरादिक(ज)महो कद्रुद्रसंसेवनात्

एको नाक्षियुगेन दिव्यगिरिजालङ्कारलिङ्गोत्तमम् ।।

తిష్ఠన్తీశ్వరగాత్రభూషణవరాః సౌఖ్యేన పాతాలగాః

లీలాకాలకృతాఽఽనతేషు గదజా పీడా న మృత్యూద్భవా |

నో జన్మాదిభయం జరాదికమహో కద్రుద్రసంసేవనాత్

ఏకో నాక్షియుగేన దివ్యగిరిజాలఙ్కారలిఙ్గోత్తమమ్ || 54 ||

वीक्षन्ति(न्ते) श्रुतिसारशङ्करकथाः श्रृण्वन्ति ते कद्रुजाः
पाताले निगलोपमेऽपि दितिजाः श्रीकालकालार्चकाः ।
व्यालेन्द्रा गरलाशिशङ्करमहालिङ्गार्चकाः शाङ्कराः
पातालेह्युरगेश्वरप्रभृतयः शेषाद्यशेषाः शिवाः ।। ५५ ।।

వీక్షన్తి శృతిసారశఙ్కరకథాః శృణ్వన్తి తే కద్రుజాః
పాతాలే నిగలోపమేఽపి దితిజాః శ్రీకాలకాలార్చకాః |
వ్యాలేన్ద్రా గరలాశిశఙ్కరమహాలిఙ్గార్చకాః శఙ్కరాః
పాతాలేహ్యురగేశ్వరప్రభృతయః శేషాద్యశేషాః శివాః || 55 ||

लिङ्गेषु प्रथितेषु हाटकमहालिङ्गं सकार्कोटक-
त्रुट्यत्पातकसन्ततिस्वकफणामाणिक्यपूजादिभिः ।
बिल्वानां प्रकरैः सदम्बुजवरैः पुष्पैश्च दीपादिभिः
कर्पूरागरुसम्भवैश्च ससुरामेदैश्च नित्यं शिवम् ।। ५६

లిఙ్గేషు ప్రథితేషు హాటకమహాలిఙ్గం సకార్కోటక -
త్రుట్యత్పాతకసన్తతిస్వకఫణామాణిక్యపూజాదిభిః |
బిల్వానాం ప్రకరైః సదమ్బుజవరైః పుష్పైశ్చ దీపాదిభిః
కర్పూరాగరుసమ్భవైశ్చ ససురామేదైశ్చ నిత్యం శివమ్ || 56 ||

सम्पूज्यैव वसन्ति गूढपदकाः दार्ढ्येन शम्भोःपदं ।
ध्यायन्त्येव सदानुरक्तहृदयाः सर्पा विरक्ताः सदा ।
लिङ्गं तद्वरहाटकेशमुमया पश्यन्ति चक्षुःश्रवाः ।। ५७

సమ్పూజ్యైవ వసన్తి గూడపదకాః దార్ఢ్యేన శమ్భోః పదం |
ధ్యాయన్త్యేవ సదానురక్తహృదయాః సర్పా విరక్తా సదా |
లిఙ్గం తద్వరహాటకేశముమయా పశ్యన్తి చక్షుః శ్రవాః || 57 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे सर्वनागकृतपातालिङ्गपूजा नाम
एकोनत्रिंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే సర్వనాగకృతపాతాలలిఙ్గపూజా నామ
ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ||

|| త్రింశోఽధ్యాయః ||

॥ त्रिंशोऽध्यायः ॥

स्कन्द उवाच

दिग्गजा अपि ते चाष्टौ अष्टमूर्तिं कृपाकरम् ।
स्वनाम्ना स्थाप्य लिङ्गानि स्वपुष्करजलाम्बुजैः ॥ १ ॥

స్కన్ద ఉవాచ -

దిగ్గజా అపి తే చాష్టౌ అష్టమూర్తిం కృపాకరమ్ |
స్వనామ్నా స్థాప్య లిఙ్గాని స్వపుష్కరజలామ్బుజైః || 1 ||

स्नात्वा पातालगङ्गायां स्वशुण्डावलयोद्भवैः ।
स्वर्णकुम्भोद्धृताम्भोभिः धृतगण्डत्रिपुण्ड्रकाः ॥

స్నాత్వా పాతాలగఙ్గాయాం స్వశుణ్డావలయోద్భవైః |
స్వర్ణకుమ్భోద్ధృతామ్భోభిః ధృతగణ్డత్రిపుణ్డ్రకాః || 2 ||

धृतरुद्राक्षकवचाः कक्ष्यारूपेण ते गजाः
पूजयन्ति च लिङ्गानि स्वस्यां दिशि गजोत्तमाः ॥ ३ ॥

ధృతరుద్రాక్షకవచాః కక్ష్యారూపేణ తే గజాః |
పూజయన్తి చ లిఙ్గాని స్వస్యాం దిశి గజోత్తమాః || 3 ||

गजचर्माम्बरधरं तानि (तान्नि) वक्ष्याम्यनुक्रमात् ।
ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः ॥ ४ ॥

గజచర్మామ్బరధరం తాని (తాన్ని) వక్ష్యామ్యనుక్రమాత్ |
ఐరావతః పుండరీకో వామనః కుముదోఽఞ్జనః || 4 ||

पुष्पदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकोऽथदिग्गजः ।
पूर्वेचैरावतो भाति श्वेताद्रिरिव जङ्गमः ॥ ५ ॥

పుష్పదన్తః సార్వభౌమః సుప్రతీకోఽథదిగ్గజః |
పూర్వేచైరావతో భాతి శ్వేతాద్రిరివ జఙ్గమః || 5 ||

चतुर्दन्तो महाकायः करेणुकलभावृतः ।
मदधाराकटोल्लासिभ्रमद्भृङ्गशतावृतः ॥ ६ ॥

చతుర్దన్తో మహాకాయః కరేణుకలభావృతః |
మదధారాకటోల్లాసిభ్రమద్భృఙ్గశతావృతః || 6 ||

मणिधामगतं कृत्वा लिङ्गमैरावतेश्वरम् ।
सम्पूज्य बिल्वमन्दारैर्धूपदीपनिवेदनैः ॥ ७ ॥

మణిధామగతం కృత్వా లిఙ్గమైరావతేశ్వరమ్ |
సమ్పూజ్య బిల్వమన్దారైర్ధూపదీపనివేదనైః || 7 ||

स्तौति चोद्धृत्य शुण्डाग्रं मुण्डमालाधरं हरम् ।। ८ ।।

స్తౌతి చోద్ధృత్య శుణ్డాగ్రం ముణ్డమాలాధరం హరమ్ || 8 ||

ऐरावतः (उवाच)

शान्तं शङ्कमतङ्गकान्तकमुमाकान्तं भजाम्यन्तिक-
स्वान्तानन्तमहान्तकोद्भवभयं किं वोपलक्ष्यं मम ।
विश्वाधीश्वर शाश्वतान्धकहरापारव्यथासंहर
घोरापारभवोरुसागरगदापारादि दुःखं हर ।। ९ ।।

ఐరావతః ఉవాచ

శాన్తం శఙ్కరమతఙ్గకాన్తకముమాకాన్తం భజామ్యన్తిక-
స్వాన్తానన్తమహాన్తకోద్భవభయం కిం వోపలక్ష్యం మమ |
విశ్వాధీశ్వర శాశ్వతాన్ధకహరాపారవ్యథాసంహర
ఘోరాపారభవోరుసాగరగదాపారాది దుఃఖం హర || 9 ||

एवं संस्तौति हृष्टात्मा सदैवाभ्रमुवल्लभः ।
पुण्डरीकस्तथाग्नेय्यां किञ्जल्कसदृशच्छविः ।। १० ।।

ఏవం సంస్తౌతి హృష్టాత్మా సదైవాభ్రమువల్లభః |
పుణ్డరీకస్తథాగ్నేయ్యాం కిఞ్జల్కసదృశచ్ఛవిః || 10 ||

ऊर्णया च करिण्या वै कलभैरपि संवृतः ।
चतुर्दन्तो महाकायो मदप्रस्रवणान्धदृक् ।। ११ ।।

ఊర్ణయా చ కరిణ్యా వై కలభైరపి సంవృతః |
చతుర్దన్తో మహాకాయో మదప్రస్రవణాన్ధదృక్ || 11 ||

पुण्डरीकेश्वराख्यं तदाग्नेय्यां मणिधामगम् ।
प्रतिष्ठाप्य महालिङ्गं श्रद्धया भीममीश्वरम् ।। १२ ।।

పుణ్డరీకేశ్వరాఖ్యం తదాగ్నేయ్యాం మణిధామగమ్ |
ప్రతిష్ఠాప్య మహాలిఙ్గం శ్రద్ధయా భీమమీశ్వరమ్ || 12 ||

पुण्डरीकैश्च बिल्वैश्च स्वशुण्डावलयोद्धृतैः ।
समर्चयित्वा() संस्तौति बृह्मितैर्घोषयन्त्सदा ।। १३ ।।

పుణ్డరీకైశ్చ బిల్వైశ్చ స్వశుణ్డావలయోద్ధృతైః |
సమర్చయిత్వా సంస్తౌతి బృహ్మితైర్ఘోషయన్త్సదా || 13 ||

पुण्डरीकः (उवाच)

पाहि त्रिणेत्र सुचरित्र पवित्रगात्रं
पाह्यब्जमित्रनयनामलभूतिगात्र ।। १४ ।।
मामीशशङ्खधवलेन्दुकलाललाम
पाहीश मामकधिया सकलेषु मित्र ।। १४ ।।

పుణ్డరీకః ఉవాచ

పాహి త్రిణేత్ర సుచరిత్ర పవిత్రగాత్రం
పాహ్యబ్జమిత్రనయనామలభూతిగాత్ర |
మామీశశఙ్ఖధవలేన్దుకలాలలామ
పాహీశ మామకధియా సకులేషు మిత్ర || 14 ||

एवं संस्तौति च भुवं धारयन्त्स महागजः ।
वामनो दक्षिणे तिष्ठन् उद्यत्कुम्भो महेश्वरम् ।। १५ ।।
ఏవం సంస్తౌతి చ భువం ధారయన్త్స మహాగజః |
వామనో దక్షిణే తిష్ఠన్ ఉద్యత్కుమ్భో మహేశ్వరమ్ || 15 ||

कर्णाग्रचामरोल्लासमदगन्धान्धदिक्तटः ।
वर्णेन कर्बुरो विप्र मृग्या स कलभैर्वृतः ।। १६ ।।
కర్ణాగ్రచామరోల్లాసమదగన్ధాన్ధదిక్తటః |
వర్ణేన కర్బురో విప్ర మృగ్యా స కలభైర్వృతః || 16 ||

वामनेशाभिधं लिङ्गं मणिधामगतं तदा ।
कृत्वा बिल्वाम्बुजैः पूज्य वारणः पापवारणम् ।। १७ ।।
వామనేశాభిదం లిఙ్గం మణిధామగతం తదా |
కృత్వా బిల్వామ్బుజైః పూజ్య వారణః పాపవారణమ్ || 17 ||

शुण्डामावृत्य दन्ताग्रैः स्तौति देवं स दिग्गजः ।। १८ ।।
శుణ్డామావృత్య దన్తాగ్రైః స్తౌతి దేవం స దిగ్గజః || 18 ||

पाहीन्दिरारमणकारण तारणेड्य
चक्षुःश्रवाभरण कारणहीन शम्भो ।
माराङ्गसंहरण पापनिवारणेश
पाहीन्दुभूषणमहेश गणाग्रगण्य ।। १९ ।।
పాహీన్దిరారమణకారణ తారణేడ్య
చక్షుఃశ్రవాభరణ కారణహీన శమ్భో |
మారాఙ్గసంహరణ పాపనివారణేశ
పాహీన్దుభూషణమహేశ గణాగ్రగణ్య || 19 ||

एवं संस्तौति नियतं दिशास्तम्बेरमो हरम् ।
नैर्ऋत्यां कुमुदोऽपीशं कुमुदोत्पलभासुरः ।। २० ।।
ఏవం సంస్తౌతి నియతం దిశాస్తమ్బేరమో హరమ్ |
నైర్ఋత్యాం కుముదోఽపీశం కుముదోత్పలభాసురః || 20 ||

वर्णयामास कलभैः कुमुदेशं महेश्वरम् ।
मणिधामगतं कृत्वा पूज्य बिल्वोत्पलैर्जगौ ।। २१ ।।
వర్ణయామాస కలభైః కుముదేశం మహేశ్వరమ్ |
మణిధామగతం కృత్వా పూజ్య బిల్వోత్పలైర్జగౌ || 21 ||

विवृत्य नयने कर्णे भक्त्या स्तौति महेश्वरम् ।। २२
వివృత్య నయనే కర్ణే భక్త్యా స్తౌతి మహేశ్వరమ్ || 22 ||

कुमुदः उवाच

हे देवदेव जगदीश्वर पञ्चवक्त्र
विश्वम्भराधरणभूषण भीषणेश ।
गौरीमनोरमण सर्वशरण्य शम्भो
आतार्य तारण विभो चरणं नतोऽस्मि ।। २३ ।।

కుముదః ఉవాచ

హే దేవదేవ జగదీశ్వర పఞ్చవక్త్ర
విశ్వమ్భరాధరణభూషణ భీషణేశ |
గౌరీమనోరమణ సర్వశరణ్య శమ్భో
ఆతార్య తారణ విభో చరణం నతోఽస్మి || 23 ||

अञ्जनः पश्चिमे भाति पद्मीशो पद्मसन्निभः ।
वारणाकलभैर्युक्तश्चतुर्दन्तो मदस्रवः ।। २४ ।।
అఞ్జనః పశ్చిమే భాతి పద్మీశో పద్మసన్నిభః |
వారణాకలభైర్యుక్తశ్చతుర్దన్తో మదస్రవః || 24 ||

अञ्जनेशाभिधं लिङ्गं मणिधामगतं गजः ।
पद्मैर्बिल्वोत्पलैर्भक्त्या मन्दारार्जुनचम्पकैः ।। २५ ।।
అఞ్జనేశాభిధం లిఙ్గం మణిధామగతం గజః |
పద్మైర్బిల్వోత్పలైర్భక్త్యా మన్దారార్జునచమ్పకైః || 25 ||

निवेद्य फलमूलादि अञ्जनः स्तौति शङ्करम् ।। २६ ।।
నివేద్య ఫలమూలాది అఞ్జనః స్తౌతి శఙ్కరమ్ || 26 ||

पुष्पदन्तोऽथ वायव्यां धारयञ्छिरसा भुवम् ।
अतसीपुष्पसङ्काशः पुष्पिण्या कलभैर्युतः ।। २८ ।।

పుష్పదన్తోఽథ వాయవ్యాం ధారయఞ్ఛిరసా భువమ్ |

అతసీపుష్పసఙ్కాశః పుష్పిణ్యా కాలభైర్యుతః || 27 ||

पुष्पदन्तेश्वरं लिङ्गं मणिसद्मगतं तदा ।
बिल्वमन्दारपुन्नागचम्पकैरर्चयन्गजः ।। २९ ।।

పుష్పదన్తేశ్వరం లిఙ్గం మణిసద్మగతం తదా |

బిల్వమన్దారపున్నాగచమ్పకైరర్చయన్గజః || 28 ||

संस्तौति नियतं भक्त्या कुम्भसंस्पृष्टभूतलः ।। ३० ।।

సంస్తౌతి నిత్యం భక్త్యా కుమ్భసంస్పృష్టభూతలః || 30 ||

कुरु कुरु करुणां शशधरशिशुधर
अतिभयबहुभीतनागलोकरक्षम् ।
शशिहुतवहभानुनेत्रमद्रीश-
प्रियतनयानयनाब्ज भास्करं वन्दे ।। ३१ ।।

కురు కురు కరుణాం శశధరశిశుధర

అతిభయబహుభీతనాగలోకరక్షమ్ |

శశిహుతవహభానునేత్రమద్రీశ-

ప్రియతనయానయనాబ్జ భాస్కరం వన్దే || 31 ||

एवं संस्तौति नियतं द्विरदः सुरसत्तमम् ।
सार्वभौमो गजेन्द्रोऽसौ पाटली पला(कोमला)रुणः ।। ३२

ఏవం సంస్తౌతి నియతం ద్విరదః సురసత్తమమ్ |

సార్వభౌమో గజేన్ద్రోఽసౌ పాటలీ పలా(కోమలా)రుణః || 32 ||

पाटल्या कलभैर्युक्तः सार्वभौमेश्वराभिधम् ।
मणिधामगतं लिङ्गं बिल्वाब्जैः सर्वदार्चयन् ।। ३३ ।।

పాటల్యా కలభైర్యుక్తః సార్వభౌమేశ్వరాభిధమ్ |

మణిధామగతం లిఙ్గం బిల్వాబ్జైః సర్వదార్చయన్ || 33 ||

संस्तौति शुण्डामुद्धृत्य वेतण्डहरमीश्वरम् ।
उत्तरे धारयन्पृथ्वीं कर्णतालैर्मदोद्धतः ।। ३४ ।।

సంస్తౌతి శుణ్డాముద్ధృత్య వేతణ్డహరమీశ్వరమ్ |

ఉత్తరే ధారయన్పృథ్వీం కర్ణతాలైర్మదోద్ధతః || 34 ||

सार्वभौमः उवाच

शङ्गं सङ्गहरं महेशमनधं मातङ्गचर्माम्बरं
गङ्गातुङ्गतरङ्गरङ्गित जटाभारं भुजङ्गाङ्गदम् ।।

సార్వభౌమః ఉవాచ

శఙ్గం సఙ్గహరం మహేశమనఘం మాతఙ్గచర్మామ్బరం |

గఙ్గాతుఙ్గతరఙ్గిత జటాభారం భుజఙ్గాఙ్గదమ్ || 35 ||

मधुमथनाक्षपदाम्बुजं महेशं
भज शम्भुम् भवबन्धविमोचनाय ।। ३६ ।।

మధుమథనాక్షపదామ్బుజం మహేశం |

భజ శమ్భుమ్ భవబన్ధవిమోచనాయ || 36 ||

सुप्रतीकोऽप्यथैशान्यां सुप्रतीकेश्वराभिधम् ।
लिङ्गं मणीन्द्रसङ्क्लृप्तदिव्यधामगतं गजः ।। ३७ ।।

సుప్రతీకోఽప్యథైశాన్యాం సుప్రతీకేశ్వరాభిధమ్ |

లిఙ్గం మణీన్ద్రసఙ్క్లృప్తదివ్యధామగతం గజః || 37 ||

प्रतीक्या कलभैर्युक्तो गौरवर्णो महाबलः ।
सम्पूज्य बिल्वकमलैस्तथा नीलोत्पलैरपि ।। ३८ ।।

ప్రతీక్యా కలభైర్యుక్తో గౌరవర్ణో మహాబలః |

సమ్పూజ్య బిల్వకమలైస్తథా నీలోత్పలైరపి || 38 ||

निवेद्य फलमूलादि दन्तावलवरो हरम् ।
संस्तौति भरितानन्दो (संस्तौत्यानन्दभरितो) ।
मदधाराकटस्रवः (स्रवन्मदजलोज्ज्वलः) ।। ३९ ।।

నివేద్య ఫలమూలాది దన్తావలవరో హరమ్ |

సంస్తౌతి భరితానన్దో (సంస్తౌత్యానన్దభరితో) |

మదధారాకటస్రవః (స్రవన్మదజలోజ్జ్వలః) || 39 ||

सुप्रतीकः (उवाच)

श्रीकालकाल जितसर्वदितिप्रसूत
पातालमूलपदखेलन विश्वलील ।
पाद्मब्जजाच्युतशचीधवपूजिताङ्घ्रे
गौरीमनोहर विलासनिधानशील ।। ४० ।।

సుప్రతీకః ఉవాచ -

శ్రీకాలకాల జితసర్వదితిప్రసూత

పాతాలమూలపదఖేలన విశ్వలీల |

పాద్మ్యబ్జజాచ్యుతశచీధవపూజితాఙ్ఘ్రే

గౌరీమనోహర విలసనిధానశీల || 40 ||

एवं दिग्गजवर्यपूजितमहालिङ्गानि तुङ्गानि ते
प्रोक्तान्युत्तमभोगिलोकतिलकालङ्कारसद्घाटकम् ।
लिङ्गं शाङ्गमुमापतेः प्रियतमं सम्पूजितं वा स्मृतं
चित्ते चिन्तितकामदं किल महापापौघसङ्घैकभित् ।।

ఏవం దిగ్గజవర్యపూజితమహాలిఙ్గాని తుఙ్గాని తే
ప్రోక్తాన్యుత్తమభోగిలోకతిలకాలఙ్కారసద్ఘాటకమ్ |
లిఙ్గం శాఙ్గముమాపతేః ప్రియతమం సమ్పూజితం వా స్మృతం
చిత్తే చిన్తితకామదం కిల మహాపాపౌఘసఙ్ఘైకభిత్ || 41 ||

सूतः उवाच

नैतच्चित्रमहो त्रिणेत्र चरणाम्भोजप्रभाभावृतः
चित्रं चापि जगत्पवित्रितमिदं भात्यन्तरङ्गे मम ।
किं सत्रावभृथाप्लवैर्वरगवां दानैर्महादानतः
तुङ्गाश्वेभवरान्नराशिसुमहादानैर्व्रतैश्चापि किम् ।। ४२

సూతః ఉవాచ

నైతచ్చిత్రమహో త్రిణేత్ర చరణామ్భోజప్రభాభావృతః
చిత్రం చాపి జగత్పవిత్రితమిదం భాత్యన్తరఙ్గే మమ |
కిం సత్రావభృథాప్లవైర్వరగవాం దానైర్మహాదానతః
తుఙ్గాశ్వేభవరాన్నరాశిసుమహాదానైర్వ్రతైశ్చాపి కిమ్ || 42 ||

यो वा को वाऽपि शम्भुं भजति भुवि नरः किन्नरो वा सुरो वा
मारापारशराभिघा तरहितो भूभाररूपाः परे ।
धन्यो मान्यो हि मन्युप्रभृतिगुणगण श्रेष्ठतामन्युमान्सो
विद्योतद्द्युतिरिन्दुकुन्दधवलप्रेमास्पदाङ्गो भवेत् ।। ४३

యో వా కో వాఽపి శమ్భుం భజతి భువి నరః కిన్నరో వా సురో వా
మారాపారశరాభిఘా తరహితో భూభారరూపాః పరే |
ధన్యో మాన్యో హి మన్యుప్రభృతిగుణగణ శ్రేష్ఠతామన్యుమాన్సో
విద్యోతద్ద్యుతిరిన్దుకున్దధవలప్రేమాస్పదాఙ్గో భవేత్ || 43 ||

वरं रासभो वा वरं सूकरो वा
वरं जारचण्डालकन्यासमेतः ।
वरं पामरो वा नरोऽवासुरो वा
हरापारलिङ्गार्चनावर्जितो न ।। ४४ ।।

వరం రాసభో వా వరం సూకరో వా
వరం జారచణ్డాలకన్యాసమేతః |
వరం పామరో వా నరోఽవాసురో వా

హరాపారలిఙ్గార్చనావర్జితో న || 44 ||

उद्‌भिज्जानि जरायुजानि च महाभूतानि चाण्डोद्‌भवा
न्यावृत्तान्यसकृन्महेश्वरमहाधाम्न्येव तानि ध्रुवम् ।
संस्थान्यप्रतिमप्रभावविहिते वेदान्तवेद्ये हरे
हारा एव विलीय न प्रतिभवं यान्त्येव शर्वाश्रयाः ।।

ఉద్భిజ్జాని జరాయుజాని చ మహాభూతాని చణ్డోద్భవా
న్యావృత్తాన్యసకృన్మహేశ్వరమహాధామ్న్యేవ తాని ధ్రువమ్ |
సంస్థాన్యప్రతిమప్రభావవిహితే వేదాన్తవేద్యే హరే
హారా ఏవ విలీయ న ప్రతిభవం యాన్త్యేవ సర్వాశ్రయాః || 45 ||

उत्क्रान्तिक्रान्तदेहाक्रमभरणमहाघोरसंसारचक्रे
नक्रप्राया उदारा धनसुतवदनभ्रान्ति संश्रान्तदेहाः ।
ईहामोहेर्ष्यया ये द्रुतगतिभृतिभिर्नाशजन्माद्यवस्था-
संस्थास्तु मन्वते ते भ्रमदुदरदरीपूर्तयेऽतिप्रमूढाः ।।

ఉత్క్రాన్తిక్రాన్తదేహాక్రమభరణమహాఘోరసంసారచక్రే
నక్రప్రాయా ఉదారా ధనసుతవదనభ్రాన్తి సంశ్రాన్తదేహాః |
ఈహామోహేర్ష్యయా యే ద్రుతగతిభృతిభిర్నాశజన్మాద్యవస్థా-
సంస్థాస్తు మన్వతే తే భ్రమదుదరదరీపూర్తయేఽతిప్రమూఢాః || 46 ||

स्कन्दः (उवाच)

एवं दिग्गजमौलिधारितमहीमीशार्चनायोद्यताः
शुण्डादण्डविमर्दिताण्डकटभिर्घोरोरुसद्बृंहितैः ।
उच्चैर्घोषपरायणा गजवरा दन्तित्वगाशाम्बरं
सम्पूज्य प्रमथाधिनाथमगजाकान्तं गजास्ते सदा ।। ४७

స్కన్దః ఉవాచ

ఏవం దిగ్గజమౌలిధారితమహీమీశార్చనాయోద్యతాః
శుణ్డాదణ్డవిమర్దితాణ్డకటభిర్ఘోరోరుసద్బృంహితైః |
ఉచ్చైర్ఘోషపరాయణా గజవరా దన్తిత్వగాశమ్బరం
సమ్పూజ్య ప్రమథాధినాథమగజాకాన్తం గజాస్తే సదా || 47 ||

भीमोऽम्शः कथितोऽष्टमोऽष्टतनुकश्रीपादपद्मार्चकैः
श्रोतव्यः सकलाघशैलभिदुरो मारारिभक्तिप्रदः ।
श्रीदेव्यै कथितो महेशवदनात्तुभ्यमुक्तो मया
किं भूयः परिपृच्छ्यते तव मुदा तद्वच्मि शैवाग्रिणे ।।

భీమోఽమ్శః కథితోఽష్టమోఽష్టతనుకశ్రీపాదపద్మార్చకైః
శ్రోతవ్యః సకలాఘశైలభిదురో మారారిభక్తిప్రదః |

శ్రీదేవ్యై కథితో మహేశవదనాత్తతుభ్యముక్తో మయా

కిం భూయః పరిపృచ్ఛ్యతే తవ ముదా తద్వచ్మి శైవాగ్రిణే || 48 ||

।। इति श्रीशिवरहस्ये अष्टमांशे त्रिंशोऽध्यायः ।।

|| ఇతి శ్రీశివరహస్యే అష్టమాంశే త్రింశోఽధ్యాయః ||

సర్వం మమ గురుచరణారవిందార్పణమస్తు